

การตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในสถานศึกษา: กรณีศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาอาชญาวิทยาและงานยุติธรรม ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2561
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในสถานศึกษา: กรณีศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาอาชญาวิทยาและงานยุติธรรม ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2561
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CAMPUS CRIME VICTIMIZATION: A QUALITATIVE CASE STUDY OF CHULALONGKORN UNIVERSITY

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Criminology and Criminal Justice

Department of Sociology and Anthropology

FACULTY OF POLITICAL SCIENCE

Chulalongkorn University

Academic Year 2018

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในสถานศึกษา: กรณีศึกษา
	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
โดย	ร.ต.อ.อุธนา สุระคณัย
สาขาวิชา	อาชญาวิทยาและงานยุติธรรม
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	รองศาสตราจารย์ ดร.จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

.....	คณบดีคณะรัฐศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.เอก ตั้งทรัพย์วัฒนา)	
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	
.....	ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกริช สังขมณี)	
.....	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย)	
.....	กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(พ.ต.ต.ดร.ชวณัฐ เจนการ)	

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

อุธนา สุระตะนัย : การตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในสถานศึกษา: กรณีศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
(CAMPUS CRIME VICTIMIZATION: A QUALITATIVE CASE STUDY OF CHULALONGKORN UNIVERSITY) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : รศ. ดร. จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย

การศึกษาเรื่อง การตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในสถานศึกษา กรณีศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั้น ศึกษาสาเหตุและปัจจัยที่ส่งผลให้นักเรียน นิสิต อาจารย์ และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ทั้งด้านกายภาพ ปัจจัยที่เอื้อต่อการประกอบอาชญากรรม ลักษณะของเหยื่ออาชญากรรม และช่องโอกาสในการเกิดอาชญากรรม ตลอดจนศึกษาแนวทางหรือมาตรการที่ช่วยลดการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกและนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และเขียนรายงานต่อไป

จากการศึกษาพบว่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีอาชญากรรมเกิดขึ้นทุกปี โดยเหยื่ออาชญากรรมเป็นนักเรียน นิสิต อาจารย์ รวมถึงบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณโดยรอบสถานศึกษา ซึ่งประเภทอาชญากรรมที่พบคือ อาชญากรรมต่อทรัพย์สิน ต่อชีวิตร่างกายและต่อเพศ จากการศึกษาวិเคราะห์สถิติคดียังพบอีกว่า มีแนวโน้มที่บุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมประเภทดังกล่าว โดยมีสาเหตุและปัจจัยระดับปัจเจกบุคคลที่ทำให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมได้แก่ 1) พฤติกรรม 2) บุคลิกภาพ และ 3) ลักษณะทางชีวภาพ

เมื่อพิจารณาถึงความตระหนักถึงความปลอดภัยพบว่า นิสิตและบุคลากร ตลอดจนประชาชนที่อาศัยอยู่โดยรอบสถานศึกษานั้นไม่ค่อยจะระมัดระวังตนเองหรือทรัพย์สิน มีความประมาท ประกอบกับจำนวนเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยต่อบุคลากรและต่อพื้นที่ไม่เพียงพอต่อการดูแล และไม่มี ความชำนาญในพื้นที่ ตลอดจนขาดความชำนาญและขาดประสิทธิภาพในการป้องกันอาชญากรรม

ในส่วนของโครงสร้างทางกายภาพ พบว่า สถานศึกษามีประตูเข้า-ออกหลายช่องทางหากมีเหตุอาชญากรรมเกิดขึ้นอาชญากรสามารถหลบหนีได้ง่าย อีกทั้งถนนภายในและภายนอกของสถานศึกษาบางแห่งมีแสงไฟส่องสว่างน้อย บางจุดไม่มีกล้องวงจรปิด โดยเฉพาะในช่วงที่มีการก่อสร้างปรับปรุงทัศนียภาพพื้นที่ดังกล่าวกลายเป็นจุดเสี่ยงที่จะเกิดอาชญากรรมได้

ภาควิชา	ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	ลายมือชื่อนิสิต .....
สาขาวิชา	อาชญาวิทยาและงานยุติธรรม	ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก .....
ปีการศึกษา	2561	

5981053824 : MASTER OF ARTS

VICTIMIZATION, CAMPUS, CHULALONGKORN UNIVERSITY

Authana

Suradanai

:

CAMPUS CRIME VICTIMIZATION: A QUALITATIVE CASE STUDY OF CHULALONGKORN UNIVERSITY.

ADVISOR: Assoc. Prof. Jutharat Ua-amnoey, Ph.D.

The study on “Campus Crime Victimization: A Qualitative Case Study of Chulalongkorn University” aims to study the state of criminal issues in Chulalongkorn University, to study causes and risky factors that would make students, faculty, and staff in Chulalongkorn University and surrounding areas become victims to crime in terms of the physical factor, to study factors contributing to the crime and characteristics of victims, and opportunities for crime as well as to study on what guidelines or measures to reduce victimization. By using a qualitative research method, the researcher collected data by using an in-depth interview and analyzed the data to explain the causes and factors of victimization in Chulalongkorn University.

The study found that Chulalongkorn University has a crime every year. Crime victims are students, faculty, and staff in Chulalongkorn University and surrounding areas. The crime of this study is a crime against property, life and body, and sex. According to studies on documents and statistics, it is also found that there is a tendency for personnel in Chulalongkorn University to become victims to such crimes. The causes and factors of individuals who become victims to the crime are: 1) Behavior 2) Personality 3) Biological characteristics

Moreover, with respect to the safety awareness, students, staff and people living around the university were not very careful about themselves or their property and were negligently. The number of security personnel on staff and the area was insufficient to care for. The outsourced security officers having no expertise in the area and effectiveness in crime prevention were unable to be supervised.

With respect of the physical structure, since the university has several entrances and exits, if there is a crime scene, the criminals can escape easily. The inner and outer streets of the university have less illumination, and some points have no CCTV, in particular in the area of the landscape construction, so they become a risk to crime.

Department:	Department of Sociology and Anthropology	Student's Signature .....
Field of Study:	Criminology and Criminal Justice	Advisor's Signature .....
Academic Year:	2018	

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณพระเยซูคริสต์เจ้าที่โปรดประทานพรและเสริมกำลังข้าพระองค์ให้ทำวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงผ่านบททดสอบที่พระองค์ทรงวางและซ่อนพระพรอันยิ่งใหญ่ไว้สำหรับข้าพระองค์ งานวิจัยชิ้นนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาและเมตตาอย่างสูงจากทุกท่านที่มีส่วนช่วยผลักดันความสำเร็จครั้งนี้ โดยเฉพาะท่านอาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย ซึ่งได้ให้โอกาสศิษย์และให้กำลังใจในยามท้อแท้ และให้คำแนะนำเสมอมา อีกทั้งช่วยสนับสนุนและให้คำปรึกษาตลอดการทำวิจัยจนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จักรกริช สังขมณี ที่เสียสละเวลาอันมีค่าในการให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัย อีกทั้งให้แนวคิดใหม่แก่ผู้วิจัยเพื่อการนำเสนอที่เป็นประโยชน์มากยิ่งขึ้น และ พันตำรวจตรี ดร. ชวนันต์ เจนการ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่เสียสละเวลาอันมีค่ามาเป็นกรรมการและให้คำแนะนำแก่ผู้วิจัย อีกทั้งแนะนำแนวคิดที่ช่วยให้ผู้วิจัยมีมุมมองในการวิจัยที่กว้างขึ้น อีกทั้งขอขอบพระคุณพันตำรวจเอก จารุต ศรุตยาพร รองผู้กำกับการตำรวจนครบาล 6 ที่เสียสละเวลาให้คำปรึกษาในการวิจัยครั้งนี้ และขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทุกท่านที่ให้บริการทางวิชาการเป็นไปด้วยดีตลอดหลักสูตร

ความสำเร็จในงานวิจัยชิ้นนี้ไม่อาจเกิดขึ้นได้หากไม่ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากนักเรียน นิสิต อาจารย์และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตลอดจนเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย อีกทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ให้ความร่วมมือในการให้สัมภาษณ์และกรุณาเสียสละเวลาให้ผู้วิจัยเก็บข้อมูลในสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จในครั้งนี้ โดยเฉพาะครอบครัวของข้าพเจ้าทั้งบิดาและมารดาที่คอยสนับสนุนอย่างเต็มที่และเป็นกำลังใจเสมอมาให้ผู้วิจัยในทุก ๆ ด้าน อีกทั้งพี่สาวของข้าพเจ้าอีกสองท่านที่คอยสนับสนุนทั้งทุนทรัพย์ในการศึกษาและกำลังใจเสมอมา รวมทั้งเพื่อน ๆ ของผู้วิจัยที่คอยเฝ้าถามให้กำลังใจในการทำวิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคคลสำคัญคือ นายวัฒนพงษ์ สามเกษร ผู้ที่เป็นยิ่งกว่าแรงใจของข้าพเจ้าที่คอยดูแลข้าพเจ้าในยามทุกข์และสุขในการทำวิจัย ตลอดจนสนับสนุนทุนการศึกษาในครั้งนี้ด้วยสุดท้ายขอขอบพระคุณผู้บังคับบัญชาของผู้วิจัยที่กรุณาอนุมัติให้ผู้วิจัยลาเพื่อทำการวิจัยจนสำเร็จ

ขอพระเจ้าทรงประทานพรอันประเสริฐแก่ทุกท่านที่มีส่วนในความสำเร็จนี้ ในพระนามพระเยซูคริสต์
อาเมน

อุธนา สุระตะนัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญแผนภูมิ.....	ฅ
สารบัญรูปภาพ.....	ฒ
บทที่ 1 บทนำ	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
2. คำถามการวิจัย.....	2
3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
4. ขอบเขตของการวิจัย	3
4.1 ขอบเขตด้านพื้นที่	3
4.1.1 พื้นที่เขตการศึกษา.....	3
4.1.2 พื้นที่เขตพาณิชย์	3
4.1.3 พื้นที่เขตส่วนราชการเช่าใช้	4
4.1.4 พื้นที่บริเวณโดยรอบ.....	4
4.2 ขอบเขตด้านประเภทอาชญากรรม.....	5
4.2.1 ความผิดต่อทรัพย์.....	5
4.2.2 ความผิดต่อชีวิตและร่างกาย.....	6
4.2.3 ความผิดต่อเพศ	6
4.3 ขอบเขตด้านประชากร.....	6

4.3.2 ประชาชนที่พักอาศัย หรืออยู่ในชุมชนบริเวณโดยรอบพื้นที่ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	7
4.3.3 ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดูแลรักษา ป้องกัน แก้ไขหรือบริหารความปลอดภัย ...	7
4.3.4 ผู้บริหาร หรือ ผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายด้านความปลอดภัย หรือการจัดการสภาพแวดล้อม.....	7
5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
6. ระเบียบวิธีวิจัย	8
6.1 วิธีการดำเนินวิจัย.....	8
6.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	8
6.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	9
6.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	12
6.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	13
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
1. ว่าด้วยเรื่องเหยื่ออาชญากรรม.....	14
1.1 พฤติกรรม	15
1.2 บุคลิกภาพ	15
1.3 ลักษณะทางชีวภาพ	15
1.4 สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ	15
1.5 สภาพเศรษฐกิจและสังคม	15
1.6 การดำเนินงานของกระบวนการยุติธรรม.....	16
2. ทฤษฎีกิจวัตรประจำวัน (Routine Activity Theory).....	18
2.1 เหยื่อ หรือ เป้าหมายที่เหมาะสม (Suitable Target)	18
2.2 ความอ่อนแอของผู้ดูแล (Absence of Capable Guardian).....	18
2.3 บุคคลที่มีแนวโน้ม หรือแรงจูงใจที่จะกระทำความผิด (Likely And Motivated Offenders)	19

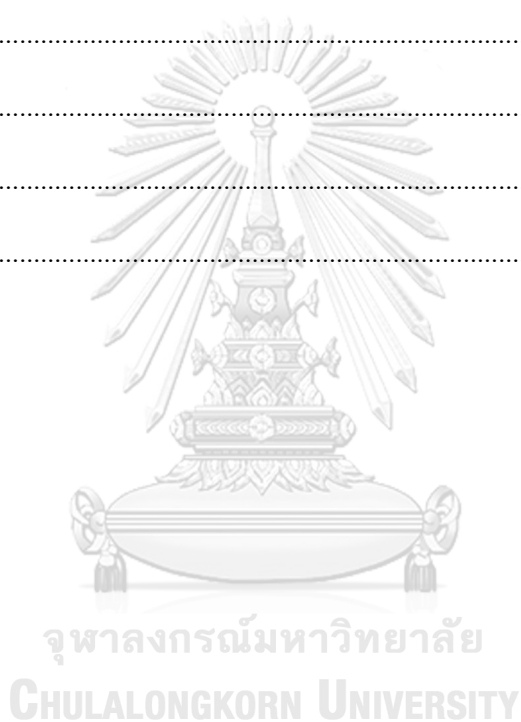
3. ทฤษฎีควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม (Crime Control Through Environmental Design).....	20
พื้นที่ปฐมภูมิ (Primary Space)	21
พื้นที่ทุติยภูมิ (Secondary).....	21
พื้นที่สาธารณะ (Public Space).....	21
หลักการหรือกลยุทธ์ของการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม	22
1. เฝ้าระวังโดยธรรมชาติ (Natural Surveillance)	22
2. ควบคุมการเข้าออกโดยธรรมชาติ (Natural Access Control).....	22
3. แบ่งพื้นที่ให้ชัดเจน (Territorial Reinforcement).....	22
4. บริหารจัดการและบำรุงรักษา (Maintenance And Management).....	22
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	27
4.1 งานวิจัยว่าด้วยเรื่องเหยื่ออาชญากรรมกับการป้องกันตนเอง.....	27
4.2 งานวิจัยว่าด้วยเรื่องการจัดการสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อการเกิดอาชญากรรม.....	30
5. กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	33
บทที่ 3 อัตลักษณ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กับปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้น	35
1. โครงสร้างทางภูมิศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	36
2. ข้อมูลเกี่ยวกับอาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	38
2.1 การเก็บข้อมูลและการดำเนินคดีอาญาที่เกิดขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	39
2.2 สภาพการณ์ทั่วไปของอาชญากรรมที่เกิดในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	46
2.3 สภาพการณ์ทั่วไปของการให้บริการของเจ้าหน้าที่รัฐในกระบวนการยุติธรรมกับ อาชญากรรมที่เกิดขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	47
2.4 สภาพการณ์ทั่วไปของการแจ้งความร้องทุกข์ดำเนินคดีอาญาของผู้เสียหายจาก อาชญากรรมที่เกิดขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	48
2.5 การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมและการติดตามจับกุมผู้กระทำความผิดมา ดำเนินคดีตามขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรม	49

2.6 ความร่วมมือของบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในการป้องกันแก้ไขปัญหา อาชญากรรมในสถานศึกษา.....	51
3. วิเคราะห์สภาพแวดล้อมของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ส่งผลให้เกิดอาชญากรรม	53
3.1 การปรับภูมิทัศน์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจากพื้นที่ปฐมภูมิเป็นพื้นที่สาธารณะ.....	53
3.1.1 การเปลี่ยนแปลงพื้นที่บริเวณเชิงกึ่งและย่านการค้าสวนหลวง กลายเป็น สวนสาธารณะกับความเป็นชุมชนที่หายไปและการเพิ่มขึ้นของศูนย์การค้าและ เขตเศรษฐกิจบริเวณโดยรอบสถานศึกษา.....	54
3.1.2 การเวนคืนที่ดินส่วนราชการ (ยืมและเช่าใช้) บริเวณพื้นที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตอุเทนถวาย กับความเป็นปรปักษ์ระหว่าง สถาบันที่เสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรม	67
4. การบริหารงานป้องกันอาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	71
4.1 การบริหารงานโครงสร้างทางกายภาพด้านการคมนาคมโดยรอบสถานศึกษา.....	71
4.2 การบริหารจัดการกำลังพลและอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	76
4.2.1 ปัญหาอัตรากำลังพลของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยของจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัยไม่เพียงพอในการป้องกันอาชญากรรม.....	77
4.2.2 ปัญหาและอุปสรรคของอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รักษาความ ปลอดภัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	81
4.2.3 มาตรการเพื่อความปลอดภัยและโครงการต่าง ๆ ของศูนย์รักษาความปลอดภัย และจัดการจราจรแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในการป้องกันอาชญากรรม. 85	
4.3 การบริหารความปลอดภัยจากอาชญากรรมเชิงนามธรรม	89
บทที่ 4 วิเคราะห์ปัญหาและอภิปรายผล การตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 92	
1. ปัญหาระดับจุลภาคหรือระดับปัจเจกบุคคลต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม.....	93
1.1 พฤติกรรมของเหยื่ออาชญากรรม.....	93
1.2 บุคลิกภาพของเหยื่ออาชญากรรม	95
1.3 ลักษณะทางชีวภาพของเหยื่ออาชญากรรม	96

2. ปัญหาผู้ดูแลผู้พิทักษ์ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอ่อนแอ.....	98
2.1 อัตรากำลังพลของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไม่เพียงพอต่อการป้องกันอาชญากรรม.....	98
2.2 เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยขาดประสิทธิภาพในการป้องกันอาชญากรรม.....	99
3. ปัญหาโครงสร้างเชิงนามธรรมที่เป็นแรงจูงใจให้อาชญากรกระทำความผิดในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	102
3.1 สภาพเศรษฐกิจและสังคม	102
3.2 การดำเนินงานของกระบวนการยุติธรรม.....	104
4. ปัญหาโครงสร้างเชิงรูปธรรมของพื้นที่ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและบริเวณโดยรอบต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม.....	105
4.1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอยู่ติดกับถนนหลักหลายสายและมีถนนสายย่อยตัดผ่าน ทำให้มีความเสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรม	105
4.2 ช่วงระหว่างการก่อสร้างเพื่อปรับภูมิทัศน์บริเวณโดยรอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทำให้มีความเสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรม	107
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	111
1. ผลการวิจัย.....	111
1.1 การศึกษาสภาพปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นแก่นักเรียน นิสิต อาจารย์และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	111
1.2 การวิเคราะห์สาเหตุและปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลให้นักเรียน นิสิต อาจารย์และบุคลากรตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและบริเวณโดยรอบ.....	112
1.2.1 พฤติกรรม.....	112
1.2.2 บุคลิกภาพ.....	112
1.2.3 ลักษณะทางชีวภาพ	113
1.2.4 ความอ่อนแอของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.	113
1.2.5 ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคมที่ส่งผลต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม...	113

1.2.6 การดำเนินงานของกระบวนการยุติธรรม	113
1.2.7 ปัจจัยโครงสร้างทางกายภาพ.....	114
1.2.8 การปรับภูมิทัศน์จากชุมชนกลายเป็นย่านการค้าที่ส่งผลต่อการตกเป็นเหยื่อ อาชญากรรม.....	114
1.2.9 ความเป็นปรปักษ์ระหว่างสถาบันการศึกษาที่ส่งผลต่อการตกเป็นเหยื่อ อาชญากรรม.....	115
1.3 การเสนอแนวทาง หรือ มาตรการ ในการลดการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม และเพิ่ม ความรู้สึกลดภัยให้แก่นิสิต อาจารย์ และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ...	115
2. ข้อเสนอแนะในการป้องกันการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	116
2.1 ผู้บริหารของสถานศึกษาควรดำเนินนโยบายให้เป็นรูปธรรมตามหลักทฤษฎีการควบคุม อาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม และทฤษฎีการตกเป็นเหยื่อ ได้แก่.....	116
2.2 ควรมีการจัดอบรมปลูกฝังเพื่อเพิ่มความตระหนักรู้แก่นิสิต อาจารย์และบุคลากรในการใช้ ชีวิตภายในสถานศึกษาให้ปลอดภัยจากอาชญากรรม ดังต่อไปนี้.....	117
2.3 สร้างความร่วมมือระหว่างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกับชุมชนและเจ้าหน้าที่ตำรวจ	117
2.4 การจัดให้มีแนวทางลดหรือตัดโอกาสในการกระทำผิดแต่ละประเภทที่มีลักษณะเฉพาะ ด้วยการเพิ่มความเสี่ยงและความยากในการประกอบอาชญากรรม และลดผลประโยชน์ หรือรางวัลที่จะได้รับการประกอบอาชญากรรม ซึ่งประยุกต์มาจากทฤษฎีการ ป้องกันอาชญากรรมตามสถานการณ์	118
2.4.1 การเพิ่มความยาก.....	118
2.4.2 การเพิ่มความเสี่ยง.....	118
2.4.3 การลดรางวัลหรือผลประโยชน์	118
2.4.4 การลดสิ่งกระตุ้นหรือยั่วยุ.....	119
2.4.5 การขจัดข้อแก้ตัว	119
2.5 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการช่วยเหลือผู้เสียหายที่เกี่ยวกับคดีและไม่เกี่ยวกับ คดีอาชญากรรม	119

2.5.1 การจัดให้มีจุดบริการของหายได้คืน (Lost & Found Center) หรือจุดบริการ ทรัพย์สินสูญหาย (Lost Property)	120
2.5.2 การประชาสัมพันธ์หมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินและการสร้างเครือข่ายประชาคม แจ้งเหตุด่วน เหตุร้ายและข่าวสารเกี่ยวกับอาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.....	121
3. ข้อเสนอแนะในการวิจัย.....	122
ภาคผนวก.....	123
ผนวก ก.....	124
ผนวก ข.....	136
บรรณานุกรม.....	187
ประวัติผู้เขียน.....	190

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่ 1 สถิติคดีอาชญาสถานีดำรวจนครบาลปทุมวัน ปี พ.ศ.2550-2560	40
แผนภูมิที่ 2 เปรียบเทียบสถิติคดีความผิดต่อทรัพย์ที่เกิดขึ้นในเขตรับผิดชอบ ของสถานีตำรวจนครบาลปทุมวันกับเกิดขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	43
แผนภูมิที่ 3 เปรียบเทียบสถิติคดีความผิดต่อชีวิตและร่างกายที่เกิดขึ้นในเขตรับผิดชอบ ของสถานีตำรวจนครบาลปทุมวันกับเกิดขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	43
แผนภูมิที่ 4 เปรียบเทียบสถิติคดีความผิดต่อเพศที่เกิดขึ้นในเขตรับผิดชอบ ของสถานีตำรวจนครบาลปทุมวันกับความผิดต่อเพศที่เกิดขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 – 2560	44
แผนภูมิที่ 5 จำนวนร้อยละของคดีความผิดต่อทรัพย์ ชีวิตและร่างกาย และเพศ ที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่ของสถานีตำรวจนครบาลปทุมวันกับที่เกิดขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 – 2560.....	45

สารบัญรูปภาพ

ภาพที่ 1	ขอบเขตด้านพื้นที่ในการวิจัย	5
ภาพที่ 2	สาเหตุหลัก 3 ประการของการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม.....	17
ภาพที่ 3	องค์ประกอบ 3 ประการในเกิดอาชญากรรมตามทฤษฎีกิจกรรมประจำวัน	20
ภาพที่ 4	หลักการ/กลยุทธ์ในการจัดการพื้นที่ตามทฤษฎีควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม .	23
ภาพที่ 5	ปฏิสัมพันธ์ระหว่าง สำนักต่อกฎหมาย (O) กับสภาพแวดล้อม (E) ก่อให้เกิดพฤติกรรมต่อ กฎหมาย (B) 4 ประการ.....	25
ภาพที่ 6	กรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่อง การตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในสถานศึกษา: กรณีศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	34
ภาพที่ 7	พื้นที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี พ.ศ.2555 ก่อนปรับปรุงภูมิทัศน์.....	38
ภาพที่ 8	ภูเขาน้ำแข็งเปรียบเทียบคดีอาญาที่เหยื่อแจ้งความดำเนินคดี กับคดีอาญาที่เหยื่อไม่ได้แจ้ง ความดำเนินคดี	46
ภาพที่ 9	เปรียบเทียบพื้นที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ก่อนปรับปรุงภูมิ.....	54
ภาพที่ 10	แผนที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยหลังปรับปรุงภูมิทัศน์ ปี พ.ศ. 2560	56
ภาพที่ 11	พื้นที่รกร้างบริเวณเชียงกงหลังจากมีการเวนคืน และอยู่ระหว่างปรับปรุงภูมิทัศน์	59
ภาพที่ 12	อาคารพาณิชย์รกร้างบริเวณเชียงกง	60
ภาพที่ 13	อาคารพาณิชย์รกร้างบริเวณเชียงกง.....	60
ภาพที่ 14	สวนอุทยานจุฬาฯ 100 ปี หลังจากก่อสร้างเสร็จปี พ.ศ.2560.....	61
ภาพที่ 15	สวนอุทยานจุฬาฯ 100 ปีในเวลากลางคืน	61
ภาพที่ 16	ทัศนียภาพภายในสร้างอุทยานจุฬาฯ 100 ปี.....	62
ภาพที่ 17	กิจกรรมออกร้านจำหน่ายอาหารและแสดงดนตรีสดในอุทยานจุฬาฯ 100 ปี	62
ภาพที่ 18	ย่านศูนย์การค้าไซวอล์ค (Zy Walk) หลังจากปรับปรุง (Renovate) จากอาคารพาณิชย์ ย่านสวนหลวงเดิมเป็นอาคารในสไตล์จีน Sino-Portuguese	63
ภาพที่ 19	ตลาดนัดอาร์ตบ็อกซ์ (Art Box) จัดขึ้นบริเวณลานจอดรถสวนหลวงสแควร์	65

ภาพที่ 20	นักศึกษาอุเทนถวายปิดถนนพญาไทบริเวณหน้าสถาบันการศึกษาของตนเองออกมา เคลื่อนไหวเรียนร้องขอใช้พื้นที่ของสำนักงานจัดการทรัพย์สินจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ..	69
ภาพที่ 21	งานลอยกระทงบริเวณสระหน้าพระรูปสองรัชกาล	73
ภาพที่ 22	ประตูทางเข้าออกคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อยู่ติดกับ ถนนพญาไท ในเวลากลางวันไม่มีการตรวจหรือคัดกรองยานพาหนะที่เข้าออก	75
ภาพที่ 23	ป้ายห้ามรถยนต์ที่ไม่มีตราติตรถยนต์จอดในลานจอดรถ ของคณะพาณิชยศาสตร์และการ บัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	75
ภาพที่ 24	ลานจอดรถของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีการเพิ่ม ไฟฟ้าส่องสว่างในเวลากลางคืนหลังจากเกิดเหตุชิงทรัพย์.....	76
ภาพที่ 25	อัตรากำลังพลเจ้าหน้าที่ศูนย์รักษาความปลอดภัยและจัดการจราจร แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย	78
ภาพที่ 26	จำนวนนิสิต (บน) และบุคลากร (ล่าง) ปีการศึกษา 2560 ข้อมูล ณ วันที่ 31 มกราคม พ.ศ.2561.....	79
ภาพที่ 27	อัตราส่วนอัตรากำลังพลของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยต่อนิสิต อาจารย์ และบุคลากร ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	80
ภาพที่ 28	อัตราส่วนอัตรากำลังพลของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ต่อพื้นที่การศึกษาของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	81
ภาพที่ 29	ป้ายเตือนระวังทรัพย์สิน ปิดไว้บริเวณโรงอาหาร ของโครงการลดทรัพย์สินสูญหายในพื้นที่ โรงอาหารมหาวิทยาลัย (ฝั่งตะวันตก).....	87
ภาพที่ 30	สื่อโทรทัศน์ประชาสัมพันธ์ตามอาคารและโรงอาหารภายในสถานศึกษาเกี่ยวกับ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเพิ่มมาตรการรักษาความปลอดภัย	89
ภาพที่ 31	เผยแพร่ภาพร้ายก่อนเหตุลักทรัพย์ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ซ้าย) กระทั่งต่อมาเจ้าหน้าที่ ตำรวจสามารถจับกุมตัวคนร้ายได้ (ขวา) โดยใช้ประโยชน์ของเครือข่ายสังคมออนไลน์....	90
ภาพที่ 32	การใช้ประโยชน์ของเครือข่ายสังคมออนไลน์ในการเตือนภัยเหตุคนร้ายแต่งตัวเลียนแบบ นิสิตเข้ามาก่อเหตุลักทรัพย์บริเวณโรงอาหารคณะเศรษฐศาสตร์	91

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หากกล่าวถึงสถานศึกษาในประเทศไทย วิद्यูชนทั่วไปมักจะมีมุมมองว่าเป็นสถานที่ที่เพาะบ่มขัดเกลาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ความสามารถทั้งทางด้านวิชาการ คุณธรรม จริยธรรม และทักษะการใช้ชีวิตในสังคมให้เป็นพลเมืองดี อีกทั้งสถานศึกษายังมีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยเอื้อต่อการเรียนการสอน รวมทั้งยังมีครูอาจารย์คอยดูแลให้ความช่วยเหลือเด็กและเยาวชนตลอดเวลา ผู้ปกครองจึงไว้วางใจกล้าที่จะส่งบุตรหลานของตนเข้ารับการศึกษาศึกษาในสถานศึกษา

แต่หลายคนอาจจะไม่ทันได้คาดคิดมาก่อนว่าสถานศึกษานั้นอาจจะไม่ปลอดภัยอย่างที่วาดฝันไว้ เราอาจจะเคยเห็นหรือได้ยินข่าวอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาจากสื่อต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ ที่นำเสนอข่าวว่ามีนักเรียนนักศึกษาตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมประเภทต่าง ๆ เช่น การลักทรัพย์ การคุกคามทางเพศ การทำร้ายร่างกายด้วยกำลังกายภาพหรือด้วยวาจา ฯลฯ มีนักเรียน นักศึกษาจำนวนมากไม่น้อยที่ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมเหล่านี้สักวันหนึ่งบุตรหลานของเราอาจตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในสถานศึกษาก็เป็นไปได้

นอกเหนือจากกลุ่มนักเรียนนักศึกษาแล้ว บุคลากรของสถานศึกษารวมถึงบุคคลภายนอกที่มาติดต่อธุระหรือสัญจรผ่านเข้า-ออกสถานศึกษาก็อาจตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมได้เช่นกัน จึงเป็นที่น่ากังวลอย่างยิ่งที่สถานศึกษาในประเทศไทยทุกวันนี้ไม่ได้ปลอดภัยอย่างที่ควรจะเป็น ไม่เว้นแม้แต่สถาบันอุดมศึกษาแห่งแรกของประเทศไทยคือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นสถานศึกษาทางวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงสถาบันหนึ่งที่มีประวัติความเป็นมายาวนาน และปฏิเสธไม่ได้เลยว่าอาชญากรรมนั้นก็เป็นสิ่งหนึ่งที่เปรียบเสมือนเงาติดตามจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมาโดยตลอด เนื่องจากมีโครงสร้างทางกายภาพ เศรษฐกิจและสังคมที่มีอัตลักษณ์แตกต่างไปจากสถานศึกษาอื่น ๆ เนื่องจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตั้งอยู่ใจกลางเขตเศรษฐกิจของประเทศและมีถนนหลายสายทะลุผ่านสัญจรไปมาได้ง่าย ทำให้มีคนแปลกหน้าผ่านเข้ามาในพื้นที่ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอยู่เป็นประจำ ประกอบกับประตูทางเข้า-ออกของสถานศึกษานั้นขาดการควบคุมยานพาหนะ ย่อมมีอาชญากรแฝงตัวเข้ามาในสถานศึกษาด้วยเช่นกัน

อีกทั้งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีการปรับโครงสร้างทางด้านกายภาพของพื้นที่โดยรอบ คือการปรับภูมิทัศน์บริเวณเชิงกงและตลาดสวนหลวงเปลี่ยนจากชุมชนให้กลายเป็นย่านการค้า

ทำให้ความเป็นชุมชนโดยรอบสถานศึกษาหายไป ส่งผลให้ขาดการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกับชุมชน ขาดเครือข่ายชุมชนที่คอยช่วยเฝ้าระวังอาชญากรรม

ยิ่งไปกว่านั้นการที่สำนักงานจัดการทรัพย์สินจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ทำการเวนคืนพื้นที่ส่วนราชการเข้าใช้บางส่วน เช่น การเวนคืนมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตอุเทนถวายนั้น กลายเป็นการจุดชนวนนำมาซึ่งความขัดแย้งบาดหมาง เกิดความเป็นปรปักษ์ระหว่างสถาบันและอาจนำไปสู่ความรุนแรงและการสูญเสียต่อชีวิต ร่างกายหรือทรัพย์สินได้

ด้วยความมึนงงต่อลักษณะเหล่านี้ทำให้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรม จึงชวนให้คิดว่ามีสาเหตุปัจจัยใดที่ทำให้อาชญากรเลือกที่จะก่อเหตุในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และเหตุใดนักเรียน นิสิตจึงกลายเป็นกลุ่มเป้าหมายของคนร้ายได้ง่าย ผู้วิจัยจึงมีความสนใจอย่างยิ่งยวดที่จะนำความสำคัญของปัญหาเหล่านี้มาทำการศึกษาวิจัย เพื่อหาว่ามีสาเหตุและปัจจัยใดที่ทำให้อาชญากรรมเกิดขึ้นในพื้นที่ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อนำไปสู่การหาแนวทางมาตรการ หรือนโยบายที่จะช่วยควบคุมหรือแก้ไขปัญหาอาชญากรรม หรือลดโอกาสการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมของทุกคนในสถานศึกษาให้ลดน้อยลง และในขณะเดียวกันก็เพิ่มความรู้ปลอดภัยให้กับทุกคนในสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

2. คำถามการวิจัย

2.1 อาชญากรรมที่เกิดขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั้น มีสภาพปัญหาอย่างไร

2.2 สาเหตุและปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลให้นักเรียน นิสิต อาจารย์ และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ทั้งด้านกายภาพ ปัจจัยที่เอื้อต่อการประกอบอาชญากรรม ลักษณะของเหยื่ออาชญากรรม และช่องโอกาสในการเกิดอาชญากรรม

2.3 มีแนวทาง หรือ มาตรการอย่างไรที่จะช่วยลดการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ขณะเดียวกันก็ช่วยเพิ่มความรู้สู่ความปลอดภัยให้แก่ นิสิต อาจารย์ และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.1 เพื่อศึกษาสภาพปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นแก่นักเรียน นิสิต อาจารย์และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.2 เพื่อวิเคราะห์สาเหตุและปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลให้นักเรียน นิสิต อาจารย์และบุคลากรตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและบริเวณโดยรอบ

3.3 เพื่อเสนอแนวทาง หรือ มาตรการ ในการลดการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม และเพิ่มความรู้อีกปลอดภัยให้แก่นิสิต อาจารย์ และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4. ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ขอบเขตด้านพื้นที่ ขอบเขตด้านประเภทอาชญากรรม และขอบเขตด้านประชากร มีรายละเอียดของขอบเขตดังต่อไปนี้

4.1 ขอบเขตด้านพื้นที่

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตด้านพื้นที่ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดังต่อไปนี้

4.1.1 พื้นที่เขตการศึกษา

พื้นที่เขตการศึกษา ได้แก่ อาคารเรียนคณะต่าง ๆ รวมถึงคณะแพทยศาสตร์ อาคารสำนักงาน ห้องสมุด โรงอาหาร ศูนย์กีฬาแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (CU Sport Complex) ลานจอดรถภายในสถานศึกษา ถนนภายในสถานศึกษา สวนสาธารณะภายในสถานศึกษา และหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นอกจากขอบเขตด้านพื้นที่การศึกษาดังกล่าวข้างต้นแล้ว ผู้วิจัยมิได้จำกัดเพียงพื้นที่เฉพาะภายในรั้วจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเท่านั้น แต่ยังให้ความสำคัญในการศึกษาพื้นที่บริเวณโดยรอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ส่งผลให้เกิดอาชญากรรม หรือเป็นพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรมอีกด้วย

4.1.2 พื้นที่เขตพาณิชย์

พื้นที่เขตพาณิชย์ ได้แก่ ศูนย์หนังสือจุฬาฯ โครงการไลฟ์สไตล์ สปอร์ต คอมมูนิตี้ (Stadium One) ศูนย์การค้าแอมพาร์ค (I'm Park) ย่านการค้าสวนหลวงสแควร์ ย่านการค้าไซวอล์ค (Zy Walk) ย่านการค้าหอพักนิสิตยูเซ็นเตอร์ ตลาดสามย่าน หอพักนานาชาติอาคารเรือนวิรัชมิตร (CU I - House) คอนโดมิเนียมระเบียงจามจรี (CU Terrace)

แต่ทั้งนี้ขอบเขตพื้นที่พาณิชย์มิได้รวมถึงบริเวณสยามสแควร์ และศูนย์การค้าจามจรีสแควร์ ศูนย์การค้ามาบุญครองเซ็นเตอร์

4.1.3 พื้นที่เขตส่วนราชการเช่าใช้

พื้นที่เขตส่วนราชการเช่าใช้ ได้แก่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตอุเทนถวาย โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา สำนักเขตปทุมวัน โรงเรียนปทุมวัน สถานีดับเพลิงดับเพลิงและกู้ภัยบรรทัดทอง สถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน

แต่ทั้งนี้ขอบเขตพื้นที่ส่วนราชการเช่าใช้มิได้รวมถึงบริเวณสนามกีฬาแห่งชาติ

4.1.4 พื้นที่บริเวณโดยรอบ

พื้นที่บริเวณโดยรอบ หมายถึงพื้นที่กิ่งสาธารณะและพื้นที่สาธารณะที่ตั้งอยู่บนพื้นที่ของสำนักงานจัดการทรัพย์สินจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้แก่ ถนนที่เชื่อมระหว่างภายในกับถนนหลักภายนอกจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สะพานลอย อุโมงค์ลอดข้ามถนนระหว่างคณะวิทยาศาสตร์กับคณะครุศาสตร์ สวนอุทยานจุฬาฯ 100 ปี และบริเวณทางเท้าริมถนนรอบรั้วจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้สรุปขอบเขตด้านพื้นที่ที่มีขอบเขตติดกับถนนสายหลักตามทิศต่าง ๆ ได้ดังนี้

ทางด้านทิศเหนือของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ติดกับถนนพระรามที่ 1

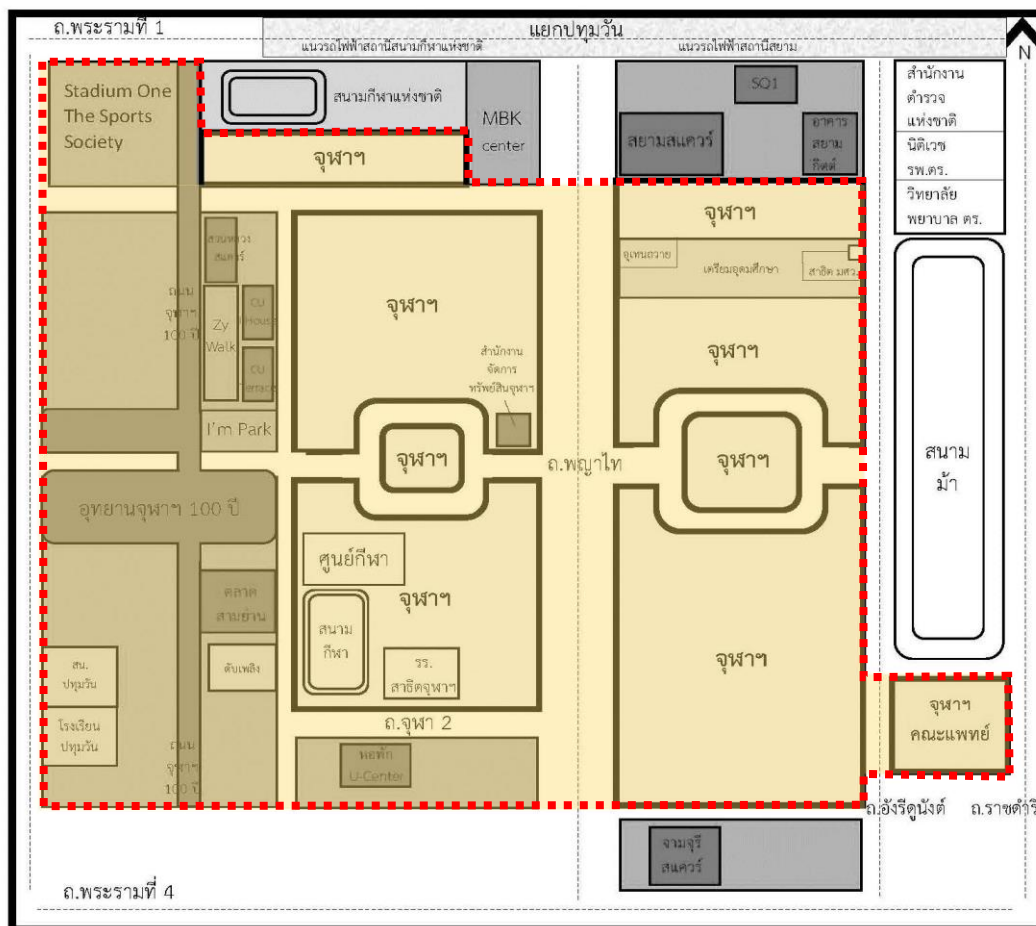
ทางด้านทิศตะวันออกของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ติดกับถนนอังรีดูนังต์ และในส่วนของคณะแพทยศาสตร์ติดกับถนนราชดำริ

ทางด้านทิศตะวันตกของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ติดกับถนนบรรทัดทอง.

ทางด้านทิศใต้ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ติดกับถนนพระรามที่ 4

ซึ่งแผนผังของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในแต่ละทิศดังกล่าวข้างต้นสำหรับใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีรายละเอียดของขอบเขตด้านพื้นที่ปรากฏตามภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ขอบเขตด้านพื้นที่ในการวิจัย

ที่มา : ประยุกต์จาก สำนักงานจัดการทรัพย์สินจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2560) โดยผู้วิจัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

4.2 ขอบเขตด้านประเภทอาชญากรรม

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการเฉพาะการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมพื้นฐาน (Street Crime) โดยอ้างอิงจากฐานความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาซึ่งได้นำบางส่วนมาใช้ในวิจัย ผู้วิจัยได้แบ่งตามประเภทความผิดทางอาญา (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2560) ดังต่อไปนี้

4.2.1 ความผิดต่อทรัพย์สิน

ความผิดต่อทรัพย์สิน ได้แก่ ลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ รวมถึงความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์สินและความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์สินที่ใช้หรือมีไว้เพื่อสาธารณประโยชน์ ที่ได้มีการแจ้งความดำเนินคดีหรือลงบันทึกประจำวันเป็นหลักฐานที่สถานีตำรวจ

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ยกเว้นความผิดฐานยกยอก ฉ้อโกง และความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่เกิดขึ้นบนพื้นที่ไซเบอร์หรืออินเทอร์เน็ต

4.2.2 ความผิดต่อชีวิตและร่างกาย

ความผิดต่อชีวิตและร่างกาย ได้แก่ ความผิดฐานบุกรุก ความผิดต่อเสรีภาพฐานข่มขืนใจผู้อื่น ให้กระทำการใด ไม่กระทำการใด หรือจำยอมต่อสิ่งใด หน่วงเหนี่ยวหรือกักขังผู้อื่น หรือกระทำด้วยประการใด ให้ผู้อื่นปราศจากเสรีภาพในร่างกาย ประทุษร้ายต่อร่างกายหรือจิตใจด้วยกำลังทางกายภาพหรือวาจา ที่ได้มีการแจ้งความดำเนินคดีหรือลงบันทึกประจำวันเป็นหลักฐานที่สถานีตำรวจ

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ยกเว้นความผิดฐานดูหมิ่น และหมิ่นประมาทที่เกิดขึ้นบนพื้นที่ไซเบอร์หรืออินเทอร์เน็ต

4.2.3 ความผิดต่อเพศ

ความผิดต่อเพศ ได้แก่ ฐานข่มขืนกระทำชำเรา กระทำอนาจาร กระทำอนาจารต่อหน้าธารกำนัล กระทำอนาจารแก่บุคคลอายุกว่า 15 ปี โดยขู่เชิญหรือใช้กำลังประทุษร้ายโดยหญิงหรือบุคคลนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือเป็นการกระทำแก่ผู้สืบสันดาน ศิษย์ซึ่งอยู่ในความดูแล อยู่ในความควบคุมตามหน้าที่ราชการ หรือผู้อยู่ในความปกครอง ในความพิทักษ์หรือในความอนุบาล ให้หมายความรวมถึงการแอบถ่ายภาพหรือภาพเคลื่อนไหวบุคคลอื่นในทางลามกอนาจารจะมีการนำภาพหรือภาพเคลื่อนไหวไปเผยแพร่หรือไม่ก็ตาม ที่ได้มีการแจ้งความดำเนินคดีหรือลงบันทึกประจำวันเป็นหลักฐานที่สถานีตำรวจ

4.3 ขอบเขตด้านประชากร

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการกำหนดประชากรที่จะเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ที่เคยมีประสบการณ์ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม รวมทั้งเป็นผู้ที่มีหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัย ตลอดจนเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการป้องกันแก้ไขอาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อให้ได้บุคคลที่ให้ข้อมูลที่สามารถตอบคำถามได้ครอบคลุมประเด็นโจทย์คำถามวิจัยได้ โดยมีขอบเขตด้านประชากรดังต่อไปนี้

4.3.1 บุคคลที่เคยมีประสบการณ์ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม หรือเป็นผู้เสียหายโดยตรง (Direct Victims) ที่ประสบเหตุอาชญากรรมภายในพื้นที่และบริเวณโดยรอบของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รวมถึงบุคคลที่เป็นประจักษ์พยาน รู้เห็นเหตุการณ์ของอาชญากรรมที่เกิดขึ้น เช่น นักเรียน นิสิต อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา บุคคลภายนอกที่มาติดต่อหรือสัญจรไปมา หรือนิติบุคคลของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในกรณีที่มีผู้บุกรุกหรือมีผู้ทำลายทรัพย์สินของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ให้ถือว่านิติบุคคลผู้เสียหายโดยตรง บุคคลเหล่านี้ผู้วิจัยจัดให้เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

4.3.2 ประชาชนที่พักอาศัย หรืออยู่ในชุมชนบริเวณโดยรอบพื้นที่ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เช่น เจ้าของร้านค้า ประธานชุมชน เจ้าของหอพักเอกชน เป็นต้น

4.3.3 ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดูแลรักษา ป้องกัน แก้ไขหรือบริหารความปลอดภัย เช่น เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน เป็นต้น

4.3.4 ผู้บริหาร หรือ ผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายด้านความปลอดภัย หรือการจัดการสภาพแวดล้อม ตลอดจนการป้องกันอาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เช่น ผู้อำนวยการศูนย์รักษาความปลอดภัยและจัดการจราจรแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หรือหัวหน้าสำนักบริหารระบบกายภาพจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นต้น

หมายเหตุ : แต่มิได้รวมถึงเหยื่ออาชญากรรมโดยอ้อม หรือ ผู้เสียหายโดยอ้อม (Indirect Victims) คือ บุคคลที่สามที่ได้รับผลกระทบจากการกระทำผิด เช่น บิดา มารดา หรือญาติของผู้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม บุคคลเหล่านี้ผู้วิจัยไม่ได้จัดให้เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ยกเว้นเสียแต่ว่าผู้เสียหายโดยอ้อมนั้นเป็นประจักษ์พยาน รู้เห็นเหตุการณ์ขณะเกิดเหตุอาชญากรรม ให้ถือว่าเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญอยู่ในขอบเขตด้านประชากร ตามข้อ 4.3.1

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้เปิดกว้าง มิได้จำกัดวัน เดือน ปี หรือระยะเวลาของบุคคลตามขอบเขตด้านประชากรดังกล่าวข้างต้นที่มีประสบการณ์ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม เพื่อให้ได้ข้อมูลของสภาพปัญหาอาชญากรรมที่หลากหลายช่วงเวลา

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยคาดว่าจะทราบถึงรูปแบบลักษณะอาชญากรรม รวมทั้งทราบถึงสาเหตุและปัจจัยที่ส่งผลให้บุคลากรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ซึ่งจะนำไปสู่การกำหนดแนวทางหรือมาตรการในการลดโอกาสการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมของบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับมีดังต่อไปนี้

5.1 ทราบถึงรูปแบบและลักษณะอาชญากรรมที่เกิดขึ้นแก่นิสิต อาจารย์และบุคลากรใน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตลอดจนบุคคลภายนอกที่เข้ามาติดต่อหรือสัญจรไปมาภายในและบริเวณ โดยรอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.2 ทราบถึงสาเหตุและปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลให้นิสิต อาจารย์และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมอาชญากรรม รวมทั้งบุคคลภายนอกที่เข้ามาติดต่อหรือสัญจร ไปมาภายในและบริเวณโดยรอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอีกด้วย

5.3 กำหนดแนวทาง หรือ มาตรการ การลดการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมแก่นิสิต อาจารย์ และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตลอดจนบุคคลภายนอกที่เข้ามาติดต่อหรือสัญจรไปมา ภายในและบริเวณโดยรอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

6. ระเบียบวิธีวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยให้ความสำคัญมุ่งเน้นในการตอบคำถามวิจัยและ วัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้วิจัยได้ทำตามระเบียบและ วิธีการดำเนินวิจัยตามแผนที่ได้กำหนดไว้ อีกทั้งนำองค์ความรู้ดังกล่าวมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดใน การวิจัย (Conceptual Framework) ซึ่งมีรายละเอียดที่จะได้กล่าวในหัวข้อต่อไป ดังนี้

6.1 วิธีการดำเนินวิจัย

การศึกษาวิจัยนี้ใช้วิธีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีการ สัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) และการสังเกต (Observation) สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Study) ได้แก่ สถิติคดี กฎ ระเบียบ และ มาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอธิบายสาเหตุ ปัจจัยการเกิดอาชญากรรม รวมทั้งการตกเป็นเหยื่อ อาชญากรรม ตลอดจนแนวทางป้องกันอาชญากรรมและการเสริมสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา

6.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

กลุ่มที่ 1 นักเรียน นิสิต อาจารย์ บุคลากรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รวมทั้งบุคคลภายนอก ที่เคยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม หรือผู้ที่เคยเป็นประจักษ์พยานรู้เห็นเหตุการณ์การเกิดอาชญากรรมใน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและบริเวณโดยรอบ โดยมี อายุ เพศ ระดับการศึกษา หรือ กลุ่มชาติพันธุ์ ฯลฯ ที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยจะเลือกผู้ที่ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมที่มีฐานความผิดแตกต่างกันออกไปให้ คลอบคลุมทุกฐานความผิดตามขอบเขตด้านประเภทอาชญากรรม ได้แก่

นักเรียน	จำนวน 1 คน
นิสิต	จำนวน 3 คน
อาจารย์	จำนวน 1 คน
บุคลากร	จำนวน 1 คน

กลุ่มที่ 2 ประชาชนชุมชนใกล้เคียงหรือที่อาศัยอยู่บริเวณโดยรอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และเคยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและบริเวณโดยรอบ ได้แก่

เจ้าของร้านค้า	จำนวน 2 คน
ประชาชนที่อาศัยในละแวกจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	จำนวน 1 คน

กลุ่มที่ 3 ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องข้องในการป้องกันแก้ไข ดูแลรักษาหรือบริหารความปลอดภัยใน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและบริเวณโดยรอบ ได้แก่

เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย	จำนวน 1 คน
เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน	จำนวน 1 คน

กลุ่มที่ 4 ผู้บริหารจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้แก่

ผู้อำนวยการศูนย์รักษาความปลอดภัยและจัดการจราจรแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	จำนวน 1 คน
---	------------

ผู้วิจัยเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ทั้ง 4 กลุ่มนี้ รวมจำนวน 12 คน ที่เข้าถึงได้ ยินยอมให้ข้อมูลและให้ความร่วมมือกับผู้วิจัยในการสัมภาษณ์ โดยส่วนหนึ่งได้ข้อมูลมาจากสถิติคดีอาญาที่มีการแจ้งความต่อสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน ช่วงปี พ.ศ.2555 ถึง พ.ศ.2561 ซึ่งผู้ให้ข้อมูลสำคัญบางราย ผู้วิจัยก็มีฐานะเป็นพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลปทุมวันรับแจ้งความดำเนินคดีกรณีดังกล่าวและได้รับความยินยอมจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญแล้ว

6.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) นำมาใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ โดยแบบสัมภาษณ์นั้นแบ่งออกเป็น 4 ชุด ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ ชุด (ก) แบบสัมภาษณ์ ชุด (ข) แบบสัมภาษณ์ ชุด (ค) และแบบสัมภาษณ์ชุด (ง) ในแต่ละชุดนั้นแตกต่างกันในประเด็นสำคัญบางประเด็น ซึ่งข้อคำถามนั้นจะมีความเหมาะสมกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญแต่ละกลุ่มดังต่อไปนี้

6.3.1 หากผู้ให้ข้อมูลสำคัญนั้นเคยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมจะใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีข้อความที่เกี่ยวกับสาเหตุ ปัจจัย พฤติการณ์แห่งคดี การแจ้งความดำเนินคดี ตลอดจนการป้องกันตนเอง เป็นต้น

6.3.2 หากผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็นประชาชนที่อาศัยโดยรอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยหรือเป็นเจ้าของร้านค้า แบบสัมภาษณ์จะมีข้อความประเด็นสำคัญเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างชุมชนกับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในการช่วยกันเฝ้าระวังเหตุ ร่วมกันแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่ เป็นต้น

6.3.3 หากผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็นเจ้าของหน้าที่ตำรวจ แบบสัมภาษณ์จะมีข้อความประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการช่วยเหลือเหยื่ออาชญากรรม การยับยั้งป้องกันเหตุ การจับกุมดำเนินคดี เป็นต้น

6.3.4 หากผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็นผู้บริหารที่มีความเกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบาย แบบสัมภาษณ์จะมีข้อความสำคัญที่ถามความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายต่าง ๆ เกี่ยวกับการป้องกันแก้ไขหรือลดการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นต้น

โดยแต่ละชุดแบ่งตามลักษณะของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ดังต่อไปนี้

แบบสัมภาษณ์ ชุด (ก) ใช้สำหรับสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มที่ 1 คือผู้ที่เคยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมโดยตรงหรือโดยอ้อม หรือ เคยเป็นประจักษ์พยานรู้เห็นเหตุการณ์การเกิดอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและบริเวณโดยรอบ เช่น นักเรียน นิสิต อาจารย์ บุคลากรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หรือบุคคลภายนอก เป็นต้น แบบสัมภาษณ์จะมีโครงสร้าง 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ส่วนที่ 2 พฤติการณ์แห่งคดี หรือ รายละเอียดของเหตุการณ์ของการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม

ส่วนที่ 3 สาเหตุและปัจจัยที่ส่งผลให้นักเรียน นิสิต อาจารย์ และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม

ส่วนที่ 4 แนวทาง หรือ มาตรการ การลดการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมและเพิ่มความรู้สึกปลอดภัยให้แก่ตนเองหรือผู้อื่นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และข้อเสนอแนะอื่น ๆ

แบบสัมภาษณ์ ชุด (ข) ใช้สำหรับสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มที่ 2 คือประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนใกล้เคียง หรือบริเวณโดยรอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลนี้อยู่ในฐานะ

เป็นเหตุอาชญากรรมด้วย เช่น เจ้าของหอพักเอกชน เจ้าของร้านค้า เจ้าของธุรกิจ ประธานชุมชน เป็นต้น แบบสัมภาษณ์จะมีโครงสร้าง 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ส่วนที่ 2 สาเหตุและปัจจัยที่ส่งผลให้นักเรียน นิสิต อาจารย์ และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตกเป็นเหตุอาชญากรรม

ส่วนที่ 3 แนวทาง หรือ มาตรการ การลดการตกเป็นเหตุอาชญากรรมและเพิ่มความรู้สึกปลอดภัยให้แก่ นิสิต อาจารย์ และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และข้อเสนอแนะอื่น ๆ

แบบสัมภาษณ์ ชุด (ค) ใช้สำหรับสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มที่ 3 ผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับ การดูแลรักษาความปลอดภัย การบริหารจัดการความปลอดภัย หรือมีหน้าที่ป้องกันปราบปราม อาชญากรรม เช่น เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย หรือ เจ้าหน้าที่ตำรวจ เป็นต้น แบบสัมภาษณ์จะมี โครงสร้าง 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ส่วนที่ 2 สาเหตุและปัจจัยที่ส่งผลให้นิสิต อาจารย์ และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตกเป็นเหตุอาชญากรรม

ส่วนที่ 3 แนวทาง หรือ มาตรการ การลดการตกเป็นเหตุอาชญากรรมและเพิ่มความรู้สึก ปลอดภัยให้แก่ นิสิต อาจารย์ และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และข้อเสนอแนะอื่น ๆ แบบ สัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ ชุด (ง) ใช้สำหรับสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มที่ 4 คือ บุคคลที่เป็น ผู้บริหารระดับกำหนดนโยบายในการป้องกันแก้ไขปัญหาอาชญากรรม หรือเป็นผู้บริหารความ ปลอดภัย จัดกาสภาพแวดล้อมตลอดจนระบบกายภาพภายในพื้นที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เช่น ผู้อำนวยการศูนย์รักษาความปลอดภัยและจัดการจราจรจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หรือ หัวหน้าสำนัก บริหารระบบกายภาพจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นต้น แบบสัมภาษณ์จะมีโครงสร้าง 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ส่วนที่ 2 สาเหตุและปัจจัยที่ส่งผลให้นิสิต อาจารย์ และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตกเป็นเหตุอาชญากรรม

ส่วนที่ 3 แนวทาง หรือ มาตรการ การลดการตกเป็นเหตุอาชญากรรมและเพิ่มความรู้สึก ปลอดภัยให้แก่ นิสิต อาจารย์ และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และข้อเสนอแนะอื่น ๆ แบบ สัมภาษณ์

6.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ จากการเก็บข้อมูลสถิติการเกิดอาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและบริเวณโดยรอบของสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน และจากการศึกษาค้นคว้าเอกสารต่าง ๆ โดยมีแผนการเก็บข้อมูลเป็นลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

6.4.1 วางแผนการเก็บข้อมูล

6.4.2 ทำความเข้าใจในแบบสัมภาษณ์ก่อนทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

6.4.3 ทำการบันทึกเสียงและจดบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เคยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมประเภทต่าง ๆ โดยผู้วิจัยขอรับรองว่าข้อมูลที่ได้รับดังกล่าวจะนำไปใช้ในการดำเนินการศึกษาวิจัย รวมถึงถือเป็นความลับและจะไม่มีการนำไปเปิดเผยโดยเด็ดขาด ทั้งยังจะไม่มีมีการระบุชื่อ สกุล หรือข้อความใด ๆ อันจะสื่อได้ว่าผู้ให้ข้อมูลคือบุคคลใด ไม่ว่ากรณีใด ๆ และหากขณะไปสัมภาษณ์ไม่พบผู้ที่เคยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ให้สอบถามจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง หรือเคยเห็นเหตุการณ์ หรืออยู่ในเหตุการณ์การเกิดอาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยไปสังเกตเป็นครั้งคราวเพื่อทราบปัญหา ข้อจำกัดในการเก็บข้อมูล เพื่อนำมาพัฒนาการสำรวจและการขยายผลต่อไป

6.4.4 การเก็บข้อมูลผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจและสามารถให้ข้อมูลในเรื่องที่ตนเคยตกเป็นเหยื่อได้ลึกซึ้งดีที่สุดในที่สุด โดยเลือกจากเหยื่ออาชญากรรมที่มาแจ้งความดำเนินคดีหรือลงบันทึกประจำวันเป็นหลักฐานที่สถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน ที่ได้รับความยินยอมและให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล

นอกจากนี้ยังรวมถึงผู้ที่เคยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมที่ปรากฏเป็นข่าวในสื่อต่าง ๆ หรือประชาคมสื่อออนไลน์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ส่งข่าวเตือนภัย เช่น แจ้งเหตุมีนิสิตถูกลักทรัพย์ในโรงอาหารโดยแจ้งทางไลน์ เป็นต้น โดยเหยื่ออาชญากรรมนั้นได้มาแจ้งความที่สถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน ผู้วิจัยทำการเลือกเหยื่ออาชญากรรมเหล่านั้นเพื่อการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกต่อไป

ทั้งนี้เหตุอาชญากรรมต้องเป็นเหตุที่เกิดขึ้นในพื้นที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยหรือบริเวณโดยรอบตามขอบเขตด้านพื้นที่ของการศึกษาครั้งนี้

6.4.5 เก็บข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ หากผู้ให้สัมภาษณ์เป็นเหยื่ออาชญากรรม หรือ เป็นผู้รู้เห็นเหตุการณ์การเกิดอาชญากรรม ผู้วิจัยจะใช้แบบสัมภาษณ์ ชุด (ก) เพื่อสัมภาษณ์และเก็บข้อมูล

อย่างไรก็ตามหากผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็นประชาชนที่อาศัยในชุมชนใกล้เคียงและเคยตกเหยื่ออาชญากรรม ผู้วิจัยจะใช้แบบสัมภาษณ์ ชุด (ข)

นอกจากนี้หากผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องหรือมีหน้าที่รักษาความปลอดภัย ผู้วิจัยจะใช้แบบสัมภาษณ์ ชุด (ค)

ทั้งนี้หากผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็นผู้บริหารของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้วิจัยจะใช้แบบสัมภาษณ์ (ง) เพื่อสัมภาษณ์ให้มีความเหมาะสมกับบุคคลนั้น ๆ และทำการเก็บข้อมูล

6.4.6 ผู้วิจัยจะเก็บรวบรวมข้อมูลจากสถิติการเกิดอาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลปทุมวันเฉพาะฐานความผิดตามขอบเขตด้านประเภทอาชญากรรม ได้แก่ ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ชีวิตร่างกายและเพศ ที่เกิดขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและบริเวณโดยรอบ ซึ่งสถิติที่ผู้วิจัยจะเก็บรวบรวมข้อมูลนั้นจะใช้เฉพาะที่มีผู้เสียหายแจ้งความดำเนินคดีหรือลงบันทึกประจำวันไว้เป็นหลักฐาน โดยเก็บสถิติคดีจากสมุดบันทึกคดีอาญา ระบบโพลิส (POLIS) ระบบโครมส์ (CRIMES) และจากสมุดบันทึกรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี

ทั้งนี้ไม่รวมถึงคดีอาญาที่ไม่ได้ถูกรายงาน (Dark figure) หรือไม่ปรากฏในเอกสารการรับแจ้งความใด ๆ และไม่นับรวมอาชญากรรมที่เกิดขึ้นจริงแต่เจ้าหน้าที่ตำรวจมิได้รับแจ้งลงในสมุดบันทึกรายงานประจำวันเป็นหลักฐานหรือมิได้รับแจ้งความดำเนินคดีลงในสมุดบันทึกประจำวันเกี่ยวกับคดี

6.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้าเอกสาร (Documentary Study) สถิติการเกิดอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยของสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน (Statistic of Crime) จากการสังเกต (Observation) สภาพแวดล้อม และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) มาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลจากเนื้อหา (Content Analysis) จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ในการวิจัยครั้งนี้สำรวจเฉพาะอาชญากรรมพื้นฐาน 3 ประเภทได้แก่ อาชญากรรมต่อทรัพย์สิน อาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย และ อาชญากรรมทางเพศเท่านั้น โดยมีวิธีการดังนี้

ต่อจากนั้นผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่รวบรวมจากหลาย ๆ แหล่งข้างต้น มาตีความและสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Induction) จากนั้นจึงเก็บรวบรวมพิจารณาลักษณะร่วมกันของข้อมูลเพื่อสรุปพร้อมลักษณะดังกล่าว จากนั้นหาความจริงจากข้อเท็จจริง (Fact) ส่วนย่อยหลาย ๆ ส่วน ที่มีลักษณะเป็นรูปธรรม แล้วสรุปความจริงชุดใหญ่ที่มีลักษณะเป็นนามธรรม ครอบคลุมข้อเท็จจริงส่วนย่อย เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่มีความชัดเจนและสอดคล้องกัน (เอี่ยมพร หลินเจริญ, 2555)

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการค้นคว้าเอกสารเพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้เป็นกรอบในการศึกษา โดยเลือกแนวคิดและทฤษฎีที่ตอบคำถามวิจัยและวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยได้นำแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับเหยื่ออาชญากรรมมาใช้อธิบายถึงสาเหตุ ปัจจัย และพฤติกรรมของการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม รวมทั้งแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อมนำมาใช้เป็นแนวทางในการอธิบายสาเหตุของการเกิดอาชญากรรมที่เกิดจากสภาพแวดล้อม และผู้วิจัยยังได้นำแนวคิดและทฤษฎีดังกล่าวมาประยุกต์ใช้เสนอแนะแนวทางหรือมาตรการป้องกันแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและลดการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งมีสาระสำคัญโดยสังเขป ดังต่อไปนี้

1. ว่าด้วยเรื่องเหยื่ออาชญากรรม
2. ทฤษฎีกิจกรรมประจำวัน
3. ทฤษฎีควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. ว่าด้วยเรื่องเหยื่ออาชญากรรม

จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย (2551) ได้ให้ความหมายของเหยื่ออาชญากรรมว่า บุคคลหรือกลุ่มบุคคลผู้ซึ่งได้รับอันตรายแก่ร่างกาย จิตใจ หรือได้รับความเสียหายต่อทรัพย์สิน หรือได้รับผลกระทบใด ๆ จากการก่ออาชญากรรม หรือเสียหายจากการกระทำหรือละเว้นการกระทำใดอันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา เช่น ถูกลักทรัพย์ ถูกทำร้ายร่างกาย ถูกข่มขืน ถูกหน่วงเหนี่ยวกักขัง เป็นต้น (จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย, 2551; มุฮัมหมัดรอฟีอี มูซอ, 2558)

สาเหตุของการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม

สุดสงวน สุธีสร (2543) ได้แยกสาเหตุของการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมโดยพิจารณาจากตัวเหยื่อ สามารถแยกสาเหตุของการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมได้ 6 สาเหตุ ดังต่อไปนี้

1.1 พฤติกรรม

วิถีชีวิต (Life Style) ของเหยื่อเป็นสาเหตุให้ตนเองตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม เช่น เหยื่อมีพฤติกรรมส่วนร่วมในการกระทำผิด เหยื่อเป็นผู้ช่วย เหยื่อเป็นตัวกระตุ่น หรือเหยื่อเองอาจเป็นต้นเหตุของการกระทำความผิด เป็นต้น

1.2 บุคลิกภาพ

ผู้ที่มีบุคลิกภาพที่อ่อนแอ ผู้ที่ไม่มั่นใจในตนเอง ผู้ที่มักยอมจำนนต่อทุกสถานการณ์และทุกคน ผู้ที่มีความคิดว่าตนเองมีปมด้อยคิดในแง่ลบ เป็นอีกหนึ่งสาเหตุของการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม

1.3 ลักษณะทางชีวภาพ

เด็ก ผู้หญิง และคนชรา บุคคลเหล่านี้มีความอ่อนแอทางธรรมชาติซึ่งง่ายต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม อันเนื่องมาจากเด็กตัวเล็กไม่สามารถต่อสู้ขัดขืนคนร้ายได้จึงมักถูกลักพาตัว หรือเด็กยังไม่รู้ประสีประสาจึงง่ายที่โดนหลอก ผู้หญิงมีสรีระที่บอบบางกว่าผู้ชายทำให้ถูกข่มขืนหรือเป็นเหยื่อทางกามารมณ์ของผู้ชายได้ง่าย และคนชรามีสภาพร่างกายอ่อนแอและเชื่องช้ามักตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สิน

1.4 สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ

สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ หรือสถานที่ที่มองเห็นจับต้องได้ ถ้าขาดการดูแลไม่มีระบบรักษาความปลอดภัยที่ดีจะกลายเป็นสถานที่เสี่ยง และหากอยู่ในเวลาที่เหมาะสมยิ่งกลายเป็นการเปิดโอกาสการเกิดอาชญากรรม (โอกาสเกิดอาชญากรรม = เวลา + สถานที่เสี่ยง) การที่เหยื่อนำตัวเองเข้าไปอยู่ในสถานที่หรือจุดเสี่ยงที่จะเกิดอาชญากรรมและอยู่ในเวลาที่เหมาะสมนั้นย่อมตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมได้ง่ายกว่าการอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่มีการรักษาความปลอดภัยที่ดี เช่น เดินคนในซอยเปลี่ยวในเวลากลางคืนที่ไม่มีไฟส่องสว่าง หรือบริเวณพื้นที่ที่เป็นมุมอับสายตาคนไม่มีกล้องวงจรปิดติดตั้งไว้พื้นที่เหล่านี้มีโอกาสสูงที่จะเกิดอาชญากรรม เป็นต้น

1.5 สภาพเศรษฐกิจและสังคม

ในสังคมมีความเหลื่อมล้ำด้านเศรษฐกิจและสังคม ค่านิยมในวัตถุของคนในสังคม โอกาสเข้าถึงทรัพยากร เข้าถึงการศึกษา เข้าถึงสวัสดิการ และการจ้างงานของคนในสังคมไม่เท่าเทียมกัน สภาพ

เหล่านี้บีบบังคับให้คนในสังคมกระทำความผิดและแน่นอนว่าจะต้องมีผู้ที่ต้องตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม แต่หากสังคมมีความเป็นอยู่ที่ดี คนในสังคมอยู่ดีกินดี ปัญหาอาชญากรรมและการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมย่อมลดลงตามไปด้วย ดังนั้นสภาพเศรษฐกิจและสังคมจึงเป็นปัจจัยสำคัญ ปัจจัยหนึ่งที่กำหนดทิศทางการกระทำของคนในสังคมว่าจะเป็นพลเมืองดีหรือเป็นอาชญากร

1.6 การดำเนินงานของกระบวนการยุติธรรม

การดำเนินงานและขั้นตอนในการนำอาชญากรรมมาลงโทษล่าช้า บางกรณีขาดความเป็นธรรม ทำให้เหยื่อรู้สึกท้อแท้ต่อกระบวนการยุติธรรม บางกรณีเหยื่อไปแจ้งความเพราะไม่ต้องการให้เกิดเหตุซ้ำอีกแต่ไม่ได้รับการช่วยเหลือหรือดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด บางกรณีเมื่อคดีถึงขั้นมีคำพิพากษาแล้ว บทลงโทษกลับไม่มีความเป็นธรรม เมื่อเกิดเหตุการณ์เช่นนี้ตัวอาชญากรจึงรู้ถึงช่องว่างทางกฎหมาย การติดตามจับกุมของเจ้าหน้าที่ตำรวจล่าช้าทำให้อาชญากรยำเใจและเกิดความกำเริบ กล้าที่จะกระทำผิดซ้ำอีกเพราะไม่มีความเกรงกลัวต่อกระบวนการยุติธรรม

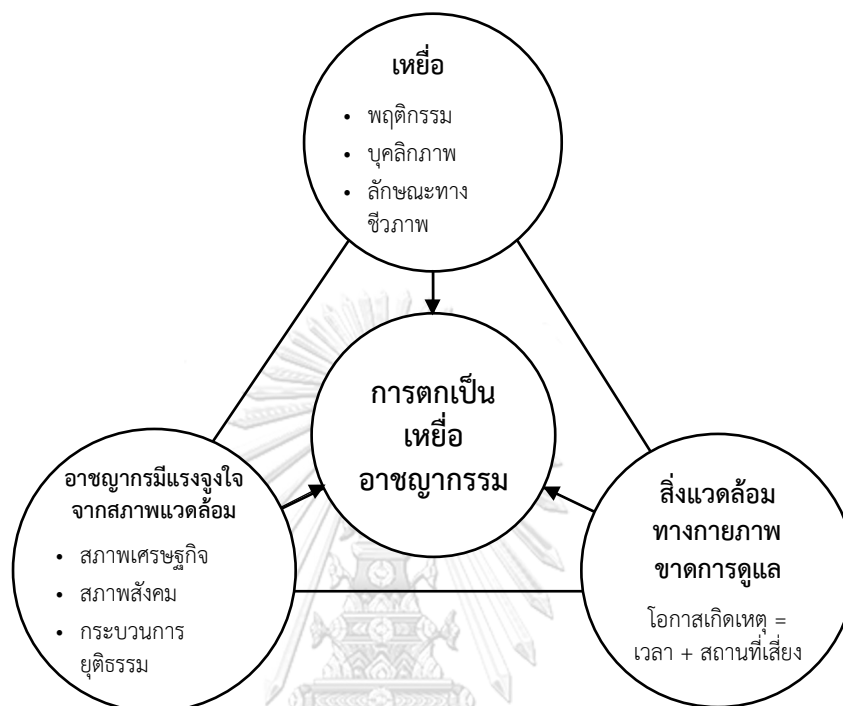
จากสาเหตุของการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมข้างต้น เมื่อพิจารณาแล้วสามารถจัดกลุ่มสาเหตุของการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมได้เป็น 3 ประการหลัก ๆ (ตามภาพที่ 2) ดังนี้

ประการที่ 1 ตัวเหยื่อหรือเป้าหมายที่เหมาะสม ได้แก่ พฤติกรรมของตัวเหยื่อที่ไม่ระมัดระวังตนเอง บุคลิกภาพอ่อนแอ และลักษณะทางชีวภาพของเหยื่อที่เปราะบาง

ประการที่ 2 สิ่งแวดล้อมทางกายภาพการขาดการดูแล ได้แก่ ขาดผู้พิทักษ์ โครงสร้างทางกายภาพขาดการดูแลไม่มีระบบรักษาความปลอดภัยที่ดี

ประการที่ 3 อาชญากรที่มีแรงจูงใจหรือถูกบีบบังคับจากสภาพแวดล้อมทางนามธรรม ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจ สภาพสังคม และการดำเนินงานของกระบวนการยุติธรรม

ภาพที่ 2 สาเหตุหลัก 3 ประการของการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม

ที่มา : ประยุกต์จาก สุตสงวน สุธีสร (2543) โดยผู้วิจัย

จากสาเหตุหลัก 3 ประการในการเกิดอาชญากรรมดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจะนำมาใช้อธิบายถึงสาเหตุ ปัจจัยที่นักเรียน นิสิต อาจารย์ บุคลากรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ตลอดจนบุคคลภายนอกที่มาติดต่อหรือสัญจรไปมาภายในและบริเวณโดยรอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และวิเคราะห์สาเหตุ ปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลให้เกิดอาชญากรรมเพื่อนำมากำหนดเป็นแนวทางในการลดการเกิดอาชญากรรมและลดการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยต่อไป

แต่ทั้งนี้ยังมีสาเหตุปัจจัยอีกหลายประการที่ส่งผลให้บุคคลตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่มีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงและช่วยสนับสนุนในการอธิบายสาเหตุและปัจจัยอื่น ๆ ของการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นและตอบคำถามของการวิจัยได้ สาเหตุและปัจจัยทั้ง 3 กลุ่มดังกล่าวข้างต้น มีความสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีทางอาชญาวิทยา

คือทฤษฎีกิจวัตรประจำวัน (Routine Activity Theory) ที่อธิบายองค์ประกอบของการเกิดอาชญากรรม ดังจะได้อธิบายในหัวข้อต่อไป

2. ทฤษฎีกิจวัตรประจำวัน (Routine Activity Theory)

พรชัย ชันดี (2558) ได้อธิบายถึงทฤษฎีนี้ว่า นักอาชญาวิทยาโคเฮนและเฟลสัน (Cohen And Felson) ได้ให้ความหมายของปกติวิสัย (Routine Activity) คือ กิจวัตรหรือการกระทำใดของบุคคลที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งหรือเป็นประจำทั้งที่รู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ซึ่งการกระทำเป็นประจำนั้นเป็นปกติวิสัยนั้น อาจทำให้อาชญากรรมมองเห็นโอกาส หรือช่องโหว่ที่จะก่อเหตุอาชญากรรมได้ เช่น การออกไปทำงานทุก ๆ วัน ปล่อยให้บ้านไม่มีคนเฝ้า คนร้ายอาจเฝ้าดูทุกวันและอาศัยช่องโอกาสที่เจ้าของบ้านไม่อยู่บุกรุกเข้าไปในบ้าน การสวมใส่เครื่องประดับที่มีราคาแพงแบบเปิดเผยเป็นประจำเป็นเหตุล่อตาล่อใจคนร้ายให้ทำการชิงทรัพย์ได้ หรือนักศึกษาที่เดินเท้าบริเวณริมถนนพร้อมกับก้มหน้าเล่นโทรศัพท์มือถือเป็นประจำ มีโอกาสที่จะถูกอาชญากรชิงหรือวิ่งราวโทรศัพท์ไปได้ เป็นต้น

อย่างไรก็ตามโคเฮนและเฟลสันยังหมายความรวมถึงลักษณะของบุคคลที่ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมได้ง่ายด้วย เช่น เด็ก ผู้หญิง หรือคนชรา เป็นกลุ่มเปราะบางที่มีลักษณะทางกายภาพร่างกายอ่อนแอเสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม

อนึ่งโคเฮนและเฟลสันนั้นมีสมมติฐานว่าการเกิดอาชญากรรมนั้นเกิดจากการกระทำที่เป็นนิสัยประจำของเหยื่อประสมกับองค์ประกอบต่าง ๆ ที่เหมาะสม โดยมีองค์ประกอบ 3 ประการ ในการเกิดอาชญากรรม ดังนี้

2.1 เหยื่อ หรือ เป้าหมายที่เหมาะสม (Suitable Target)

องค์ประกอบประการแรกของการเกิดอาชญากรรมคือ เหยื่อหรือเป้าหมายที่เหมาะสม เช่น นักศึกษาวางกระเป๋าซึ่งมีทรัพย์สินมีค่าภายในวางไว้เพื่อจองโต๊ะในโรงอาหาร กระเป๋าของนักศึกษามีโอกาสถูกลักขโมยได้ นักศึกษาทำกิจกรรมสันตนาการซ่อมเชียร์जनติก กลับบ้านคนเดียวในซอยเปลี่ยวเสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม เป็นต้น

2.2 ความอ่อนแอของผู้ดูแล (Absence of Capable Guardian)

องค์ประกอบประการที่สอง คือ ผู้ดูแลไม่อยู่ หรือมีอยู่แต่ไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้ดูแลก็คือสิ่งใดก็ตามที่สามารถยับยั้งไม่ให้อาชญากรรมเกิด ส่วนใหญ่จะเป็นคน หรืออาจเป็นอุปกรณ์ก็ได้ เช่น ตำรวจลาดตระเวน พนักงานรักษาความปลอดภัย เพื่อนบ้าน คนเฝ้าประตู กล้องโทรทัศน์วงจรปิด เป็นต้น

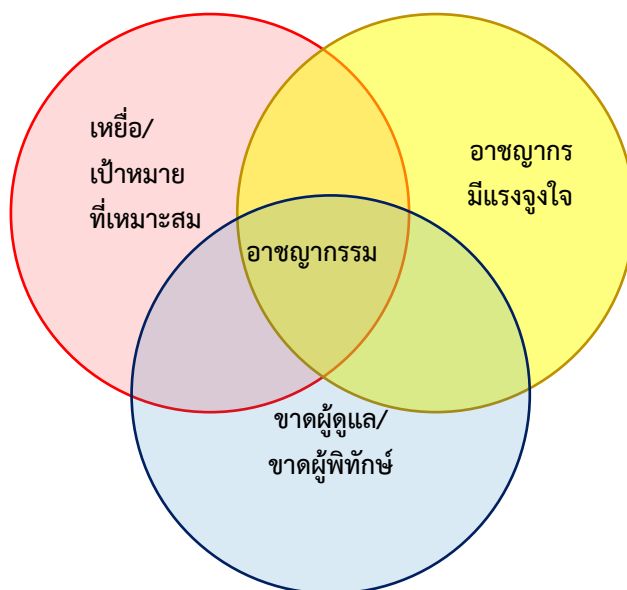
2.3 บุคคลที่มีแนวโน้ม หรือแรงจูงที่จะกระทำความผิด (Likely And Motivated Offenders)

องค์ประกอบประการที่สาม คือ ตัวอาชญากรซึ่งคิดว่าเหยื่อหรือเป้าหมายมีความเหมาะสม และผู้ดูแลอ่อนแอ และตัดสินใจที่จะกระทำความผิด ซึ่งตัวอาชญากรมีเหตุผลหลายประการที่จะกระทำการไปเช่นนั้น เช่น ความยากจน ติดยาเสพติด เด็กหรือเยาวชนที่ขาดการดูแลเอาใจใส่ แต่ทั้งนี้ นอกจากองค์ประกอบแวดล้อมที่เหมาะสมแก่การประกอบอาชญากรรมแล้ว สิ่งที่สำคัญอีกสิ่งหนึ่ง คือ ความต้องการและสภาพจิตใจของอาชญากรที่มีความประสงค์จะประกอบอาชญากรรม เป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้เกิดพฤติกรรมอาชญากรรมขึ้น หากสภาพจิตใจความคิดไม่ได้มีความประสงค์ที่จะทำพฤติกรรมอาชญากรรมก็จะไม่เกิดขึ้น

ตามทฤษฎีนี้มี 3 องค์ประกอบครบมากเท่าใด บุคคลหรือทรัพย์สินย่อมจะมีความเสี่ยงสูงที่จะตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม หากต้องการไม่ให้มีอาชญากรรมเกิดขึ้น หรือต้องการทำให้อาชญากรรมลดลง จะต้องตัดองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งออกไป เช่น การตัดองค์ประกอบตัวเหยื่อ (Suitable Target) ออกไปด้วยการทำตนไม่ให้เป็นเหยื่ออาชญากรรมได้ง่ายโดยการระวังทรัพย์สินมีค่าเก็บในตู้เซฟ ไม่ใส่เครื่องประดับที่มีราคาแพงในที่สาธารณะแบบเปิดเผยจนเกินไป ก่อนออกจากที่พักทำการปิดล็อกหน้าต่างประตู

นอกจากนี้การเพิ่มองค์ประกอบของผู้ดูแลผู้พิทักษ์ (Capable Guardian) เพิ่มการให้แข็งแรง เพิ่มการตรวจตรา เช่น เมื่อต้องไปต่างจังหวัดหลายวันให้ฝากบ้านไว้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจให้มีการลาดตระเวนบ่อยขึ้น อีกทั้งการแสดงตัวของเจ้าหน้าที่ตำรวจยังเป็นการยับยั้งและส่งผลต่อแรงจูงใจของอาชญากร (Motivated Offenders) ที่จะก่อเหตุลดน้อยลงหรือไม่กล้าก่อเหตุได้อีกด้วย

ภาพที่ 3 องค์ประกอบ 3 ประการในเกิดอาชญากรรมตามทฤษฎีกิจวัตรประจำวัน

ที่มา : ประยุกต์จาก Larry J. Siegel (2008) โดยผู้วิจัย

จากสาเหตุและปัจจัยการเกิดตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมและแนวคิดทฤษฎีกิจวัตรประจำวันดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยนำมาใช้อธิบายถึงปรากฏการณ์ และวิเคราะห์ถึงสาเหตุ ปัจจัยที่มีนัยสำคัญ บุคลากรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ตลอดจนบุคคลภายนอกที่มาติดต่อหรือสัญจรไปมาภายในและบริเวณโดยรอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอีกด้วย อีกทั้งเพื่อใช้ในการตัดองค์ประกอบบางองค์ประกอบที่ส่งผลต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ตามแนวคิดและทฤษฎีกิจวัตรประจำวันเพื่อเสนอเป็นแนวทางหรือมาตรการในการป้องกันแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและลดการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. ทฤษฎีควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม (Crime Control Through Environmental Design)

ปुरुชัย เปี่ยมสมบูรณ์ (2545) ได้อธิบายถึงทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อมว่าเป็นทฤษฎีนี้มีแนวความคิดรวม (Synthesis) ระหว่างทฤษฎีบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งเป็นแนวความคิดริเริ่ม (Thesis) และทฤษฎีชุมชนสัมพันธ์ ซึ่งเป็นแนวความคิดแย้ง (Antithesis) โดยนำมาประยุกต์ผสมผสานกัน แต่ในสถานการณ์และสภาพพื้นที่ที่ต่างกัน จึงควรที่นำกรอบทฤษฎีและมาตรการภายใต้แนวทฤษฎีทั้งสองนี้มาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์เกื้อกูลกัน นับเป็นมาตรการที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของการป้องกันอาชญากรรม และเป็นการลดช่องโอกาสในการมีที่

บุคคลมีพฤติกรรมที่ละเมิดต่อกฎหมาย โดยใช้สภาพแวดล้อมรูปธรรมซึ่งหมายถึง สภาพแวดล้อมรอบบุคคลที่มีรูปร่างตัวตนสัมผัสได้ และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ ในการลดช่องโอกาสของการประกอบอาชญากรรมได้

นอกจากนี้ประชาย เปี่ยมสมบูรณ์ยังได้อธิบายต่อไปว่า สภาพแวดล้อมรูปธรรมสามารถแบ่งตามลักษณะการเข้าครอบครองของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลได้ 3 ประเภท ดังต่อไปนี้

พื้นที่ปฐมภูมิ (Primary Space)

พื้นที่ปฐมภูมิ หมายถึง อาณาบริเวณที่ครอบครองและใช้ประโยชน์โดยบุคคลหรือกลุ่มบุคคลจำนวนจำกัด รวมทั้งสามารถควบคุมพื้นที่ดังกล่าวได้ในลักษณะถาวร เช่น บ้านพักอาศัย พื้นที่ดังกล่าวมีเอกลักษณ์ความเป็นเจ้าของปรากฏโดยเด่นชัด การผ่านเข้าออกโดยสาธารณชนไม่สามารถทำได้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าของพื้นที่ก่อน

พื้นที่ทุติยภูมิ (Secondary)

พื้นที่ทุติยภูมิ หมายถึง อาณาบริเวณซึ่งบุคคลหรือกลุ่มบุคคลสามารถแสดงสิทธิการครอบครองพื้นที่ รวมทั้งควบคุมการใช้ประโยชน์พื้นที่ของคนแปลกหน้าได้ในระดับหนึ่ง แม้อาจจะไม่เท่ากับพื้นที่ปฐมภูมิก็ตาม แต่อีกนัยหนึ่งพื้นที่ทุติยภูมิจัดเป็นพื้นที่เชื่อมต่อระหว่างพื้นที่ปฐมภูมิกับพื้นที่สาธารณะ เช่น ทางเดินหน้าห้องพักตามห้องพัก ถนนภายในสถานศึกษา เป็นต้น

พื้นที่ดังกล่าวมีความสำคัญอย่างยิ่งในการป้องกันอาชญากรรมจากการจัดสภาพแวดล้อมรูปธรรม โดยการจำกัดการสัญจรไปมาอย่างเสรี การใช้พื้นที่ทุติยภูมิของคนแปลกหน้าอย่างน้อยต้องอยู่ภายในสายตาของผู้พักอาศัย ซึ่งเปรียบเสมือนเจ้าของพื้นที่ร่วมกัน

พื้นที่สาธารณะ (Public Space)

พื้นที่สาธารณะ หมายถึง อาณาบริเวณซึ่งบุคคลโดยทั่วไปสามารถเข้าไปได้โดยชอบธรรม หรือใช้ในการสัญจรไปมาได้โดยอิสระภายใต้กรอบหรือขอบเขตของกฎระเบียบที่กำหนดไว้ เช่น สวนสาธารณะ โรงพยาบาล สถานีรถไฟ เป็นต้น พื้นที่สาธารณะจึงไม่อยู่ในความควบคุมของบุคคลใดหรือกลุ่มบุคคลใดโดยเฉพาะ

อย่างไรก็ตามการที่พื้นที่ปฐมภูมิ พื้นที่ทุติยภูมิ และพื้นที่สาธารณะมีความแตกต่างกันในเชิงโครงสร้างทางกายภาพ แต่ละพื้นที่จึงมีความเสี่ยงที่จะเกิดอาชญากรรมมากน้อยแตกต่างกันออกไป โดยเฉพาะพื้นที่ทุติยภูมิหรือพื้นที่กึ่งสาธารณะที่หากขาดการควบคุมดูแล หรือไม่มีการรักษาความปลอดภัย การคัดกรองบุคคลที่เดินผ่านอาจเกิดปัญหาการบุกรุก เกิดปัญหาอาชญากรรมอื่น ๆ ตามมาได้

หลักการหรือกลยุทธ์ของการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม

ธนศ เกษศิลป์ (2560) ได้อธิบายถึงหลักการหรือกลยุทธ์ของการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อมว่า ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์ ได้นำทฤษฎีควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม เข้ามาเผยแพร่ในประเทศไทย เพื่อให้ผู้นำหลักการวางผังเมืองมาประยุกต์ใช้ คำนี้ถึงความสำคัญของการป้องกันและควบคุมอาชญากรรม โดยการออกแบบสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวย หัวใจสำคัญของการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม คือปรับสภาพแวดล้อมและใช้ประโยชน์สภาพแวดล้อมในการลดโอกาสการก่ออาชญากรรม และช่วยทำให้สภาพแวดล้อมปลอดภัยไม่น้อยกว่า

1. เฝ้าระวังโดยธรรมชาติ (Natural Surveillance)

การทำให้ดูโล่ง เอาสิ่งกีดขวางสายตาออกไป เพื่อให้คนทั่วไปสามารถมองเห็นผู้บุกรุกได้ง่าย ทำหน้าต่างประตูให้หันออกไปทางถนน ที่จอดรถ ทางเท้าหรือถนนติดไฟส่องสว่าง ทำระเบียงหรือกำแพงให้โปร่งใส กำจัดมุมอับและที่ลับตาออกไป จัดกิจกรรมเพื่อให้มีคนพลุกพล่านใกล้เคียงหรือในบริเวณที่ล่อแหลมเพื่อให้มีคนช่วยเฝ้าระวังมากขึ้น

2. ควบคุมการเข้าออกโดยธรรมชาติ (Natural Access Control)

การใช้ประตูรั้ว รั้วไม้เตี้ยๆ แนวต้นไม้ เพื่อกันผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องออกไปจากบริเวณนั้น หอพักติดตั้งกลอน เหล็กตัด หรือถ้าเป็นพื้นที่สาธารณะ หรือกึ่งสาธารณะ มีการควบคุมการเข้า-ออกเป็นพิเศษ เช่น จัดทางเข้าทางออก ทำรั้ว จัดทิวทัศน์ (Landscaping) ตรวจสอบการเข้าออก หรือ ใช้วิธีควบคุมโดยใช้สิ่งกีดขวางทางจิตวิทยา เช่น ติดป้าย ทำเครื่องหมาย ตีเส้นบนพื้น ไม้กั้น เพื่อบ่งบอกว่าพื้นที่นี้เป็นพื้นที่เฉพาะ

3. แบ่งพื้นที่ให้ชัดเจน (Territorial Reinforcement)

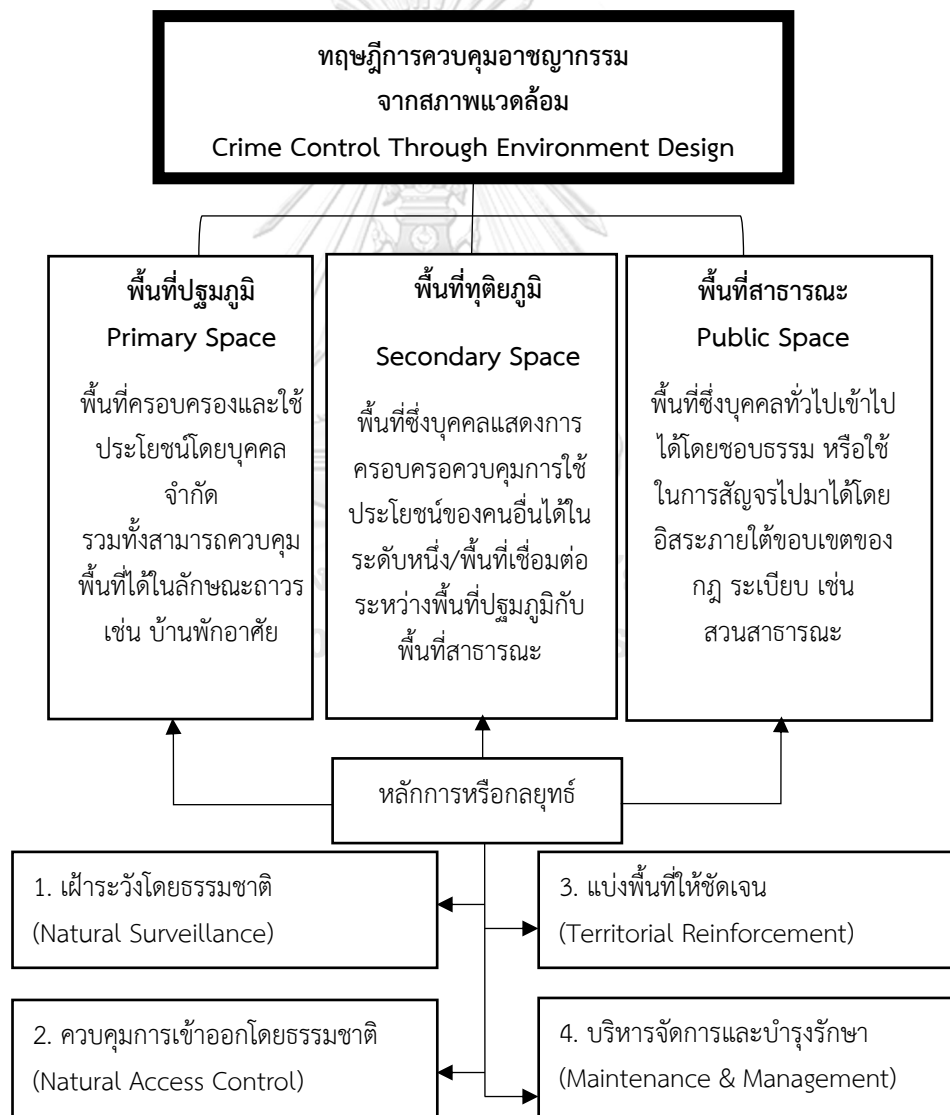
ทำพื้นที่ให้เป็นพื้นที่ควบคุมและหวงห้าม ไม่ใช่ที่สาธารณะ ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องจะรู้สึกว่าการบุกรุกหรือละเมิดสิทธิ์ผู้อื่น เช่น สร้างทางเท้าเป็นแนวแบ่งพื้นที่ ทำทิวทัศน์โดยใช้ต้นไม้ คูร่องน้ำ ให้แบ่งเป็นแนวเขตหรือรั้วเตี้ย ๆ กันเป็นแนว ช่วยแบ่งพื้นที่ส่วนตัว ออกจากพื้นที่สาธารณะ

4. บริหารจัดการและบำรุงรักษา (Maintenance And Management)

เป็นความร่วมมือของคนในชุมชนที่มีความห่วงใยห่วงแหนพื้นที่ชุมชนของตน โดยการจัดกิจกรรมพบปะสังสรรค์ ตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการในส่วนที่ร่วมกันของชุมชน โดยทั่วไปในชุมชนอาจจะมีที่รกร้าง พื้นที่ที่ไม่ได้ใช้สอย สิ่งปรักหักพัง ต้นไม้ พงหญ้า บ้านร้าง บางครั้งกลายเป็นที่เสื่อมโทรมที่ช่องสุ่มพวกมิจฉาชีพ ชุมชนต้องสอดส่องดูแล กำจัดที่รกร้างให้โปร่งตา ไม่เป็นพื้นที่ล่อแหลมให้เกิดอาชญากรรม

กลยุทธ์ทั้ง 4 ข้อนี้ ดูค่อนข้างทับซ้อนและคาบเกี่ยวกัน เพราะต่างอาศัยธรรมชาติของสภาพแวดล้อมมาเป็นประโยชน์ในการป้องกันอาชญากรรม เป็นกลยุทธ์ที่แตกต่างจากระบบรักษาความปลอดภัยทั่วไปซึ่งเน้นที่การติดตั้งอุปกรณ์เตือนภัย การติดตั้งระบบกล้องวงจรปิด แต่ระบบรักษาความปลอดภัยของการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อมนั้นจะเน้นการใช้สภาพแวดล้อมที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ในทางที่ทำให้อาชญากรรู้สึกว่าเป็นเขตหวงห้าม และถูกเฝ้าระวังอยู่ อาชญากรจึงไม่กล้ากระทำความผิด สรุปลก็คือการเพิ่มการพึ่งพาความปลอดภัยโดยธรรมชาติ (Natural Security) นั่นเอง ซึ่งกลยุทธ์ทั้ง 4 ข้อนี้มีความสัมพันธ์กัน (ดังปรากฏตามภาพที่ 4)

ภาพที่ 4 หลักการ/กลยุทธ์ในการจัดการพื้นที่ตามทฤษฎีควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม

ที่มา : ประยุกต์จาก ประชัช เปี่ยมสมบูรณ์ (2545) โดยผู้วิจัย

สาระสำคัญของทฤษฎีควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม 4 ประการ

ประการที่ 1 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสำนึกไม่ละเมิดกฎหมาย (O^+) กับสภาพแวดล้อมขัดขวางการละเมิดกฎหมาย (E^+) ก่อให้เกิดพฤติกรรมไม่ละเมิดกฎหมาย (B^+)

ประการที่ 2 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสำนึกละเมิดกฎหมาย (O^-) กับสภาพแวดล้อมขัดขวางการละเมิดกฎหมาย (E^+) ก่อให้เกิดพฤติกรรมพยายามละเมิดกฎหมาย (B^+)

ประการที่ 3 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสำนึกไม่ละเมิดกฎหมาย (O^+) กับสภาพแวดล้อมเอื้ออำนวยต่อการละเมิดกฎหมาย (E^-) ก่อให้เกิดพฤติกรรมไม่ละเมิดกฎหมายแฝง (B^+)

ประการที่ 4 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสำนึกละเมิดกฎหมาย (O^-) กับสภาพแวดล้อมเอื้ออำนวยต่อการละเมิดกฎหมาย (E^-) ก่อให้เกิดพฤติกรรมละเมิดกฎหมาย (B^-)

ในที่นี้ O (Organism) คือ สำนึกของบุคคลในการละเมิดกฎหมายหรือไม่ละเมิดกฎหมาย ซึ่งมีลักษณะต่อเนื่องเชิงปริมาณภายใต้มิติเดียวกัน สำนึกของบุคคลเช่นที่กล่าวว่ามีสภาวะไม่คงที่ แต่แปรปรวนมากขึ้นตามการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผลต่างกำไรขาดทุนของสถานการณ์และการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล O^+ สำนึกไม่ละเมิดกฎหมาย / O^- สำนึกละเมิดกฎหมาย

E (Environment) คือ สภาพแวดล้อมรอบบุคคลในทางเอื้ออำนวยหรือขัดขวางต่อแนวโน้มละเมิดหรือไม่ละเมิดกฎหมาย ซึ่งมีลักษณะต่อเนื่อง เชิงปริมาณภายใต้มิติเดียวกัน

E^+ สภาพแวดล้อมขัดขวางต่อการละเมิดกฎหมาย / E^- สภาพแวดล้อมเอื้ออำนวยต่อการละเมิดกฎหมาย

B (Behavior) คือ พฤติกรรม

B^+ พฤติกรรมไม่ละเมิดกฎหมาย / B^- พฤติกรรมละเมิดกฎหมาย

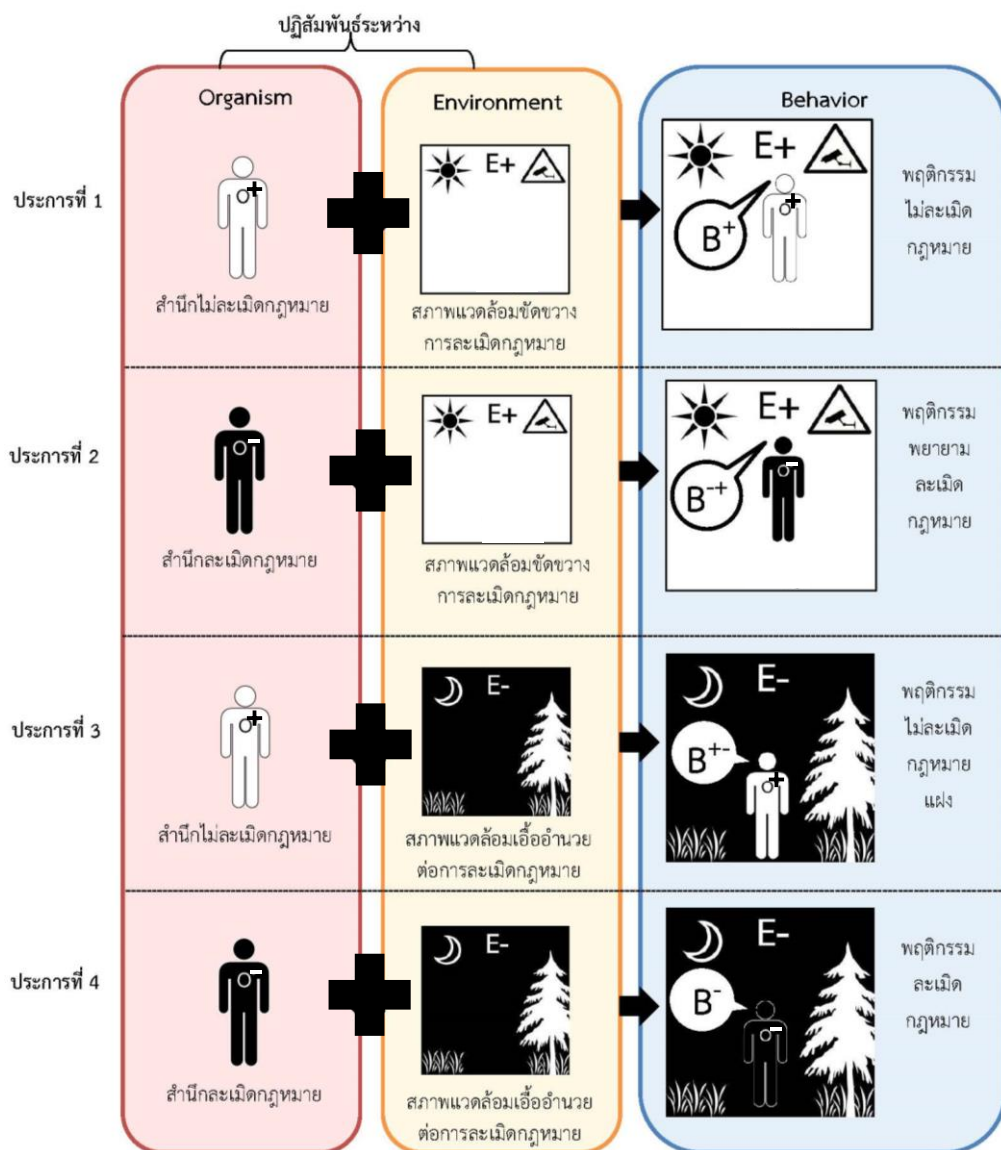
B^+ พฤติกรรมไม่ละเมิดกฎหมายแฝง กล่าวคือ ในสภาวะปกติบุคคลประเภทนี้จะมีส่วนไม่ละเมิดกฎหมาย ทั้ง ๆ ที่สภาพแวดล้อมเปิดโอกาสให้ แต่เมื่อใดที่บุคคลประเภทนี้มีความจำเป็นต้องกระทำผิด ก็จะเปลี่ยนพฤติกรรมจาก B^+ มาเป็น B^- ได้

B^+ พฤติกรรมพยายามจะละเมิดกฎหมาย กล่าวคือ บุคคลมีสำนึกที่จะละเมิดกฎหมายในช่วงเวลาหนึ่ง แต่เนื่องจากสภาพแวดล้อมขัดขวาง หรือไม่เอื้ออำนวย จึงทำให้การกระทำนั้นเป็นเพียงการพยายามกระทำความผิด กรณีเช่นนี้แสดงถึงความแข็งแกร่งของสภาพแวดล้อม

ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์ (2545) ได้กล่าวโดยสรุปสาระสำคัญของทฤษฎีควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อมว่าการวางแผนผังเมืองและสภาพชุมชนนั้นมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมและการใช้ชีวิตของประชาชนทั่วไปในสังคมนั้น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพวกอาชญากรรมก็อาศัยโอกาสจากสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการละเมิดกฎหมายในการประกอบอาชญากรรม ทฤษฎีนี้จึงให้ความสำคัญต่อสภาพแวดล้อมอย่างมาก เพราะถ้าหากจัดสภาพแวดล้อมให้แข็งแกร่งก็จะสามารถ

ขัดขวางการละเมิดกฎหมายได้ อาชญากรกระทำผิดไม่สำเร็จ แต่ในทางกลับกันหากจิตสภาพแวดล้อมไม่สมบูรณ์อาจจะทำให้พฤติกรรมของบุคคลที่ไม่ละเมิดกฎหมายกลายเป็นพฤติกรรมละเมิดกฎหมาย และนำไปสู่พฤติกรรมละเมิดกฎหมายหรือการกระทำผิดได้ในที่สุด ซึ่งสาระสำคัญของทฤษฎีควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อมได้สรุปถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างสำนึกต่อกฎหมาย (O) กับสภาพแวดล้อม (E) ที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมต่อกฎหมาย (B) มี 4 ประการ (ปรากฏตามภาพที่ 5)

ภาพที่ 5 ปฏิสัมพันธ์ระหว่าง สำนึกต่อกฎหมาย (O) กับสภาพแวดล้อม (E) ก่อให้เกิดพฤติกรรมต่อกฎหมาย (B) 4 ประการ

ที่มา : ประยุกต์จาก ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์ (2545) โดยผู้วิจัย

จากการศึกษาทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีดังกล่าว มาใช้ประกอบในการอธิบายและวิเคราะห์การบริหารจัดการพื้นที่ปฐมภูมิ พื้นที่ทุติยภูมิหรือพื้นที่กึ่ง สาธารณะและพื้นที่สาธารณะในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยซึ่งมีถนนหลายสายที่ตัดผ่านสถานศึกษา และเข้าถึงอาคารเรียนหรือสำนักงานต่าง ๆ อีกทั้งยังเชื่อมต่อกับถนนสายหลักภายนอกรั้วสถานศึกษา จึงทำให้ในแต่ละวันมีผู้คนสัญจรผ่านไปมาจำนวนมาก การคัดกรองควบคุมคนสัญจรจึงทำได้ยาก หาก สถานศึกษามีพื้นที่กึ่งสาธารณะและพื้นที่สาธารณะที่ขาดการควบคุม เมื่อมีเหตุอาชญากรรมเกิดขึ้น อาจส่งผลให้อาชญากรมีช่องทางหลบหนีได้ง่าย จึงต้องมีวิธีการหรือกลยุทธ์ในการควบคุม อาชญากรรมที่เกิดขึ้น

อีกทั้งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีอัตลักษณ์ของพื้นที่โดยรอบสถานศึกษาที่ส่งผลให้เกิดปัญหา การตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ได้แก่ การปรับภูมิทัศน์ในช่วงที่มีการก่อสร้างมีพื้นที่ชุ่มเสี่ยงต่อการเกิด อาชญากรรม การเวนคืนที่ดินทำให้ความเป็นชุมชนหายไป และความเป็นปักษ์กับสถานศึกษาอื่น จากการเวนคืนที่ดินเข้าใช้ส่วนราชการ ปัญหาเหล่านี้ผู้วิจัยจึงได้นำหลักการหรือกลยุทธ์ของการ ควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อมมาใช้อธิบายถึงการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่เป็นสาเหตุและปัจจัยของการเกิดอาชญากรรม

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้นำหลักการหรือกลยุทธ์ในการจัดพื้นที่ดังกล่าวมาใช้เป็นแนวทางหรือ มาตรการ ในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม ตลอดจนใช้เป็นข้อเสนอแนะในการจัดสภาพแวดล้อมใน สถานศึกษาเพื่อลดโอกาสการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในขณะเดียวกันก็เพิ่มความรู้สึกลดภัยแก่ บุคลากรในสถานศึกษาอีกด้วย

ยิ่งไปกว่านั้นผู้วิจัยจะได้นำสาระสำคัญของทฤษฎีควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม เกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์ระหว่างสำนักต่อกฎหมายของบุคคลกับสภาพแวดล้อมที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมต่อ กฎหมาย เพื่อนำมาอธิบายถึงสาเหตุปัจจัยทางสภาพแวดล้อมที่ส่งผลให้อาชญากรก่อเหตุ ตลอดจน นำมาปรับใช้ในการวางแผนการจัดการสภาพแวดล้อมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีอิทธิพลต่อ พฤติกรรมและการใช้ชีวิตของทุกคนในสถานศึกษาตลอดจนบุคคลภายนอก

โดยเฉพาะอย่างยิ่งพวกอาชญากรมักอาศัยโอกาสจากสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการ ละเมิดกฎหมายในการประกอบอาชญากรรม ถ้าหากมีการจัดการสภาพแวดล้อมที่ดีจะสามารถ ชัดขวางการละเมิดกฎหมายได้ อีกทั้งยังนำสาระสำคัญของทฤษฎีนี้ประยุกต์ใช้เสนอเป็นแนวทางแก้ไข การจัดการสภาพแวดล้อมที่ไม่สมบูรณ์ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยให้ดียิ่งขึ้น เพื่อป้องกันพฤติกรรมละเมิด

กฎหมายแพ่งของบุคคลไม่ให้นำไปสู่พฤติกรรมละเมิดกฎหมาย และยังช่วยลดการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในสถานศึกษาได้อีกด้วย

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการที่ผู้วิจัยได้ทบทวนงานวิจัยจึงได้พบว่ามีผลการวิจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมและการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่มีผลต่อการเกิดอาชญากรรม รวมถึงแนวทางป้องกันทั่วไปกับการตระหนักรู้ในการป้องกันตนเองไม่ให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม มีสาระพอสังเขปดังต่อไปนี้

4.1 งานวิจัยว่าด้วยเรื่องเหยื่ออาชญากรรมกับการป้องกันตนเอง

ธิดามาศ โพธิดารา (2552) ศึกษาเรื่อง “แนวทางป้องกันตนเองไม่ให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม: กรณีศึกษานักเรียน นักศึกษาที่อาศัยอยู่หอพักเอกชนในจังหวัดนครปฐม” ผลการศึกษาพบว่าพฤติกรรมการใช้ชีวิตที่เสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมของนักเรียน นักศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านสังคม ด้านการใช้เวลาว่าง และด้านการแต่งกาย ดังนี้

1. พฤติกรรมการใช้ชีวิตด้านสังคมที่เสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม เช่น การกลับเข้าหอพักหลังเวลา 4 ทุ่ม มีการนัดทำกิจกรรม หรือทำรายงานกับเพื่อนต่างเพศตามสถานที่ต่าง ๆ เช่น บ้านเพื่อน หอพัก หรือมหาวิทยาลัยในช่วงเย็นถึงกลางคืน มีการชอบสนทนากับเพื่อนที่รู้จักกันทางอินเทอร์เน็ต มีการออกไปเที่ยวตามสถานบันเทิง พบว่าอยู่ในระดับที่มีความเสี่ยงน้อย

2. พฤติกรรมการใช้ชีวิตด้านการใช้เวลาว่างที่เสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม เช่น พฤติกรรมการพูดคุยกับเพื่อน การดูภาพยนตร์ VCD DVD การเล่นเกมอินเทอร์เน็ต พบว่าในภาพรวมนักเรียนนักศึกษามีพฤติกรรมความเสี่ยงอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง

3. พฤติกรรมการใช้ชีวิตด้านการแต่งกายที่เสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมเฉพาะนักเรียนนักศึกษาหญิง เช่น การแต่งกายด้วยกระโปรงสั้น เสื้อผ้ารัดรูปเน้นสัดส่วน พบว่าในภาพรวมนักเรียนนักศึกษามีพฤติกรรมความเสี่ยงอยู่ในเกณฑ์น้อยที่สุด

จากพฤติกรรมการใช้ชีวิตของนักเรียนนักศึกษาดังกล่าวข้างต้นนั้นมีความสอดคล้องกับทัศนคติต่อแนวทางการป้องกันตนเองไม่ให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม พบว่านักเรียนนักศึกษาที่อาศัยอยู่หอพักเอกชนจังหวัดนครปฐมนั้นมีการป้องกันตนเองในระดับสูง โดยการไม่เข้าไปอยู่ในสถานการณ์ที่ล่อแหลมต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม การไม่อยู่ตามลำพังสองต่อสองกับเพื่อนต่างเพศ มีการเตรียมตัวป้องกันตนเอง เช่น การฝึกศิลปะป้องกันตัวประเภทต่าง ๆ

ตลอดจนมีความตื่นตัวต่อสภาพแวดล้อม ไม่ประมาท สนใจศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการป้องกันตนเองไม่ให้เกิดเป็นเหยื่ออาชญากรรม เช่น การสังเกตคนรอบข้าง รู้จักระมัดระวังตัว ตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา สนใจศึกษาข่าวสารบ้านเมือง สถานการณ์ ความเป็นไปของสังคมเพื่อให้รู้ทันเล่ห์กลต่าง ๆ การสนใจศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการป้องกันตนเองจากภัยอาชญากรรมจากหนังสือหรือสื่อต่าง ๆ ตลอดจนการเข้ารับการอบรม ประชุม สัมมนา เพื่อรับความรู้เกี่ยวกับการป้องกันตนเองจากภัยอาชญากรรม

ท้ายที่สุดคือการไม่ทำตนเองให้เป็นเหยื่อยุ หรือกระตุ้นให้เกิดอาชญากรรม เช่น การไม่เกี่ยวข้องกับการเสพ ชื่อ ขายยาเสพติดทุกประเภท ล้อครดจักรยาน รถจักรยานยนต์ รถยนต์ให้เรียบร้อยทุกครั้ง หรือไม่วางกระเป๋าหรือของมีค่าไว้ที่ตะกร้าน้ายานพาหนะ ไม่จอดยานพาหนะไว้ในที่เปลี่ยวหรือลับตาคน เมื่ออยู่ในห้องพักหรือออกห้องพักถือคูปองประตูหน้าต่างให้หนาแน่น ไม่วางทรัพย์สินมีค่าไว้ในที่บุคคลอื่นมองเห็นได้ง่าย ที่ง่ายต่อการหยิบฉวย ไม่แต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่รัดรูปเน้นสัดส่วน โป้ ยั่วกามารมณ์ ไม่คบหาเพื่อที่ไม่ดี หรือชอบชักชวนไปในทางที่ผิด เป็นต้น

อย่างไรก็ตามจากวิจัยดังกล่าวเมื่อพิจารณาตามทฤษฎีกิจกรรมประจำวันแล้วนั้น การจะเกิดอาชญากรรมจะมีองค์ประกอบ 3 ประการ ได้แก่ 1) เหยื่อหรือเป้าหมายที่เหมาะสม 2) ขาดผู้ดูแลผู้พิทักษ์หรือมีแต่อ่อนแอ และ 3) อาชญากรที่มีแรงจูงใจในการกระทำความผิด ซึ่งวิจัยที่เกี่ยวข้องที่หยิบยกมานี้พบข้อสังเกตว่าวิจัยได้มุ่งเน้นในการศึกษาพฤติกรรมการป้องกันตนเองไม่ให้เกิดเป็นเหยื่ออาชญากรรมซึ่งตัวเหยื่อนั้นเป็นองค์ประกอบหนึ่งเท่านั้นในการเกิดอาชญากรรม แต่ยังไม่ได้ศึกษาครอบคลุมถึงการตัดองค์ประกอบการเกิดอาชญากรรมองค์ประกอบอื่น ๆ คือการศึกษาถึงผู้ดูแลผู้พิทักษ์ไม่ให้เกิดอาชญากรรม และการศึกษาถึงพฤติกรรมหรือแรงจูงใจของอาชญากรด้วย แต่การตัดองค์ประกอบในเรื่องของตัวเหยื่อออกจากเงื่อนไขการเกิดอาชญากรรมนั้น เพียงตัดแค่หนึ่งองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งก็เป็นการช่วยลดการเกิดอาชญากรรมได้

ในทำนองเดียวกันในวิจัยนี้ยังมีพฤติกรรมของนักเรียนนักศึกษาที่หลีกเลี่ยงไม่ให้เห็นเองเข้าไปอยู่ในสถานที่เสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรม แต่ยังมีได้ศึกษาถึงการจัดการสภาพแวดล้อมในการป้องกันอาชญากรรมตามทฤษฎีควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม

จากข้อสังเกตดังกล่าวผู้วิจัยจะนำข้อสังเกตมาใช้ในการอภิปรายผลการวิจัยต่อไป และยังมีวิจัยที่เกี่ยวข้องที่มีการศึกษาเกี่ยวกับเหยื่ออาชญากรรมและประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับอาชญากรรมในบริบทของสถานที่ที่แตกต่างจากวิจัยของ ธิตามาศ โปธิดารา วิจัยอันแรกข้างต้น ดังเช่นวิจัยดังต่อไปนี้

ณิชวรรณ วัฒนประภา (2553) ศึกษาเรื่อง “ความพร้อมในการป้องกันอาชญากรรมของผู้พักอาศัยในหอพัก ศึกษากรณีหอพักนิสิตหญิง มหาวิทยาลัยบูรพา” ผลการศึกษาในเรื่องของประสบการณ์และการเรียนรู้เกี่ยวกับอาชญากรรม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับอาชญากรรมประเภทถูกลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ทำร้ายร่างกาย อนาคต

อีกทั้งเรื่องของการรู้ความเข้าใจและมาตรการป้องกันอาชญากรรม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยรับรู้ถึงเรื่องอาชญากรรมในห้องพักจากวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์เจ้าหน้าที่ตำรวจ แต่เคยรับรู้เรื่องอาชญากรรมในหอพักจากเพื่อนหรือคนรู้จักเล่าให้ฟัง ตลอดจนเรื่องความพร้อมในการป้องกันอาชญากรรม ส่วนใหญ่ทราบและปฏิบัติในเรื่องการป้องกันอาชญากรรม นอกจากนี้เรื่องการจัดสภาพแวดล้อมของหอพัก มหาวิทยาลัยบูรพาในการป้องกันอาชญากรรม ส่วนใหญ่คิดว่าหอพักมีการจัดสภาพแวดล้อมพร้อมในการป้องกันอาชญากรรม

ยิ่งไปกว่านั้นการเข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ความร่วมมือต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยให้ความร่วมมือต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรม

อย่างไรก็ตามวิจัยของ นิชวรรณ วัฒนประภา (2553) นี้มีความแตกต่างจากวิจัยของ ธิติมาศ โพธิดารา (2552) วิจัยอันแรกที่ศึกษาแค่เพียงพฤติกรรมของตัวเหื่อเท่านั้น แต่วิจัยอันที่สองนี้ เมื่อพิจารณาตามทฤษฎีจิตวัตรประจำวันแล้วนั้น พบข้อสังเกตว่าวิจัยนี้ได้ศึกษาความคิดเห็นการรับรู้การป้องกันตนเองไม่ให้เกิดเป็นเหื่ออาชญากรรม และความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันอาชญากรรม เป็นการศึกษาที่มุ่งเน้นที่ตัวเหื่อและการศึกษาถึงผู้ดูแลผู้พิทักษ์ เพียงสององค์ประกอบเท่านั้น แต่มีอีกส่วนหนึ่งยังไม่ได้ศึกษาครอบคลุมถึงการตัดองค์ประกอบการเกิดอาชญากรรมในเรื่องอาชญากรรมที่มีแรงจูงใจในการกระทำความผิด

นอกจากนี้วิจัยนี้ยังได้ศึกษาเพียงแค่อารมณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการสภาพแวดล้อมของหอพักมหาวิทยาลัยบูรพาในการป้องกันอาชญากรรม นิสิตหญิงส่วนใหญ่คิดว่าหอพักมีการจัดสภาพแวดล้อมพร้อมในการป้องกันอาชญากรรม แต่ยังมีได้ศึกษาในการจัดการสภาพแวดล้อมตามทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม ยังเป็นช่วงว่างที่ต้องศึกษาซึ่งผู้วิจัยจะนำข้อสังเกตมาใช้ในการอภิปรายผลการวิจัยต่อไป

4.2 งานวิจัยว่าด้วยเรื่องการจัดการสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อการเกิดอาชญากรรม

ดวงกมล จิตวิวัฒนา (2542) ศึกษาเรื่องลักษณะองค์ประกอบสภาพแวดล้อมทางกายภาพเพื่อการป้องกันอาชญากรรมในเขตกรุงเทพมหานคร : กรณีศึกษาย่านศูนย์การค้าปทุมวัน โดยผลการศึกษาพบว่าประเภทอาชญากรรมที่เกิดขึ้นมากในย่านศูนย์การค้าปทุมวันคืออาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สิน อาชญากรรมที่มีมากเป็นอันดับหนึ่ง คือ การถูกล้วง-กรีดกระเป๋า และช่วงเวลาที่เกิดอาชญากรรมมากที่สุดคือช่วงเวลาเย็นถึงกลางคืน ผู้คนโดยส่วนใหญ่ที่ไปในย่านศูนย์การค้าปทุมวันมีความหวาดกลัวเมื่อได้ยินข่าวอาชญากรรมเกิดขึ้นในพื้นที่ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงสภาพอาชญากรรมในพื้นที่ดังกล่าวส่งผลต่อความกลัวและความเสี่ยงต่อภัยอาชญากรรมและยังศึกษาพบว่าพื้นที่ที่เอื้อโอกาสต่อการเกิดอาชญากรรม เช่น บริเวณที่มีแสงสว่างไม่เพียงพอต่อการใช้สอยในตอนกลางคืน บริเวณสถานที่เปลี่ยว หรือมีมุมอับลับสายตา เป็นต้น

อย่างไรก็ตามพื้นที่ย่านศูนย์การค้าปทุมวันบางส่วนนั้นเป็นพื้นที่พาณิชย์ซึ่งมีความสอดคล้องกับขอบเขตการศึกษาด้านพื้นที่ของการวิจัยเรื่อง การตกเป็นเหยื่อในสถานศึกษา: กรณีศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งวิจัยของ ดวงกมล จิตวิวัฒนา นี้ ได้ศึกษาศึกษาสถานที่ไม่ปลอดภัย สถานที่เสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรมที่ส่งผลต่อความหวาดกลัวเพียงแค่เรื่องเหยื่อกับพื้นที่ โดยมีเรื่องการจัดการสภาพแวดล้อมเข้ามาประกอบตามทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อมแต่ยังขาดการศึกษาองค์ประกอบด้านอื่น ๆ ในการเกิดอาชญากรรมตามทฤษฎีกิจวัตรประจำวันได้แก่ การศึกษาผู้ดูแลผู้พิทักษ์ และการศึกษาตัวอาชญากรที่มีแรงจูงใจในการกระทำความผิด

ในการทำงานเดียวกันนี้มีวิจัยของ ธเนศ เกษศิลป์ ที่มีการสอดคล้องกับวิจัยของ ดวงกมล จิตวิวัฒนา ที่มีการมุ่งเน้นการศึกษาในด้านการจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อป้องกันอาชญากรรม แต่มีความแตกต่างในเรื่องความร่วมมือกับชุมชนในการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อลดความเสี่ยงการเกิดอาชญากรรม โดยมีสาระพอสังเขปดังต่อไปนี้

ธเนศ เกษศิลป์ (2560) ศึกษาเรื่อง “การพัฒนาต้นแบบการจัดการสภาพแวดล้อมร่วมกับชุมชนเพื่อลดความเสี่ยงการเกิดอาชญากรรมในพื้นที่สถานศึกษา: กรณีศึกษา ในพื้นที่มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายา” พบว่า จุดแข็งของการจัดสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายา คือ มีระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น กล้องวงจรปิด มีการติดตั้งสัญญาณโทรศัพท์แจ้งเหตุฉุกเฉินทั่วทุกพื้นที่ ทำให้สามารถดูแลรักษาความปลอดภัยภายในมหาวิทยาลัยได้อย่างทั่วถึง อีกทั้งยังได้ให้ความสำคัญในการประชาสัมพันธ์การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักศึกษาและบุคลากรในมหาวิทยาลัย ทำให้ทุกคนในมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ทราบช่องทางในการขอความช่วยเหลือ

จากเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน ส่วนจุดอ่อนของการจัดสภาพแวดล้อม มหาวิทยาลัยมีประตูทางเข้า-ออกจำนวนมาก หากเกิดเหตุอาชญากรรมในพื้นที่ อาชญากรสามารถหลบหนีได้ง่าย รวมทั้งถนนบางแห่งทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยมีแสงไฟส่องสว่างน้อย ทำให้กลายเป็นจุดเสี่ยงที่จะเกิดอาชญากรรมได้

จากวิจัยของ ธเนศ เกษศิลป์ ดังกล่าวจัดสภาพแวดล้อมให้ปลอดภัย มีการตั้งชุมชนให้ช่วยสอดส่องดูแลเพื่อป้องกันการเกิดอาชญากรรม เป็นการศึกษาที่เน้นการมีส่วนร่วมและการจัดสภาพแวดล้อมสอดคล้องกับทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม

แต่อย่างไรก็ตามการเกิดอาชญากรรมยังมีองค์ประกอบอื่น ๆ ตามทฤษฎีกิจวัตรประจำวัน ซึ่งวิจัยของ ดวงกมล กมลจิตวิวัฒนา และธเนศ เกษศิลป์ ยังมีช่องว่างที่ต้องศึกษาตัวอาชญากรที่มีแรงจูงใจในการกระทำความผิด นอกเหนือจากการศึกษาองค์ประกอบในด้านเหยื่อและการจัดการสภาพแวดล้อม และยังมีอีกหนึ่งโครงการวิจัยที่มีความสอดคล้องมีสาระสำคัญพอสังเขปดังต่อไปนี้

นิสิตชั้นปีที่ 3 วิชาปฏิบัติการพัฒนาสังคม วิชาโทพัฒนาสังคมและการวิจัยทางสังคมศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2558) ได้ทำโครงการงานวิจัยเรื่อง “การจัดการความปลอดภัยภายในและโดยรอบพื้นที่จุฬาลงกรณ์” ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ปัจจัยเชิงกายภาพที่เอื้อต่อการเกิดอาชญากรรม คือโครงสร้างของพื้นที่ในมหาวิทยาลัยและบริเวณโดยรอบ เช่น ระบบไฟฟ้าส่องสว่างมีปัญหาจำนวนมากไม่เพียงพอและขาดแคลน มีการเปิดปิดไฟฟ้าที่ไม่อิงตามฤดูกาลซึ่งเวลากลางคืนจะมีระยะเวลายาวนานแตกต่างกัน ทางเท้าริมถนนรอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยบางเส้นทางมีความแคบ อาชญากรสามารถเข้าถึงผู้สัญจรบนทางเท้าได้ง่าย ทักษะภาพโดยภาพรอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยบดบังแสงสว่าง และบริเวณตึกร้างบางพื้นที่ไม่มีการปิดกั้น ทำให้เสี่ยงต่อการเป็นแหล่งซ่อนสุม

อีกทั้งบริเวณสะพานลอยและป้ายรถโดยสารประจำทางที่มีป้ายใหญ่บดบังทำให้กลายเป็นจุดอับและเกิดอาชญากรรมได้ง่าย จำนวนเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยไม่เพียงพอต่อการดูแล มีหน่วยงานรับผิดชอบดูแลรักษาความปลอดภัยภายในและภายนอกจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยคนละหน่วยงานกัน ซึ่งทำให้เกิดพื้นที่ทับซ้อนของการบังคับบัญชาและดูแลความสงบ

นอกจากนี้ความตระหนักรู้หรือความระแวดระวังภัยของนิสิตอยู่ในระดับกลางถึงต่ำ มีนิสิตส่วนใหญ่งานเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ขณะเดินทาง

ยิ่งไปกว่านั้นยังมีมายาคติที่เชื่อว่าผู้ก่อเหตุอาชญากรรมเป็นบุคคลในท้องถิ่น แต่จากหลักฐานจากเจ้าหน้าที่ตำรวจพบว่าเป็นบุคคลจากที่อื่น มิใช่เด็กช่างกลหรือกลุ่มคนที่นิสิตจุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่มีความวิตกกังวล ผลวิจัยยังชี้อีกว่า สื่อ โดยเฉพาะสื่อสังคมออนไลน์เป็นอีกสาเหตุหนึ่งในการบิดเบือนทัศนคติ และสื่อที่ทางมหาวิทยาลัยใช้เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจด้านความปลอดภัยแก่นิสิตนั้นไม่ได้เป็นที่รับรู้อย่างกว้างขวาง มีนิสิตจำนวนมากที่ไม่ทราบว่ามีการต่าง ๆ ที่ช่วยลดการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมของศูนย์รักษาความปลอดภัยและจัดการจราจรแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อีกทั้งนิสิตส่วนใหญ่ไม่ทราบหมายเลขฉุกเฉินของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

งานวิจัยนี้ยังกล่าวถึงสถานะทางสังคมรอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่เปลี่ยนจากการเป็นชุมชนที่อยู่อาศัยเป็นย่านการค้า ผสมกับความคิดของนิสิตที่มีความเป็นปัจเจกมากขึ้น ทำให้ระดับความสัมพันธ์ของนิสิตกับคนในชุมชนอยู่ในลักษณะของผู้ซื้อและผู้ขาย

นอกจากนี้วิจัยดังกล่าวยังได้เสนอแนวทางแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยใช้สื่อและสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างนิสิตกับเจ้าหน้าที่ เพื่อสร้างทัศนคติในการระแวดระวังภัย และมีความเข้าใจที่ถูกต้องต่อชุมชนโดยรอบเพื่อลดความเข้าใจผิด เมื่อเปรียบเทียบการแก้ปัญหาเรื่องทัศนคติกับการแก้ไขปัญหาเรื่องโครงสร้างทางกายภาพโดยรอบมหาวิทยาลัย อาจจะใช้เวลาในการแก้ไขนานกว่า อีกทั้งผู้วิจัยได้เสนอให้มีการเพิ่มรอบรถโดยสารในมหาวิทยาลัยรวมทั้งเส้นทางปลอดภัยยามกลางคืน (Safe Walk Path)

อย่างไรก็ตามจากการทบทวนงานวิจัยข้างต้นพบว่ามีการศึกษาตัวเหยื่อ ผู้ดูแลผู้พิทักษ์ แต่ยังขาดการศึกษาอีกองค์ประกอบหนึ่งของการเกิดอาชญากรรมตามทฤษฎีกิจกรรมประจำวันคือการศึกษาวัวอาชญากรที่มีแรงจูงใจในการกระทำความผิด โดยงานวิจัยนี้สามารถที่จะนำมาประกอบใช้ในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ผลการศึกษา เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดสภาพแวดล้อมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อลดความเสี่ยงในการเกิดอาชญากรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

จากงานวิจัยที่นำเสนอจะเห็นได้ว่าบุคคลมีโอกาสดตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมได้ เกิดจากองค์ประกอบและปัจจัยต่าง ๆ เช่น จากพฤติกรรมการใช้ชีวิตที่เสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม รวมทั้งทัศนคติต่อแนวทางการป้องกันตนเองไม่ให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ความระแวดระวังภัยส่วนบุคคล ซึ่งเป็นการตัดองค์ประกอบเงื่อนไขหรือเป้าหมายที่เหมาะสมของการเกิดอาชญากรรม

อย่างไรก็ตามนอกจากอาชญากรรมจะเกิดจากตัวเหยื่อเองแล้ว ยังเกิดจากสภาพแวดล้อมทางกายภาพและห้วงเวลาที่เอื้อให้เกิดอาชญากรรม ตลอดจนการเฝ้าระวังภัยจากผู้มีหน้าที่ดูแลหรือพิทักษ์รักษาความปลอดภัย เช่น เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย รวมถึงสิ่งของที่ช่วยลดความเสี่ยงการ

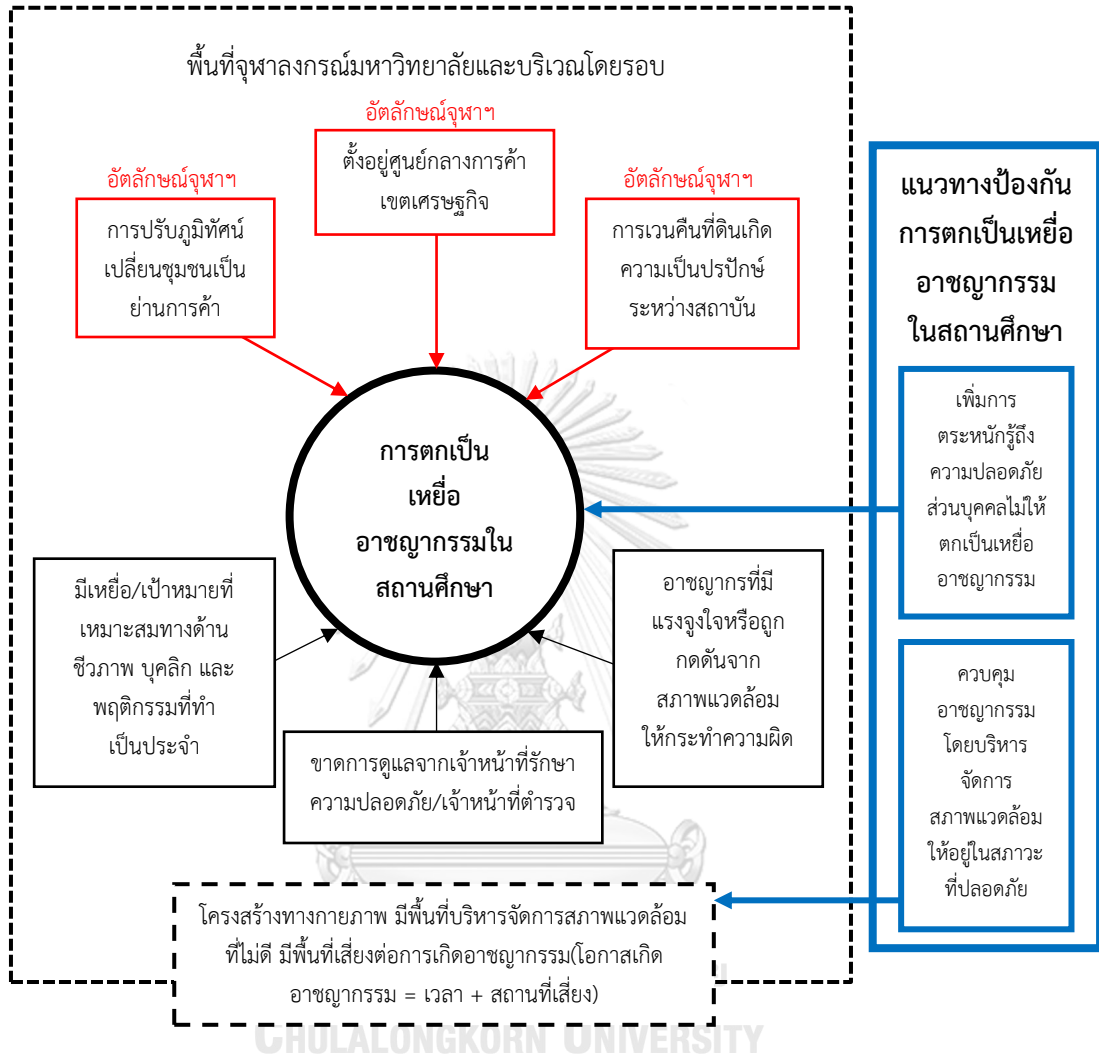
เกิดอาชญากรรม เช่น กล้องวงจรปิด แสงไฟส่องสว่าง จะเห็นได้ว่าแต่ละวิจัยนั้นมีบริบทสภาพแวดล้อมและพฤติกรรมของบุคคลแตกต่างกัน ทำให้การตกเป็นเหยื่อและรูปแบบอาชญากรรมเกิดขึ้นแตกต่างกันไปด้วย หากบุคคลมีความตระหนักรู้ในการป้องกันตนเองไม่ให้เกิดตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมประกอบกับอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีการจัดการความปลอดภัยที่ดีเป็นตามทฤษฎีควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อมแล้วย่อมความเสี่ยงของการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมโอกาสย่อมลดน้อยลง

ในทางกลับกันจะเห็นว่ามีบางวิจัยที่ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าหากบุคคลมีพฤติกรรมไม่ระวังภัย ทำตนให้เสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่อประกอบกับอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่มีการจัดการที่ดีไร้ระเบียบแล้วย่อมทำให้ง่ายต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม งานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังที่ได้กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยได้นำมาใช้เพื่อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการจัดการจัดสภาพแวดล้อม พร้อมทั้งเพื่อลดความเสี่ยงการเกิดอาชญากรรมในพื้นที่ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและบริเวณโดยรอบ และสร้างความตระหนักรู้ ความระแวดระวังภัยให้กับนักเรียน นิสิต อาจารย์ บุคลากรตลอดจนบุคคลภายนอก อันจะนำไปสู่การเป็นต้นแบบให้กับสถาบันการศึกษาอื่น ๆ

5. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยตั้งคำถามวิจัยไว้ว่า “อาชญากรรมที่เกิดขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั้น มีสภาพปัญหาอย่างไร อีกทั้งมีสาเหตุและปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลให้นิสิต อาจารย์ และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ทั้งด้านกายภาพ ปัจจัยที่เอื้อต่อการประกอบอาชญากรรม ลักษณะของเหยื่ออาชญากรรม และช่องโอกาสในการเกิดอาชญากรรม ตลอดจนมีแนวทาง หรือ มาตรการอย่างไรที่ช่วยลดการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ขณะเดียวกันก็ช่วยเพิ่มความรู้สึกลดภัยให้แก่ นิสิต อาจารย์ และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” ซึ่งการจะตอบคำถามวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยคือมีสาเหตุและปัจจัยต่าง ๆ ตามแนวคิดและทฤษฎีที่ว่าด้วยเหยื่ออาชญากรรมนำมาอธิบายการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมของนิสิตอาจารย์ และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตลอดจนเสนอแนะแนวทางป้องกันแก้ไขปัญหาอาชญากรรมด้วยแนวคิดและทฤษฎีที่ว่าด้วยการควบคุมอาชญากรรม กรอบแนวคิดในการศึกษานี้สามารถสรุปเป็นแผนภาพได้ดังนี้

ภาพที่ 6 กรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่อง การตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในสถานศึกษา:
กรณีศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

อัตลักษณ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กับปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเริ่มก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2460 โดยตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีประวัติความเป็นมายาวนาน และปฏิเสธไม่ได้เลยว่าอาชญากรรมนั้นก็เป็นสิ่งหนึ่งที่เปรียบเสมือนเงาติดตามจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมาโดยตลอด มีความรุนแรงและซับซ้อนมากขึ้นตามความเจริญทางด้านเศรษฐกิจและสังคม จึงเป็นการสมควรอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาเพื่อหาทางป้องกันแก้ไขปัญหาอาชญากรรม และสร้างความรู้สึกลดภัยให้กับทุกคนทั้งภายในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นสำคัญ

ดังความตอนหนึ่งจากพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2551) กล่าวว่า จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันการอุดมศึกษาแห่งแรกของประเทศไทย และเป็นสถานศึกษาทางวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง มีวัตถุประสงค์ตามพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ.2551 หมวด 1 บททั่วไป มาตรา 7 มีนัยความสำคัญที่ว่า “...มีวัตถุประสงค์ที่จะบุกเบิก แสวงหาและเป็นคลังความรู้ ให้การศึกษา ส่งเสริม ประยุกต์ และพัฒนาวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง สร้างบัณฑิต วิจัย เป็นแหล่งรวมสติปัญญา และบริการทางวิชาการแก่สังคม รวมทั้งสืบสานทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยมุ่งหวังให้บัณฑิตของมหาวิทยาลัยมีคุณธรรมกำกับความรู้ เพียบพร้อมด้วยสติปัญญาและจริยธรรม ใฝ่รู้ กอปรด้วยวิจรรณญาณ จิตใจเสียสละ และความสำนึกรับผิดชอบต่อส่วนรวม...”

แต่อย่างไรก็ตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวจะสำเร็จลุล่วง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลไปได้ด้วยดีนั้น ยังต้องคำนึงถึง ต้องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของ นิสิต อาจารย์ และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอีกด้วย ยิ่งกว่านั้นต้องได้รับการดูแลรักษาความปลอดภัยจากหน้าที่ของรัฐ และจากความร่วมมือร่วมใจจากทุกคนในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเอง เพื่อให้ทุกคนในสถานศึกษานี้มีคุณภาพทั้งทางด้านวิชาการและมีคุณธรรมควบคู่ความรู้ มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินตลอดจนเป็นผู้ที่มีสำนึกรับผิดชอบต่อส่วนรวมและเป็นกำลังหลักในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป (พระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551)

1. โครงสร้างทางภูมิศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สำนักงานจัดการทรัพย์สินจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2560) ได้จัดแผนผังพื้นที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในปี พ.ศ.2555 ก่อนจะมีการปรับปรุงภูมิทัศน์ (ตามภาพที่ 7) โดยมีพื้นที่การศึกษาทั้งหมด 595 ไร่ ซึ่งอยู่บริเวณแขวงวังใหม่และแขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น 6 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ผังตะวันออกของถนนพญาไท ตั้งอยู่ในแขวงปทุมวัน ประกอบด้วย สระน้ำสนามรักบี้ พระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระปิยมหาราชและสมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า (พระบรมราชานุสาวรีย์สองรัชกาล) หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาคารมหาจุฬาลงกรณ์ อาคารมหาวิทยาลัยราชวุด ศาลาพระเกี้ยว ศูนย์หนังสือจุฬาฯ (สาขาสาลาพระเกี้ยว) ธนาครไทยพาณิชย์ สาขาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (อยู่ใต้ศาลาพระเกี้ยว) หอประวัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาคารจุลจักรพงษ์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี วิทยาลัยประชากรศาสตร์ สถาบันภาษา สถาบันวิจัยสังคม สถาบันเอเชียศึกษา และสถาบันการขนส่ง พื้นที่ส่วนนี้เชื่อมต่อกับรถไฟฟ้ามหานคร (รถไฟฟ้าใต้ดิน MRT) สถานีสามย่าน

ส่วนที่ 2 ผังตะวันตกของถนนพญาไท ตั้งอยู่ในแขวงวังใหม่ ประกอบด้วย สำนักงานมหาวิทยาลัย (กลุ่มอาคารจามจุรี 1 ถึง 5 และ 8 ถึง 9) บัณฑิตวิทยาลัย สนามกีฬาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาคารเฉลิมราชสุดาภิเษาสถาน (อาคารศูนย์กีฬาแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (CU Sport Complex) คณะนิเทศศาสตร์ คณะครุศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วิทยาลัยปิโตรเลียมและปิโตรเคมี สถาบันวิจัยโลหะและวัสดุ สำนักงานวิทยทรัพยากร (หอสมุดกลาง) สถาบันวิทยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ธรรมสถานสมาคมนิสิตเก่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ หอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาคารวิทย์พัฒนา อาคารแวนแก้ว อาคารเฉลิมราชกุมารี 60 พรรษา (อาคารจามจุรี 10) หอพักศศนิเวศ อาคารศศปัฐศาลา ซึ่งเป็นที่ตั้งของสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์

ส่วนที่ 3 ตั้งอยู่ในผังตะวันออกของถนนพญาไท ทิศใต้ของถนนพระรามที่ 1 ด้านหลังสยามสแควร์ อยู่ในแขวงปทุมวัน ประกอบด้วย คณะทันตแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลสัตว์เล็ก คณะสัตวแพทยศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ โอสถศาลาหรือสถานปฏิบัติการเภสัชกรรมชุมชนของคณะเภสัชศาสตร์ วิทยาลัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข อาคารวิทยกิตติ์ ซึ่งเป็นที่ตั้งของศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย และสำนักวิทยบริการการเกษตร พื้นที่ส่วนนี้เชื่อมต่อกับรถไฟฟ้ามหานคร สายสีส้ม สถานีสยาม
ด้านถนนพระรามที่ 1

ส่วนที่ 4 ทิศตะวันออกของถนนอังรีดูนังต์ ตั้งอยู่ในแขวงปทุมวัน บริเวณตั้งแต่สี่แยกศาลา
แดง จนถึงสี่แยกอังรีดูนังต์ ซึ่งเป็นพื้นที่ของสภาอากาศไทย โดยมีคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภาอากาศไทย ธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาสภาอากาศไทย
และวิทยาลัยพยาบาลสภาอากาศไทย ซึ่งเป็นหนึ่งในสถาบันสมทบของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตั้งอยู่
พื้นที่ส่วนนี้เชื่อมต่อกับรถไฟฟ้ามหานคร สายสีส้ม สถานีศาลาแดง และรถไฟฟ้ามหานคร สถานีสีลม

ส่วนที่ 5 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้รับพื้นที่ส่วนนี้คืนจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
(พลศึกษา) และกรมพลศึกษา ตั้งอยู่ในแขวงวังใหม่ คือ พื้นที่บริเวณระหว่างศูนย์การค้ามาบุญครอง
และสนามกีฬาแห่งชาติ ในส่วนนี้เป็นกลุ่มอาคารจุฬาพัฒน์ ซึ่งเป็นที่ตั้งของคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา
คณะสหเวชศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะจิตวิทยา ศูนย์วิทยาศาสตร์ฮาลาล และอาคารบรมราช
ชนนีศรีศตพรรษ ซึ่งเป็นที่ตั้งของศูนย์บริการวิทยาศาสตร์สุขภาพ พื้นที่ส่วนนี้เชื่อมต่อกับรถไฟฟ้ามหานคร
สายสีส้ม สถานีสนามกีฬาแห่งชาติ

ส่วนที่ 6 คือ พื้นที่ภายในโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา และโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน (ได้รับคืนจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน) ในส่วนนี้เป็นกลุ่ม
อาคารจุฬาวิซซ์ อันเป็นส่วนขยายของคณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะจิตวิทยา และโครงการขยายโอกาส
อุดมศึกษาแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พื้นที่ส่วนนี้ตั้งอยู่ฝั่งตะวันออกของถนนพญาไทจึงอยู่ใน
แขวงปทุมวัน

รถจักรยานยนต์มาชนผู้ทำร้ายร่างกายซึ่งทรัพย์สิน นิสิตชายถูกชิงทรัพย์ที่ธรรมสถาน นักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยถูกชิงทรัพย์บริเวณทางเข้าริมรั้วคณะนิติศาสตร์ ผู้ใช้บริการในอาคารเฉลิมราชสุตาศึกษา (CU Sport Complex) ถูกลักทรัพย์ในห้องเปลี่ยนเสื้อผ้าจากบุคคลภายนอก รถจักรยานของนิสิตสูญหายบริเวณหอพักนิสิต (U-Center) หรือตามลานจอดรถต่าง ๆ ภายในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นิสิตบางรายถูกตัดโซ่ที่ใช้ล็อกจักรยานและถูกลักทรัพย์ไปแม้จะมีการป้องกันทรัพย์สินของตนเองแล้วระดับหนึ่ง นิสิตหญิงถูกบุคคลภายนอกเข้ามาในห้องน้ำผู้หญิงเพื่อแอบถ่ายภาพได้กระโปรงขณะเข้าห้องน้ำ (Sexual Harassment) หรือ มีชายกามวิปริต (Sexual Deviation) ตั้งใจโชว์ของลับให้นิสิตหญิงเห็นเพื่อสนองความใคร่ของตน (Exhibitionism) เป็นต้น และยังมีอีกหลายเหตุการณ์ที่บ่งบอกถึงสถานการณ์ความปลอดภัยในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.1 การเก็บข้อมูลและการดำเนินคดีอาญาที่เกิดขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยซึ่งอยู่ในฐานะพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน เป็นผู้รับผิดชอบทำคดีอาญาที่เกิดขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและบริเวณโดยรอบ ผู้วิจัยจึงตระหนักถึงปัญหาอาชญากรรมและรับรู้ได้ว่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยยังมีพื้นที่ไม่ปลอดภัยจากอาชญากรรม ด้วยเหตุนี้ นักเรียน นิสิต อาจารย์และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจึงมีความเสี่ยงที่จะตกเป็นเหยื่อของอาชญากรรมได้ง่าย

ในอดีตที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันบริเวณพื้นที่ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เคยมีเหตุอาชญากรรมเกิดขึ้นอยู่บ่อยครั้งโดยทราบจากแหล่งข่าวสารต่าง ๆ โดยเฉพาะอาชญากรรมที่มีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ชีวิตและร่างกาย และเพศ ซึ่งรูปแบบและแผนประทุษกรรมการเกิดอาชญากรรมที่มีความใกล้เคียงกัน แต่ในบางคดีก็มิได้ถูกเผยแพร่ผ่านสื่อ บางคดีมิได้มีการเก็บเป็นลายลักษณ์อักษรหรือเก็บบันทึกเป็นสถิติ บางคดีมิได้ถูกบันทึกไว้ในสมุดคุมคดีอาญาหรือมิได้ถูกบันทึกข้อมูลลงในระบบโพลิส (POLIS) หรือระบบโคริมส์ (CRIMES) ของสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน ยิ่งไปกว่านั้นบางคดีมิได้ถูกรายงานต่อหน่วยงานเหนือตามสายการบังคับบัญชาจนถึงสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นคดีที่ถูกปกปิดไว้หรือที่เรียกว่า การดำคดี การเป่าคดี (Dark Figure)

นอกจากนี้ข้อมูลเกี่ยวกับเหตุอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในมหาวิทยาลัยนั้นได้ถูกส่งต่อแพร่กระจายไปตามสื่อต่าง ๆ อย่างรวดเร็วเป็นวงกว้าง และส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในเรื่องความปลอดภัยของผู้คนในพื้นที่และบริเวณโดยรอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยเฉพาะนักเรียน นิสิต อาจารย์ และบุคลากรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีความเสี่ยงต่อการตกเป็นกลุ่มเป้าหมายของ

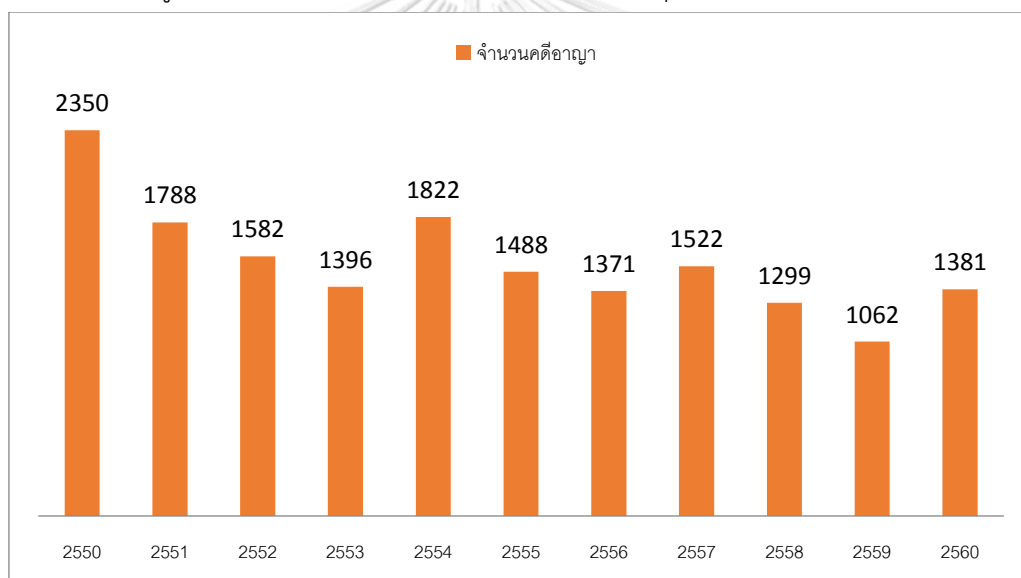

อาชญากรได้ง่าย จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งยวดที่ผู้วิจัยจะได้ทำการวิจัยเพื่อหาสาเหตุของการเกิดอาชญากรรมเพื่อนำสู่มาตรการการป้องกันแก้ไขปัญหาอาชญากรรมได้เหมาะสมต่อไป

แต่ทว่าแม้แค่เพียงคดีอาญาที่ผู้เสียหายได้แจ้งความต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลปทุมวันที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมกระแสหลักเท่านั้น ที่สามารถสำรวจข้อมูลเชิงสถิติได้ ด้วยเหตุนี้เจ้าหน้าที่ของรัฐจึงวิเคราะห์ ประเมินและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมโดยใช้แค่สถิติคดีอาญาที่มีการแจ้งความเพียงมุมมองเดียว แต่ไม่ได้ตระหนักถึงปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งสมควรอย่างยิ่งที่จะต้องมีการศึกษาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นจริงในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยต่อยอดจากวิจัยนี้จริงต่อไป

นอกจากนี้เมื่อศึกษาจากเอกสารและสถิติการเกิดคดีอาญาของสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 - พ.ศ. 2560 พบว่าอัตราการเกิดอาชญากรรมมีแนวโน้มลดลง (ดังแผนภูมิที่ 1)

แผนภูมิที่ 1 สถิติคดีอาญาสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน ปี พ.ศ.2550-2560

ที่มา : สถิติคดีอาญาสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน (2560)

จากแผนภูมิข้างต้นแสดงให้เห็นถึงปริมาณอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่สถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน โดยมีแนวโน้มลดลงทุกปี ถือว่าเป็นข้อมูลสำคัญในการนำมาวิเคราะห์หาลักษณะปัญหาของวัตถุประสงค์ในวิจัยนี้ แต่ตัวเลขและสถิติเหล่านี้ยังไม่สามารถบ่งชี้การเกิดอาชญากรรมได้ทั้งหมด เพราะในข้อเท็จจริงบางประการคือสถิติคดีอาญาอาจมีผลโดยตรงจากนโยบายของรัฐบาล ตลอดจนนโยบายของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ขึ้นอยู่กับมีการกวาดล้างจับกุมเพิ่มผลงานหรือการบังคับใช้กฎหมายให้เป็นรูปธรรมซึ่งส่งผลให้สถิติอาชญากรรมผันตามนโยบายไปด้วย

ในการทำงานเดียวกันหากสถิติคดีอาญาในคดีที่เกี่ยวกับทรัพย์สินมีอัตราพุ่งสูงขึ้น และอาชญากรรมที่เกิดมีความถี่อาจส่งผลกระทบต่อชื่อเสียง หน้าที่การงานของผู้บริหารสถานีตำรวจ อาจทำให้ผู้บริหารสถานีตำรวจไม่ได้รับความไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชาในระดับสูงที่จะมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่หรือภารกิจอื่น ๆ ภายในอนาคต จึงอาจทำให้ผู้บริหารสถานีตำรวจจงใจนำเสนอตัวเลขสถิติคดีอาญาที่ไม่ตรงกับความเป็นจริงเพื่อผลประโยชน์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจบางกลุ่มเพื่อชื่อเสียงหรือเพื่อประโยชน์อื่นใดก็ตาม ทำให้สถิติคดีอาญานั้นอาจถูกนำเสนออย่างไม่ตรงไปตรงมา ซึ่งเป็นข้อจำกัดในการเก็บข้อมูลของวิจัยนี้

ยิ่งไปกว่านั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ทำหน้าที่สืบสวนหรือป้องกันปราบปรามอาชญากรรม หากสถิติคดีอาญาบางประเภท เช่น คดีลักทรัพย์จักรยานยนต์เพิ่มสูงขึ้นโดยไม่ได้รับการป้องกันแก้ไขหรือไม่สามารถจับกุมผู้กระทำความผิดมาดำเนินคดีได้ อาจถูกผู้บังคับบัญชามีคำสั่งให้โยกย้ายตำแหน่งหน้าที่ได้เนื่องจากมีเหตุอาชญากรรมเกิดขึ้นแล้วไม่ได้รับการแก้ไขอย่างจริงจัง ส่งผลให้สถิติอาชญากรรมที่เกิดขึ้นมีความผกผันหรือลดน้อยลงจากความเป็นจริง ปัญหาเหล่านี้เป็นเรื่องของการบริหารภายในของสถานีตำรวจเอง ต่อกลับส่งผลกระทบร้ายแรงต่อประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ของสถานีตำรวจนั้น ๆ เนื่องจากปัญหาอาชญากรรมมิได้รับการป้องกันแก้ไขอย่างจริงจัง

ทั้งนี้ตลอดระยะเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 ถึง ปีพ.ศ. 2560 ที่ผ่านมามีคดีอาญาที่เกิดขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและบริเวณโดยรอบที่มีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ชีวิตร่างกาย และเพศนั้นเมื่อเปรียบเทียบกับคดีที่เกิดขึ้นจริงตามสถิติคดีอาญาในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน แสดงให้เห็นถึงปัญหาอาชญากรรมที่ยังคงมีเกิดขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสิ่งที่ควรจะเป็นนั้นจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยควรจะได้มีการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมไม่ให้เกิดในสถานศึกษา หรือการเกิดอาชญากรรมในสถานศึกษามีสถิติเป็นศูนย์ เพื่อความเชื่อมั่นในระบบรักษาความปลอดภัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและเพิ่มความรู้สึกปลอดภัยของนักเรียน นิสิต อาจารย์ และบุคลากร ตลอดจนบุคคลภายนอกจากอาชญากรรม โดยจะต้องไม่มีผู้ใดตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในสถานศึกษาอีกต่อไป

จากการศึกษาสมุดบันทึกสถิติคดีอาญาของสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 ถึง พ.ศ.2560¹ (แผนภูมิที่ 2) พบว่ามีคดีอาญาเกิดขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยมีนิสิตและบุคลากรในสถานศึกษาตกเป็นเหยื่อรวมจำนวน 167 คดี ส่วนใหญ่เป็นคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินจาก

¹ ช่วงปี พ.ศ.2553 – 2560 เป็นช่วงเกิดเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองจนถึงช่วงที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ได้ยุติการชุมนุมและเข้ามาบริหารประเทศ ซึ่งเหตุการณ์ชุมนุมบางส่วนเกิดขึ้นในเขตพื้นที่สถานีตำรวจนครบาลปทุมวันและบริเวณพื้นที่พาณิชย์ของสำนักงานจัดการทรัพย์สินจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

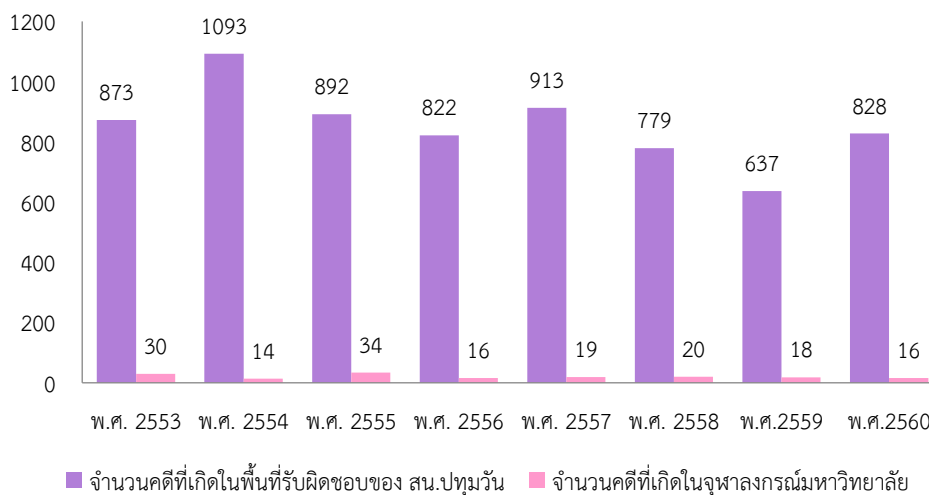
แผนภูมิดังกล่าวทำให้เราทราบว่าตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีแนวโน้มของอาชญากรรม (Crime Trend) ว่ายังคงมีอาชญากรรมเกิดขึ้นในสถานศึกษาทุก ๆ ปี และไม่มีที่ทำว่าอาชญากรรมจะลดลงหรือได้รับการป้องกันแก้ไขปัญหาอาชญากรรมจนมีสถิติเป็นศูนย์

โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อแยกพิจารณาสถิติคดีอาญาแบ่งเป็นประเภทความผิดต่อทรัพย์สิน ความผิดต่อชีวิตและร่างกาย และความผิดต่อเพศ ที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลปทุมวันเปรียบเทียบกับที่เกิดขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยระหว่างปี พ.ศ.2553 ถึงปี พ.ศ. 2560 จะทำให้ทราบว่ายังคงมีบุคคลตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมเหล่านี้อยู่ตลอดในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา

ทั้งนี้โดยมีรายละเอียดจำนวนคดีอาญาของสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน ซึ่งเปรียบเทียบสถิติคดีความผิดต่อทรัพย์สินที่เกิดขึ้นในเขตรับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลปทุมวันกับความผิดต่อทรัพย์สินที่เกิดขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 - พ.ศ. 2560 (ดังปรากฏตามแผนภูมิที่ 2) และตลอดระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมายังมีอาชญากรรมอื่น ๆ อีกที่เกิดขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ดังปรากฏตามแผนภูมิที่ 3 และ 4)

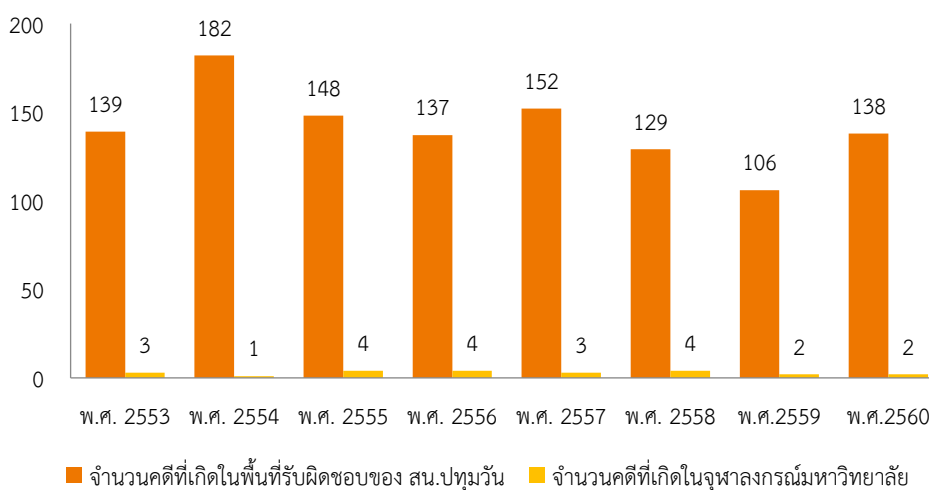
เมื่อพิจารณาจากสถิติการเกิดอาชญากรรมความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ชีวิตและร่างกาย และเพศ ที่เกิดขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อพิจารณาแล้วพบว่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยยังคงมีสถานการณ์ที่ไม่ปลอดภัยยังคงเกิดขึ้นกับบุคคลในสถานศึกษา และสถานการณ์อาชญากรรมยังคงเกิดขึ้นทุก ๆ ปี จึงต้องนำสถิติที่สามารถบ่งบอกแนวโน้มของอาชญากรรมได้และเป็นประโยชน์ในการนำมาวิเคราะห์วางแผนหรือกำหนดนโยบายในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในสถานศึกษาและลดการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม เมื่อใดที่สถิติอาชญากรรมลดน้อยลงหรือไม่เกิดอาชญากรรมขึ้นเลย เมื่อนั้นความมั่นใจต่อระบบการรักษาความปลอดภัย บุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะมีความรู้สึกปลอดภัย ส่งเสริมให้การเรียนการสอน หรือการบริหารงานของบุคลากรภายในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีประสิทธิภาพดียิ่ง ๆ ขึ้นไปโดยปราศจากความกังวลหรือหวาดระแวงว่าตนเองจะตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ความปลอดภัยจึงเป็นสิ่งที่มิพลวัตไปในทางที่ดี ขับเคลื่อนให้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยก้าวไปสู่สังคมที่มีประสิทธิภาพได้ในอนาคต

แผนภูมิที่ 2 เปรียบเทียบสถิติคดีความผิดต่อทรัพย์สินที่เกิดขึ้นในเขตรับผิดชอบ
ของสถานีตำรวจนครบาลปทุมวันกับเกิดขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 – 2560

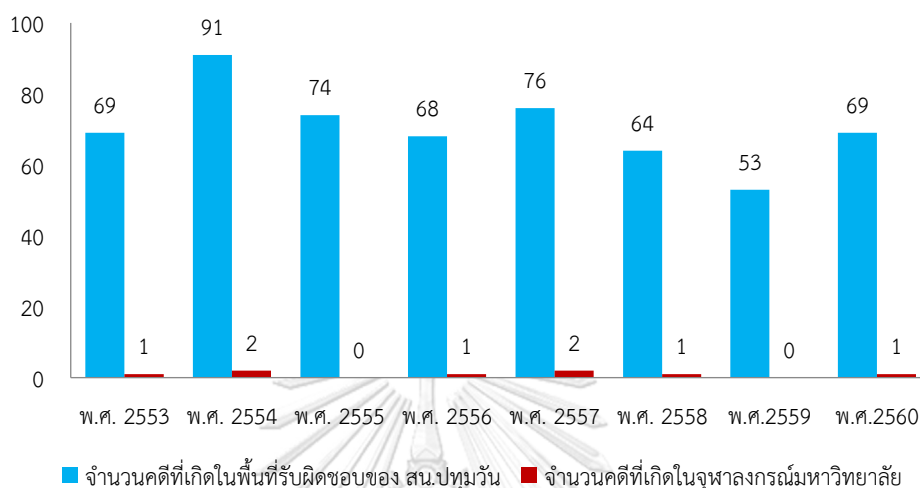
ที่มา : สมุดบันทึกคดีอาญา สถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน (2560)

แผนภูมิที่ 3 เปรียบเทียบสถิติคดีความผิดต่อชีวิตและร่างกายที่เกิดขึ้นในเขตรับผิดชอบ
ของสถานีตำรวจนครบาลปทุมวันกับเกิดขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 – 2560

ที่มา : สมุดบันทึกคดีอาญา สถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน (2560)

แผนภูมิที่ 4 เปรียบเทียบสถิติคดีความผิดต่อเพศที่เกิดขึ้นในเขตรับผิดชอบ
ของสถานีตำรวจนครบาลปทุมวันกับความผิดต่อเพศที่เกิดขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 – 2560

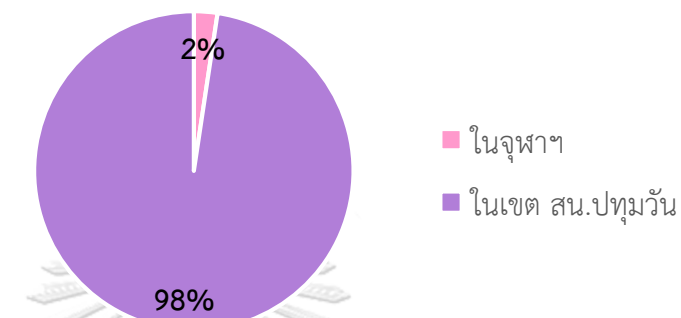
ที่มา : สมุดบันทึกคดีอาญา สถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน (2560)

จากแผนภูมิสถิติคดีอาญาของสถานีตำรวจนครบาลปทุมวันดังที่ปรากฏตามแผนภูมิข้างต้น เป็นการบันทึกสถิติที่ได้มีการรับแจ้งความเป็นลายลักษณ์อักษรและมีการดำเนินคดีเท่านั้น ยังมีได้نبรรวมคดีที่เกิดขึ้นจริงแต่ผู้เสียหายมิได้มีการแจ้งความร้องทุกข์ดำเนินคดี จึงทำให้ผู้วิจัยทราบถึงสภาพปัญหาของอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเพียงบางส่วนเท่าที่มีการบันทึกเป็นสถิติ แต่ไม่ได้หมายความว่าสถิติคดีอาญาดังกล่าวจะไม่สามารถนำมาอธิบายสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้

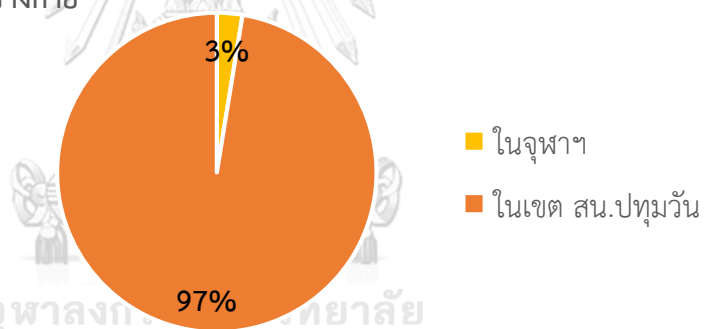
ในทางกลับกันข้อมูลดังกล่าวนี้ข้อมูลสถิติคดีอาญาข้างต้นนั้นหากนำมาคลี่ดูรายละเอียดในแต่ละคดี ดูแผนประทุษกรรม สถานที่เกิดเหตุและวันเวลาที่เกิดเหตุแล้ว นับว่าเป็นประโยชน์ต่อการนำมาศึกษาวิเคราะห์แนวโน้มการเกิดอาชญากรรม กำหนดพื้นที่เสี่ยง ตลอดจนจนทราบถึงข้อดีที่ต้องเสริมให้แข็งแกร่งและแก้ไขข้อด้อยที่ส่งผลให้เกิดอาชญากรรม อีกทั้งยังสร้างมาตรการหรือแนวทางในการป้องกันเหตุอาชญากรรมในสถานศึกษาได้อีกด้วย และเมื่อพิจารณาจำนวนคดีความผิดต่อทรัพย์ ชีวิตร่างกาย และเพศที่เกิดขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตั้งแต่ปี พ.ศ.2553 - พ.ศ.2560 เป็นจำนวนร้อยละของคดีที่เกิด ทำให้เรามองเห็นภาพรวมอย่างง่ายของสถานการณ์อาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ปรากฏตามแผนภูมิที่ 5)

แผนภูมิที่ 5 จำนวนร้อยละของคดีความผิดต่อทรัพย์สิน ชีวิตและร่างกาย และเพศ ที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่
ของสถานีตำรวจนครบาลปทุมวันกับที่เกิดขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 – 2560

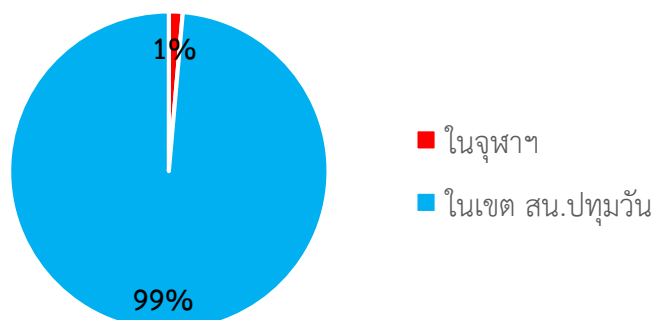
1.ความผิดต่อทรัพย์สิน

2.ความผิดต่อชีวิตและร่างกาย

3.ความต่อผิดเพศ

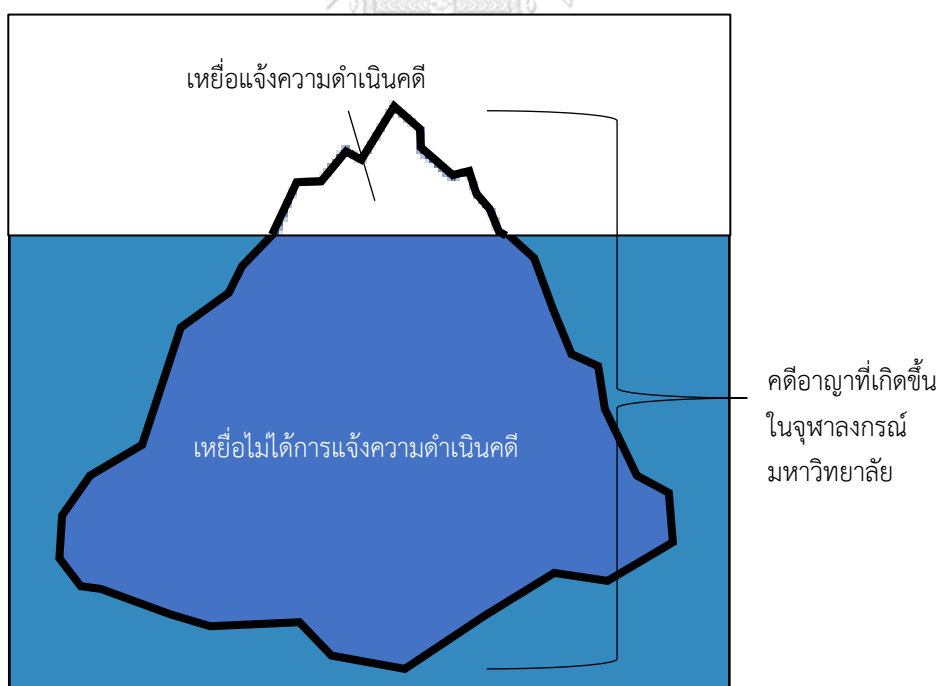

ที่มา : สมุดบันทึกคดีอาญา สถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน (2560)

2.2 สภาพการณ์ทั่วไปของอาชญากรรมที่เกิดในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สภาพปัญหาที่พบในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลปทุมวันนั้น ยังคงมีคดีอาญาที่ไม่ได้รับเป็นคดี (Dark Figure) ทำให้ไม่มีการบันทึกข้อมูลคดีอาญาลงในสมุดคุมคดีอาญา และในระบบคอมพิวเตอร์ได้ทุกคดี จึงไม่ปรากฏสถานภาพและสถิติที่แท้จริงของอาชญากรรมที่เกิดขึ้นจริงในพื้นที่ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งมีสาเหตุหลายประการที่ทำให้อาชญากรรมที่เกิดขึ้นจริงนั้นไม่ถูกบันทึกเก็บไว้เป็นสถิติ ส่งผลให้เราทราบสถานการณ์อาชญากรรมแค่เพียงบางส่วน เหมือนกับเราเห็นภูเขาน้ำแข็งที่โผล่พ้นผิวน้ำเท่านั้น ยังมีปัญหาอาชญากรรมอื่น ๆ ที่นักเรียน นิสิต อาจารย์และบุคลากรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่ได้แจ้งความร้องทุกข์ดำเนินคดีหรือเพียงแค่แจ้งความไว้เป็นหลักฐานเท่านั้นไม่ประสงค์จะให้มีการนำตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษตามกฎหมายแต่อย่างใด คดีเหล่านี้จึงเปรียบเสมือนภูเขาน้ำแข็งใต้น้ำที่ยังคงถูกปิดบังซ่อนเร้นเอาไว้ (ดังภาพที่ 8) จึงมีอาจที่จะแก้ปัญหอาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่เกิดขึ้นจริงทั้งหมดได้อย่างสมบูรณ์

ภาพที่ 8 ภูเขาน้ำแข็งเปรียบเทียบคดีอาญาที่เหยื่อแจ้งความดำเนินคดี กับคดีอาญาที่เหยื่อไม่ได้แจ้งความดำเนินคดี

ที่มา : ประยุกต์จาก สมุดคุมคดีอาญาประกอบกับสมุดบันทึกประจำวันประจำวันเป็นหลักฐานของ สถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน (2560) โดยผู้วิจัย

การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่จะได้ผลดีนั้นจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากผู้เสียหาย พยานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องรู้เห็นกับเหตุการณ์ แต่มีกรณีที่ผู้เสียหายหรือเหยื่อเองไม่กล้ามาแจ้งความ เพราะมีกลัวเสียเวลาที่มีผลกระทบต่อเวลาเรียน เวลาทำงาน เสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาติดต่อกับ เจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งไม่คุ้มค่ากับความเสียหายที่เกิดขึ้น หรือเหยื่อเพียงแค่อ้างความไว้เป็นหลักฐาน แล้วแต่เหยื่อไม่ประสงค์จะดำเนินคดีกับคู่กรณี หรือเหยื่อไม่กล้าแจ้งความดำเนิน หรือปัญหาบางเรื่องที่มีความละเอียดอ่อนทางเพศและความรู้สึก เช่น นิสิตหญิงถูกข่มขืนมีความอับอายจึงไม่กล้าแจ้งความกับตำรวจผู้ชาย หรือถูกลักทรัพย์แต่เห็นว่าทรัพย์ที่ถูกขโมยมีมูลค่าเพียงเล็กน้อยจึงไม่แจ้งความดำเนินคดีและอับอาย เป็นต้น

2.3 สภาพการณ์ทั่วไปของการให้บริการของเจ้าหน้าที่รัฐในกระบวนการยุติธรรมกับอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สภาพปัญหาอาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่เกิดขึ้นนอกเหนือจากการมีเหยื่อที่เหมาะสม การขาดผู้ดูแลผู้พิทักษ์ และการมีอาชญากรที่มีแรงจูงใจในการกระทำความผิดแล้ว ยังมีสาเหตุและปัจจัยอีกส่วนหนึ่งของการเกิดอาชญากรรมในสถานศึกษานั้นก็คือการที่เหยื่ออาชญากรรมไม่ได้รับการบริการแจ้งความดำเนินคดีที่สมควรตามกรอบของกฎหมาย อีกทั้งยังเกิดจากกระบวนการยุติธรรมที่ไม่มีประสิทธิภาพที่เป็นอีกหนึ่งปัญหาที่ส่งผลโดยตรงต่อเหยื่ออาชญากรรมทำให้ขาดความเชื่อมั่นและศรัทธาต่อกระบวนการยุติธรรม และยังเป็นแรงเสริมทางอ้อมที่แรงจูงใจให้อาชญากรมีความกล้าที่จะลงมือกระทำความผิด เนื่องจากไม่เกรงกลัวการลงโทษในกระบวนการยุติธรรม

นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ตำรวจบางคนนั้นอาจจะไม่ได้รับเรื่องร้องทุกข์ไว้เป็นคดีอาญา เนื่องจากบางคดีพิจารณาแล้วเป็นคดีทางแพ่ง ซึ่งขึ้นอยู่กับเหตุพฤติการณ์และพยานหลักฐานที่รวบรวมได้จากเหยื่อ หรือเหยื่อเองไม่มีพยานหลักฐานเพียงพอต่อการฟ้องร้อง เจ้าหน้าที่ตำรวจจึงไม่ได้รับเป็นคดีอาญาในทันที ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นคดีแพ่งหรือคดีที่ยังมีพยานหลักฐานไม่เพียงพอต่อการฟ้องร้องหรือรับเป็นคดี จึงไม่ได้ถูกเก็บและบันทึกเป็นสถิติคดีอาญาของสถานีตำรวจ เจ้าหน้าที่ตำรวจจึงมีความจำเป็นรับคดีดังกล่าวเอาไว้เป็นหลักฐานก่อน ทำให้ผู้วิจัยไม่อาจทราบปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นจริงทั้งหมดในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จะทราบเฉพาะที่มีการรับคดีอาญาและบันทึกในสมุดคุมคดีอาญา ประกอบลงในระบบคอมพิวเตอร์แล้วเท่านั้นที่สามารถบอกจำนวนและสภาพของปัญหาอาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้

นอกเหนือจากค้นคว้าข้อมูลจากสมุดคุมคดีอาญาแล้ว มีคดีอาญาบางคดีไม่ได้มีการรับแจ้งความเนื่องจากพนักงานสอบสวนเพียงแค่อัดลงสมุดบันทึกประจำวันไว้เป็นหลักฐานก่อนเท่านั้น ต่อมา

ภายหลังหากผู้เสียหายประสงค์จะดำเนินคดี พนักงานสอบสวนจะได้นำมาสมุดบันทึกประจำวันที่ได้รับแจ้งเป็นหลักฐานก่อนหน้านั้นนำมาใช้ประกอบกับสำนวนการสอบสวนในการดำเนินคดีต่อไป ในวิจัยนี้ผู้วิจัยจึงไม่ได้ศึกษาเอกสารและข้อมูลคดีที่ไม่มีการรับแจ้งความ แต่เพียงหยิบยกมานำเสนอ เพื่อให้เห็นสภาพปัญหาอาชญากรรมโดยทั่วไป ที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลปทุมวันและในพื้นที่ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยรวมถึงบริเวณโดยรอบ

ยิ่งไปกว่านั้นในบางครั้งพนักงานสอบสวนไม่ได้นำสมุดบันทึกประจำวันมาใช้ประกอบสำนวนการสอบสวนดำเนินคดีต่อแต่อย่างใด การจะได้มาซึ่งสถิติคดีอาญาที่แท้จริงนั้นทำได้ค่อนข้างยากและมีข้อจำกัดหลายประการ จึงต้องมีการสำรวจหรือสัมภาษณ์จากประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลปทุมวันและพนักงานสอบสวนคนอื่น ๆ จึงจะได้ทราบปัญหาอาชญากรรมและสถิติคดีอาญาได้ใกล้เคียงตามความเป็นจริงมากที่สุด ซึ่งเป็นประโยชน์ในทางวิชาการอย่างยิ่งในการเก็บข้อมูลสำหรับผู้ที่ศึกษาปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่หรือบริบทอื่น ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาอาชญากรรม

อย่างไรก็ตามยังพบปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญาของพนักงานสอบสวน เช่น การที่พนักงานสอบสวนไม่รับแจ้งความรับคำร้องทุกข์ การทำสำนวนคดีล่าช้าทำให้ผู้เสียหายไม่ได้ความเป็นธรรมหรือไม่ได้รับการเยียวยาอย่างทันท่วงที หรือแม้กระทั่งการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่จงใจหรือประวิงเวลาที่จะไม่รับคำร้องทุกข์ เป็นต้น ดังวลีที่ว่า ความยุติธรรมที่ล่าช้าก็คือความไม่ยุติธรรม (Justice Delayed Is Justice Denied)

2.4 สภาพการณ์ทั่วไปของการแจ้งความร้องทุกข์ดำเนินคดีอาญาของผู้เสียหายจากอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นอกเหนือจากปัญหาการให้บริการในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา รวมถึงปัญหาการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่รับคำร้องทุกข์แล้ว ยังมีปัญหาการเลือกปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือการใช้เส้นสายระบบอุปถัมภ์ รวมถึงคำสั่งโดยมิชอบจากผู้บังคับบัญชาที่บีบบังคับให้ผู้ใต้บังคับบัญชาต้องกระทำการหรือละเว้นการกระทำโดยทุจริต ตลอดจนมีการคอร์รัปชันเข้ามาแทรกแซงกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ปัญหาเหล่านี้ส่งผลเสียอย่างยิ่งต่อปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่ในสายงานยุติธรรมอย่างมาก เมื่อประชาชนทั่วไปไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือถูกเลือกปฏิบัติในการรับบริการจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ สิ่งที่เกิดขึ้นตามมาคือผู้เสียหายไม่ได้รับการบำบัดทุกข์จากปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้น ทำให้ปัญหาอาชญากรรมไม่ได้รับการแก้ไขอย่างจริงจัง เป็นเหตุให้คนในสังคมโดยเฉพาะนักเรียน นิสิต ซึ่งเป็นกลุ่มเปราะบางมีความเสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมได้ง่าย

ทั้งนี้เมื่อกล่าวถึงสภาพปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินคดีของผู้เสียหายในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้วิจัยได้ทำสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เคยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมเกี่ยวกับปัญหาและข้อขัดข้องของการแจ้งความดำเนินคดีต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจและการดำเนินการของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ผู้วิจัยได้ข้อมูลว่ามีกรณีกลุ่มนิสิตหญิงถูกแอบถ่ายภาพลามกในห้องน้ำหญิงของหอประชุมคณะวิศวกรรมศาสตร์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้กล่าวว่าการดำเนินคดีและการติดตามจับกุมตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษนั้นเป็นไปอย่างรวดเร็ว เนื่องจากมีผู้เสียหายบางคนรู้จักกับนายตำรวจชั้นผู้ใหญ่จึงมีสิทธิพิเศษมากกว่าบุคคลโดยทั่วไป จึงถูกปฏิบัติและได้รับการบริการในการดำเนินคดีเป็นไปด้วยความรวดเร็วและสะดวก ดังคำสัมภาษณ์ นางสาวปาย (นามสมมติ) เหยื่ออาชญากรรมกรณีถูกคนร้ายแอบถ่ายภาพอนาจารขณะเข้าห้องน้ำที่หอประชุมคณะวิศวกรรมศาสตร์ ที่ว่า

“คดีนี้ที่จับคนร้ายได้ เพราะว่าพ่อของน้อง (ผู้เสียหาย) เค้าเป็นใหญ่โต มียศตำแหน่ง น่าจะ เป็นนายตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ทำให้เกิดการเลือกปฏิบัติในการทำคดี ถ้าเป็นคนธรรมดา คงถูกเพิกเฉย”

นอกจากนี้ยังมีอีกกรณีที่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญกล่าวถึงการเลือกปฏิบัติในการลงโทษผู้กระทำความผิด ทำให้อาชญากรที่ก่อเหตุอาชญากรรมตามท้องถนน (Street Crime) ถูกจับกุมนำตัวมาลงโทษมากกว่าการจับกุมผู้กระทำความผิดที่มีเส้นสาย มีอิทธิพลทางการเมือง มียศถาบรรดาศักดิ์ใหญ่โต มีหน้าที่การงานที่ดีหรือร่ำรวย ทำให้อาชญากรเหล่านี้ไม่ถูกเจ้าหน้าที่ของรัฐนำตัวมาดำเนินคดีตามกฎหมาย ดังคำกล่าวของ อาจารย์ยัวร์ิ (นามสมมติ) อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ที่ว่า

“มีการเลือกปฏิบัติ บางคนโดนหนัก บางคนโดนไม่หนัก ส่งผลให้เกิดอาชญากรรมในบางเรื่อง เช่น การปล้นขนาดใหญ่ การคอร์รัปชันขนาดใหญ่ การฉ้อโกงการเมืองขนาดใหญ่ เป็นเรื่องระดับเกี่ยวพันกับการเลือกการปฏิบัติของระบบราชการ”

2.5 การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมและการติดตามจับกุมผู้กระทำความผิดมาดำเนินคดีตามขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรม

นอกจากนี้ สุตสงวน สุธีสร (2543) ยังได้อธิบายเกี่ยวกับการดำเนินการยุติธรรมว่าเป็นอีกสาเหตุหนึ่งของการเกิดอาชญากรรม สามารถบ่งบอกถึงสภาพปัญหาอาชญากรรมโดยทั่วไปที่เกิดขึ้นในพื้นที่ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยซึ่งในอยู่ความดูแลรับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน ได้เป็นอย่างดี หากไม่ได้กล่าวถึงคดีทางแพ่งหรือคดีอาญาที่มีโทษปรับหรือคดีที่ต้องชดใช้เงินเยียวยา

เหยื่อแล้ว บางกรณีเมื่อมีการจับกุมตัวผู้กระทำความผิดได้และส่งตัวผู้ต้องหาดำเนินคดีจนถึงชั้นศาลแล้วก็ตาม แต่กลับพบว่ามีการฟ้องร้องโทษต่อผู้กระทำความผิดไม่สมเหตุสมผล หรือไม่สอดคล้องกับความชั่วร้ายที่ผู้กระทำความผิดได้กระทำให้ไป ส่งผลให้เหยื่ออาชญากรรมหรือผู้เสียหายโดยตรงและผู้เสียหายโดยอ้อมนั้นไม่พอใจ หรือไม่ได้รับการบรรเทาเยียวยาทางจิตใจอย่างที่ควรจะได้รับ ซึ่งในบางกรณีเกิดการตั้งศาลเตี้ยขึ้นเองจากผู้เสียหายเพื่อแก้แค้นเอาคืนกับผู้กระทำผิด

อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าจะมีเกณฑ์อัตราโทษตามกฎหมายกำหนดไว้แล้วนั้น แต่ก็เป็นเรื่องยากที่จะมีเครื่องมือที่สามารถวัดค่าดีความชั่ว วัดค่าความเจตนาของการกระทำความผิด หรือชั่งน้ำหนักผลกระทบที่มนุษย์ก่อกำเนิดว่าควรจะมีอัตราโทษหรือมีความรุนแรงของโทษเท่าใดจึงจะสาสมหรือสาแก่ใจจนผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรม หรือแม้แต่ผู้เสียหายโดยอ้อม เช่น พ่อแม่ ญาติพี่น้องของเหยื่อจึงจะรู้สึกพอใจกับคำพิพากษาและคลายความทุกข์ร้อนความคับแค้นใจได้

ด้วยเหตุนี้ผู้พิพากษาจึงทำได้แค่เพียงปฏิบัติตามกฎหมายและลงโทษผู้กระทำความผิดตามอัตราโทษที่ได้บัญญัติไว้หรือที่ให้อำนาจและดุลยพินิจตามกฎหมายเท่านั้น ผู้พิพากษามิอาจจะใช้อารมณ์หรือความรู้สึกเข้ามาตัดสินคดีความได้ หากคู่กรณีแต่ละฝ่ายไม่ว่าจะเป็นโจทก์ หรือจำเลยก็ตามหากเกิดความไม่พอใจกับคำพิพากษา กระบวนการยุติธรรมของไทยเรานั้นยังเปิดโอกาสให้สามารถต่อสู้ฟ้องร้องคดีกันต่อไปได้อีกในชั้นศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกาได้

ยิ่งไปกว่านั้นหลังจากมีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดแล้ว เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมสุดท้ายคือราชทัณฑ์ ซึ่งมีหน้าที่คุมขังนักโทษตามคำสั่งศาล แต่ทว่าเรือนจำในประเทศไทยนั้นมิวิกฤตจำนวนนักโทษที่เพิ่มมากขึ้นจนเกิดปัญหานักโทษล้นคุก ทางราชทัณฑ์จึงมีนโยบาย กฎหมายและมาตรการเพื่อระบายนักโทษ เช่น การจัดลำดับขั้นนักโทษเพื่อลดวันต้องโทษให้กับนักโทษที่มีความประพฤติดี มีการขอภัยโทษ ตลอดจนมีการพักโทษให้กับนักโทษที่ถูกคุมขังมาแล้ว 2 ใน 3 ของอัตราโทษและใช้การรายงานตัวกับสำนักงานคุมประพฤติแทน หรือการคุมประพฤติแทนการจำคุกในกรณีที่คดีมีอัตราโทษไม่ร้ายแรง ด้วยนโยบาย กฎหมายและมาตรการของราชทัณฑ์เหล่านี้เป็นการคืนคนดีสู่สังคม เป็นการไม่ตีตราผู้ต้องโทษและให้ความเชื่อมั่นอย่างยิ่งว่าพวกเขาเหล่านั้นสามารถกลับตัวกลับใจเป็นคนดีได้และไม่กระทำความผิดซ้ำ เป็นการปฏิบัติเชิงรูปธรรมที่เห็นได้อย่างเด่นชัด ทำให้ผู้พ้นโทษสามารถประกอบอาชีพและมีรายได้เลี้ยงดูตนเองและครอบครัว ไม่เป็นภาระของสังคม ไม่ประกอบอาชญากรรม อีกทั้งยังเป็นกำลังและแรงงานของชาติ ช่วยให้สังคมไทยพัฒนาก้าวหน้าต่อไปได้

แต่ในทางกลับกันนโยบาย กฎหมายและมาตรการของราชทัณฑ์นั้นอาจเป็นดาบสองคมได้เช่นกัน ดังเช่นบางกรณีที่ผู้กระทำความผิดพ้นโทษออกจากเรือนจำออกมาอย่างรวดเร็ว ทำให้

ผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรมเกิดความหวาดกลัว หรือรู้สึกว่าจะไม่ได้รับความเป็นธรรม ทำให้ผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรมที่ประสงค์จะแจ้งความดำเนินคดีนั้นขาดความศรัทธา เกิดความเอือมระอาที่จะพึงกระบวนการยุติธรรมกระแสหลัก เนื่องจากจะแจ้งความดำเนินคดีไปแล้วแต่ท้ายที่สุดผู้กระทำความผิดก็ออกมาจากเรือนจำอย่างรวดเร็วหรือบางครั้งคดีผู้กระทำความผิดได้รับคำพิพากษารอลงอาญาไม่ต้องถูกจำคุก เมื่อไม่มีการแจ้งความดำเนินคดี ไม่มีการจับกุมผู้กระทำความผิดปล่อยให้คนร้ายลอยนวลแล้วจึงเป็นอีกหนึ่งสาเหตุปัจจัยที่ก่อให้เกิดอาชญากรรมโดยอ้อม ทำให้อาชญากรรมไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายและบทลงโทษ ช้ำร้ายผู้กระทำความผิดยังทำทนายให้ผู้เสียหายให้ไปแจ้งความดำเนินคดี ยิ่งไปกว่านั้นอาชญากรรมยังรู้ช่องทางของกฎหมายที่จะกระทำความผิดในครั้งต่อ ๆ ไปได้อย่างง่ายดาย

ปัญหาเหล่านี้เมื่อมองดูอย่างผิวเผินแล้ว ค่อนข้างเป็นเรื่องที่ไกลตัวและไม่น่าจะเกี่ยวข้องกับนักเรียน นิสิต อาจารย์และบุคลากรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แต่แท้จริงแล้วจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยก็เป็นหน่วยสังคมหน่วยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์เกาะเกี่ยวเชื่อมโยงกับหน่วยสังคมอื่น ๆ อย่างแยกออกจากกันไม่ได้ จึงทำให้ปัญหาอาชญากรรมยังคงวนเวียนและเกิดขึ้นได้ทุกโอกาส ทุกสถานที่ และทุกเวลา ถึงแม้ว่าการแก้ปัญหาอาชญากรรมที่เกิดจากกระบวนการยุติธรรมจะเป็นเรื่องระดับมหภาคที่แก้ไขได้ยากยิ่งก็ตาม แต่เราสามารถที่จะป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมจากสิ่งใกล้ตัวเราก่อนเป็นเบื้องต้นได้ เช่น การป้องกันตนไม่ให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม หรือการควบคุมอาชญากรรมด้วยการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมภายในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเองได้

2.6 ความร่วมมือของบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในการป้องกันแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในสถานศึกษา

นอกจากปัญหาการไม่ได้รับความยุติธรรมจากคำพิพากษาที่ลงโทษผู้กระทำความผิดไม่เหมาะสมหรือผู้เสียหายได้ไม่รู้สึกว่าได้แก้แค้นทดแทน บุคลากรทั่วไปในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั้นยังคงมีประสบการณ์กับปัญหารูปแบบอื่น ๆ เกี่ยวกับระบบกระบวนการยุติธรรมและการแจ้งความดำเนินคดีอยู่อีก ซึ่งปัญหาเหล่านี้ยังคงส่งผลกระทบทำให้เกิดอาชญากรรมในสถานศึกษาอยู่โดยอ้อมเสมือนเป็นฝุ่นใต้พรมที่ถูกชุกเอาไว้ หากไม่สังเกตปัญหาเหล่านี้ให้ดีแล้วจะไม่ได้รับการแก้ไขตรงจุดยังมีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินคดีระบบกล่าวหาซึ่งเป็นขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการยุติธรรมไทยที่มีความล่าช้า และไม่เอื้ออำนวยต่อการป้องกันแก้ไขปัญหาอาชญากรรมมากนัก ตลอดจนการติดตามจับกุมนำตัวผู้กระทำความผิดมาดำเนินคดีนั้นมีผลการจับกุมได้น้อยเมื่อเทียบกับจำนวนคดีอาญาที่เกิดขึ้นและจำนวนผู้ก่อเหตุในแต่ละคดีตามสถิติการเกิดคดีอาญากับผลการจับกุมผู้กระทำความผิด (สถานีตำรวจนครบาล

ปทุมวัน, 2560) ส่งผลให้อาชญากรยังลอยนวลอยู่ในสังคมและเกิดความขมใจไม่เกรงกลัวต่อกฎหมาย มีความกล้าที่จะก่อเหตุซ้ำในบริเวณพื้นที่ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อย่างไรก็ตามบุคคลทั่วไป ตลอดจนบุคคลที่ไม่ได้เป็นผู้เสียหายโดยตรง ผู้ที่ไม่ได้เป็นเหยื่ออาชญากรรม มักจะมีพฤติกรรมที่ไม่ค่อยคลุกคลี ไม่ตระหนักรู้ หรือไม่ให้ความสนใจที่จะติดตามรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรม เช่น ไม่ทราบความหมายของคำว่าพิพากษารอลงอาญา เป็นต้น จึงทำให้การรับรู้ข่าวสารของกลุ่มคนเหล่านี้ รู้สึกว่าอาชญากรรมเป็นเรื่องที่ค่อนข้างไกลตัว ถ้าหากเกิดเหตุอาชญากรรมคนที่ใกล้ชิดขึ้นหรือเกิดขึ้นกับคนที่ไม่รู้จัก พวกเขาเหล่านี้อาจจะไม่สนใจที่จะไม่ให้ความช่วยเหลือแจ้งความดำเนินคดีหรือไม่กล่าวหาคดีให้เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมกระแสหลัก เพราะคิดว่าไม่ใช่เรื่องของตนเอง ไม่อยากเป็นพยานในชั้นศาลเพราะกลัวถูกฟ้องร้องดำเนินคดี หรือต้องมีส่วนเข้าไปเกี่ยวข้องกับพัวพันกับคดี หรือแม้แต่คิดว่าเป็นการเสียเวลาของตนเอง

ด้วยเหตุนี้เองการปิดความรับผิดชอบในการแจ้งเหตุด่วนเหตุร้ายและช่วยกันเตือนภัยของบุคคลในสังคมเหล่านี้จึงส่งผลให้ยังมีบุคคลอื่น ๆ ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมและสามารถเกิดขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้เพียงเพราะการไม่ช่วยกันเฝ้าระวังหรือเป็นหูเป็นตาในการป้องกันอาชญากรรมในสถานศึกษา หากจะแก้ไขปัญหานี้ในเรื่องของความร่วมมือของบุคคลในสถานศึกษานั้น ควรนำแนวคิดทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อมของ ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์ (2545) โดยนำหลักการหรือกลยุทธ์ในการบริหารจัดการและบำรุงรักษา มาประยุกต์ใช้เป็นความร่วมมือของคนในสถานศึกษาให้มีความห่วงใยหวงแหนสถานศึกษาของตน โดยการจัดกิจกรรมพบปะสังสรรค์หรือตั้งคณะกรรมการบริหารในการสร้างความร่วมมือและประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมในสถานศึกษา

เพราะฉะนั้นเหตุอาชญากรรมที่เกิดขึ้นแล้วมิได้มีการแจ้งความดำเนินคดี หรือมิได้เก็บเป็นสถิติในสมุดคุมคดีอาญาจึงนับว่าเป็นข้อจำกัดหนึ่งในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ที่ผู้วิจัยจะศึกษาสภาพปัญหาอาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาเฉพาะคดีอาญาที่มีการแจ้งความดำเนินคดีและบันทึกข้อมูลลงในระบบคอมพิวเตอร์ หรือจากการสัมภาษณ์เหยื่ออาชญากรรมโดยตรงเท่านั้นเพื่อให้ทราบถึงปัญหาอาชญากรรมให้ใกล้เคียงกับอาชญากรรมที่เกิดขึ้นจริงให้มากที่สุด

3. วิเคราะห์สภาพแวดล้อมของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ส่งผลให้เกิดอาชญากรรม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมี สำนักบริหารกายภาพ (2561) มีภาระหน้าที่ด้านการบริหารจัดการอาคารสถานที่ ภูมิทัศน์ พลังงาน สิ่งแวดล้อม ระบบโครงสร้างพื้นฐาน และยานพาหนะของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเอื้ออำนวยต่อบรรยากาศการเรียนการสอน การวิจัย และการบริหารงานตามวัตถุประสงค์และพันธกิจของมหาวิทยาลัย ตลอดจนสนับสนุนการดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารระบบกายภาพของสำนักบริหารและศูนย์ขึ้นตรงต่าง ๆ ในสำนักงานมหาวิทยาลัย รวมทั้งเอื้ออำนวยและให้คำปรึกษาแก่ส่วนงานและหน่วยงานต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการดำเนินงานในความรับผิดชอบ และการอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย

อีกทั้งยังมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาระบบกายภาพเพื่อให้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นแหล่งความรู้และแหล่งอ้างอิงของแผ่นดิน เป็นผู้นำทางปัญญา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยใช้ทรัพยากรที่มีคุณค่า นวัตกรรมที่เหมาะสมและเทคโนโลยีที่ทันสมัย

ตลอดจนมีภารกิจหลักในการสนับสนุนการดำเนินงานในด้านบริหารจัดการอาคารและสถานที่ ภูมิทัศน์ พลังงาน สิ่งแวดล้อม ระบบโครงสร้างพื้นฐาน และยานพาหนะของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเอื้ออำนวยต่อบรรยากาศการเรียนการสอน การวิจัย และการบริหารงานให้บรรลุตามเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อันจะนำมาซึ่งคุณภาพชีวิตที่พึงปรารถนาของสังคม

นอกจากนี้ยังได้ตระหนักถึงปัญหาสภาวะแวดล้อมที่เกิดขึ้นอย่างมากมายโดยควบคู่ไปกับการพัฒนาประเทศ อันเป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดผลกระทบ ซึ่งเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัย ตลอดจนความเป็นอยู่และการดำรงชีวิตของมนุษย์ และยังให้ความร่วมมือกับศูนย์รักษาความปลอดภัยและจัดการจราจรแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยช่วยในการสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่และอำนวยความสะดวกในการป้องกันแก้ไขพื้นที่เสี่ยงต่อเหตุอาชญากรรม และสร้างสิ่งแวดล้อมให้มีความปลอดภัย ตลอดจนสนับสนุนเทคโนโลยีต่าง ๆ ในการช่วยป้องกันอาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.1 การปรับภูมิทัศน์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจากพื้นที่ปฐมภูมิเป็นพื้นที่สาธารณะ

เมื่อปี พ.ศ.2560 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยครบรอบ 100 ปี ทางมหาวิทยาลัยได้ทำโครงการต่าง ๆ เพื่อสังคมหนึ่งในนั้นคือ การสร้างอุทยานจุฬาฯ 100 ปี ซึ่งโครงการดังกล่าวได้มีแผนปรับภูมิทัศน์โดยการเปลี่ยนที่อยู่อาศัยอาคารพาณิชย์เช่า (พื้นที่ปฐมภูมิ) เพื่อเปลี่ยนเป็นพื้นที่สาธารณะประโยชน์ โดยเริ่มมีการวางแผนปรับภูมิทัศน์เมื่อ ปี พ.ศ.2555 และเริ่มดำเนินการเป็นต้นมาจนกระทั่งอุทยานจุฬาฯ 100 ปี แล้วเสร็จ ปี พ.ศ.2560 พื้นที่สวนจะออกแบบให้เป็นป่าในเมือง

(Urban Forestry) มีเนื้อที่กว่า 28 ไร่ ในบริเวณถนนบรรทัดทองยาวไปจนถึงบริเวณสนามกีฬา จุฬาลงกรณ์ (สนามจ๊อบ) อุทยานจุฬาฯ 100 ปี นั้นมิได้จำกัดเฉพาะสำหรับนิสิตหรือบุคลากรของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเท่านั้น แต่ยังที่ได้ออกแบบไว้สำหรับเป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจของ ประชาชนทั่วไปอีกด้วย

3.1.1 การเปลี่ยนแปลงพื้นที่บริเวณเชิงกึ่งและย่านการค้าสวนหลวง กลายเป็น สวนสาธารณะกับความเป็นชุมชนที่หายไปและการเพิ่มขึ้นของศูนย์การค้าและเขตเศรษฐกิจ บริเวณโดยรอบสถานศึกษา

อย่างไรก็ตามนอกจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะได้ปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณเชิงกึ่ง และ ย่านสวนหลวง และอุทยานจุฬาฯ 100 ปีแล้ว ณ บริเวณนี้ยังมีถนนจุฬาฯ 100 ปี โดยการปรับปรุง อาคารพาณิชย์ที่เป็นชอยสวนหลวงและย่านเชิงกึ่ง (ชายอะไหล่รถยนต์) ให้เป็นย่านการค้าแห่งใหม่ ซึ่งเป็นการรื้อฟื้นชอยจุฬาลงกรณ์ 5 ตลอดทั้งชอย แล้วขยายออกเป็นถนนกว้าง 30 เมตรเพื่อใช้ในการสัญจรของรถยนต์ที่เอื้อต่อการเดินเท้าและรถจักรยาน เพื่อเพิ่มเส้นทางเชื่อมต่อระหว่างถนน พระรามที่ 1 กับถนนพระรามที่ 4 ขึ้นอีกเส้นทางหนึ่ง

อีกทั้งในเวลาการจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนทั่วไปใน การใช้ยานพาหนะสัญจรไปมา มิได้ปิดกั้นจากบุคคลภายนอกในการใช้ถนนภายในมหาวิทยาลัย ประชาชนทั่วไปสามารถขับขี้นยานพาหนะสัญจรทะลุผ่านโดยใช้ถนนต่าง ๆ ที่เชื่อมต่อกับถนนหลัก โดยรอบของพื้นที่การศึกษาได้โดยสะดวก เช่น ทางด้านทิศเหนือติดกับถนนพระรามที่ 1 ทางด้านทิศ ตะวันออกติดกับถนนอังรีดูนังต์ ทางด้านทิศใต้ติดกับถนนพระรามที่ 4 และทางด้านทิศตะวันตกติด กับถนนจุฬาลงกรณ์ 9 โดยมีถนนพญาไทพาดผ่านตรงกลางซึ่งเป็นถนนที่แยกจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัยเป็นสองฝั่ง และมีถนนในชอยอื่น ๆ ซึ่งอยู่ติดกับเขตพื้นที่การศึกษาของจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย เช่น ถนนจุฬาลงกรณ์ 5 ถนนจุฬาลงกรณ์ 12 ถนนจุฬาลงกรณ์ 42 (ถนนติดกับคณะ นิติศาสตร์) และถนนราชดำริซึ่งติดกับคณะแพทยศาสตร์ เป็นต้น

การที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีโครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ในช่วง ปี พ.ศ. 2555 ถึง พ.ศ. 2560 มีการเปรียบเทียบส่วนที่ความเปลี่ยนแปลงทางด้านกายภาพของสถานศึกษา (ตามภาพที่ 9) และแผน ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยหลังปรับปรุงภูมิทัศน์ปี พ.ศ. 2560 (ตามภาพที่ 10)

รวมทั้งมีการปิดถนนและเส้นทางการเดินรถบางเส้นทาง ทำให้ประชาชนที่สัญจรไปมาเกิดความเดือดร้อนสับสนกับเส้นทาง นอกจากนี้จะส่งผลกระทบต่อการศึกษาแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อผู้ที่มาติดต่อสถานีตำรวจนครบาลปทุมวันเพื่อแจ้งความร้องทุกข์ได้รับความยากลำบากเช่นกันด้วย

ยิ่งไปกว่านั้นยังมีปัญหาสายโทรศัพท์ที่อยู่ใต้ดินนั้นถูกตัดขาดไป ทำให้ประชาชนไม่สามารถติดต่อสถานีตำรวจทางโทรศัพท์ได้ ทำให้ประชาชนความเชื่อมั่นต่อการรักษาความปลอดภัยในพื้นที่ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยลดลง

ตลอดจนความเป็นชุมชนในตลาดสวนหลวงนั้นได้หายไป ซึ่งก่อนหน้าที่จะมีการปรับภูมิทัศน์ตลาดสวนหลวงจะมีผู้คนมาค้าขายประกอบสัมมาอาชีพ มีผู้คนพลุกพล่านสัญจรไปมา ทำให้ตลาดสวนหลวงมีชีวิตชีวา พื้นที่ที่จะเสี่ยงอาชญากรรมมีน้อยเนื่องจากการที่ผู้คนช่วยกันสอดส่องดูแลชุมชนของตนเอง

แต่อย่างไรก็ตามในช่วงระหว่างที่มีการปรับภูมิทัศน์ ทำให้ชุมชนตลาดสวนหลวงหายไป เกิดความเงียบเหงาและมีพื้นที่รกร้าง ไม่มีแสงสว่างเสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรมซึ่งควรจะมีมาตรการอย่างหนึ่งอย่างใดในขณะที่ยังปรับภูมิทัศน์ไม่แล้วเสร็จ ซึ่งมีความสอดคล้องกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ **อดีตผู้กำกับสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน** ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ซึ่งเป็นช่วงที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีการปรับภูมิทัศน์ มีใจความพอสังเขปที่ว่า

“การเวนคืน คนในพื้นที่ไม่มีส่วนรับรู้ ตำรวจเองก็ไม่รับรู้หรือมีส่วนในการออกแบบผังเมืองของจุฬาฯ ช่วงที่หุบจะเห็นสภาพอาคารเก่าปรักหักพัง ไม่เป็นผลดีกับวิญญูชนดูแล้วไม่ดี อาจเป็นที่ช่องสุ่มพวกขี้ยา มีไม่การวางแผนร่วมกัน ในระหว่างรื้อถอนควรมีมาตรการป้องกัน อย่างเช่นทุบตีกันดีคืนดี โทรศัพท์สถานีตำรวจนครบาลปทุมวันใช้ไม่ได้เพราะช่างหุบเกี่ยวสายโทรศัพท์ขาด ทำให้ชาวบ้านได้รับผลกระทบ เมื่อก่อนเป็นตลาดสวนหลวงมีความเป็นคน มีชีวิต มีความเคลื่อนไหว มีการป้องกันโดยสภาพตัวบุคคล ระหว่างที่มีการหุบ เกิดบ้านร้าง สังกมร้าง เป็นสถานที่ ๆ คนทั่วไปไม่กล้าเดินผ่าน ถึงแม้ว่าบ้านเช่าที่สร้างเสร็จแล้วแต่ไม่มีคนเช่าก็น่ากลัวอยู่ดี”

ฉะนั้นจะเห็นได้ว่าพื้นที่ที่มีความเสี่ยงเกิดอาชญากรรมนั้น จะเกิดในช่วงขณะที่มีการปรับภูมิทัศน์เป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากช่วยเวลาดังกล่าวอยู่ในสภาวะสังคมไร้ระเบียบ (Anomie) ซึ่งขาดมาตรการควบคุมดูแล ขาดการวางแผนร่วมกันระหว่างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกับหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐที่อยู่ในพื้นที่โดยรอบสถานศึกษาในการป้องกันเหตุอาชญากรรม

โดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่ปฐมภูมิ (Primary Space) ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและบริเวณโดยรอบที่ถูกปรับปรุงภูมิทัศน์ให้เป็นพื้นที่สาธารณะ โดยมีพื้นที่ทุติยภูมิ (Secondary) ที่เชื่อมต่อระหว่างพื้นที่ปฐมภูมิกับพื้นที่สาธารณะซึ่งบุคคลโดยทั่วไปสามารถเข้าไปได้โดยชอบธรรม หรือใช้ในการสัญจรไปมาได้โดยอิสระภายใต้กรอบหรือขอบเขตของกฎระเบียบที่กำหนดไว้

ด้วยเหตุนี้พื้นที่สาธารณะจึงไม่อยู่ในความควบคุมของบุคคลใดหรือกลุ่มบุคคลใดโดยเฉพาะ หากการปรับปรุงภูมิทัศน์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยขาดการควบคุมดูแล หรือไม่มีระบบรักษาความปลอดภัย การคัดกรองบุคคลพื้นที่ทุติยภูมิหรือพื้นที่กึ่งสาธารณะที่ดีนั้น อาจเกิดปัญหาการบุกรุกและเกิดปัญหาอาชญากรรมอื่น ๆ ทำให้นักเรียน นิสิต อาจารย์ บุคลากรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั้นมีความเสี่ยงที่จะตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมได้

ในทางกลับกันหลังจาก ปี พ.ศ. 2560 สำนักงานจัดการทรัพย์สินจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2560) ได้ทำการปรับปรุงภูมิทัศน์และการสร้างอุทยานจุฬาฯ 100 ปี สร้างเสร็จแล้ว ทำให้พื้นที่บริเวณเชียงกงและสวนหลวงเก่านั้น กลับกลายมาเป็นพื้นที่สาธารณะที่สวยงาม มีถนนที่สัญจรไปมาได้สะดวก มีแสงไฟฟ้าสว่างเพียงพอในเวลากลางคืน อีกทั้งยังมีการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและระบบรักษาความปลอดภัยที่ดี เช่น การติดตั้งกล้องวงจรปิด การกำหนดเวลาเปิดปิดสวนสาธารณะ

ตลอดจนเกิดย่านเศรษฐกิจใหม่ ๆ เช่น โครงการไลฟ์สไตล์ สปอร์ต คอมมูนิตี (Stadium One) ศูนย์การค้าแอมพาร์ค (I'm Park) ย่านการค้าสวนหลวงสแควร์ ย่านการค้าไซวอล์ค (Zy Walk) ตลาดสามย่าน หอพักนานาชาติอาคารเรือนวิรัชมิตร (CU I - House) และคอนโดมิเนียมระเปียงจามจรี (CU Terrace) มีสิ่งปลูกสร้างทางกายภาพเกิดขึ้นมากมาย ทำให้มีผู้คนสัญจรไปมาเหมือนเช่นเคยแต่มีความทันสมัยและสะดวกสบายมากขึ้น ส่งผลดีต่อความเป็นอยู่และความรู้สึกของผู้คนในบริเวณโดยรอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดังข้อมูลจากการสัมภาษณ์ **อาจารย์ยური** (นามสมมติ) ผู้ให้ข้อมูลมีใจความว่า

“อุทยาน 100 ปี มีความเสี่ยงน้อยลงเพราะว่ามีกล้องวงจรปิด ซึ่งนาน ๆ ทีจะมีเหตุอาชญากรรมเกิดขึ้นแต่ไม่ได้มากจนน่าตกใจ มีความปลอดภัยขึ้น ในช่วงก่อนการปรับปรุงภูมิทัศน์ น่าจะดูอันตรายเพราะมีชอกมูม แต่ภายหลังสร้างเสร็จแล้ว มีความสวยงาม สว่างมีแสงไฟ กล้าที่จะไปนั่งร้านอ่านหนังสือ มีความรู้สึกดีขึ้น สิ่งแวดล้อมดีขึ้นเยอะไม่ลึกลับ กำจัดพื้นที่เปลี่ยว ๆ บริเวณสยามสแควร์ สามย่าน ที่มีตึกเก่าโทรมเปลี่ยนไปเยอะ แต่ในส่วนของ การเวนคืนชุมชน เดิมที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีย่านการค้า ร้านค้า สามย่านอยู่ก่อนแล้ว ไม่ได้มีความเป็นชุมชน แต่การสร้างตลาดใหม่ให้ดูดีเป็นการตัดกลุ่มคนที่แอบแฝงได้”

อย่างไรก็ตามสภาพแวดล้อมทางกายภาพของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยใช้ระยะเวลาในการปรับภูมิทัศน์ประมาณ 5-6 ปี จึงแล้วเสร็จ ซึ่งมีความเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัดของสภาพแวดล้อมทางกายภาพไปในทางที่ดี สวยงาม สะดวกในการคมนาคมและมีการติดตั้งระบบกล้องวงจรปิดหลายจุด ประกอบกับมีแสงสว่างเพียงพอในเวลากลางคืน เป็นการเพิ่มความรู้สึกปลอดภัยจากอาชญากรรม

ทั้งนี้ผู้วิจัยเองได้ทำการสำรวจพื้นที่บริเวณที่มีการปรับภูมิทัศน์ตั้งแต่เริ่มโครงการก่อสร้างจนกระทั่งก่อสร้างแล้วเสร็จเปิดให้บุคคลทั่วไปเข้าใช้บริการพื้นที่ได้ ผู้วิจัยจะได้นำนำเสนอภาพจากการสำรวจพื้นที่ดังกล่าวเกี่ยวกับสภาพเชิงกายภาพและตลาดสวนหลวงขณะอยู่ระหว่างดำเนินการปรับภูมิทัศน์ (ดังภาพที่ 11 - 13)

รวมทั้งสภาพเชิงกายภาพและตลาดสวนหลวงหลังจากปรับภูมิทัศน์ให้เป็นสวนอุทยานจุฬาฯ 100 ปีและย่านการค้าบริเวณโดยรอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยบางส่วนเพื่อแสดงถึงความเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมทางกายภาพของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกับผลโดยทางอ้อมในการป้องกันแก้ไขปัญหาอาชญากรรมจากการจัดสภาพแวดล้อม (ดังภาพที่ 14 - 18)

ภาพที่ 11 พื้นที่รกร้างบริเวณเชิงกวางหลังจากมีการเวนคืน และอยู่ระหว่างปรับปรุงภูมิทัศน์

ที่มา : ภาพถ่ายโดยผู้วิจัย (2560)

ภาพที่ 12 อาคารพาณิชย์ร้างบริเวณเชียงใหม่

ที่มา : ภาพถ่ายโดยผู้วิจัย (2560)

จากภาพที่ 12 แสดงให้เห็นถึงอาคารพาณิชย์ร้างบริเวณเชียงใหม่ ที่ยังไม่ได้รับการปรับปรุง
ภูมิทัศน์บริเวณถนนจุฬาลงกรณ์ 5 แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร

ภาพที่ 13 อาคารพาณิชย์ร้างบริเวณเชียงใหม่

ที่มา : ภาพถ่ายโดยผู้วิจัย (2560)

จากภาพที่ 13 แสดงให้เห็นถึงอาคารพาณิชย์รกร้างบริเวณเชียงใหม่ที่มีรั้วกันเพื่อป้องกันบุคคลภายนอกมาใช้พื้นที่เป็นแหล่งมั่วสุมหรือคนจรจัดเข้ามาอยู่อาศัย

ภาพที่ 14 สวนอุทยานจุฬาฯ 100 ปี หลังจากก่อสร้างเสร็จปี พ.ศ.2560

ที่มา : ภาพถ่ายโดยผู้วิจัย (2560)

จากภาพที่ 14 แสดงให้เห็นถึงอุทยานจุฬาฯ 100 ปี หลังจากก่อสร้างเสร็จและเปิดให้บริการเมื่อเดือนมีนาคม ปี พ.ศ.2560 มีเปลี่ยนแปลงจากเชียงใหม่ที่เป็นพื้นที่ปฐมนุฎเป็นสวนสาธารณะเพื่อประชาชนทั่วไป

ภาพที่ 15 สวนอุทยานจุฬาฯ 100 ปีในเวลากลางคืน

ที่มา : ภาพถ่ายโดยผู้วิจัย (2560)

จากภาพที่ 15 แสดงให้เห็นถึงอุทยานจุฬาฯ 100 ปีในเวลากลางคืน เปิดให้ใช้บริการทุกวัน ตั้งแต่เวลา 05.00 น. – 22.00 น. มีการบริหารจัดการพื้นที่ใช้สอยที่ดี เช่น ลานเอนกประสงค์ ลู่วิ่ง สระน้ำ อีกทั้งยังสวนนี้ยังมีสถาปัตยกรรมบางพื้นที่เป็นเนินดินยกสูงคล้ายภูเขาจึงมีพื้นที่เอนกประสงค์ ได้ดินที่แปลกและทันสมัย เช่น ร้านกาแฟ หอนิทรรศการจัดแสดงผลงานศิลปะ ลานจอดรถที่อยู่ใต้เนินเขา เป็นต้น อีกทั้งยังมีแสงไฟส่องสว่างเพียงพอ และมีกล้องวงจรปิดโดยรอบอุทยาน รวมทั้งยังมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยคอยดูแลตลอด 24 ชั่วโมง นอกจากนี้อุทยานยังอยู่ติดกับศูนย์การค้า แอมพาร์คและย่านการค้า ร้านอาหารต่าง ๆ จึงทำให้มีผู้คนสัญจรไปมาตลอดวัน

ภาพที่ 16 ทศนิยมภาพภายในสร้างอุทยานจุฬาฯ 100 ปี

ที่มา : ภาพถ่ายโดยผู้วิจัย (2560)

ภาพที่ 17 กิจกรรมออกจากร้านจำหน่ายอาหารและแสดงดนตรีสดในอุทยานจุฬาฯ 100 ปี

ที่มา : ภาพถ่ายโดยผู้วิจัย (2560)

จากภาพที่ 17 แสดงให้เห็นว่าอุทยานพื้นที่เอนกประสงค์ที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การออกร้านอาหาร จัดแสดงดนตรี จัดกิจกรรมสันทนาการของนิสิต เป็นต้น

ภาพที่ 18 ย่านศูนย์การค้าไซวอล์ค (Zy Walk) หลังจากปรับปรุง (Renovate) จากอาคารพาณิชย์ย่านสวนหลวงเดิมเป็นอาคารในสไตล์จีน Sino-Portuguese

ที่มา : ภาพถ่ายโดยผู้วิจัย (2560)

จากภาพที่ 18 ศูนย์การค้าไซวอล์ค (Zy Walk) ได้เน้นการผสมผสานระหว่างตะวันตกกับตะวันออก นับเป็นการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งได้เริ่มทยอยรีโนเวตตึกแถวเก่าราว 400 คูหา ช่วงระหว่างจุฬาลงกรณ์ซอย 2 - 8 และย่านเซียงกง โดยมีเป้าประสงค์คอมเพล็กซ์ขนาดใหญ่ สร้างหอพัก-อพาร์ทเมนต์ตระหง่านอยู่บนพื้นที่ใจกลางเมืองแห่งใหม่ สามย่าน-จุฬาฯ

ซึ่งถือได้ว่าเป็นสุดยอดทำเลเด่นใจกลางเมืองย่านธุรกิจการค้า สถานศึกษาและโครงการที่พักอาศัย พร้อมทั้งอยู่ในเขตรองรับการขยายตัวของเมืองและการพัฒนาที่ดินของจุฬาฯ ที่มีศักยภาพมากยิ่งขึ้นในอนาคต ที่สร้างบนย่านที่มีผู้อยู่อาศัย และอยู่บนพื้นที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ไม่เพียงเท่านั้นไซวอล์คยังถูกออกแบบพื้นที่ใช้สอยบริเวณส่วนกลางให้เปิดโล่ง เพื่ออวดทัศนียภาพของสถาปัตยกรรมอันโดดเด่นของโครงการ และเป็นพื้นที่รองรับการจัดกิจกรรมทุกรูปแบบ เพื่อสร้างประสบการณ์ใหม่และความประทับใจให้กับผู้ที่มาเยือน

นอกจากนี้ยังคำนึงถึงเรื่องความปลอดภัยจากอาชญากรรมอีกด้วย แต่ ณ ขณะปัจจุบันจากการเดินสำรวจและสังเกตการณ์โดยผู้วิจัยยังพบว่าย่านการค้าไฮวอล์คมีประชาชนมาเข้าอาคารเพื่อประกอบธุรกิจจำนวนน้อย ยังคงมีอาคารพาณิชย์ว่างหลายแห่งและผู้คนไม่ค่อยเดินพลุกพล่านมากนัก เมื่อเทียบกับบริเวณตลาดสวนหลวงสแควร์ แอมพาร์ค และอุทยานจุฬาฯ 100 ปี เนื่องจากไฮวอล์คยังคงมีบางส่วนที่ยังก่อสร้างไม่แล้วเสร็จจึงค่อนข้างเงียบเหงา

ยิ่งไปกว่านั้นยังมีพื้นที่อื่น ๆ ที่ใกล้เคียงกับย่านการค้าไฮวอล์ค เช่น ตลาดสวนหลวงที่ปรับปรุงเป็นสวนหลวงสแควร์ พื้นที่ลานจอดรถขนาดใหญ่ที่อยู่ติดกับสวนหลวงสแควร์ จากการปรับภูมิทัศน์พื้นที่เหล่านี้เองทำให้เกิดพื้นที่ปฐมนุฏิกแทนที่ด้วยย่านการค้าและเขตเศรษฐกิจที่เอื้ออำนวยให้บรรดาผู้ค้าขาย นักธุรกิจ นักลงทุน หรือแม้กระทั่งสำนักงานจัดการทรัพย์สินจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเอง กล้าที่จะตัดสินใจที่จะใช้สอยและบริหารพื้นที่พาณิชย์เหล่านี้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

การที่สำนักงานจัดการทรัพย์สินจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเองมีโครงการปรับภูมิทัศน์นั้น จึงมีข้อดีบางประการต่อการป้องกันอาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและบริเวณโดยรอบสถานศึกษา กล่าวคือเมื่อมีการจัดกิจกรรมออกร้าน ตลาดนัด หรือมีการจัดงานแสดงดนตรีต่าง ๆ อยู่เป็นประจำทำให้พื้นที่ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั้นเป็นพื้นที่ที่มีชีวิตชีวมากขึ้น

อีกทั้งการจัดการสภาพแวดล้อมของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั้นยังสอดคล้องกับทฤษฎีควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อมของ ปูระชัย เปี่ยมสมบูรณ์ (2545) ที่มีได้กล่าวถึงหลักการหรือกลยุทธ์ของการเฝ้าระวังโดยธรรมชาติ (Natural Surveillance) คือการทำสภาพแวดล้อมทางกายภาพให้ดูโล่ง เอาสิ่งทีกำบังสายตาออกไปเพื่อให้คนทั่วไปสามารถมองเห็นผู้บุกรุกได้ง่าย และอีกหลักการหนึ่งที่สำคัญคือการจัดกิจกรรมเพื่อให้มีคนพลุกพล่านใกล้เคียงหรือในบริเวณที่ล่อแหลม เพื่อให้มีคนช่วยเฝ้าระวังมากขึ้น

โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณลานจอดรถของสวนหลวงสแควร์นั้นมีขนาดใหญ่สามารถจัดกิจกรรมแสดงดนตรีสด ออกร้านขายสินค้า อาทิ เสื้อผ้า อาหารและเครื่องดื่มที่มีความทันสมัยและสามารถดึงดูดลูกค้าโดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นได้เป็นอย่างดี ซึ่งพื้นที่ลานจอดรถดังกล่าวเคยมีการจัดตลาดนัดมาแล้วหลายครั้ง เช่น งานอาร์ตบ็อกซ์ (Art Box) เป็นต้น ด้วยลานจอดรถนั้นอยู่ติดกับถนนจุฬา 12 ซึ่งเป็นถนนใหญ่ที่เชื่อมต่อมาจากถนนสายหลักคือถนนพญาไท เมื่อมีการกิจกรรมและประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ ทำให้มีผู้คนจากจำนวนมากมาร่วมงาน (ดังภาพที่ 19)

ภาพที่ 19 ตลาดนัดอาร์ตบ็อกซ์ (Art Box) จัดขึ้นบริเวณลานจอดรถสวนหลวงสแควร์

ที่มา : ภาพถ่ายโดยผู้วิจัย (2560)

แต่ในทางกลับกันเมื่อมีย่านเศรษฐกิจเข้ามาแทนที่ชุมชน เกิดพื้นที่สาธารณะและพื้นที่ทุติยภูมิมากขึ้น (พื้นที่ที่เชื่อมต่อระหว่างที่พักอาศัยกับพื้นที่สาธารณะ เช่น ถนน ระเบียงทางเดิน ที่ผู้คนโดยทั่วไปสามารถสัญจรผ่านไปมาได้) แน่นอานว่าประชากรแฝงที่หลงไหลเข้ามาในพื้นที่ก็อาจนำมาซึ่งอาชญากรรมได้

โดยฉพาะอย่างยิ่งอาจมีคนแปลกหน้าเข้ามาในพื้นที่ เมื่อไม่มีชุมชนแล้วจึงทำให้ขาดการช่วยกันเฝ้าระวังเป็นหูเป็นตาในการป้องกันเหตุอาชญากรรม อีกทั้งเมื่อต่างคนต่างประกอบธุรกิจได้เป็นคนในชุมชน ไม่มีความหวงแหนชุมชนของตนแล้วส่งผลให้เป็นจุดอ่อนและช่องโหว่อย่างหนึ่งที่เป็นสาเหตุและปัจจัยก่อให้เกิดอาชญากรรมได้ จึงต้องมีการใช้หลักการหรือกลยุทธ์ตามทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อมในเรื่องของการบริหารจัดการและบำรุงรักษา (Maintenance And Management) กล่าวคือเป็นความร่วมมือของคนในชุมชนที่มีความหวงใยหวงแหนพื้นที่ชุมชนของตน โดยการจัดกิจกรรมพบปะสังสรรค์ ตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการในส่วนที่ร่วมกันของชุมชน โดยทั่วไปในชุมชนอาจจะมีที่รกร้าง พื้นที่ที่ไม่ได้ใช้สอย สิ่งปรักหักพัง ต้นไม้ พงหญ้า บ้านร้าง

บางครั้งกลายเป็นที่เสื่อมโทรมที่ช่องสุมพวกมิถุนาซีฟ ชุมชนต้องสอดส่องดูแล กำจัดที่รกร้างให้โปร่งตา ไม่เป็นพื้นที่ล่อแหลมให้เกิดอาชญากรรม

นอกเหนือจากเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมแล้ว ผลกระทบจากความเป็นชุมชนหายไปทำให้อาชญากรรมไม่กลัวว่าจะมีใครจดจำตำหนิรูปพรรณของตนเองได้ และไม่คาดคิดว่าจะมีใครติดตามเจอหลังจากก่อเหตุอาชญากรรม เป้าหมายหรือเหยื่อก็วยิ่งมีโอกาสที่จะตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ทฤษฎีกิจกรรมประจำวัน การที่จะเกิดอาชญากรรมนั้นต้องมี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) เหยื่อหรือเป้าหมายที่เหมาะสม 2) ขาดผู้ดูแลผู้พิทักษ์หรือมีแต่อ่อนแอ และ 3) อาชญากรที่มีแรงจูงใจในการกระทำความผิด ซึ่งกรณีนี้ได้วิเคราะห์ในเรื่องของอาชญากรมีแรงจูงใจในการกระทำความผิด ประกอบกับเรื่องเหยื่อหรือเป้าหมายที่เหมาะสม เนื่องจากเหยื่อนั้นไม่ได้เป็นคนในพื้นที่หรือพักอาศัยในย่านการค้า และคนในย่านการค้าเองก็ไม่ใช่จักประชาชนทั่วไปหรือคนที่ตกเป็นเหยื่อเช่นกัน ทั้งสองฝ่ายต่างก็เพียงแค่ออยู่ในฐานะผู้ซื้อและผู้ขายเท่านั้น จึงง่ายต่อการที่จะเกิดอาชญากรรมได้ ดังเช่นคำกล่าวจากการสัมภาษณ์ **นางจวง** ผู้ให้ข้อมูลสำคัญซึ่งเป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่พาณิชย์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีสาระสำคัญพอสังเขปดังนี้

“สมัยก่อนที่จะมีการปรับภูมิทัศน์นั้น มีสิ่งแวดล้อมที่ดีกว่า มีร้านค้าตลอดทางคนไปกินข้าวเยอะ ไม่น่ากลัว แต่พอเวนคืนที่ดินความเป็นชุมชนหายคนก็หาย ถ้าไม่ไปเดินอยู่บริเวณที่เสี่ยงก็ไม่ใช่ไร แต่พอเวนคืนที่พื้นเสี่ยงก็เยอะขึ้น และหลังจากสำนักงานจัดการทรัพย์สินจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ปรับภูมิทัศน์ ความเป็นชุมชนหายไป การช่วยกันเป็นหูเป็นตาไม่ดีขึ้น กลายเป็นการค้าพาณิชย์ ของแพงขึ้นบริเวณย่านการค้าไขว่ลัดค แอมปาร์ค คนเจียบลงนั่งสนิทมี้แต่ฝุ่นเหมือนบ้านร้าง คนจึงน้อยลง”

ทั้งนี้จากการสำรวจพื้นที่และจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจากกล่าวโดยสรุปได้ว่าจากการที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีโครงการปรับภูมิทัศน์ในช่วง ปี พ.ศ.2555 ถึง พ.ศ.2560 ช่วงก่อนจะมีการปรับภูมิทัศน์ ระหว่างปรับภูมิทัศน์ และหลังจากปรับภูมิทัศน์เสร็จ ความเปลี่ยนแปลงทางด้านกายภาพของพื้นที่ในแต่ละช่วงส่งผลต่อการเกิดอาชญากรรม ความหวาดกลัวที่จะตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม รวมถึงการสัญจรคมนาคม ตลอดจนการค้าขายที่แตกต่างกันออกไป

โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงที่มีการก่อสร้างปรับภูมิทัศน์ยังไม่แล้วเสร็จนั้น มีสภาพแวดล้อมที่อันตราย มีการทุบอาคารและมีตึกร้างจำนวนมาก และยังมีตรอกซอกซอยบริเวณที่มีการปรับภูมิทัศน์

ไม่มีแสงสว่างเพียงพอและเป็นขอยเปลี่ยวมีมุมอับลับสายตา ความเป็นชุมชนที่หายไป ซึ่งกลายเป็นพื้นที่ทุติยภูมิที่บุคคลทั่วไปสามารถผ่านไปมาได้ ขาดการควบคุมดูแล เสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรม

แต่อย่างไรก็ตามหลังจากที่การปรับปรุงภูมิทัศน์สร้างแล้วเสร็จนั้น ทำให้มีประชาชนเข้ามาค้าขาย มีบุคคลทั่วไปสัญจรไปมา มีความเคลื่อนไหวไม่กร้าง มีสภาพแวดล้อมที่ดีมีไฟฟ้าส่องสว่างในเวลา กลางคืน รวมทั้งการกำจัดมุมอับและติดตั้งระบบกล้องวงจรปิด ทำให้พื้นที่ของจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัยไม่ว่าจะเป็นที่พื้นที่สาธารณะ หรือถนนในซอยต่าง ๆ ที่เชื่อมพื้นที่สาธารณะกับชุมชน (พื้นที่ทุติยภูมิ) มีความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น

ในทางกลับกันความเจริญทางการค้า เศรษฐกิจในพื้นที่โดยรอบของจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย เช่น มีถนนที่เชื่อมต่อกับถนนใหญ่สายหลัก หรือการมีรถไฟฟ้าใกล้เคียงในพื้นที่ สถานศึกษา ถึงแม้ว่าจะมีความสะดวกสบายในการสัญจรไปมาแล้ว ยังเป็นดาบสองคมที่อาจทำให้อาชญากรรมที่ก่อเหตุมีเส้นทางหลบหนีได้ง่ายเช่นกัน เป็นต้น การจัดการสภาพแวดล้อมที่ดีอย่างเดียวนั้นจึงไม่สามารถที่จะป้องกันอาชญากรรมได้มีประสิทธิภาพเสียทีเดียว จึงต้องอาศัยการป้องกันอาชญากรรมจากผู้ดูแลผู้พิทักษ์ และนักเรียน นิสิต อาจารย์และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตลอดจนประชาชนโดยทั่วไปต้องมีความตระหนักและระมัดระวังตนเองไม่ให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ยิ่งไปกว่านั้นควรสร้างเครือข่าย ความร่วมมือ หรือการมีส่วนร่วมระหว่างจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัยกับชุมชนและเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่ตามขีดความสามารถของแต่ละหน่วยงานและทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เพื่อให้การป้องกันแก้ไขปัญหาอาชญากรรมนั้นมีประสิทธิภาพสูงสุดและสามารถยับยั้งอาชญากรรมได้ทันทั่วทั้งที่เมื่อเกิดเหตุด่วนเหตุร้ายในพื้นที่ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.1.2 การเวนคืนที่ดินส่วนราชการ (ยืมและเช่าใช้) บริเวณพื้นที่มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตอุเทนถวาย กับความเป็นปรปักษ์ระหว่างสถาบันที่เสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรม

ลำดับความย้อนไปเมื่อปี พ.ศ.2546 ภายหลังจากที่อุเทนถวายได้ครบกำหนดตามสัญญาเช่าที่ดินจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ความเป็นปรปักษ์ระหว่างสถาบันจึงเริ่มขึ้นเมื่อจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัยขอพื้นที่คืนจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตอุเทนถวาย เพื่อนำพื้นที่ไปสร้างศูนย์นวัตกรรมงานสร้างสรรค์เพื่อชุมชนยั่งยืนซึ่งเป็นโครงการที่ได้วางไว้ตามแผนแม่บทพัฒนามหาวิทยาลัย

อีกทั้งในปี พ.ศ.2546 เดียวกัน ขณะนั้นผู้วิจัยยังเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายซึ่งกำลังศึกษาอยู่ ณ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ซึ่งมีที่ตั้งบางส่วนอยู่ติดกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี

ราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตอุเทนถวาย ผู้วิจัยจึงได้เห็นเหตุการณ์และเป็นประจักษ์พยานว่ามี เหตุการณ์ที่มีอุเทนถวาย นำป้ายผ้าขนาดใหญ่มาแขวนบริเวณรั้วหน้าสถานศึกษาซึ่งอยู่ติดกับถนน พญาไท ผู้ที่สัญจรผ่านไปมาสามารถมองเห็นข้อความบนป้ายผ้าได้ชัดเจน ข้อความบนป้ายผ้า นั้นมีความหมายในลักษณะเชิงข่มขู่เชิงจะประทุษร้ายต่อร่างกายหรือทรัพย์สินของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทำให้รู้สึกนิสตี อาจารย์และบุคลากรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีความไม่ปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สินและอาจตกเป็นเหยื่อของอาชญากรรมความรุนแรงได้จากความเป็นปรปักษ์ดังกล่าว

จนกระทั่งวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ.2552 ได้มีการตั้งคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติ การดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (กยพ.) ซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัด สำนักงานอัยการสูงสุด ได้มีมติตัดสินชี้ขาดให้อุเทนถวายขนย้ายทรัพย์สินและค้ำพื้นที่ให้จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย พร้อมชำระค่าเสียหายให้กับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นเงินปีละ 1,140,900 บาท ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2549 เป็นต้นไปจนกว่าจะส่งมอบพื้นที่คืนเสร็จสิ้น (คณะกรรมการพิจารณา ชี้ขาดการยุติการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการประชุมครั้งที่ 9/2552, 2552) แต่อุเทนถวายได้ยื่นข้อเสนอขอเช่าที่ดินต่อเพื่อดำรงสถาบันไว้ ณ ที่ตั้งเดิม แต่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกับอุเทนถวายไม่สามารถตกลงกันได้ ข้อพิพาทดังกล่าวได้ยืดเยื้อมาวันที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2556 ส่งผลให้เกิดเหตุการณ์ศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบันของอุเทนถวายเดินชุมนุมและ ปิดถนนประท้วงขอคืนพื้นที่ส่วนราชการดังกล่าว (ดังภาพที่ 21)

นอกจากนี้ ชูลีพร อร่ามเนตร (2556) ได้เขียนข่าวในเว็บไซต์ของ คม ชัด ลึก อธิบายสาเหตุ การเกิดเหตุการณ์ข่มขู่รุนแรงดังกล่าว สาเหตุเนื่องจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและอุเทนถวาย ได้เจรจาตกลงเรื่องการขอคืนพื้นที่ที่ตั้งอยู่ย่านพญาไท เนื่องด้วยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะนำพื้นที่ ของสถานศึกษาดังกล่าวมาใช้เป็นพื้นที่การศึกษา ขณะที่กลุ่มนักศึกษาสถานศึกษาแห่งนั้นที่ถูกขอคืน พื้นที่ออกมาเรียกร้องขอใช้พื้นที่ปัจจุบัน ด้วยสาเหตุว่าพื้นที่ดังกล่าวเปรียบเสมือนบ้าน จนเกิดการ ออกมาเคลื่อนไหวเรียกร้องของกลุ่มนักศึกษาและศิษย์เก่าของอุเทนถวายแห่งนั้น

ภาพที่ 20 นักศึกษาอุเทนถวายปิดถนนพญาไทบริเวณหน้าสถาบันการศึกษาของตนเองออกมา เคลื่อนไหวเรียกร้องขอใช้พื้นที่ของสำนักงานจัดการทรัพย์สินจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่มา : <https://www.sanook.com/news/1173611/> (2556)

จนกระทั่งทางอุเทนถวายเองจะยอมรับเงื่อนไขข้อยุติกฎหมายตามบริบทในปัจจุบัน ความเคลื่อนไหวของศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบันมีท่าทีออกไปในทางขอความเป็นธรรมในฐานะเป็นสถานศึกษาที่ตั้งอยู่บนที่ดินผืนนี้มายาวนานเคียงคู่มากับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงขออยู่บนที่ดินนี้ต่อไป

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ทั้งนี้จากการสัมภาษณ์ **เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย** ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในวิจัยนี้ มีใจความสำคัญบางส่วนที่มีความคล้ายคลึงกับเหตุการณ์ที่อุเทนถวายข่มขู่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดังข้อมูลจากการสัมภาษณ์ที่ว่า

“ขนาดเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยยังโดนยิงตอนเดินผ่านหน้าอุเทนถวาย ถูกยิงที่ขา เราไม่รู้ใครยิง จับไม่ได้ แล้วไม่รู้ว่าจะแจ้งความดำเนินคดีกับใคร ในช่วงเช้ามีดขณะที่เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภยนั่งเข้าเวรอยู่นั้น ได้มีนักศึกษาอุเทนถวายขี่รถจักรยานยนต์มายังบริเวณหน้าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเพื่อมายิงปืนขึ้นฟ้า จากนั้นได้ขี่รถจักรยานยนต์ย้อนกลับไป สิ่งที่ควรทำในช่วงนั้นคือหลีกเลี่ยงดีกว่า เพราะมีการเตือนอยู่แล้วว่าในยามวิกาลให้หลีกเลี่ยงเส้นทางที่ผ่านอุเทนถวาย”

อย่างไรก็ตามจากข้อมูลการสัมภาษณ์ข้างต้น ยังไม่สามารถระบุได้ชัดเจนว่าคนร้ายที่ก่อเหตุ เป็นนักศึกษาของสถาบันการศึกษาอุเทนถวายได้หรือไม่ เนื่องจากยังมิสามารถจับกุมตัวผู้กระทำความผิดในเหตุการณ์นั้นดำเนินคดีตามกฎหมายได้ จึงเป็นเพียงข้อสันนิษฐานและความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลสำคัญเท่านั้น ความเป็นปรปักษ์ระหว่างสองสถาบันนั้นยังมีอาชญากรรมได้ชัดเจนว่าเป็นสาเหตุที่ส่งผลให้เกิดอาชญากรรมความรุนแรงได้ แต่ความเป็นปรปักษ์นั้นได้สร้างความหวาดกลัวต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม เช่น การข่มขู่ทำร้ายร่างกายนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นักศึกษาอุเทนถวายและศิษย์เก่าปิดถนนประท้วงขอไม่ย้ายออกจากพื้นที่ เป็นต้น

ในปัจจุบันการข่มขู่หรือการประท้วงนั้นมิได้เกิดขึ้นแล้ว นิสิต อาจารย์ และบุคลากรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอาจไม่มีความเสี่ยงที่จะตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมความรุนแรงจากความเป็นปรปักษ์ระหว่างสองสถาบันดังเช่นในอดีตที่ผ่านมา ซึ่งมีความสอดคล้องกับข้อมูลจากคำสัมภาษณ์ **อดีตผู้กำกับสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ**

“ดูจากสถิติเด็กอุเทนไม่มาก่อเหตุกับเด็กจุฬา แค่มาชูให้กลัว กลัวก็คือไม่มีใครกล้าไปเรียกร้อง”

อีกทั้งยังมีความสอดคล้องกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ **รองผู้อำนวยการศูนย์รักษาความปลอดภัยและจัดการจราจรแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย** ที่ว่า

“เวนคืนอุเทนถวาย ไม่เสี่ยงเลย เท่าที่คุยกับพวกแกนนำ พวกเกร ของอุเทน มากินข้าวในจุฬาบ่อย ไม่ได้มีเหตุโกรธเคืองหรือจะแก้แค้น แต่ว่าโดนผู้ใหญ่มากกว่า คดีแพคคนไม่แพ้ส่วนใหญ่จะเป็นพวกผู้บริหารมากกว่า ประกอบกับรัฐบาลนี้ทำให้ไม่มีใครกล้าเดินประท้วงการบังคับใช้กฎหมายรุนแรง”

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญข้างต้นพอสรุปได้ว่า ไม่มีอาชญากรรมความรุนแรงที่เกิดขึ้นโดยตรงต่อตัวนิสิต อาจารย์ และบุคลากรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยมีสาเหตุมาจากการเวนคืนที่ดินจนเกิดข้อพิพาทหรือเกิดความเป็นปรปักษ์ระหว่างสองสถาบัน การตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมความรุนแรงเหล่านี้ อาจเป็นเพียงมายาคติที่ถูกครอบงำโดยสื่อต่าง ๆ ที่ทำให้เชื่อว่าความเป็นปรปักษ์ระหว่างสองสถาบันทำให้มีอาชญากรรมความรุนแรงเกิดขึ้น ซึ่งมีความสอดคล้องกับการศึกษางานวิจัยของ นิสิตชั้นปีที่ 3 วิชาปฏิบัติการพัฒนาสังคม วิชาโทพัฒนาสังคมและการวิจัยทางสังคมศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัย (2558) ได้ทำโครงการงานวิจัยเรื่องการจัดการ

ความปลอดภัยภายในและโดยรอบพื้นที่จุฬาลงกรณ์ ที่มีผลการศึกษามีมายาคติที่เชื่อว่าผู้ก่อเหตุอาชญากรรมเป็นบุคคลในท้องที่ใกล้กับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แต่ในความเป็นจริงจากหลักฐานของเจ้าหน้าที่ตำรวจพบว่าอาชญากรที่ก่อเหตุในพื้นที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นบุคคลจากพื้นที่อื่น ซึ่งมีใช้เด็กช่างกลของอุเทนถวายหรือกลุ่มคนที่นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่มีความวิตกกังวลแต่อย่างใด และผลการศึกษายังชี้อีกว่าสื่อต่าง ๆ โดยเฉพาะสื่อสังคมออนไลน์เป็นอีกสาเหตุหนึ่งในการบิดเบือนทัศนคติของนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยให้เชื่อว่าเหตุอาชญากรรมเกิดขึ้นจากบุคคลในพื้นที่บริเวณโดยรอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4. การบริหารงานป้องกันอาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของบุคลากรในสถานศึกษาตลอดจนประชาชนทั่วไปที่เข้ามาภายในพื้นที่ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นหน้าที่หนึ่งที่สำคัญของผู้บริหารในระดับนโยบายที่จักต้องป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรม ตลอดจนนิสิต อาจารย์ บุคลากรและเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาที่ต้องให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมกับหน่วยงานของรัฐในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นอกจากนี้การป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพย่อมเกิดจากบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ระบบงานที่มีประสิทธิภาพ อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ที่ทันสมัย และองค์ความรู้เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติอย่างมืออาชีพ องค์ความรู้และการบริหารงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมจึงมีส่วนสำคัญที่ทำให้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยบรรลุเป้าประสงค์ความสำเร็จ อันได้แก่การลดการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมและเพิ่มความรู้สึกลดภัยให้กับนิสิต อาจารย์ บุคลากรและประชาชนทั่วไปในพื้นที่และบริเวณโดยรอบของสถานศึกษา

4.1 การบริหารงานโครงสร้างทางกายภาพด้านการคมนาคมโดยรอบสถานศึกษา

สำนักงานจัดการทรัพย์สินจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีพื้นที่พาณิชย์ที่มีขนาดใหญ่และมีย่านการค้าที่เป็นเขตเศรษฐกิจที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณศูนย์การค้ามาบุญครองเซ็นเตอร์ สยามสแควร์และจามจุรีสแควร์

นอกจากนี้บริเวณพื้นที่ใกล้เคียงกับสยามสแควร์ยังมีห้างขนาดใหญ่ต่าง ๆ เช่น ศูนย์การค้าสยามพารากอน ตั้งอยู่บนถนนพระรามที่ 1 แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร ที่ตั้งดังกล่าวนั้นตั้งอยู่ตรงข้ามสยามสแควร์ซึ่งเป็นพื้นที่พาณิชย์ของสำนักงานจัดการทรัพย์สินจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อีกทั้งยังมีศูนย์การค้าอื่น ๆ และโรงแรมบริเวณโดยรอบซึ่งพื้นที่ดังกล่าวมีถนนสายหลัก

รถไฟฟ้า (BTS) และรถไฟฟ้าใต้ดิน (MRT) เชื่อมต่อเพื่อความสะดวกสบายของประชาชน โดยทั่วไปในการคมนาคมมายังพื้นที่พาณิชย์และพื้นที่การศึกษาบางส่วนของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทำให้มีถนนหลายสายตัดทะลุผ่านสถานศึกษา

โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานีรถไฟฟ้าสายแรก ในเส้นทางรถไฟฟ้าเฉลิมพระเกียรติ 6 รอบ พระชนมพรรษาซึ่งเปิดให้บริการครั้งแรกเมื่อวันที่ 5 ธันวาคม มีสถานีสยามเป็นซึ่งเป็นจุดเปลี่ยน เส้นทางระหว่างสายสุขุมวิทและสายสีลม ยกกระดับเหนือถนนพระรามที่ 1 ที่เป็นแบบขานชาลาตรงกลางและมีทางเดินยกระดับเชื่อมต่อกับศูนย์การค้าต่าง ๆ ผ่านใจกลางย่านการค้าสยามสแควร์ ซึ่งเป็นจุดรวมและจุดเปลี่ยนสถานีของการคมนาคมและมีขนาดใหญ่กว่าขนาดสถานีมาตรฐานเนื่องจากต้องรองรับผู้โดยสารมากเป็นพิเศษ จึงทำให้มีประชากรจรและประชากรแฝงสัญจรไปมาอยู่ตลอดเวลา ตั้งแต่ผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจจนถึงกลุ่มผู้ใช้แรงงาน รวมไปถึงผู้บริโภคหรือลูกค้า นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติต่างหลั่งไหลเข้ามายังบริเวณพื้นที่พาณิชย์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นจำนวนมากในแต่ละวัน แน่แน่นอนว่าการคมนาคมที่สะดวกเช่นนี้หากขาดการควบคุมดูแลย่อมทำให้อาชญากรสามารถเดินทางและหลบหนีได้สะดวกเช่นกัน

อีกทั้งจุฬาลงกรณ์ยังมีกิจกรรมต่าง ๆ ที่เปิดโอกาสให้ประชาชนและบุคคลภายนอกได้เข้ามาร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้น อาทิ งานจุฬาฯ เอ็กซ์โป ซียูโอเพ่นเฮาส์ เวทีสัมมนาวิชาการ การแข่งขันทางวิชาการ การทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษา (CU-TEP) งานเดินวิ่งมาราธอน เทศกาลลอยกระทงที่บริเวณสระน้ำหน้าลานพระบรมรูปสองรัชกาลพระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระปิยมหาราชและสมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า

นอกเหนือกิจกรรมที่บุคคลภายนอกเข้ามาใช้พื้นที่การศึกษาของจุฬาลงกรณ์แล้ว ยังมีอีกหลายเทศกาลที่อยู่นอกเหนือการควบคุมที่เกิดขึ้นใกล้กับสถานศึกษา เช่น กีฬาแข่งม้าที่สนามม้าราชกรีฑาสโมสรกรุงเทพมหานคร บริเวณถนนอังรีดูนังต์ตรงข้ามกับด้านหลังคณะอักษรศาสตร์ หรือเทศกาลสงกรานต์บริเวณสยามสแควร์ซึ่งเป็นพื้นที่พาณิชย์ของสำนักงานจัดการทรัพย์สินแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยซึ่งอยู่ใกล้กับคณะทันตแพทยศาสตร์และคณะเภสัชศาสตร์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงทำให้มีผู้คนจำนวนมากหลั่งไหลผ่านไปมาบริเวณโดยรอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงทำให้การคัดกรองประชาชนที่จะเข้ามาในสถานศึกษาและการควบคุมอาชญากรรมที่จะเกิดขึ้นนั้นเป็นไปได้ยาก

ภาพที่ 21 งานลอยกระทงบริเวณสระหน้าพระรูปสองรัชกาล

ที่มา : ภาพถ่ายโดยผู้วิจัย (2560)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

ยิ่งไปกว่านั้นจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่สามารถที่ตรวจยานพาหนะที่สัญจรผ่านไปมาทุก ๆ คันได้โดยเฉพาะในเวลากลางวัน ที่มียานพาหนะของบุคคลภายนอกสัญจรผ่านไปมา ยกเว้นบางพื้นที่หรือบางคณะในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่สงวนสิทธิ์ในการจอดยานพาหนะ มีการตรวจเข้าออกและรับบัตรจอดยานพาหนะ หรือ มีสติ๊กเกอร์เป็นเครื่องหมายสำคัญของทางมหาวิทยาลัยในการใช้สิทธิ์หยุดรถภายในพื้นที่สถานศึกษาได้ และในเวลากลางคืนมีการบริหารจัดการควบคุม จำกัดรถที่เข้าออกในสถานศึกษา โดยมีการปิดประตูของสถานศึกษาบางส่วน เพื่ออำนวยความสะดวกตรวจยานพาหนะและเป็นการป้องกันอาชญากรรมอีกส่วนหนึ่งของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เพราะเหตุนี้จึงทำให้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีโครงสร้างทางกายภาพด้านการคมนาคมโดยรอบสถานศึกษาอยู่ติดกับถนนสายหลักและพื้นที่พาณิชย์ที่มีความเจริญทางด้านเศรษฐกิจที่เป็นสิ่งดึงดูดให้ผู้คนหลั่งไหลเข้ามายังพื้นที่พาณิชย์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งมาพร้อมกับความเสี่ยงที่

จะมีอาชญากรเข้ามาประกอบอาชญากรรมในพื้นที่สถานศึกษาอย่างมีอาจหลีกเลี่ยงได้ จึงทำให้นิสิต อาจารย์และบุคลากรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีความเสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ดังเช่นข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ทำให้ทราบว่า การควบคุมการคมนาคมมีส่วนสำคัญอย่างมากในการป้องกันอาชญากรรมและหากขาดการบริหารจัดการที่ดีแล้วย่อมส่งผลให้เกิดอาชญากรรมได้ ดังข้อมูลการสัมภาษณ์ **รองผู้อำนวยการศูนย์รักษาความปลอดภัยและจัดการจราจรแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย** ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ว่า

“มีกำหนดเวลาเปิดปิดประตู 5.00 หรือ 5.30 - 22.00 น. มีการคัดกรอง มีสติ๊กเกอร์ติดรถยนต์บางคณะที่จัดการพื้นที่เองก็จะมีของส่วนตัว และบางที่ก็มีของมหาวิทยาลัยส่วนกลางติดด้วย...ในเวลากลางคืนพื้นที่รับผิดชอบของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยแคบลงมาเพราะมีการปิดประตู และมีการตรวจรถเข้าทุกคัน มีการควบคุมการเข้าออก ในเวลากลางวันฟรีสไตล์ แต่กลางคืนจะให้เหลือทางเข้าออกทางเดียว มีการเช็ครถ หรือว่าวันหยุดราชการ อย่างน้อยเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย 3 นาย คอยเช็ครถ มีการใช้รั้วเหล็กแบ่งเขตชัดเจน”

นอกจากนี้ยังมีกรณีนิสิตปริญญาโท คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถูกคนร้ายขับขี้อักรยานยนต์เข้ามากระชากกระเป๋าสะพายบริเวณลานจอดรถของคณะบัญชี ภายในสถานศึกษาและขับรถจักรยานยนต์หลบหนีไปทะลุออกทางด้านประตูคณะรัฐศาสตร์ ทางออกถนนอังรีดูนังต์ เหตุดังกล่าวเกิดในเวลากลางคืน ดังข้อมูลการจากการสัมภาษณ์ **นางสาวสวย** ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ว่า

“คนร้ายขับจักรยานยนต์ ขับหนีไปอย่างรวดเร็ว ขับออกไปทาง ถนนอังรีดูนังต์ ออกทางประตูรัฐศาสตร์ ประตูน่าจะปิด แต่เปิดไว้ ทำให้ขับขี่หนีได้”

จะเห็นได้ว่าบริหารจัดการโครงสร้างทางด้านคมนาคม ควบคุมการเข้าออก การตรวจตรา และยานพาหนะมีส่วนช่วยในการป้องกันอาชญากรรมและลดการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมให้กับนักเรียน นิสิต อาจารย์ บุคลากรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตลอดจนบุคคลภายนอกได้เป็นอย่างดี

ภาพที่ 22 ประตูทางเข้าออกคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
อยู่ติดกับถนนพญาไท ในเวลากลางวันมีไม่มีการตรวจหรือคัดกรองยานพาหนะที่เข้าออก

ที่มา : ภาพถ่ายโดยผู้วิจัย (2560)

ภาพที่ 23 ป้ายห้ามรถยนต์ที่ไม่มีตราติตรถยนต์จอดในลานจอดรถ
ของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่มา : ภาพถ่ายโดยผู้วิจัย (2560)

ภาพที่ 24 ลานจอดรถของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีการเพิ่ม ไฟฟ้าส่องสว่างในเวลากลางคืนหลังจากเกิดเหตุชิงทรัพย์

ที่มา : ภาพถ่ายโดยผู้วิจัย (2560)

4.2 การบริหารจัดการกำลังพลและอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีการดำเนินงานด้านการรักษาความปลอดภัยเพื่อคุ้มครองความปลอดภัยของชีวิต ร่างกายและทรัพย์สินของบุคลากรของสถานศึกษาตลอดจน บุคคลภายนอก แต่อาจจะไม่ทั่วถึงและการทำงานเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยนั้นอาจมี ข้อจำกัดทางด้านกฎหมายและอุปสรรคข้อขัดข้องหลายประการ เช่น การขาดแคลนกำลังพล เป็นต้น เพราะอาชีพการรักษาความปลอดภัยเป็นที่ต้องการของหลายหน่วยงาน ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ หรือภาค ธุรกิจ อีกทั้งยังมีปัญหาเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยไม่ได้รับการฝึกอบรมเท่าที่ควรซึ่งมีผลต่อการ ปฏิบัติงานในบางครั้งอำนาจหน้าที่มีลักษณะเป็นการละเมิดต่อกฎหมาย ละเมิดสิทธิของผู้อื่น จุฬาลงกรณ์จึงต้องบริหารจัดการความปลอดภัยให้เกิดประสิทธิภาพบนข้อจำกัดเหล่านี้เพื่อให้ บุคลากรของสถานศึกษามีความรู้สึกปลอดภัยมากที่สุด

นอกจากนี้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในปัจจุบันระบบรักษาความปลอดภัย หรือ Security System เข้ามาใช้ในการดำเนินงานด้านการรักษาความปลอดภัย ทั้งนี้คงเป็นเพราะลักษณะการใช้งานของระบบรักษาความปลอดภัยนั้น สามารถเชื่อมต่อเข้ากับเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ทำหน้าที่

สอดส่องดูแลความเรียบร้อยทดแทนการเสียค่าใช้จ่ายในการจ้างพนักงานเพื่อมาเดินตรวจตรา ซึ่งทำให้มีความรู้สึกเสมือนมีคนดูแลความปลอดภัยตลอด 24 ชั่วโมง

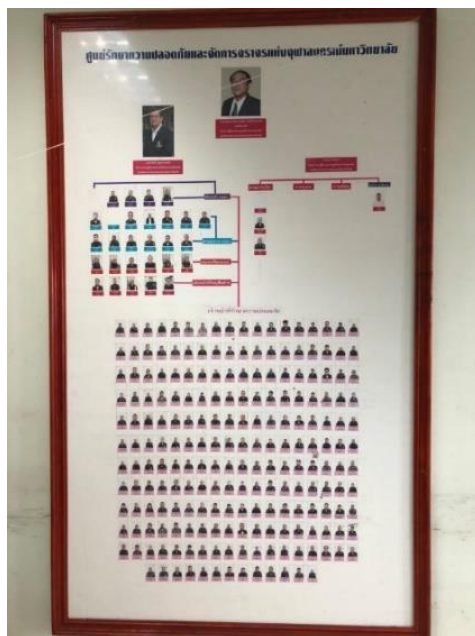
อีกทั้งยังประโยชน์ที่ได้รับอย่างเห็นได้ชัดของระบบรักษาความปลอดภัยนั้น มีอยู่หลายประการด้วยกัน เช่น ป้องกันอันตรายต่อชีวิต หรือบุคคลในพื้นที่ ป้องกันความเสียหาย สูญหายให้กับทรัพย์สินและของมีค่า ป้องกันการบุกรุกเข้ามาในพื้นที่ที่ต้องการควบคุม เผื่อระวังเหตุร้ายที่อาจเกิดขึ้นในพื้นที่ ตรวจจับผู้ต้องสงสัยหรือผู้กระทำความผิด เป็นต้น

แต่อย่างไรก็ตามระบบรักษาความปลอดภัยยังไม่สามารถยับยั้งการเกิดอาชญากรรมได้ สมบูรณ์ร้อยเปอร์เซ็นต์ เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยยังคงมีส่วนสำคัญในการช่วยยับยั้งเหตุที่เกิดขึ้นได้ดีกว่าการใช้ระบบคอมพิวเตอร์ จึงต้องบริหารจัดการทั้งกำลังคนและระบบคอมพิวเตอร์ให้ทำงานอย่างสอดคล้องกันเพื่อการป้องกันอาชญากรรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามทฤษฎีวิถีวงจรประจำวัน การที่จะเกิดอาชญากรรมนั้นต้องมี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) เหยื่อหรือเป้าหมายที่เหมาะสม 2) ขาดผู้ดูแลผู้พิทักษ์หรือมีแต่อ่อนแอ และ 3) อาชญากรที่มีแรงจูงใจในการกระทำความผิด ในกรณีนี้หากผู้ดูแลผู้พิทักษ์มีความเข้มแข็ง คอยเฝ้าระวังอยู่ตลอดเวลา จะทำให้เงื่อนไขการเกิดอาชญากรรมนั้นถูกตัดออกไป อีกทั้งยังช่วยยับยั้งให้อาชญากรไม่กล้าที่จะลงมือกระทำความผิด

4.2.1 ปัญหาอัตรากำลังพลของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่เพียงพอในการป้องกันอาชญากรรม

จากข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคือรองผู้อำนวยการศูนย์รักษาความปลอดภัยและจัดการจราจรแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทำให้ทราบถึงอัตรากำลังพลของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีจำนวน 300 คน แยกเป็นเจ้าหน้าที่ 5 คน และเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยที่ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่รับผิดชอบ 250 คน กระจายไปตามจุดต่าง ๆ ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในหนึ่งวันจะแบ่งออกเป็น 2 ผลัด ผลัดกลางวัน 12 ชั่วโมง และผลัดกลางคืน 12 ชั่วโมง โดยกำลังพลในเวลากลางคืนจะลดจำนวนคนเข้าเวร เนื่องจากมีการปิดประตูควบคุมการเข้าออกและจำกัดพื้นที่ในการดูแลให้เล็กแคบลง จึงใช้เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในเวลากลางคืนน้อยกว่าในเวลากลางวัน

ภาพที่ 25 อัตรากำลังพลเจ้าหน้าที่ศูนย์รักษาความปลอดภัยและจัดการจราจร
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

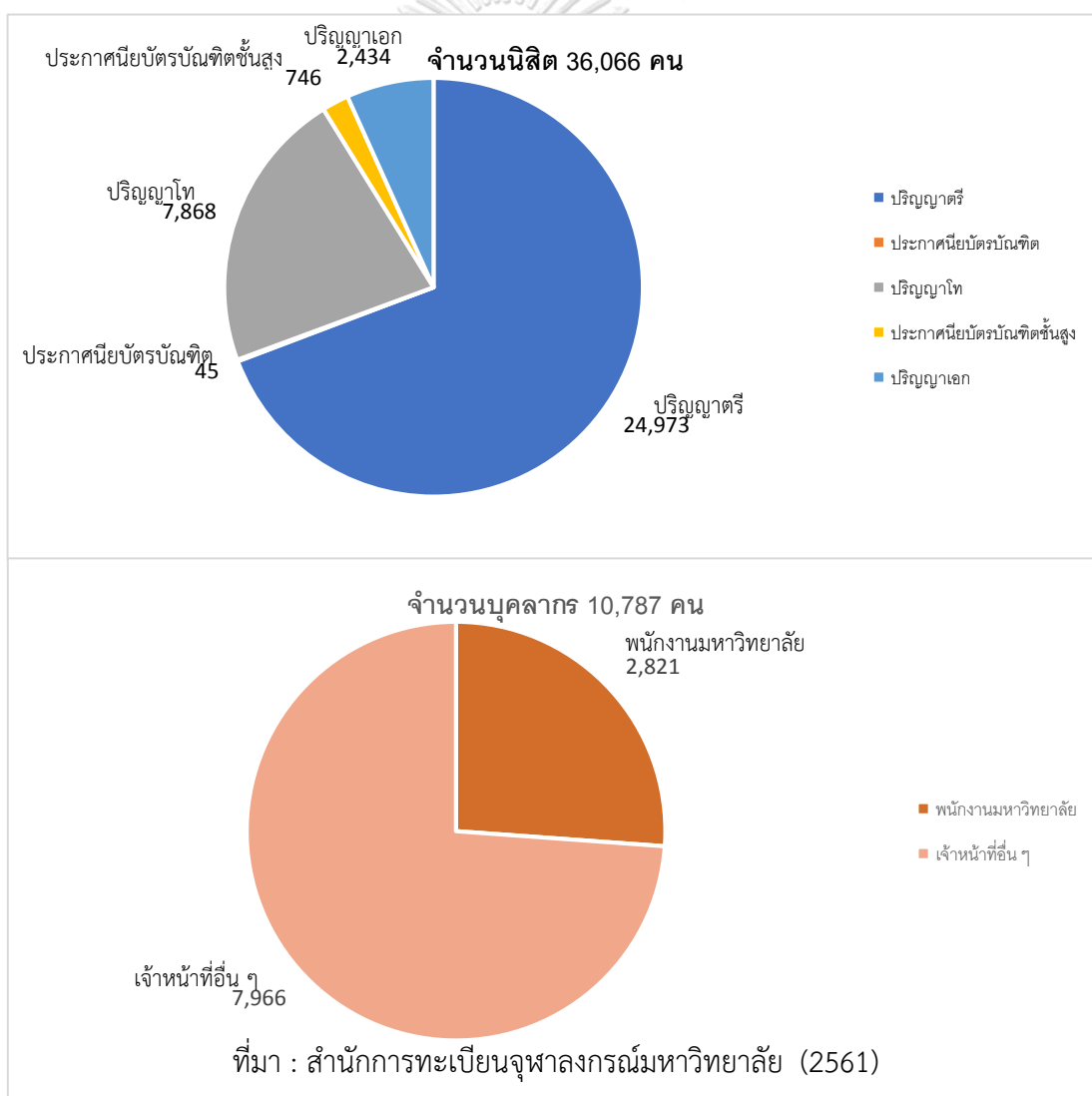
ที่มา : ภาพถ่ายโดยผู้วิจัย (2560)

จากการค้นคว้างานวิจัยของนิสิตชั้นปีที่ 3 วิชาปฏิบัติการพัฒนาสังคม วิชาโทพัฒนาสังคม และการวิจัยทางสังคมศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2557) ในโครงการวิจัยเรื่องการจัดการความปลอดภัยภายในและรอบพื้นที่จุฬาฯ ได้สัมภาษณ์ ณ เรืองศักดิ์ บุญบรรดาลชัย ซึ่งอธิบายว่า “ศูนย์รักษาความปลอดภัยมีข้อจำกัด มีหน้าที่รับผิดชอบที่นอกเหนือจากงานรักษาความปลอดภัย เช่นการจัดการจราจร การระงับอัคคีภัย รวมไปถึงการช่วยพยาบาลนิสิต และขอบเขตการรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยจำกัดอยู่แค่ภายในรั้วมหาวิทยาลัยเท่านั้น ไม่มีสิทธิ์ในการพกพาอาวุธและไม่มีอำนาจการจับกุมผู้กระทำความผิด ปัจจุบันจำนวนเจ้าหน้าที่ที่มีอยู่นั้นมีเพียงแค่ 260 คน น้อยกว่าความต้องการที่ต้องการประมาณ 300 คน ผนวกกับความต้องการเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยของคณะมีสูง ทำให้การจัดสรรทรัพยากรให้เหมาะสมต่อพื้นที่ที่มีความยากลำบาก การสอดส่องดูแลมีช่องโหว่”

นอกจากนี้ จากข้อมูลและสถิติ (สำนักการทะเบียนจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2561) มีนิสิตและบุคลากรในปีการศึกษา 2560 รวมนิสิตและบุคลากรมีทั้งสิ้น 46,853 คน ซึ่งประกอบด้วยนิสิตระดับปริญญาตรีมีจำนวน 24,973 คน นิสิตระดับปริญญาโทจำนวน 7,868 คน นิสิตระดับปริญญาเอกจำนวน 2,434 คน รวมทั้งนิสิตระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต และประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง 746 คน รวมจำนวนนิสิต 36,066 คน ส่วนบุคลากรทั้งข้าราชการและพนักงานมหาวิทยาลัยมีจำนวน 10,787 คน

ภาพที่ 26 จำนวนนิสิต (บน) และบุคลากร (ล่าง) ปีการศึกษา 2560

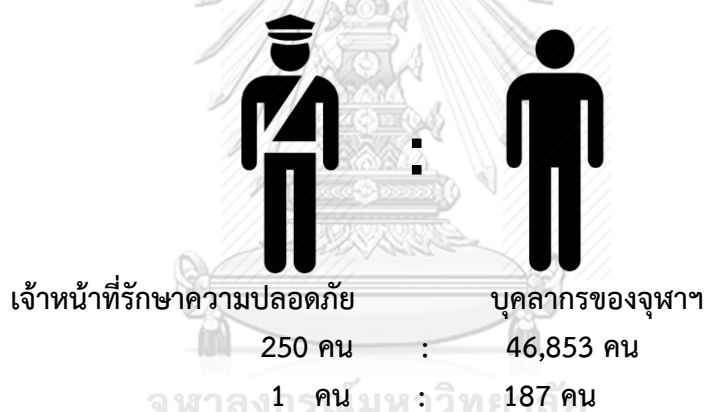
ข้อมูล ณ วันที่ 31 มกราคม พ.ศ.2561

ยิ่งไปกว่านั้นข้อมูลจากการสัมภาษณ์รองผู้อำนวยการศูนย์รักษาความปลอดภัยและจัดการจราจรแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทำให้ทราบจำนวนเจ้าหน้าที่ในปัจจุบันซึ่งมีอยู่จำนวน 300 คน แยกเป็นเจ้าหน้าที่ธุรการจำนวน 5 คน และเป็นเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยที่ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่จำนวน 250 คน มีอัตรากำลังพลไม่เพียงพอที่จะรักษาความปลอดภัยที่ดี เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับอัตรากำลังพลของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย 250 คน ต่อนิสิต อาจารย์ และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจำนวน 46,853 คนแล้วนั้น เปรียบเทียบเป็นอัตราส่วนได้โดยประมาณ เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย 1 คน ต่อบุคลากรจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 187 คน (1 : 187 คน) ซึ่งเป็นอัตราส่วนที่ไม่เหมาะสมและไม่เพียงพอต่อการอำนวยความสะดวกอย่างที่ดีควรจะเป็น

ภาพที่ 27 อัตราส่วนอัตรากำลังพลของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยต่อนิสิต อาจารย์ และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่มา : ประยุกต์จาก ศูนย์รักษาความปลอดภัยและจัดการจราจรแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2561) และสำนักงานทะเบียนจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2561) โดยผู้วิจัย

นอกเหนือจากจำนวนบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยแล้ว ยังมีลักษณะการใช้พื้นที่ภายในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยซึ่งประกอบด้วย บัณฑิตวิทยาลัย สถาบัน วิทยาลัย สำนักวิชา สถาบันวิจัย สถาบันบริการ ศูนย์ สำนัก สถาบันสมทบ รวมถึงคณะ และภาควิชามากมาย โดยมีจำนวนคณะ หน่วยงาน และสำนักต่าง ๆ รวมทั้งหมด 42 แห่ง ซึ่งมีขนาดพื้นที่ 1,309 ไร่ หรือประมาณ 2,094,400 ตารางเมตร หากเทียบอัตราส่วนบุคลากรในศูนย์รักษาความปลอดภัยฯ ต่อพื้นที่ภายในและบริเวณโดยรอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยแล้ว ประมาณ 1 คน ต่อ 8,377 ตารางเมตร

แสดงให้เห็นถึงเจ้าหน้าที่ศูนย์รักษาความปลอดภัยและจัดการจราจรฯ ต้องรับผิดชอบพื้นที่ที่มีขนาดกว้างและยากแก่การดูแลรักษาความปลอดภัยให้ทั่วถึงตลอด 24 ชั่วโมงได้

ภาพที่ 28 อัตราส่วนอัตรากำลังพลของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย
ต่อพื้นที่การศึกษาของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่มา : ประยุกต์จาก ศูนย์รักษาความปลอดภัยและจัดการจราจรแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2561) และสำนักงานจัดการทรัพย์สินจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2560) โดยผู้วิจัย

จากตามอัตราส่วนการดูแลพื้นที่ของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยข้างต้น แสดงให้เห็นถึงการขาดความสามารถในการปกป้องทรัพย์สินหรือชีวิตร่างกาย (Lack of capable guardian) ตามทฤษฎีกิจวัตรประจำวัน (Routine activity theory) การที่จะเกิดอาชญากรรมนั้นต้องมี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) เหยื่อหรือเป้าหมายที่เหมาะสม 2) ขาดผู้ดูแลผู้พิทักษ์หรือมีแต่อ่อนแอ และ 3) อาชญากรที่มีแรงจูงใจในการกระทำความผิด ในกรณีนี้เมื่อใดก็ตามที่ผู้ดูแลผู้พิทักษ์อ่อนแอย่อมส่งผลให้บุคคลในความเสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมมากขึ้น และทำให้อาชญากรอาศัยโอกาสของช่องโหว่ในการลงมือกระทำความผิด

4.2.2 ปัญหาและอุปสรรคของอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์รองผู้อำนวยการศูนย์รักษาความปลอดภัยและจัดการจราจรแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทำให้ทราบว่า จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีนโยบายหยุดรับเจ้าหน้าที่รักษา

ความปลอดภัยเพิ่ม แต่มีการจ้างเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยจากบริษัทภายนอกเข้า (Outsource) มาทดแทนอัตรากำลังพลในส่วนที่ขาด แต่เกิดปัญหาของการบังคับบัญชาและการสื่อสารกันระหว่าง ศูนย์รักษาความปลอดภัยฯ กับเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยจากบริษัทภายนอก ไม่สามารถจะออกคำสั่งหรือสั่งการใด ๆ ได้ยากเนื่องจากไม่ใช่ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

นอกจากนี้ยังเกิดปัญหาเรื่องการจัดเรื่องการเงิน เนื่องจากเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยต้องเข้าเวรผลัดละ 12 ชั่วโมง ซึ่งในควรจะเข้าเวรเพียงแค่ผลัดละ 8 ชั่วโมง เพื่อไม่เกิดความเหนื่อยล้าจนเกินไปอาจทำให้หลับยามได้ จึงต้องบริหารจัดการในส่วนค่าล่วงเวลา (OT) ที่เกิดมา 4 ชั่วโมง ที่มีความยุ่งยากในและล่าช้าในการดำเนินการทางเอกสาร เมื่อเทียบกับการจ้างเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยจากบริษัทภายนอก ซึ่งจ่ายเป็นเงินเดือนและสามารถเข้าเวรได้ 12 ชั่วโมงต่อคน และหากเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยจากภายนอกเกิดการเจ็บป่วยทางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่ต้องรับผิดชอบสวัสดิการในส่วนนี้ สะดวกต่อการบริหารจัดการ ทำให้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเลือกที่จะว่าจ้างบริษัทเหล่านี้และหยุดรับสมัครเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยของ จุฬาลงกรณ์เอง

ยิ่งไปกว่านั้นเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยจากบริษัทภายนอกนั้น ไม่มีความชำนาญทางด้านพื้นที่เมื่อเทียบกับเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไม่สามารถแยกได้ระหว่างคนร้ายกับนิสิต อาจารย์และบุคลากรของสถานศึกษาเนื่องจากไม่คุ้นเคยบุคคลและสถานที่นั่นเอง อีกทั้งไม่มีความรักและหวงแหนในสถานศึกษา เพียงแต่ทำตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเท่านั้น ดังข้อมูลจากการสัมภาษณ์ รองผู้อำนวยการศูนย์รักษาความปลอดภัยและจัดการจราจรแห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่กล่าวว่า

“มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเองที่อยู่แล้ว สามารถฝึกฝน ควบคุมได้ แต่ปัจจุบันทางจุฬามีนโยบายจะหยุด ไม่รับเพิ่ม ถ้าอัตราขาดจะจ้างองค์การทหารผ่านศึก มาทดแทน ปัจจุบันคนลดลงเรื่อย ๆ มันเหมือนกับคนละนาย (การบังคับบัญชาไม่เต็มที่) แม้จะเป็นมืออาชีพแต่สู้เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยของจุฬาฯ ไม่ได้ ด้วยนโยบายแบบนี้ในอนาคตต่อไปจะกลายเป็น outsource ทั้งหมด เพื่อที่จุฬาฯจะได้ไม่ต้องบริหารเรื่อง OT ทำให้การบริหารหรือการปฏิบัติงานในอนาคตด้อยลง องค์การทหารผ่านศึกที่จ้างมาบุคลากรเค้าแค่ผ่านทหาร ไม่มีความรู้ ความสามารถ ไม่มีความรักในองค์กรจุฬาฯ”

นอกเหนือจากการรักษาความปลอดภัยแล้ว ทางศูนย์รักษาความปลอดภัยฯ เองนั้นได้มีการส่งเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยเข้าอบรมเพิ่มพูนความรู้และทักษะในการปฐมพยาบาล เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่บุคลากรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้รอบด้าน ในกรณีที่มินิสิตเจ็บป่วยมักจะแจ้งหรือขอความช่วยเหลือมายังศูนย์รักษาความปลอดภัยฯ และช่วยเหลือดำเนินการส่งโรงพยาบาลต่อไป ซึ่งทางศูนย์รักษาความปลอดภัยพร้อมจะให้ความช่วยเหลือ เพราะมีหน่วยผจญเพลิงที่เข้าร่วมการอบรมอยู่เสมอจนเกิดความชำนาญ เช่น การช่วยเหลือผู้ป่วยเบื้องต้น มีรถตู้เตรียมพร้อมคอยรับส่งคนป่วย เป็นต้น

แต่อย่างไรก็ตามการให้ความช่วยเหลือทางการพยาบาลยังมีข้อจำกัดอยู่มาก หากเกิดอาการบาดเจ็บมากขึ้นหรือเกิดความสูญเสียกระทบถึงแก่ชีวิต สร้างความไม่มั่นใจในการช่วยเหลือของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีความเสี่ยงที่จะถูกดำเนินคดีทางกฎหมายได้หากกระทำโดยประมาท ดังคำกล่าวของ **รองผู้อำนวยการศูนย์รักษาความปลอดภัยและจัดการจราจรแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย** ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ว่า

“แพทย์ท่านหนึ่งได้กล่าวว่ากรณีที่เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยให้ความช่วยเหลือเคลื่อนย้ายคนป่วยโดยไม่ใช้แพทย์หรือพยาบาล เป็นการกระทำผิดกฎหมาย ทำเกินหน้าที่ ทั้ง ๆ ที่ไปอบรมมาอย่างดี และตำรวจบอกว่ารถตู้ที่ใช้เคลื่อนย้ายคนป่วยผิดกฎหมายเช่นกัน เพราะเกรงว่าไม่ใช่ผู้เชี่ยวชาญ อาจจะทำให้เกิดข้อผิดพลาดได้หากกรณีเคลื่อนย้ายแล้วคนป่วยเป็นอะไรขึ้นมา จะต้องรับผิดชอบ จึงมีข้อจำกัดของเรื่องรถตู้และการเคลื่อนย้าย”

นอกจากนี้ศูนย์รักษาความปลอดภัยฯ ยังมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยนอกเครื่องแบบ 6 คน พร้อมกับมีรถจักรยานยนต์พาผู้เสียหายไป สถานีตำรวจนครบาลปทุมวันและคอยประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ถ้ามีหากพื้นที่ต้องสงสัยหรือเกิดเหตุบริเวณใดจะให้เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยนอกเครื่องแบบที่มีความรวดเร็วเข้าไปยังพื้นที่เพื่อยังเหตุได้ทันท่วงที ดังเช่นกรณีเกิดเหตุมีชายแสดงอวัยวะเพศในที่สาธารณะให้นิสิตผู้หญิงดู ส่วนมากจะเกิดเหตุแถวป้ายรถเมล์ หรือเชิงสะพานลอยหน้าคณะนิติศาสตร์ เพราะนิสิตคณะนิติศาสตร์จะเลิกกิจกรรมดึกคนร้ายจึงเลือกก่อเหตุบริเวณที่มีด เป็นต้น

ปัญหาจากกรณีดังกล่าวที่พบคือ เมื่อจับตัวคนร้ายไปส่งโรงพัก ไม่มีผู้เสียหายร้องทุกข์ หน้าที่ตำรวจจึงไม่สามารถดำเนินคดีกับคนร้ายได้ และพวกชอบแสดงอวัยวะเพศ ผู้เสียหายมักจะคิดว่าเป็นคดีเล็กน้อย คิดว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจมีภาระหน้าที่อื่น ๆ ที่ต้องทำมากจึงไม่สนใจคดี

เล็กน้อยดังกล่าว ประกอบกับการที่เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยจะจับคนร้ายเป็นความผิดซึ่งหน้าเท่านั้น หากไม่ใช่ความผิดซึ่งหน้าต้องมีของกลาง หรือพยานหลักฐานยืนยันการกระทำความผิด หากเป็นคดีลักทรัพย์มีของกลางในตัวคนร้ายสามารถส่งตัวให้เจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินคดีได้ แต่หากเป็นกรณีแสดงอวัยวะเพศนั้นไม่มีหลักฐานที่เป็นชิ้นเป็นอัน จึงทำให้ไม่สามารถดำเนินคดีกับคนร้ายได้

แต่อย่างไรก็ตามเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยนอกเครื่องแบบยังได้มีการเฝ้าระวังและติดตามบุคคลที่เกิดก่อเหตุ เช่น จดจำตำหนิรูปพรรณสัณฐาน หรือจดจำยานพาหนะที่ใช้ก่อเหตุในคราวก่อน หากขับเข้ามาในสถานศึกษา ทางศูนย์รักษาความปลอดภัยฯ จะแจ้งเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยนอกเครื่องแบบตามไปประกบ เฝ้ารอเหตุให้คนร้ายก่อเหตุซึ่งหน้าจึงจะจับกุมตัว

ถึงแม้ว่าจะมีพยานหลักฐานเดิมที่คนร้ายก่อเหตุในคราวก่อนก็ตาม เช่น มีกรณีคนร้ายเอาของมาคืนเจ้าทรัพย์ เจ้าของทรัพย์ได้ของคืนไม่ติดใจเอาความ มีการไกลเกลี่ยและปล่อยตัวไป หรือบางทีจับคนร้ายไปส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจแล้ว แต่ตำรวจบอกว่าไม่มีของกลางหรือหลักฐานที่ตัวคนร้าย เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยไม่มีอำนาจหน้าที่ไม่สามารถจับกุมตัวคนร้ายได้ จึงเกิดปัญหาในการปราบปรามอาชญากรรมขึ้น ไม่ได้รับการช่วยเหลืออำนวยความสะดวกที่ดี แต่เมื่อเกิดเหตุลักทรัพย์นิสิตที่เป็นลูกของนายตำรวจชั้นผู้ใหญ่ เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถจับกุมตัวคนร้ายได้อย่างรวดเร็ว มีความลำเอียงเลือกปฏิบัติ ซึ่งศูนย์รักษาความปลอดภัยฯ ให้ร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจมาโดยตลอด เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจมาติดต่อขอคุกกล้องวงจรปิดทางศูนย์รักษาความปลอดภัยฯ ให้ความช่วยเหลือเสมอ แต่ในทางกลับกันเมื่อเจ้าหน้าที่ของศูนย์รักษาความปลอดภัยฯ ไปยังสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน บางครั้งกลับไม่ได้รับความสะดวก และไม่ให้ความสนใจเมื่อช่วยจับคนร้ายได้ เจ้าหน้าที่ตำรวจที่เคยมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันย้ายออกจากพื้นที่ เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ย้ายมาใหม่เกิดความไม่คุ้นชิน ไม่มีความสัมพันธ์หรือความสนิทสนมที่ดีระหว่างกัน

ปัญหาและอุปสรรคเหล่านี้จึงบั่นทอนจิตใจความตั้งใจในการช่วยของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในการใช้อำนาจหน้าที่ การถูกจำกัดและตีกรอบโดยกฎหมาย จึงเป็นอุปสรรคหนึ่งที่ต้องได้รับการแก้ไขหรือมีความร่วมมือระหว่างหน่วยงานมากยิ่งขึ้นเพื่อให้การรักษาความปลอดภัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นไปอย่างราบรื่นและรวดเร็ว เพื่อเพิ่มความรู้ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของบุคลากรในสถานศึกษาเป็นสำคัญ

4.2.3 มาตรการเพื่อความปลอดภัยและโครงการต่าง ๆ ของศูนย์รักษาความปลอดภัยและจัดการจราจรแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในการป้องกันอาชญากรรม

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยทำให้ทราบข้อมูลว่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้มีโครงการต่าง ๆ ที่ส่งเสริมและช่วยป้องกันอาชญากรรมและเพิ่มความปลอดภัยให้กับชีวิตและทรัพย์สินของบุคลากรณสถานศึกษาโดยผู้วิจัยได้ให้ความสนใจและเลือกโครงการที่มีความโดดเด่นในการป้องกันอาชญากรรมและลดการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมที่เกิดการสัมผัสผลทางรูปธรรมมานำเสนอจำนวน 2 โครงการดังต่อไปนี้

โครงการที่ 1 เรื่อง ส่งน้องกลับบ้าน ก้าวใหม่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดย วิชาลสิทธิพล และคณะ (2554) ศูนย์รักษาความปลอดภัยและจัดการจราจรแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มาของโครงการ เนื่องจากสถานศึกษามีการขยายการทำงานและการเรียนการสอน มีการปฏิบัติงานนอกเวลาปกติของบุคลากรและมีการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของนิสิตตามคณะต่าง ๆ ที่ต้องทำกันจนล่วงเลยเวลาราชการ ไปจนถึงเวลากลางคืนและบางครั้งอาจมีการทำกิจกรรมของนิสิตตลอดทั้งคืน

ทางคณะผู้จัดทำโครงการจึงให้ความสำคัญต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของบุคลากร เพื่อเข้ามาบริการในด้านความปลอดภัยในเวลาที่ยุคลากรต้องกลับบ้านในตอนเลิกงานกลางคืน หรือนิสิตเลิกทำกิจกรรมในเวลากลางคืน เพื่อให้บุคลากรและนิสิตเหล่านั้นได้เกิดความรู้สึกที่ปลอดภัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเข้าไปดูแลความปลอดภัยของบุคลากร นิสิต หรือบุคคลภายนอกที่เข้ามาใช้บริการภายในเขตมหาวิทยาลัยในเวลากลางคืน ตลอดจนอำนวยความสะดวกให้แก่บุคลากร นิสิต ที่ไม่มีพาหนะนำส่งป้ายรถเมล์หรือหอพัก อีกทั้งสร้างความปลอดภัยให้แก่บุคลากรและนิสิตที่ต้องทำงานนอกเวลาหรือมีกิจกรรมในเวลากลางคืน หรือตลอดทั้งคืน

โดยศูนย์รักษาความปลอดภัยและจัดการจราจรแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นต้นแบบให้กับมหาวิทยาลัยอื่น ๆ มาศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาระบบรักษาความปลอดภัย คณะผู้จัดทำโครงการได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้คณะต่าง ๆ ทราบถึงเป้าหมายของโครงการและให้ช่วยประชาสัมพันธ์ต่อโดยการส่งอีเมลล์แจ้งให้บุคลากรและนิสิตทราบถึงวัตถุประสงค์ของโครงการ และให้เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยของศูนย์เข้าไปเสนอตัวเข้าให้บริการแก่บุคลากรและนิสิต ตลอดจนคอยดูแลตามคณะต่าง ๆ ที่มีการทำกิจกรรมหรือมีบุคลากรที่ต้องทำงานนอกเวลารวมถึงทำการแจกใบปลิวเพื่อประชาสัมพันธ์โครงการอีกด้วย

ความพึงพอใจในผลลัพธ์ของโครงการ บุคลากร นิสิต และบุคคลภายนอกที่เข้ามาใช้บริการภายในพื้นที่ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในเวลากลางคืนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เกิด

ความรู้สึกที่อบอุ่นที่เข้ามาอยู่ในเขตพื้นที่ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และเมื่อเดินทางกลับให้มีความรู้สึกประทับใจในการให้บริการของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หากเป็นบุคคลภายนอกให้มีความรู้สึกอยากที่จะกลับมายังจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอีกครั้ง และสร้างทัศนคติที่ดีให้กับนิสิต บุคลากรต่อศูนย์รักษาความปลอดภัยและจัดการจราจร

โครงการที่ 2 เรื่อง ลดทรัพย์สินสูญหาย ในพื้นที่โรงอาหารมหาวิทยาลัย (ฝั่งทิศตะวันออก) โดย สรรค์ คงยืน และคณะ (2554) ศูนย์รักษาความปลอดภัยและจัดการจราจร แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในทรัพย์สิน ระหว่างการใช้บริการบริเวณภายในโรงอาหาร เพื่อรักษาภาพลักษณ์ที่ดีในความปลอดภัยภายในมหาวิทยาลัย และเพื่อป้องกันปัญหาของสูญหายเกิดขึ้น เพราะเมื่อสูญหายแล้วจะต้องสูญเสียเวลา และกำลังเจ้าหน้าที่ในการติดตามเป็นจำนวนมาก และยากที่จะติดตามคืนได้ ซึ่งมีภารกิจหลักให้บริการด้านความปลอดภัย ทรัพย์สิน และการจราจรในพื้นที่ต่อกลุ่มผู้ให้บริการ ได้แก่ อาจารย์ นิสิต บุคลากร บุคคลภายนอก ซึ่งมีประเด็นปัญหาที่พบ คือการรับแจ้งทรัพย์สินสูญหายภายในโรงอาหารรวม บริเวณอาคารจุลจักรพงษ์ และอาคารมหาจักรี มหิตลาธิเบศ

โดยจากข้อมูลการรับแจ้งเหตุทราบว่าช่วงระยะเวลาทรัพย์สินสูญหายโดยส่วนใหญ่เป็นช่วงพักระหว่างคาบเรียน เฉลี่ย 4 ครั้งต่อเดือน อีกทั้งยังมีการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา โดยทราบว่าบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่ระวังทรัพย์สิน เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยขาดการดูแลที่แท้จริง ไม่มีป้ายแจ้งเตือนหรือเสียงตามสายคอยเตือน ไม่มีที่รับแจ้งเหตุเมื่อมีเหตุทรัพย์สินสูญหายเกิดขึ้น อีกทั้งไม่มีสถานที่สำหรับรับฝากของหรือทรัพย์สิน การจำหน่ายอาหารที่ไม่เป็นระบบมีความล่าช้าในการจำหน่ายอาหารทำให้เกิดระยะห่างของช่วงเวลา ระหว่างเจ้าของทรัพย์สินกับทรัพย์สินที่วางไว้โดยไม่มีควมระมัดระวัง เทคโนโลยีที่ไม่ได้คุณภาพและประสิทธิภาพต่ำเนื่องจากอุปกรณ์มีราคาถูก เช่น กล้องวงจรปิด เมื่อเกิดเหตุต้องการค้นภาพผู้ต้องหาปรากฏว่าภาพไม่ชัดเจน มีผู้ต้องสงสัยเข้ามาในบริเวณ ไม่มีแนวทางตรวจหรือคัดกรองที่ชัดเจน ปัญหาเจ้าของทรัพย์สินเมื่อเกิดเหตุทรัพย์สินสูญหายกลัวเสียเวลาในการแจ้งเหตุ นอกจากนี้บุคลากรเมื่อใช้บริการในอาคารดังกล่าวมักนำสิ่งของติดตัวมาเป็นจำนวนมากยากต่อการดูแลได้ทั่วถึง

ทางคณะผู้ดำเนินโครงการจึงได้ดำเนินการ จัดทำแผนพับประชาสัมพันธ์ และที่คั่นหนังสือ (เพื่อสร้างการรับรู้ ตระหนักในความปลอดภัย และเบอร์อุ่นใจ) และได้ดำเนินการจัดให้เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยได้ร่วมแรงร่วมใจลงพื้นที่เพื่อประชาสัมพันธ์โครงการต่อบุคลากรภายใน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยบริเวณโรงอาหารรวม อาคารจุลจักรพงษ์ และอาคารมหาจักรี
มหิตลาธิเบศ ซึ่งนิสิตให้ความสนใจเป็นอย่างดี

ทั้งนี้ก่อนปรับปรุงเกิดเหตุทรัพย์สินสูญหายเฉลี่ย 4 ครั้งต่อเดือน ผลที่ได้รับจากการดำเนิน
โครงการ หลังปรับปรุง เฉลี่ย 0 ครั้งต่อเดือน อีกทั้งคณะผู้ดำเนินโครงการมีการวัดผลสำเร็จของ
โครงการ คือมีความปลอดภัยมากขึ้น และสามารถแจ้งเหตุได้เร็วและทันการณ์ลดของสูญหายให้เป็น
ศูนย์ ไม่ให้เกิดการสูญหายของทรัพย์สิน แต่ยังมีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการดังกล่าว
ดังนี้ จัดทำที่ฝากของบริเวณโรงอาหารรวม ประสานงาน ฝ่ายรับผิดชอบด้านโรงอาหารล่าช้า และ
เทคโนโลยีไม่ทันสมัย

ภาพที่ 29 ป้ายเตือนระวังทรัพย์สิน ปิดไว้บริเวณโรงอาหาร ของโครงการลดทรัพย์สินสูญหายในพื้นที่
โรงอาหารมหาวิทยาลัย (ฝั่งตะวันตก)

ที่มา : สำนักงานรักษาความปลอดภัยแห่งจุฬาฯ (2560) ภาพถ่ายโดยผู้วิจัย

จากการดำเนินโครงการคณะผู้ดำเนินโครงการได้สรุปสิ่งที่เรียนรู้ การทำงานร่วมกันเป็นทีม
การบริการที่แท้จริงระหว่างนิสิต อาจารย์ นิสิต บุคลากรภายในสถานศึกษาและบุคคลภายนอก การ
บริหารประจำกับการพัฒนางาน ตระหนักในความปลอดภัย และการเป็นส่วนหนึ่งของการปรับปรุง
งานบริการ และมีแนวทางจะปฏิบัติต่อไปอนาคตในการดูแล ปรับปรุงและพัฒนางาน ให้เป็นผู้ให้
บริการแบบมีอาชีพทุกรูปแบบของความปลอดภัยที่เป็นมาตรฐาน และจัดให้โต๊ะและมีเจ้าหน้าที่
รักษาความปลอดภัยแบบเฉพาะกิจประจำจัดโต๊ะเพื่อให้บริการในการแจ้งเหตุ บริเวณโรงอาหารใน
เวลาพักระหว่างคาบเรียน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยยังมีการเพิ่มมาตรการรักษาความปลอดภัย เช่น มาตรการปรับ-เพิ่มที่ได้มีการปรับการเปิดปิดประตูของสถานศึกษาและควบคุมเส้นทางเข้า-ออก โดยเปิดประตูทางเข้า-ออก ศศินทร์ตลอด 24 ชั่วโมง เปิดประตูโม่งค์จนถึงเวลา 22.00 น. เป็นต้น

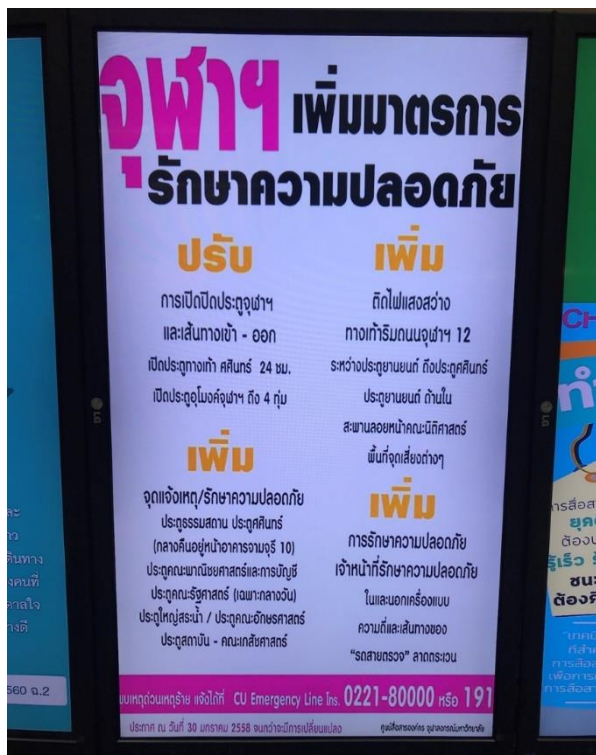
อีกทั้งมาตรการดังกล่าวยังมีการเพิ่มติดตั้งไฟแสงสว่างทางเท้าริมถนนจุฬาฯ 12 เพิ่มแสงไฟระหว่างประตูยานยนต์ถึงประตูศศินทร์ ตลอดจนบริเวณประตูยานยนต์ด้านใน รวมถึงบริเวณสะพานลอยหน้าคณะนิติศาสตร์และพื้นที่จุดเสี่ยงต่าง ๆ

ตลอดจนเพิ่มจุดแจ้งเหตุ จุดรักษาความปลอดภัยบริเวณประตูธรรมสถาน ประตูศศินทร์ และในเวลากลางวันมีจุดรักษาความปลอดภัยบริเวณหน้าอาคารจามจุรี 10 อีกทั้งยังมีจุดรักษาความปลอดภัยเพิ่มบริเวณประตูคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ประตูคณะรัฐศาสตร์เฉพาะในเวลากลางวัน บริเวณประตูใหญ่สระน้ำ ประตูคณะอักษรศาสตร์ และบริเวณประตูสถาบัน - คณะเภสัชศาสตร์

นอกจากนี้มาตรการดังกล่าวยังเพิ่มการรักษาความปลอดภัย โดยจัดให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยทั้งในและนอกเครื่องแบบคอยให้ความช่วยเหลือตลอด 24 ชั่วโมง อีกทั้งยังเพิ่มความถี่ในการตรวจตราและเพิ่มเส้นทางของรถสายตรวจลาดตระเวน และในเวลากลางวันจัดให้มีรถสายตรวจเปิดไฟกระพริบออกตรวจตราลาดตระเวนโดยเฉพาะบริเวณจุดเสี่ยง หรือจุดที่เคยเกิดเหตุอาชญากรรมในเวลากลางวัน เช่น บริเวณทางเท้าริมถนนมักจะมีคนร้ายขี่จักรยานยนต์ขึ้นทางเท้าเพื่อวิ่งราวทรัพย์สิน เป็นต้น วัตถุประสงค์ของการจัดให้มีรถสายตรวจเปิดไฟกระพริบในเวลากลางวันนั้นเพื่อแสดงตนของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยเป็นการยับยั้งข่มขู่คนร้ายที่มีความคิดจะกระทำความผิดในพื้นที่ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ยิ่งไปกว่านั้นจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยยังได้ประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับมาตรการรักษาความปลอดภัยดังกล่าวผ่านศูนย์สื่อสารองค์กร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อให้หนังสือ อาจารย์และบุคลากรภายในสถานศึกษาทราบข่าวสารและเกิดความตระหนักรู้ในการป้องกันทรัพย์สินและป้องกันตนเองไม่ให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม อีกทั้งยังประชาสัมพันธ์ช่องทางติดต่อหากเกิดเหตุด่วนเหตุร้าย โดยแจ้งได้ที่ CU Emergency Line โทร 0221-80000 หรือ 191

ภาพที่ 30 สื่อโทรทัศน์ประชาสัมพันธ์ตามอาคารและโรงอาหารภายในสถานศึกษาเกี่ยวกับ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเพิ่มมาตรการรักษาความปลอดภัย

ที่มา : ศูนย์สื่อสารองค์กร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2558) ภาพถ่ายโดยผู้วิจัย

4.3 การบริหารความปลอดภัยจากอาชญากรรมเชิงนามธรรม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนอกเหนือจากการบริหารงานด้านความปลอดภัยอย่างเป็นทางการ โดยมีศูนย์รักษาความปลอดภัยและจัดการจราจรแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยคอยเฝ้าระวังและให้ความช่วยเหลือบุคลากรของสถานศึกษาตลอด 24 ชั่วโมง และในการรักษาความปลอดภัยเชิงนามธรรมนั้นคือมีสายด่วน CU Emergency Line โทร 0221-80000 แล้ว นิสิต อาจารย์และบุคลากรภายในสถานศึกษาเองยังมีประชาคมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่อยู่บนพื้นที่ไซเบอร์ หรือโซเชียลเน็ตเวิร์ค (Social Network) ซึ่งเป็นเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่เชื่อมโยงคนหลายคนเข้าไว้ด้วยกันผ่านอินเทอร์เน็ต ตัวอย่างเช่น Facebook Twitter หรือแอปพลิเคชันไลน์ (Line) เป็นต้น ซึ่งเปรียบเหมือนสังคมจำลองเสมือนจริงนั่นเอง

นอกจากนี้เครือข่ายสังคมออนไลน์ยังมีประโยชน์ในการเชื่อมต่อข้อมูลข่าวสารให้มีความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น ทำให้บุคลากรภายในสถานศึกษาสามารถสื่อสารกันได้สะดวก ง่ายตาย และ

ประหยัดเวลา อีกทั้งยังทำให้โลกกว้างขึ้นในการติดต่อสื่อสารประสานงานอย่างไม่เป็นทางการและไม่
ต้องติดต่อกันผ่านเอกสารทางราชการกับบุคลากรหรือหน่วยงานภายนอกสถานศึกษาได้อีกด้วย

โดยเฉพาะการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเหตุอาชญากรรมที่เกิดขึ้นภายในจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัยทำให้ผู้คนที่อยู่ในเครือข่ายสังคมออนไลน์ของประชาคมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเกิด
ความตระหนักรู้ในการป้องกันตนเองไม่ให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม และช่วยกันเผยแพร่ ช่วยกัน
เตือนภัยให้แก่บุคคลอื่น ๆ อีกทั้งยังเป็นการช่วยให้เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับเหตุ
อาชญากรรมที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาจากประชาคมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทำให้สามารถจับกุม
คนร้ายที่ก่อเหตุในสถานศึกษาได้ในเวลาต่อมา

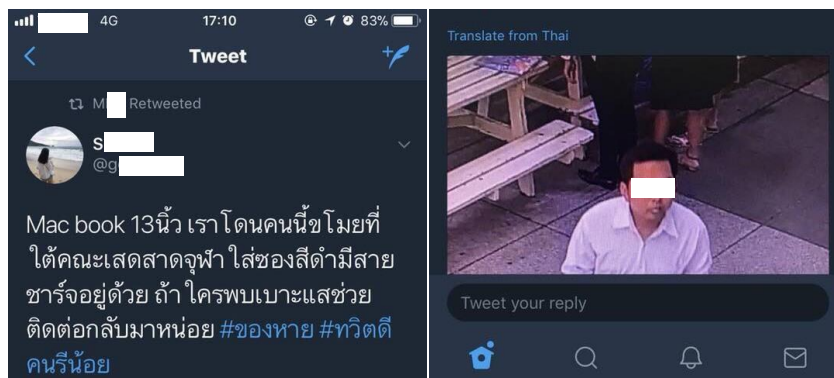
ดังเช่นกรณีมีคนร้ายเป็นชายเข้ามาในสถานศึกษาได้ลักทรัพย์ของนิสิตที่วางทิ้งไว้โรงอาหารไว้
ไม่มีคนเฝ้าระวัง โดยคนร้ายแต่งตัวเลียนแบบนิสิต ทำให้ไม่เป็นที่ต้องสงสัยขณะก่อเหตุ หลังจากเกิด
เหตุดังกล่าวผู้เสียหายและบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้มีการเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นประโยชน์
ในการป้องกันตนเองไม่ให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมและ นับว่าเป็นการใช้ประโยชน์ของเครือข่าย
สังคมออนไลน์ในการป้องกันอาชญากรรมเชิงนามธรรมอีกรูปแบบหนึ่งของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 31 เผยแพร่ภาพร้ายก่เหตุลักทรัพย์ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ซ้าย) กระทั่งต่อมาเจ้าหน้าที่
ตำรวจสามารถจับกุมตัวคนร้ายได้ (ขวา) โดยใช้ประโยชน์ของเครือข่ายสังคมออนไลน์

ที่มา : เครือข่ายสังคมออนไลน์ภายในประชาคมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยผ่าน Line (2560)

ภาพที่ 32 การใช้ประโยชน์ของเครือข่ายสังคมออนไลน์ในการเตือนภัยเหตุคนร้ายแต่งตัวเลียนแบบ
 นิสิตเข้ามาก่อเหตุลักทรัพย์บริเวณโรงอาหารคณะเศรษฐศาสตร์

ที่มา : เครือข่ายสังคมออนไลน์ภายในประชาคมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยผ่าน Twitter (2560)

ด้วยเหตุนี้เครือข่ายสังคมออนไลน์จะมีประโยชน์มากน้อยแค่ไหน ก็ขึ้นอยู่กับการนำไปใช้ของแต่ละบุคคล ซึ่งในปัจจุบันโลกได้ก้าวไปสู่ยุคดิจิทัลที่หลายคนมีโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว สังคมของมนุษย์จึงไม่ได้จำกัดอยู่บนพื้นที่ทางกายภาพเท่านั้น แต่ก้าวข้ามไปอยู่บนเครือข่ายสังคมออนไลน์ ที่สามารถรับรู้และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารได้รวดเร็ว หากนำไปใช้ในทางที่ถูกต้องเป็นประโยชน์ เช่น การประชาสัมพันธ์เหตุอาชญากรรม รวมถึงวิธีการป้องกันตนเองไม่ให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ตลอดจนการเตือนภัยอาชญากรรม อีกทั้งการแจ้งเตือนตำหนิรูปพรรณของคนร้ายแล้วนั้น การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในทางที่เกิดประโยชน์เหล่านี้มาประยุกต์ใช้ในการรักษาความปลอดภัยในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หากทุกคนประชาคมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยช่วยกันเตือนภัยและมีความตระหนักรู้ในภัยอาชญากรรมที่อาจเกิดขึ้นกับตนเองได้ทุกที่และทุกเวลา ย่อมทำให้อาชญากรรมในสถานศึกษาลดลงได้

สรุปการบริหารงานป้องกันอาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยภาพรวมนั้น มีการบริหารงานโครงสร้างทางกายภาพด้านการคมนาคมโดยรอบสถานศึกษาที่มีการคัดกรองยานพาหนะในช่วงเวลากลางวันที่ยังไม่เข้มงวดนัก อีกทั้งยังมีอุปสรรคข้อขัดข้องการบริหารจัดการกำลังพลที่ยังขาดแคลนเมื่อเทียบกับขนาดพื้นที่ที่ต้องรับผิดชอบ ประกอบกับอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยที่มีอุปสรรคทางด้านกฎหมาย ตลอดจนการบังคับบัญชาที่มีทำได้ไม่เต็มที่นักในการออกคำสั่งเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยที่จ้างจากบุคคลภายนอก ปัญหาและอุปสรรคเหล่านี้สมควรที่จะได้รับการแก้ไขปรับปรุงต่อไปเพื่อการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพและยังเป็นการเพิ่มความรู้สึกปลอดภัยให้กับนิสิต อาจารย์และบุคลากรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอีกด้วย

บทที่ 4

วิเคราะห์ปัญหาและอภิปรายผล การตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมเกิดกับทุกคนได้ทุกสถานที่และทุกเวลาหากมีองค์ประกอบของการเกิดอาชญากรรมของตัวเหยื่อ อาชญากร สถานที่ โอกาสและเวลาที่เหมาะสม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นสถานที่หนึ่งที่ยังคงมีนิสิต อาจารย์และบุคลากรในสถานศึกษาตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์ปัญหาการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและอภิปรายผลปัญหาดังกล่าวเพื่อแสดงให้เห็นถึงสาเหตุและปัจจัยของการเกิดอาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อนำไปสู่การกำหนดมาตรการหรือแนวทางป้องกันแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในสถานศึกษาต่อไป ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และอภิปรายผลสาเหตุของการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและบริเวณโดยรอบสถานศึกษา ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาระดับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยหรือระดับปัจเจกบุคคลต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม
  - 1.1 พฤติกรรมของเหยื่ออาชญากรรม
  - 1.2 บุคลิกภาพของเหยื่ออาชญากรรม
  - 1.3 ลักษณะทางชีวภาพของเหยื่ออาชญากรรม
2. ปัญหาผู้ดูแลผู้พิทักษ์ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอ่อนแอ
  - 2.1 อัตรากำลังพลของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่เพียงพอต่อการป้องกันอาชญากรรม
  - 2.2 เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยขาดประสิทธิภาพในการป้องกันอาชญากรรม
3. ปัญหาโครงสร้างเชิงนามธรรมที่เป็นแรงจูงใจให้อาชญากรกระทำความผิดในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
  - 3.1 สภาพเศรษฐกิจและสังคม
  - 3.2 การดำเนินงานของกระบวนการยุติธรรม

4. ปัญหาโครงสร้างทางกายภาพในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและบริเวณโดยรอบต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม

4.1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอยู่ติดกับถนนหลักหลายสายและมีถนนสายย่อยตัดผ่าน ทำให้มีความเสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรม

4.2 ช่วงระหว่างการก่อสร้างเพื่อปรับภูมิทัศน์บริเวณโดยรอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทำให้มีความเสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรม

ซึ่งในแต่ละประเด็นสามารถอธิบายได้ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาระดับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยหรือระดับปัจเจกบุคคลต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม

สาเหตุหนึ่งของการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มาจากตัวบุคคลที่มีพฤติกรรม บุคลิกภาพ ลักษณะทางชีวภาพ หรือแม้กระทั่งการใช้ชีวิตประจำวันซ้ำ ๆ เป็นสาเหตุและปัจจัยที่ส่งผลตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมได้

1.1 พฤติกรรมของเหยื่ออาชญากรรม

พฤติกรรมของเหยื่ออาชญากรรมที่เป็นต้นเหตุ หรือเป็นตัวกระตุ้นในการกระทำความผิดหรือกี่ยวข้องประจำวันของเหยื่อที่ทำซ้ำ ๆ โดยไม่ระมัดระวัง เช่น การทิ้งทรัพย์สินเอาไว้ในสถานที่ที่ไม่มีคนดูแลหรือวางไว้ล่อตาล่อใจอาชญากร การไม่ระมัดระวังตัวคิดว่าสถานศึกษาเป็นสถานที่ปลอดภัย จึงไม่ระวังทรัพย์สินของมีค่า ไม่ปิดล็อกประตูหน้าต่างก่อนออกจากห้อง หรือการพกพาของมีค่าราคาแพงอย่างเปิดเผยในสถานศึกษา

ดังเช่นกรณี อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ถูกลักกระเป๋าเงินที่วางไว้ในห้องพักอาจารย์ โดยเปิดห้องพักอาจารย์ทิ้งไว้ขณะไปเข้าห้องน้ำเพียงชั่วขณะ โดยไม่ได้ปิดล็อกประตู เนื่องจากอาจารย์มีพฤติกรรมที่ติดมาจากประเทศญี่ปุ่นสมัยไปเรียนต่อต่างประเทศ คือพฤติกรรมเมื่อวางทรัพย์สินทิ้งไว้แล้วไม่สูญหาย เนื่องจากคนในประเทศญี่ปุ่นส่วนใหญ่มีระเบียบวินัยและมีความซื่อสัตย์ อาจารย์คนดังกล่าวจึงไม่ระมัดระวังทรัพย์สินของตน ตั้งใจความสำคัญจากคำสัมภาษณ์ **อาจารย์ยุริ** (นามสมมติ) บางส่วนที่ว่า

“ก่อนเกิดเหตุมาทำงานตามปกติ เป็นช่วงเวลากลางวัน ไม่มีคาบสอน มาพักที่ห้องวางทรัพย์สินกระเป๋าเงินไว้ในห้อง เดินไปเข้าห้องน้ำ ไม่ได้ปิดประตูหน้าต่างแต่ประการใด หลังจากกลับมาจากห้องน้ำได้สักพักจะใช้เงินแต่ไม่เห็นกระเป๋าแล้ว คิดว่าน่าจะถูกขโมยช่วงที่เข้าห้องน้ำ กว่าจจะรู้ตัวก็สองชั่วโมงผ่านไป”

หรือดังเช่นกรณีที่มีนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ถูกลักเงินในกระเป๋าเงิน ในขณะที่นิสิตไปใช้บริการศูนย์กีฬา (Cu Sport Complex) แล้ววางกระเป๋าเงินไว้บริเวณที่มานั่งในห้องล็อกเกอร์ที่มีกล้องวงจรปิด จึงไม่ได้นำทรัพย์สินใส่ตู้ล็อกเกอร์ไว้ เพราะคิดว่าวางไว้หน้ากล้องวงจรปิดแล้วทรัพย์สินจะไม่หายไม่มีใครกล้าขโมย ดึงใจความสำคัญคำสัมภาษณ์ **นายเจมส์** (นามสมมติ) บางส่วนที่ว่า

“ผมได้วางกระเป๋าสะพายภายในมีกระเป๋าเงินอยู่ วางไว้หน้าตู้ล็อกเกอร์ บริเวณมานั่งที่ซึ่งคนสามารถเดินเข้าออกได้ แต่วางไว้หน้ากล้องวงจรปิดเพราะคิดว่าปลอดภัยไม่มีใครกล้าขโมยทรัพย์สิน หลังจากออกกำลังกายเสร็จได้กลับมาห้องล็อกเกอร์ เมื่อเปิดดูกระเป๋าจึงพบว่าเงินสดได้หายไป 2,000 บาท”

ทั้งสองกรณีที่กล่าวมานี้ เกี่ยวอาชญากรรมนั้นมีพฤติกรรมที่ไม่ระมัดระวังทรัพย์สินของตนเองเพราะคิดว่าในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีความปลอดภัย และการที่ไม่ปิดล็อกประตูเป็นพฤติกรรมที่เปิดโอกาสให้อาชญากรลงมือกระทำความผิดได้ง่ายเช่นกัน ทำให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีว่าด้วยเหยื่อเป็นผู้กระตุ้นให้เกิดความผิด และทฤษฎีกิจวัตรประจำวันที่เข้าเงื่อนไขว่าด้วยเหยื่อที่เหมาะสมและเปิดช่องโอกาส ประกอบกับการขาดผู้ดูแลทรัพย์สิน ถึงแม้ว่าจะมีกล้องวงจรปิดในกรณีของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ก็ตาม แต่ก็ไม่สามารถที่จะระงับเหตุได้ในขณะที่ลักทรัพย์ได้ทันท่วงทีจึงทำให้บุคคลซึ่งมีพฤติกรรมดังกล่าวข้างต้นตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ทั้งนี้พฤติกรรมการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมดังกล่าวยังมีความสอดคล้องกับวิจัยของนิสิตชั้นปีที่ 3 วิชาปฏิบัติการพัฒนาสังคม วิชาโทพัฒนาสังคมและการวิจัยทางสังคมศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัย (2558) ได้ทำโครงการงานวิจัยเรื่อง การจัดการความปลอดภัยภายในและโดยรอบพื้นที่จุฬาลงกรณ์ ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าความตระหนักรู้หรือความระแวดระวังภัยของนิสิตอยู่ในระดับกลางถึงต่ำ ตลอดจนมีนิสิตจำนวนมากที่ไม่ทราบว่ามีโครงการต่าง ๆ ที่ช่วยลดการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมของศูนย์รักษาความปลอดภัยและจัดการจราจรแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อีกทั้งงานวิจัยของ ธิตามาศ โปธิดารา (2552) ศึกษาเรื่อง แนวทางป้องกันตนเองไม่ให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม: กรณีศึกษานักเรียน นักศึกษาที่อาศัยอยู่หอพักเอกชนในจังหวัดนครปฐม ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าพฤติกรรมของนักเรียน นักศึกษาที่ตื่นตัวต่อสภาพแวดล้อม ไม่ประมาทสนใจศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการป้องกันตนเองไม่ให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ประกอบกับมีพฤติกรรมที่ทำตนเองให้เป็นเหตุช่วยๆ หรือกระตุ้นให้เกิดอาชญากรรม เช่น ไม่วางกระเป๋าหรือของมีค่าไว้ที่ตะกร้านายานพาหนะ ไม่จอดยานพาหนะไว้ในที่เปลี่ยวหรือลับตาคน เมื่ออยู่ในห้องพักหรือออก

ห้องพักลือคประตุน้ำต่างให้หนาแน่น ไม่วางทรัพย์สินมีค่าไว้ในที่บุคคลอื่นมองเห็นได้ง่าย ที่ง่ายต่อการหยิบฉวย เป็นต้น ซึ่งเป็นการป้องกันตนเองไม่ให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมได้เป็นอย่างดี

ในการทำงานเดียวกันหากนิสิต อาจารย์และบุคลากรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีพฤติกรรมที่ตระหนักรู้ในการป้องกันตนเองไม่ให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม จะเป็นการตัดปัจจัยของการเกิดอาชญากรรมได้ตามทฤษฎีวิถีชีวิตประจำวัน ในการที่จะเกิดอาชญากรรมนั้นจะต้องมีองค์ประกอบ 3 ประการ ได้แก่ 1) เหยื่อที่เหมาะสม 2) มีอาชญากรที่จะกระทำผิด 3) ผู้ดูแลผู้พิทักษ์อ่อนแอ หากตัดองค์ประกอบในเรื่องเหยื่อที่เหมาะสมออกไป จะเป็นการลดการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมได้

1.2 บุคลิกภาพของเหยื่ออาชญากรรม

ผู้ที่มีบุคลิกภาพที่อ่อนแอ ไม่มั่นใจในตนเอง ผู้ที่เชื่อคนง่าย ผู้ที่มักยอมจำนนต่อทุกสถานการณ์และทุกคน หรือผู้ที่มีความคิดว่าตนเองมีปมด้อยคิดในแง่ลบ เป็นอีกหนึ่งสาเหตุของการเป็นเหยื่ออาชญากรรม

ดังเช่นกรณีหญิงเจ้าของร้านเสริมสวยที่ตั้งอยู่ในพื้นที่บริเวณโดยรอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วัย 45 ปี ถูกชายที่ไม่รู้จักกันหลอกขอเงินโดยอ้างว่าเป็นลูกน้องของเจ๊กคนหนึ่งที่เป็นลูกค้าร้านเสริมสวย ด้วยบุคลิกภาพที่เป็นคนเชื่อคนง่าย จึงทำให้นางจวงเสียเงินให้กับชายคนดังกล่าว โดยง่ายตาย โดยไม่ได้ตรวจสอบก่อนเลยว่าเป็นลูกน้องของเจ๊กที่เป็นลูกค้าประจำจริงหรือไม่ ดังใจความสำคัญจากคำสัมภาษณ์ **นางจวง** (นามสมมติ) บางส่วนที่ว่า

“คนร้ายบอกว่าเป็นลูกน้องเจ๊กคนหนึ่ง จะเอาเงินมาคืนให้ภายหลัง เจื่ออยู่ตลาดสามย่าน คนร้ายมีรถจักรยานยนต์มีกระบะใส่เพื่อส่งหมูมาด้วย จึงดูเหมือนลูกน้องเด็กส่งหมู คนร้ายพูดจาดี”

หลังจากที่นางจวงถูกหลอกแล้วไม่ได้แจ้งความดำเนินคดีแต่อย่างใดเพราะเห็นว่าเป็นเงินเล็กน้อย และคิดว่าตำรวจมีงานเยอะ มีงานที่ใหญ่กว่าคดีของตนเอง ประกอบกับอายุจึงไม่ได้แจ้งความ พฤติกรรมการยอมจำนนของนางจวงจึงเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมได้ง่าย และทำให้คนร้ายลายนวลไปก่ออาชญากรรมกับคนอื่น ๆ ได้อีกด้วย

จากกรณีดังกล่าวสามารถวิเคราะห์สาเหตุและปัจจัยพฤติกรรมที่ส่งผลให้ตกเป็นเหยื่อของนางจวงเนื่องจากเป็นคนเชื่อคนง่าย ใจดี ใครขอเงินก็ให้ มาในลักษณะรู้จักทั่วไป ปกติจะไม่ถาม ใช้การมองและตัดสินใจเองว่าเป็นคนร้ายหรือไม่ใช่ พฤติกรรมที่ส่งผลตกเป็นเหยื่อได้ง่ายอีก ซึ่งไม่รู้ตัวเลยว่าความใจดีจะส่งผลทางอ้อมให้ตนเองตกเป็นเหยื่อในครั้งนี้ ตามทฤษฎีว่าด้วยเหยื่ออาชญากรรม

ผู้หญิงเป็นกลุ่มเปราะบางทั้งทางกายภาพและจิตใจ ซึ่งมีความอ่อนไหวและเชื่อคนง่าย นางจวงจึงตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในครั้งนี้

ในทำนองเดียวกันกับวิจัยของ ณิชวรรณ วัฒนประภา (2553) ศึกษาเรื่อง ความพร้อมในการป้องกันอาชญากรรมของผู้พักอาศัยในหอพัก ศึกษากรณีหอพักนิสิตหญิง มหาวิทยาลัยบูรพา ในเรื่องของการเข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ความร่วมมือต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยให้ความร่วมมือต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรม เช่นเดียวกับกรณีของนางจวงที่มีบุคลิกภาพที่ยอมจำนนต่อผู้อื่น ไม่ตระหนักว่าตนเองตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ไม่แจ้งความดำเนินคดีกับคนร้าย ทำให้ตนเองเสี่ยงที่จะตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมซ้ำได้ง่าย รวมทั้งการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่บริเวณโดยรอบของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่ได้รับความร่วมมือจากประชาชนที่อยู่อาศัยในละแวก

1.3 ลักษณะทางชีวภาพของเหยื่ออาชญากรรม

เด็ก ผู้หญิง และคนชรา บุคคลเหล่านี้มีความอ่อนแอทางธรรมชาติซึ่งง่ายต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม อันเนื่องมาจากเด็กตัวเล็กไม่สามารถต่อสู้ขัดขืนคนร้ายได้จึงมักถูกลักพาตัว หรือเด็กยังไม่รู้ประสีประสาจึงง่ายที่โดนหลอก ผู้หญิงมีสรีระที่บอบบางกว่าผู้ชายทำให้ถูกข่มขืนหรือเป็นเหยื่อทางกามารมณ์ของผู้ชายได้ง่าย และคนชราที่มีสภาพร่างกายอ่อนแอและเชื่องช้ามักตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินได้ง่าย

โดยเฉพาะอย่างยิ่งในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและบริเวณโดยรอบมีทั้งนิสิตและนักเรียนที่ยังเป็นผู้เยาว์ความเปราะบางทางชีวภาพ เป็นผู้หญิงที่อาจตกเป็นเหยื่อทางเพศและการคุกคามทางเพศในรูปแบบต่าง ๆ ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ง่าย ดังกรณีมีนิสิตหญิงถูกคนร้ายไม่ทราบว่าเป็นผู้ใดเข้าแอบถ่ายภาพลามกและนำไปเผยแพร่ในอินเทอร์เน็ต ได้รับความเสียหายชื่อเสียงและน่าอับอาย ซึ่งถูกแอบถ่ายในขณะที่เข้าห้องน้ำหญิง เหตุเกิดที่บริเวณหอประชุมของคณะวิศวกรรมศาสตร์ ซึ่งเป็นช่วงที่มีกิจกรรมทำให้มีผู้คนพลุกพล่านไปมา ดังใจความสำคัญบางส่วน จากคำสัมภาษณ์นางสาวปาย (นามสมมติ) ที่ว่า

“ขณะเกิดเหตุไม่เห็นตัวอาชญากร แต่ส่วนตัวคิดว่าอาจจะชายเป็นชายหรือหญิงก็ได้ เหตุเกิดที่ห้องน้ำหอประชุมคณะวิศวกรรมศาสตร์ เกิดเวลาประมาณ 17.00-18.00 น. วันที่เกิดเหตุมีงานอีเว้นท์ใหญ่จุฬารธรรมศาสตร์ ที่เกิดเหตุมีคนเดินพลุกพล่าน บุคคลทั่วไปเดินไปมาได้ไม่มีการตรวจสอบแต่อย่างใด ภายหลังมีบุคคลไม่ทราบว่าเป็นผู้ใดติดต่อทางไลน์มาว่ามีคลิปหลุดของปาย เป็นภาพแอบถ่ายในห้องน้ำ”

อีกทั้งยังมีกรณีที่มีนักเรียนมัธยมต้นสองคนของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยถูกคนร้ายชิงทรัพย์ในระหว่างเดินทางกลับบ้านบริเวณริมรั้วคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดึงใจความสำคัญบางส่วน จากคำสัมภาษณ์ **นายนัด** (นามสมมติ) ที่ว่า

“หลังจากเลิกเรียนและเลิกทำกิจกรรม เวลาประมาณ 17.00 น. ผมกับเพื่อนได้เดินมาตามริมถนนบริเวณริมรั้วคณะนิติศาสตร์ ซึ่งเป็นทางเดินที่แคบและติดกับถนนจุฬา 12 มุ่งหน้าออกถนนพญาไท ได้ถูกคนร้ายสองคนอายุประมาณ 20 ปี ชับขีร์รถจักรยานยนต์เข้ามาหา และพูดว่าจะทำร้ายร่างกายหากไม่ให้ทรัพย์สิน นายนัดตกใจและเกรงว่าจะถูกทำร้ายจึงให้ทรัพย์สินเป็นเงินสดไป”

ตามที่ได้ยกตัวอย่างทั้งสองกรณีดังกล่าวนี้ ลักษณะทางชีวภาพมีผลอย่างมากต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและบริเวณพื้นที่โดยรอบ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีว่าด้วยเรื่องเหยื่ออาชญากรรมกล่าวว่ากลุ่มเปราะบาง เช่น เด็กนั้นตกเป็นเหยื่อได้ง่ายเพราะความไม่ประสีประสา และด้วยร่างกายที่ไม่สามารถสู้กับผู้ใหญ่ได้ เหยื่อเป็นเด็กทำให้อาชญากรเลือกที่จะลงมือก่อเหตุ เพราะชู้ให้แล้วได้ง่าย ทฤษฎีวิถีชีวิตได้ยกตัวอย่างไว้ว่าการพกพาเงินเป็นจำนวนมากติดตัว การใช้เส้นทางกลับบ้านทางเดินเป็นประจำทำให้เสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่อ และตัวเหยื่อเองมีวิถีชีวิตที่เสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่อคือการพกเงินสดเป็นจำนวนมากติดตัว

ในส่วนของกรณีนางสาวปายนันท์ทฤษฎีเหยื่อว่าด้วยเหยื่ออาชญากรรมที่ลักษณะส่วนบุคคลของนางสาวปายเป็นผู้หญิง ซึ่งมักตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมทางเพศได้ง่าย และเพศหญิงกระตุ้นให้อาชญากรที่เป็นชายลงมือกระทำความผิดซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีเหยื่อเป็นผู้กระตุ้นให้เกิดอาชญากรรม

ปัญหาการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีสาเหตุมาจากพฤติกรรมบุคลิกภาพ ลักษณะทางชีวภาพของเหยื่อที่ส่งผลให้เกิดอาชญากรรม หากพิจารณาตามทฤษฎีกิจกรรมประจำวัน ที่มีองค์ประกอบเกิดการเกิดอาชญากรรมคือตัวเหยื่อเอง ตัวอาชญากร และการขาดการดูแลจากผู้ดูแลผู้พิทักษ์แล้ว แต่ทั้งนี้ไม่สามารถบอกได้ว่าการเพิ่มหรือลดองค์ประกอบตัวใด หรือตัดองค์ประกอบใดออกไปจะไม่ทำให้เกิดอาชญากรรมได้เสียทีเดียว แต่อย่างน้อยการมีพฤติกรรมตระหนักรู้ในการป้องกันตนเองไม่ให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ย่อมทำให้อาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยลดลง

2. ปัญหาผู้ดูแลผู้พิทักษ์ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอ่อนแอ

ความอ่อนแอของผู้ดูแลผู้พิทักษ์ คือการที่ผู้ดูแลไม่อยู่ หรือมีอยู่แต่ไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้ดูแลก็คือสิ่งใดก็ตามที่สามารถยับยั้งไม่ให้อาชญากรรมเกิดขึ้น ส่วนใหญ่มักจะเป็นคนหรืออาจเป็นอุปกรณ์ก็ได้ เช่น ตำรวจลาดตระเวน พนักงานรักษาความปลอดภัย เพื่อนบ้าน คนเฝ้าประตู กล้องโทรทัศน์วงจรปิด เป็นต้น

ถึงแม้ว่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะมีผู้ดูแลผู้พิทักษ์ คือ ศูนย์รักษาความปลอดภัยและจัดการจราจรแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีกล้องวงจรปิดตามอาคารและถนนต่าง ๆ ในสถานศึกษาและบริเวณโดยรอบแล้วก็ตาม แต่ยังมีบางกรณีที่มีการเข้าถึงเหตุ การระงับเหตุ หรือการเฝ้าระวังเหตุอาชญากรรมนั้นเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพหรือไม่ทั่วถึง ตลอดจนบางจุดบางมุมกล้องวงจรปิดส่องไม่ทั่วถึงเกิดมุมอับ อีกทั้งการคัดกรองบุคคลเข้าออกสถานศึกษาเป็นไปได้ยากที่จะตรวจได้ละเอียดทุกราย ยิ่งไปกว่านั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจที่จะเข้ามาดูแลนิสิต อาจารย์และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั้นมีกำลังพลที่น้อย ดูแลไม่ทั่วถึง จึงทำให้ยังมีบุคคลภายในและบริเวณโดยรอบสถานศึกษาตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม

2.1 อัตรากำลังพลของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่เพียงพอต่อการป้องกันอาชญากรรม

จากข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคือรองผู้อำนวยการศูนย์รักษาความปลอดภัยและจัดการจราจรแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทำให้ทราบถึงอัตรากำลังพลของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีจำนวน 300 คน โดยกำลังพลในเวลากลางคืนจะลดจำนวนคนเข้าเวร เนื่องจากมีการปิดประตูควบคุมการเข้าออกและจำกัดพื้นที่ในการดูแลให้เล็กแคบลง จึงใช้เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในเวลากลางคืนน้อยกว่าในเวลากลางวัน

จากการค้นคว้างานวิจัยของนิสิตชั้นปีที่ 3 วิชาปฏิบัติการพัฒนาสังคม วิชาโทพัฒนาสังคม และการวิจัยทางสังคมศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2557) ในโครงการวิจัยเรื่องการจัดการความปลอดภัยภายในและรอบพื้นที่จุฬา ได้สัมภาษณ์ **ณเรึงศักดิ์ บุญบรรดาลชัย** ซึ่งอธิบายว่า

“ศูนย์รักษาความปลอดภัยมีข้อจำกัด มีหน้าที่รับผิดชอบที่นอกเหนือจากงานรักษาความปลอดภัย เช่นการจัดการจราจร การระงับอัคคีภัย รวมไปถึงการช่วยพยาบาลนิสิต และขอบเขตการรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยจำกัดอยู่แค่ภายในรั้วมหาวิทยาลัยเท่านั้น ไม่มีสิทธิ์ในการพกพาอาวุธและไม่มีอำนาจการจับกุมผู้กระทำความผิด ปัจจุบัน

จำนวนเจ้าหน้าที่ น้อยกว่าความต้องการที่ต้องการ ทำให้การจัดสรรทรัพยากรให้เหมาะสม ต่อพื้นที่ที่มีความยากลำบาก การสอดส่องดูแลมีช่องโหว่”

ยิ่งไปกว่านั้นข้อมูลจากการสัมภาษณ์รองผู้อำนวยการศูนย์รักษาความปลอดภัยและจัดการ จราจรแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทำให้ทราบจำนวนเจ้าหน้าที่ในปัจจุบันซึ่งมีอยู่จำนวน 300 คน มีอัตรากำลังพลไม่เพียงพอที่จะรักษาความปลอดภัยที่ดี แสดงให้เห็นถึงการขาดความสามารถในการ ปกป้องทรัพย์สินหรือชีวิตร่างกาย ตามทฤษฎีกิจกรรมประจำวัน เมื่อใดก็ตามที่ผู้ดูแลผู้พิทักษ์อ่อนแอ ย่อมส่งผลให้บุคคลในความปลอดภัยมีความเสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมมากขึ้น และทำให้ อาชญากรอาศัยโอกาสของช่องโหว่นี้ในการลงมือกระทำความผิด

2.2 เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยขาดประสิทธิภาพในการ ป้องกันอาชญากรรม

การขาดประสิทธิภาพในการป้องกันอาชญากรรมของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดังเช่นกรณีมีคนร้ายเข้ามาแย่งอาคารเกษมอุทยานิน 60 ปี คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยคนร้ายปืนเข้ามาจากอาคารจอดรถที่อยู่ติดกัน ขึ้นไปยังบริเวณชั้น 10 และชั้น 11 เพื่อขโมยทรัพย์สิน ซึ่งเป็นวันเกิดเหตุเป็นช่วงวันหยุด อาจารย์และเจ้าหน้าที่รักษาความ ปลอดภัยของคณะรัฐศาสตร์ได้เดินทางไปสัมมนาต่างจังหวัด

จากการที่อาจารย์และเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำคณะรัฐศาสตร์ไปสัมมนา ต่างจังหวัด ไม่มีเจ้าหน้าที่เฝ้าดูแลอาคาร จึงได้จัดให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยจากส่วนกลางมา เข้าเวรทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยอาคารดังกล่าวแทนเจ้าหน้าที่ประจำ เจ้าหน้าที่รักษาความ ปลอดภัยส่วนกลางขาดความช่างสังเกตบริเวณอาคารต่าง ๆ อีกทั้งไม่มีความชำนาญในพื้นที่และไม่ รู้จักบุคคลต่าง ๆ ที่อยู่ในคณะรัฐศาสตร์ จึงทำให้อาชญากรแฝงตัวเข้ามาก่อเหตุในลักทรัพย์และ หลบหนีไป

ภายหลังได้เปิดกล้องวงจรปิดจึงทราบว่ามีคนร้ายปืนเข้ามาอาคารจอดรถเข้ามาลักทรัพย์ ดังใจความสำคัญบางส่วนจากการสัมภาษณ์ **นายรัตน์** (นามสมมติ) 52 ปี ตัวแทนนิติบุคคลของ คณะรัฐศาสตร์เข้าแจ้งความดำเนินคดีกับคนร้าย และเป็นข้าราชการพนักงานเป็นตำแหน่งหัวหน้า หน่วยงานอาคารสถานที่ ดังคำสัมภาษณ์ที่ว่า

“ช่วงที่ไปสัมมนาวันหยุดวันเสาร์ ตอนนั้นเราให้ยามส่วนกลางเป็นคนดูแล เมื่อรถ ออกเดินทางประมาณ 1 ชั่วโมง มีโทรศัพท์มาจากคณะว่าแอร์ไม่ติดเมื่อให้ช่างตรวจสอบจึง

ทราบว่าคุณขโมยเป็นพวกเบรกเกอร์ไฟ เมื่อดูจากกล่องวงจรปิดคนร้ายมีลักษณะชำนาญเส้นทาง คือรู้ว่าเข้าทางไหน ออกทางไหน อาจจะเป็นช่างแอร์ที่เคยก่อสร้างตึก”

จากกรณีดังกล่าวเมื่อวิเคราะห์แล้วจะเห็นได้ว่าการที่เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยส่วนกลางขาดความชำนาญในพื้นที่ และไม่รู้จักบุคคลทั่วไปที่อยู่คณะรัฐศาสตร์ จึงเกิดความอ่อนแอในการดูแลป้องกันเหตุ ทำให้เกิดอาชญากรรมซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีกิจกรรมประจำวัน การที่จะเกิดอาชญากรรมนั้นต้องมี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) เหยื่อหรือเป้าหมายที่เหมาะสม 2) ขาดผู้ดูแลผู้พิทักษ์หรือมีแต่อ่อนแอ และ 3) อาชญากรที่มีแรงจูงใจในการกระทำความผิด เมื่อใดที่ผู้ดูแลหรือผู้พิทักษ์ อ่อนแอ ก็จะเป็นการเปิดช่องโอกาสให้อาชญากรลงมือกระทำความผิดได้ง่าย

ตลอดจนกรณีดังกล่าวยังสอดคล้องกับวิจัยของนิสิตชั้นปีที่ 3 วิชาปฏิบัติการพัฒนาสังคม วิชาโทพัฒนาสังคมและการวิจัยทางสังคมศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัย (2558) ได้ทำโครงการงานวิจัยเรื่อง การจัดการความปลอดภัยภายในและโดยรอบพื้นที่จุฬาลงกรณ์ ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า จำนวนเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยไม่เพียงพอต่อการดูแล มีหน่วยงานรับผิดชอบดูแลรักษาความปลอดภัยภายในและภายนอกจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยคนละหน่วยงานกัน ซึ่งทำให้เกิดพื้นที่ทับซ้อนของการบังคับบัญชาและดูแลความสงบ ทำให้นิสิต อาจารย์ และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีความเสี่ยงที่จะตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมได้

อีกทั้งยังมีตัวอย่างกรณีนางสาวสวยนิสิตปริญญาโท คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถูกคนร้ายขังขังจักรยานยนต์กระชากกระเป๋าสะพายมูลค่าสูงพร้อมทรัพย์สินภายในกระเป๋าแล้วหลบหนีไป เหตุเกิดที่ลานจอดรถของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี เวลาประมาณ 21.00 น.หลังจากที่นิสิตเลิกเรียน โดยเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทำให้นางสาวสวยล้มศีรษะฟาดพื้นได้รับบาดเจ็บ และคนร้ายหลบหนีไปอย่างง่ายดาย โดยขังขังออกทางประตูคณะรัฐศาสตร์ ที่เปิดไว้ โดยไม่มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยดูแลอยู่ตลอดเวลา

ซึ่งก่อนเกิดเหตุคนร้ายได้ขังขังจักรยานยนต์วนเวียนไปมาบริเวณลานจอดรถอยู่หลายรอบ โดยไม่มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยคอยสังเกตพฤติกรรมของคนร้าย ดังใจความสำคัญบางส่วนที่ได้จากการสัมภาษณ์ **นางสาวสวย** (นามสมมติ) ที่ว่า

“หลังจากเลิกเรียน ได้มาที่รถยนต์ของตนเพื่อจะเอากระเป๋าสะพายเก็บไว้ในรถยนต์ แต่ทันใดนั้นหัวฟาดพื้นไปเข้าใจว่ารถจักรยานยนต์ชน แต่พอลุกขึ้นมากระเป๋าหายไปแล้ว ร้องเรียกให้คนช่วยว่าโดนกระชากกระเป๋า เพื่อน ๆ จะช่วยกันวิ่งตาม กล่องวงจรปิดจับทะเบียนไม่ได้รถจักรยานยนต์ของคนร้ายไม่ได้ และไม่มี เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในเวลาที่เกิด

เหตุด้วย เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยควรจะมี อีกอย่างอยู่ใกล้หน้าประตูทางเข้ามหาวิทยาลัยประตูใหญ่เห็นยามกำลังปิดตึกจึงขอความช่วยเหลือ”

จากกรณีดังกล่าวนี้สามารถวิเคราะห์สาเหตุและปัจจัยได้ว่า เนื่องจากนางสาวสวยมีรายได้ที่สูง และใช้รถยนต์ส่วนตัวที่ค่อนข้างแพงและเป็นรุ่นใหม่ ประกอบกับใช้กระเป๋าสะพายแบรด์เนมเป็นที่ล่อตาล่อใจของอาชญากร รสนิยม วิถีชีวิตของนางสาวสวยนั้นเป็นการกระตุ้นอาชญากรก่อเหตุ โดยไม่รู้ตัว อาชญากรอาจจะมาดูว่ารถคันใดแพงหรือมีทรัพย์สินของมีค่า และการใช้ชีวิตของนางสาวสวยที่ใช้ของแพงหรูหราที่ไม่รู้ตัวว่าจะตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมได้ตามทฤษฎีวิถีชีวิตที่กล่าวว่าการใช้ของหรูหราให้คนอื่นเห็นนั้นมีความเสี่ยงที่จะตกเป็นเหยื่อ และบริเวณที่เกิดเหตุนี้เป็นลานจอดรถที่ไม่มีการคัดกรองรถที่เข้าออก ถึงแม้ว่าจะเป็นที่จอดของนิสิตก็ตามแต่ขาดผู้ดูแล ณ ขณะนั้น ประกอบกับแสงสว่างไม่เพียงพอ ซึ่งการขาดการดูแลนั้นตรงกับทฤษฎีกิจกรรมประจำวันว่าด้วยเงื่อนไขขาดผู้ดูแลจึงก่อให้เกิดอาชญากรรม

อีกทั้งยังมีกรณีแม่ค้าร้านขายน้ำในโรงอาหารรัฐศาสตร์ถูกจัดร้านเข้าไปขโมยเงินที่เก็บเอาไว้ในกล่องตำแหน่งเดิมเป็นประจำในช่วงวันหยุดเสาร์อาทิตย์ และวันเวลาเกิดเหตุเป็นวันที่ฝนตกหนัก ช่วงประมาณเดือนสิงหาคมซึ่งเป็นฤดูฝน ไม่มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยคอยดูแลอาคาร และขณะเกิดเหตุไม่มีใครได้ยินเสียงจัดร้านเนื่องจากฝนตกหนัก

หลังจากที่เปิดร้านในวันจันทร์ตามปกติมีร่องรอยการจัดแงะ และรอยคาบโคลนเต็มร้าน สันนิษฐานว่ามาจากตัวคนร้ายที่ตัวเปียกฝนและโคลน จัดแงะร้านเข้ามาเพื่อขโมยของ แม้ว่าจะมีการปิดล้อมร้านเป็นอย่างดีแล้วแต่ขาดการดูแลอาคารจากเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในวันหยุด จึงทำให้แม่ค้าร้านขายน้ำตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ดังใจความสำคัญบางส่วนจากการสัมภาษณ์ **นางผิน** (นามสมมติ) ลูกจ้างร้านขายน้ำ อายุ 36 ปี ที่ว่า

“ขณะเกิดเหตุ ไม่ทราบ ไม่เห็นตัวอาชญากร ไม่ทราบอายุ ไม่ทราบเพศ ไม่มีกล้องวงจรปิด ไม่มีเหตุโกรธเคืองกับผู้ใด จึงจดจำดำหนิอะไรไม่ได้ อาชญาน่าจะมาก่อเหตุเวลากลางคืน และเป็นเสาร์อาทิตย์ที่ฝนตกหนัก มีรอยน้ำรอยโคลนเต็มไปหมดบริเวณที่คนร้ายปีนจัดแงะเข้ามา หากคนร้ายทำอะไรเสียงดังก็ไม่มีใครได้ยิน เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยอยู่ตามจุดของเขาไม่ได้เข้ามาดูภายในโรงอาหาร”

จากกรณีตัวอย่างดังกล่าวข้างต้นวิเคราะห์สาเหตุและปัจจัย นางผินนั้นจะปิดล้อมร้านเสมอเมื่อปิดร้าน ไม่ได้เปิดทิ้งไว้และไม่เปิดโอกาสให้กับอาชญากร มีการป้องกันทรัพย์สินอย่างดี แม้แต่

ขณะเปิดร้านยังนั่งเฝ้าตลอดเวลา ไม่มีการวางสิ่งของทิ้งไว้ แต่ว่ามีข้อด้อยคือเก็บเงินไว้ที่เดิมเป็นประจำ ประกอบกับช่วงวันเวลาที่เกิดเหตุเป็นวันหยุดและมีฝนตกหนัก หากมีการจัดแวงร้านเสียงดังทำให้ไม่มีคนได้ยินเสียงการจัดแวงร้านดังกล่าว

จากกรณีดังกล่าวข้างต้น จึงเห็นได้ว่านางผินมีความระมัดระวังตัวอยู่เสมอ มีการปิดล็อกร้านแต่แล้วยังตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม เนื่องจากขาดผู้ดูแลไม่เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยดูแลบริเวณที่เกิดเหตุ เป็นเวลากลางคืนและฝนตกหนัก โอกาสเหมาะและเป็นใจแก่อาชญากร เป็นไปตามทฤษฎีกิจกรรมประจำวันที่มีอาชญากร และขาดผู้ดูแล อีกทั้งบริเวณร้านไม่มีกล้องวงจรปิดด้วย และการที่นางผินเก็บเงินไว้บริเวณเดิมเป็นประจำนั้นอาจทำให้อาชญากรคอยจับตาเฝ้าดูอยู่ จึงเป็นวิถีชีวิตที่ทำให้เป็นประจำที่ส่งผลให้ตกเป็นเหยื่อถูกขโมยทรัพย์สินได้ตามทฤษฎีกิจกรรมประจำวัน

ถึงแม้ว่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะมีการจัดเจ้าหน้าที่รักษาความภัยดูแลตามอาคารสถานที่ตามจุดต่าง ๆ แล้วก็ตาม แต่การขาดประสิทธิภาพและจำนวนกำลังพลที่ไม่เพียงพอที่ไม่ควรอ่อนแอตามทฤษฎีกิจกรรมประจำวัน หากผู้ดูแลอ่อนแอเมื่อใด การเกิดอาชญากรรมอาจเกิดขึ้นได้ง่าย จึงเป็นอีกสาเหตุและปัจจัยหนึ่งส่งผลให้บุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั้นตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม

3. ปัญหาโครงสร้างเชิงนามธรรมที่เป็นแรงจูงใจให้อาชญากรกระทำความผิดในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สภาพเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนจรรยาบรรณของกระบวนการยุติธรรมนั้น สามารถผลักดันให้บุคคลที่อยู่ในสังคมที่ไม่เท่าเทียมและมีความยากจน ประกอบกับไม่มีความเกรงกลัวกฎหมาย ยิ่งเป็นแรงเสริมกระตุ้น จูงใจให้บุคคลก่ออาชญากรรมได้ แต่ไม่ใช่ทุกกรณีหากแต่ตัวบุคคลนั้นมีทัศนคติภายในและได้รับการเลี้ยงดูที่ดี แม้ว่าจะอยู่ในสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดีก็สามารถที่จะเป็นคนดีของสังคมได้เช่นกัน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีสิ่งแวดล้อมเชิงนามธรรมที่เป็นเขตเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ จึงหลีกเลี่ยงไม่ได้เลยว่าจะมีผู้คนหลั่งไหลเข้ามาทำงานและเกิดความเหลื่อมล้ำทางสังคมที่อาจเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลหันเหมาก่ออาชญากรรมได้

3.1 สภาพเศรษฐกิจและสังคม

ในสังคมมีความเหลื่อมล้ำด้านเศรษฐกิจและสังคม ค่านิยมในวัตถุของคนในสังคม โอกาสเข้าถึงทรัพยากร เข้าถึงการศึกษา เข้าถึงสวัสดิการ และการจ้างงานของคนในสังคมไม่เท่าเทียมกัน สภาพเหล่านี้บีบบังคับให้คนในสังคมกระทำความผิดและแน่นอนว่าจะต้องมีผู้ที่ต้องตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม แต่หากสังคมมีความเป็นอยู่ที่ดี คนในสังคมอยู่ดีกินดี ปัญหาอาชญากรรมและการตก

เป็นเหตุอาชญากรรมย่อมลดลงตามไปด้วย ดังนั้นสภาพเศรษฐกิจและสังคมจึงเป็นปัจจัยสำคัญ ปัจจัยหนึ่งที่กำหนดทิศทางการกระทำของคนในสังคมว่าจะเป็นพลเมืองดีหรือเป็นอาชญากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั้นมีที่ตั้งอยู่ในย่านใจกลางเมือง อยู่ในเขตเศรษฐกิจของประเทศ เช่น สยามสแควร์ ที่มีประชากรแฝงและผู้คนหลังไหลเข้ามาทั้งมาทำงาน มาเรียน หรือมาเที่ยว รวมทั้งมีอาชญากรก็ตาม แต่เหตุอาชญากรรมนั้นจะเกิดขึ้นได้กับบางคนในพื้นที่พหุวัฒนธรรมของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เหตุนี้เกิดจากตัวบุคคลเองที่ไม่ระมัดระวังทรัพย์สิน ประกอบกับการ บริหารจัดการของสำนักงานจัดการทรัพย์สินจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและการรักษาความปลอดภัย ของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยบริเวณสยามสแควร์เท่านั้น

จากการศึกษาวิจัยกลับพบว่าสภาพเศรษฐกิจและสังคมกลับมิได้เป็นสาเหตุหรือปัจจัยที่ส่งผล ต่ออนิสิต อาจารย์ หรือบุคลากรให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หรือส่งผล น้อยมากดังคำสัมภาษณ์ **รองผู้อำนวยการศูนย์รักษาความปลอดภัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย** ที่ว่า

“เศรษฐกิจ สังคม ไม่เกี่ยว ส่วนใหญ่เกิดแฉงห่างมากกว่า แต่ทางห้างเองได้รับการ อบรมจากหลาย ๆ ฝ่าย จากตำรวจ ไม่ค่อยได้เห็นเหตุ หากจะเกิดเหตุก็ไม่ลามมาที่จุฬาฯ และไม่เห็นจะมีเหตุแฉงศูนย์หนังสือหรือคณะทันตแพทย์ แต่อาจจะมีเหตุวิ่งราวตรงริมถนน หากมีเหตุบ่อย ๆ”

อีกทั้งใจความบางส่วนจากคำสัมภาษณ์ **อาจารย์ยุริ** (นามสมมติ) ที่มีความสอดคล้องกันหรือ คล้ายคลึงกัน ที่ว่า

“เศรษฐกิจดี เช่น มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นต้น คึกคักดี มี คนเยอะยิ่งปลอดภัย มีอาชญากรรมเล็กน้อยแค่ ขโมยของ ไม่มีการฆ่ากันเหมือนตามหอพัก ต่างจังหวัด แฟนเชือดกัน ถ้าเกิดไม่มีคน จะมีการข่มขืน”

นอกจากนี้ยังมีใจความบางส่วนจากคำสัมภาษณ์ **นางสาวสวย** (นามสมมติ) ที่ไปในทำนอง เดียวกันที่ว่า

“ไม่คิดว่าเศรษฐกิจจะส่งผลให้เกิดอาชญากรรม คิดว่าสิ่งพวกนี้เกิดจากจิตสำนึก สำนึกของอาชญากรมากกว่า”

3.2 การดำเนินงานของกระบวนการยุติธรรม

สาเหตุของการเกิดอาชญากรรมอีกสาเหตุหนึ่ง คือการดำเนินงานและขั้นตอนในการนำตัวอาชญากรรมมาลงโทษล่าช้า บางกรณีขาดความเป็นธรรม ทำให้เหยื่อรู้สึกท้อแท้ต่อกระบวนการยุติธรรม บางกรณีเหยื่อไปแจ้งความเพราะไม่ต้องการให้เกิดเหตุซ้ำอีก แต่ไม่ได้รับการช่วยเหลือหรือดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด บางกรณีเมื่อคดีถึงขั้นมีคำพิพากษาแล้วบทลงโทษกลับไม่มีความเป็นธรรม เมื่อเกิดเหตุการณ์เช่นนี้ตัวอาชญากรจึงรู้ถึงช่องว่างทางกฎหมาย การติดตามจับกุมของเจ้าหน้าที่ตำรวจล่าช้า ทำให้อาชญากรยำเินและเกิดความกำเริบ กล้าที่จะกระทำผิดซ้ำอีกเพราะไม่มีความเกรงกลัวต่อกระบวนการยุติธรรม ดึงใจความบางส่วนจากคำสัมภาษณ์ **นางสาวปาย** (นามสมมติ) ที่เคยตกเป็นเหยื่อถูกคนร้ายแอบถ่ายภาพขณะเข้าห้องน้ำที่หอประชุมคณะวิศวกรรมศาสตร์ ที่ว่า

“ถ้าจับไม่ได้คงก่อเหตุซ้ำ ต่อให้ก่อเหตุมาแล้วเป็นการชี้โพรงให้กระรอกรู้ว่าทำได้ ต่อให้มีแม่บ้านในห้องน้ำ แม่บ้านก็อาจจะเป็นคนก่อเหตุก็ได้ คนร้ายจับได้แล้วไง คดีนี้ที่จับได้ เพราะเพื่อน้องเค้าใหญ่โต มียศตำแหน่งน่าจะเป็นตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ทำให้เกิดการเลือกปฏิบัติในการทำคดี ถ้าเป็นคนธรรมดาคงถูกเพิกเฉย”

อีกทั้งยังมีใจความบางส่วนจากคำสัมภาษณ์ **รองผู้อำนวยการศูนย์รักษาความปลอดภัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย** ที่ว่า

“ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ พอจับตัวไปส่งโรงพักไม่มีผู้เสียหายเลยดำเนินคดีไม่ได้ และอีกอย่างตำรวจคดีเยอะ และพวกชอบโชว์อวัยวะเพศอาจจะเป็นคนตีเล็กน้อย จับคนก็ต้องมีของกลาง มีการเฝ้าระวังบุคคลที่เกิดก่อเหตุ ติดตาม เช่น รถจักรยานยนต์นี้เข้ามา จะแจ้งนอกเครื่องแบบไปประกบ ต้องรอเหตุซึ่งหน้า รอให้ก่อเหตุถึงจะจับได้ ทั้งที่จริงของเดิม(หลักฐานเดิม) มีอยู่แล้วแต่จับไม่ได้ บางกรณีมีการไถ่เกลี้ยและปล่อยตัวไป หรือบางทีจับไปส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจแล้ว ตำรวจบอกว่าจับมา ไม่มีของกลางหรือหลักฐานที่ตัว ไม่มีอำนาจหน้าที่จับมาได้อย่างไร ไม่ได้รับการช่วยเหลืออำนวยความสะดวกที่ดี แต่พอไปคนร้ายขโมยของลูกนายตำรวจ ดันจับเร็ว มีความล่าเอียง”

เนื่องจากเมื่อมีเหตุอาชญากรรมขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย การดำเนินงานของกระบวนการยุติธรรมขั้นตอนที่เป็นอุปสรรค หลายประการ เช่น ในชั้นสอบสวน นำผู้กระทำความผิดมาลงโทษล่าช้า บางครั้งขาดความเป็นธรรม ตัวเหยื่ออาชญากรรมจึงเกิดความรู้สึกท้อแท้ต่อระบบงาน

ยุติธรรม บางครั้งเหยื่อไปแจ้งเหตุอาชญากรรมให้เจ้าหน้าที่ทราบเพื่อดำเนินการและหาแนวทางป้องกันเหตุดังกล่าวไม่ให้เกิดซ้ำอีก

อีกทั้งในชั้นอัยการและชั้นศาล บางครั้งมีการคอร์ปชั่นในสำนวนการสอบสวนเพื่อขอลดโทษก่อนส่งสำนวน บางครั้งเมื่อดำเนินคดีถึงชั้นฟังคำพิพากษาแล้ว บทลงโทษที่ศาลสั่งไม่เป็นธรรม ดังนั้นเมื่อเกิดเหตุการณ์เช่นนี้อีก ตัวอาชญากรหรือผู้กระทำความผิดทราบถึงช่องว่างทางกฎหมาย ทำให้อาชญากรชะล่าใจและเกิดความเหิมเกริม กล้าที่จะทำผิดเพราะความไม่เกรงกลัวกฎหมาย

4. ปัญหาโครงสร้างเชิงรูปธรรมของพื้นที่ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและบริเวณโดยรอบต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีพื้นที่สถานศึกษาอยู่ในใจกลางเขตเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ และยังมีพื้นที่พาณิชย์ของสำนักงานจัดการทรัพย์สินแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่เป็นย่านการค้าขนาดใหญ่คือสยามสแควร์ จึงทำให้มีอาณาเขตติดกับถนนสายหลักหลายสาย ได้แก่ ถนนพญาไท ถนนพระรามที่ 1 ถนนพระรามที่ 4 และถนนอังรีดูนังต์ รวมถึงยังมีถนนหลายเล็ก ๆ หลายสายที่ตัดผ่านสถานศึกษา โดยถนนที่ตัดผ่านนั้นขาดการควบคุมยานพาหนะ หรือคัดกรองได้ยาก

4.1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอยู่ติดกับถนนหลักหลายสายและมีถนนสายย่อยตัดผ่าน ทำให้มีความเสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีช่องทางเข้าออกผ่านสถานที่ อาคารต่าง ๆ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อีกทั้งยังมีการคมนาคมที่สะดวกคือรถไฟฟ้า BTS สถานีสยามและรถไฟฟ้าใต้ดิน MRT สถานีสามย่าน เป็นสถานีที่มีที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงทำให้มีผู้คนหลั่งไหลเข้ามาในพื้นที่อยู่ตลอดเวลาอย่างหลีกเลี่ยงได้ยาก

ยิ่งไปกว่านั้นโครงสร้างทางกายภาพที่ช่วยป้องกันเหตุอาชญากรรม เช่น รั้ว ประตู กำแพง ในบางเวลาการป้องกันอาชญากรรมโดยใช้สิ่งแวดล้อมทางกายภาพนั้นขาดการดูแล คัดกรอง หรือมีจุดคัดกรองแล้วแต่ไม่สามารถตรวจสอบยานพาหนะและผู้คนที่สัญจรไปมาได้ทุกคน ทำให้อาชญากรแฝงตัวเข้ามาได้ง่าย และเมื่อลงมือก่อเหตุก็สามารถหลบหนีไปตามถนนใหญ่ต่าง ๆ ไปได้ง่ายเช่นกัน

ดังเช่นกรณีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชื่อนายนัด (นามสมมติ) กับเพื่อนรวมสองคน อายุ 15 ปี หลังจากเลิกเรียนและเลิกทำกิจกรรม เวลาประมาณ 17.00 น. นายนัดกับเพื่อน ได้เดินมาตามริมถนนบริเวณริมรั้วคณะนิติศาสตร์ ซึ่งเป็นทางเดินที่แคบและติดกับถนนจุฬา 12 มุ่งหน้าออกถนนพญาไท ได้ถูกคนร้ายสองคนอายุประมาณ 20

ปี ซับซีร์ถัจกรยานยนต์เข้ามาหา และพูดว่าจะทำร้ายร่างกายหากไม่ให้ทรัพย์สิน นายนัดตกใจและเกรงว่าจะถูกทำร้ายจึงให้ทรัพย์สินเป็นเงินสดไป 15,000 บาท บริเวณริมรั้วคณะนิติศาสตร์ไม่มีกล้องวงจรปิด และคนร้ายเข้าถึงตัวคนที่เดินริมถนนได้ง่าย ไม่มีผู้ดูแลและป้องกันในขณะที่เกิดเหตุแต่อย่างใด และตัวเหยื่อเองนั้นพกเงินสดติดตัวเป็นจำนวนมาก เกินกว่าเด็กทั่วไปปกติจะพก ซึ่งเด็กให้เหตุผลว่าผู้ปกครองไปต่างประเทศหลายวันจึงให้เงินไว้ใช้ ดังคำสัมภาษณ์ **นายนัด** (นามสมมติ) บางส่วนที่ว่า

“ผมกับเพื่อนได้เดินมาตามริมถนนบริเวณริมรั้วคณะนิติศาสตร์ ซึ่งเป็นทางเดินที่แคบและติดกับถนนจุฬา 12 มุ่งหน้าออกถนนพญาไท บริเวณริมรั้วคณะนิติศาสตร์ไม่มีกล้องวงจรปิด และคนร้ายเข้าถึงตัวคนที่เดินริมถนนได้ง่าย”

จากกรณีดังกล่าวสามารถวิเคราะห์สาเหตุและปัจจัย การที่นายนัดใช้เส้นทางที่แคบติดกับถนนสายย่อยคือถนนจุฬาลงกรณ์ 42 ซึ่งติดกับถนนสายหลักคือถนนพญาไทและถนนพระรามที่ 4 ทำให้คนร้ายเข้าถึงตัวนายนัดเพื่อก่อเหตุชิงทรัพย์และหลบหนีได้ง่าย ประกอบกับบริเวณที่เกิดเหตุไม่มีกล้องวงจรปิดทำให้เป็นสถานที่ที่มีความเสี่ยงเกิดอาชญากรรมมากขึ้น อีกทั้งนายนัดนำตัวเข้าไปในสถานที่เสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่อ ซึ่งเป็นสถานที่ตามทฤษฎีสถานที่ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน ไม่มีการจัดการติดกล้องวงจรปิดหรือจัดสภาพทางเดินริมรั้วให้ปลอดภัยตามทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม

นอกจากนี้ยังมีกรณีของนางสาวสวย (นามสมมติ) นิสิตปริญญาโท อายุ 42 ปี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถูกคนร้ายซับซีร์ถัจกรยานยนต์กระชากกระเป๋าสะพายมูลค่าสูงพร้อมทรัพย์สินภายในกระเป๋าแล้วหลบหนีไป โดยคนร้ายซับซีร์ถัจกรยานยนต์เข้ามาทางประตูคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ซึ่งขณะนั้นเป็นเวลา 21.00 น. ไม่มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยคอยเฝ้า เมื่อคนร้ายก่อเหตุกระชากกระเป๋าบริเวณลานจอดรถที่ไม่มีไฟฟ้าส่องสว่างเพียงพอ ทำให้คนร้ายกล้าที่จะลงมือก่อเหตุ หลังจากก่อเหตุแล้วคนร้ายได้ซับซีร์ถัจกรยานยนต์หลบหนีออกทางประตูคณะรัฐศาสตร์ ออกไปยังถนนอังรีดูนังต์ซึ่งเป็นถนนสายหลักที่ติดกับรั้วจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยหลบหนีไปอย่างง่ายดาย

ดังกรณีข้างต้นที่กล่าวมาแล้วนั้น สามารถวิเคราะห์สาเหตุและปัจจัยโครงสร้างทางกายภาพที่เอื้ออำนวยให้นางสาวสวยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมนั้น บริเวณที่เกิดเหตุนั้นเป็นลานจอดรถที่ไม่มีการคัดกรองรถที่เข้าออก ถึงแม้ว่าจะเป็นที่จอดของนิสิตก็ตามแต่ขาดผู้ดูแล ณ ขณะนั้น ประกอบกับแสงสว่างไม่เพียงพอ ซึ่งการขาดการดูแลนั้นตรงกับทฤษฎีกิจกรรมประจำวัน การที่จะเกิดอาชญากรรมนั้นต้องมี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) เหยื่อหรือเป้าหมายที่เหมาะสม 2) ขาดผู้ดูแลผู้พิทักษ์หรือมีแต่

อ่อนแอ และ 3) อาชญากรที่มีแรงจูงใจในการกระทำความผิด กรณีดังกล่าวซึ่งว่าด้วยเงื่อนไขขาดผู้ดูแลจึงก่อให้เกิดอาชญากรรม และทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม ไม่มีการคัดกรองทางเข้าออก และไม่สกัดกั้นหลังจากก่อเหตุหลบหนีได้ และเป็นสถานตามทฤษฎีสถานที่ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนง่าย กล่าวคือบริเวณที่เกิดเหตุมีแสงไฟส่องสว่างน้อย การที่ไม่จัดการสภาพแวดล้อมให้เป็นไปตามทฤษฎีที่ได้กล่าวมานั้นจึงทำให้นางสาวสวยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในครั้งนี้

4.2 ช่วงระหว่างการก่อสร้างเพื่อปรับภูมิทัศน์บริเวณโดยรอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทำให้มีความเสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรม

ช่วงระหว่างการก่อสร้างเพื่อปรับภูมิทัศน์จากชุมชนกลายเป็นย่านการค้าที่ส่งผลต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ช่วงระหว่างการก่อสร้าง การปรับภูมิทัศน์บริเวณชุมชนสวนหลวง เชียงกง ปรับเปลี่ยนเป็นย่านการค้าและสวนอุทยานจุฬาฯ 100 ปี นั้น ทำให้มีพื้นที่สาธารณะเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งมีพื้นที่พาณิชย์มากขึ้นด้วย แต่ชุมชนตลาดสวนหลวงเดิมนั้นได้หายไป เมื่อชุมชนหายไปจึงไม่ค่อยมีผู้คนเดินพลุกพล่าน และขาดปฏิสัมพันธ์ระหว่างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกับชุมชนในละแวกใกล้เคียง

การขาดปฏิสัมพันธ์ดังกล่าวเป็นการขัดกับหลักการแนวคิดและทฤษฎีในเรื่องบริหารจัดการและบำรุงรักษา ซึ่งเป็นความร่วมมือ ของคนในชุมชนที่มีความหวังใยห่วงแหนพื้นที่ชุมชนของตน แต่ปัจจุบันความสัมพันธ์นั้นเปลี่ยนเป็นแบบเจ้าของพื้นที่ และผู้เช่าพื้นที่ หรือความสัมพันธ์แบบผู้ซื้อและผู้ขาย จึงไม่เกิดความเป็นหุ้นส่วนในพื้นที่ขาดการช่วยกันสอดส่องดูแลคอยเป็นหูเป็นตา และช่วยกันแจ้งเหตุอาชญากรรมเมื่อเกิดเหตุขึ้น ซึ่งเป็นเฉพาะในช่วงของการกำลังก่อสร้าง ระหว่างเปลี่ยนแปลงของภูมิทัศน์เท่านั้น

นอกจากนี้ยังมีใจความบางส่วนจากคำสัมภาษณ์ **อดีตรองผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาล ปทุมวัน** เจ้าหน้าที่ตำรวจ ที่ว่า

“การเวนคืนตรงนี้ คนในพื้นที่ไม่มีส่วน ตำรวจเองก็ไม่รับรู้ หรือมีส่วนในการออกแบบผังเมืองของจุฬา เรา รู้แค่ความต้องการที่ดิน และให้เราไปอยู่ที่ใหม่ ช่วงที่ทุบจะเห็นสภาพอาคารเก่าปรักหักพัง ไม่เป็นผลดีกับวิญญูชนดูแลแล้วไม่ดี อาจเป็นที่ช่องสุ่มพวกขี้ยา เค้า ทำโดยไม่มาวางแผนร่วมกัน ในระหว่างรื้อถอนควรมีมาตรการป้องกัน หรือ อย่างเช่นทุบตีทุกวันตีคืนดี โทรศัพท์ สน.ปทุมวันใช้ไม่ได้ เพราะช่างทุบเกี่ยวสายขาด เราจะรู้เมื่อโทรมาแล้วติดต่อไม่ได้ ทำให้ชาวบ้านได้รับผลกระทบ โทรมาไม่ได้ เพราะโทรศัพท์สายขาด มีผล เพราะ

เมื่อก่อนเป็นตลาดสวนหลวง ตลาดมีความเป็นคน มีชีวิต มีความเคลื่อนไหว มีการป้องกัน โดยสภาพตัวบุคคลสิ่งแวดล้อมไม่เอื้อการก่ออาชญากรรม ระหว่างทูปคือบ้านร้างสังคมร้าง เป็นสถานที่ ๆ คนทั่วไปไม่กล้าเดินบ้านเหมือนบ้านร้างเต็มซอย ที่สร้างแล้วไม่มีคนเช่าก็น่ากลัวอยู่ดี สังกะสีที่ปิดล้อมกันไม่ได้ร้อยเปอร์เซ็นต์ คนเข้าไปได้”

อีกทั้งยังมีใจความบางส่วนจากคำสัมภาษณ์ **นางสาวปาย** (นามสมมติ) ที่ว่า

“ความคิดเห็นของปาย ไม่ชอบที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเวนคืน ปายไปกินข้าวทุกร้านรู้จักทุกร้าน การเวนคืนทำให้พวกเขาเสียร้านไป ไม่ได้รู้สึกปลอดภัย และไม่เกิดประโยชน์อะไร ที่สำคัญห้างที่จุฬาฯ สร้าง ยังร้าง ยังดูน่ากลัวว่าการไม่เวนคืน”

รวมทั้งใจความบางส่วนจากคำสัมภาษณ์ **นายเจมส์** (นามสมมติ) ที่ว่า

“สมัยก่อนที่เริ่มเรียนปีหนึ่ง แอมปาร์คกำลังสร้างอยู่ ความคิดเห็นการปรับภูมิทัศน์ไม่ค่อยมีผลต่อการเกิดอาชญากรรมเท่าไร เพราะยังงี้ก็มีคนมาเที่ยวห้างอยู่ดี ไม่ทราบว่าคุณชมรมมีบทบาทอะไรบ้างที่ช่วยป้องกันอาชญากรรม ในสมัยที่ยังมีชุมชนอยู่ เวนคืนไม่น่ามีผลอะไร ถึงไล่ไปไม่มีอาชีพ เปิดร้านบะหมี่โดนไล่ แต่สุดท้ายอยู่ที่นี้สัยคน ส่วนการเวนคืนที่ตำรวจมีผลแน่ เพราะตำรวจมีส่วนช่วยระมัดระวังอาชญากรรม”

ตลอดจนใจความบางส่วนจากคำสัมภาษณ์ **นางจวง** (นามสมมติ) ที่ว่า

“สำนักงานทรัพย์สิน เวนคืนปรับภูมิทัศน์ ความเป็นชุมชนความเป็นหูเป็นตา ไม่ได้ขึ้น ชุมชนหายไป เป็นการค้าพาณิชย์ ของแพงขึ้น คนเจ็บลง ไชวอค แอมปาร์ค ینگสินทิ มีแต่ฝุ่นเหมือนบ้านร้าง คนที่มาจองที่ต้องจ่ายเงินมาล่วงหน้า คนจึงน้อยลง”

จากข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญดังกล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่าช่วงระหว่างการก่อสร้าง การปรับภูมิทัศน์นั้นทำให้ชุมชนหายไปทำให้มีความเสี่ยงที่จะเกิดอาชญากรรมขึ้นได้

แต่ทั้งนี้หลังจากการปรับปรุงภูมิทัศน์ก่อสร้างแล้วเสร็จ ทำให้ก่อเกิดพื้นที่สาธารณะใหม่ ๆ ที่มีความสวยงาม น่ามองและปลอดภัย กลายเป็นพื้นที่พาณิชย์มากขึ้น มีการใช้เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยจากบริษัทเอกชนภายนอก

ถึงแม้ว่าจะมีภูมิทัศน์ที่สวยงามหลังจากการก่อสร้างเสร็จ แต่ก็ปฏิเสธไม่ได้ว่าเมื่อความเป็นชุมชนหายไป มีแต่ผู้เช่าที่ไม่มีความหวงแหนพื้นที่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยก็ขาดกำลังคนจากชุมชนที่ช่วยเฝ้าดูแลระวังเหตุอาชญากรรมด้วยเช่นกัน ตามหลักทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรมจาก

สภาพแวดล้อม ในด้านนามธรรม เช่น มาตรการเพื่อนบ้านเตือนภัย มาตรการสายตรวจประชาชน หรือมาตรการตรวจตราบ้านเรือนนั้น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ขาดปฏิสัมพันธ์กับชุมชนรอบข้างไป ไม่สอดคล้องหรือเป็นไปตามหลักของแนวคิดและทฤษฎีนี้จึงต้องมีมาตรการอื่น ๆ ในการแก้ไขป้องกัน ปัญหาอาชญากรรมอื่น ๆ ทดแทนในเรื่องของการสร้างความร่วมมือกับชุมชนโดยรอบสถานศึกษาดัง จะได้กล่าวในข้อเสนอแนะแนวทางหรือมาตรการการป้องกันและลดการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมใน สถานศึกษาต่อไป

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับบริบทศึกษาวิจัยของ ธเนศ เกษศิลป์ (2560) ศึกษาเรื่อง การพัฒนา ต้นแบบการจัดสภาพแวดล้อมร่วมกับชุมชนเพื่อลดความเสี่ยงการเกิดอาชญากรรมในพื้นที่ สถานศึกษา: กรณีศึกษา ในพื้นที่มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายา พบว่าจุดอ่อนของการจัด สภาพแวดล้อม คือ มหาวิทยาลัยมีประตูทางเข้า-ออกจำนวนมาก หากเกิดเหตุอาชญากรรมในพื้นที่ อาชญากรสามารถหลบหนีได้ง่าย รวมทั้งถนนบางแห่งทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยมีแสงไฟ ส่องสว่างน้อย ทำให้กลายเป็นจุดเสี่ยงที่จะเกิดอาชญากรรมได้

จากงานวิจัยที่นำเสนอจะเห็นได้ว่าบุคคลมีโอกาสดตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมได้ เกิดจาก สภาพแวดล้อมทางกายภาพและห้วงเวลาที่เอื้อให้เกิดอาชญากรรมซึ่งสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทาง กายภาพของพื้นที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและบริเวณโดยรอบ ตลอดจนการเฝ้าระวังภัยจาก ผู้มีหน้าที่ เช่น เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย รวมถึงสิ่งของที่ช่วยลดความเสี่ยงการเกิดอาชญากรรม เช่น กล้องวงจรปิด แสงไฟส่องสว่าง หากบุคคลมีพฤติกรรมไม่ระวังภัย ทำตนให้เสี่ยงต่อการตกเป็น เหยื่อประกอบกับอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่มีการจัดการที่ดี ไร้ระเบียบแล้วย่อมทำให้ง่ายต่อการตก เป็นเหยื่ออาชญากรรม

การตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั้นเกิดจากสาเหตุและปัจจัยหลาย องค์ประกอบของตัวเหยื่อ อาชญากร สถานที่และโอกาสที่ประจวบเหมาะกัน ทำให้อาชญากร ตัดสินใจที่จะลงมือกระทำความผิด ณ ขณะนั้นกับเหยื่อเหมาะสม ได้แก่ พฤติกรรมของตัวเหยื่ออัน เนื่องมาจากการย้ายู เชิญชวนหรือการเป็นเหตุของการกระทำความผิด อีกทั้งบุคลิกภาพของเหยื่อ โดยทั่วไปมีลักษณะบุคลิกภาพที่ยอมจำนนต่อทุกคนและทุกสถานการณ์ รวมถึงลักษณะทางชีวภาพที่ มีลักษณะอ่อนแอโดยธรรมชาติ โดยเฉพาะเด็กและผู้หญิง มักเป็นกลุ่มเสี่ยงในการตกเป็นเหยื่อ อาชญากรรมมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ

ประกอบกับขาดการดูแลจากผู้ดูแลรักษาความปลอดภัยเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีอัตรากำลังพลไม่ เพียงพอต่อการป้องกันเหตุอาชญากรรม และสอดส่องดูแลสถานที่ภายในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้

อย่างทั่วถึง รวมทั้งการขาดประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในการปฏิบัติหน้าที่ยิ่งทำให้โอกาสที่อาชญากรจะลงมือก่อเหตุนั้นเพิ่มมากขึ้นอีกด้วย

ยิ่งไปกว่านั้นสาเหตุและปัจจัยโครงสร้างกายภาพหรือโครงสร้างทางด้านสถานที่ โอกาสและเวลาที่เหมาะสมที่อาชญากรจะลงมือก่อเหตุ เช่น สถานที่เป็นชอยเปลี่ยวในเวลากลางคืนไม่มีไฟฟ้าส่องสว่าง หรือไม่มีกล้องวงจรปิดจึงเป็นสถานที่ที่มีความเสี่ยงสูง ซึ่งจะทำให้บุคคลที่นำตนเองเข้าไปอยู่ในสถานที่ดังกล่าวตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมได้ง่าย การเวนคืนที่ดินของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเพื่อปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณโดยรอบสถานศึกษา ในช่วงที่ระหว่างก่อสร้างนั้นมีจุดที่มีความเสี่ยง เช่น ดิกร้าง สิ่งก่อสร้างที่หักพัง หรือบริเวณที่มีการก่อสร้างเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้พื้นที่บริเวณดังกล่าวเป็นพื้นที่เสี่ยงหรือเป็นพื้นที่เปราะบางที่จะเกิดอาชญากรรมสูง เป็นต้น

ถึงแม้ว่าสาเหตุปัจจัยทางด้านบุคคล ปัญหาความอ่อนแอของผู้ดูแลผู้พิทักษ์ และโครงสร้างทางด้านกายภาพจะเป็นสาเหตุที่ทำให้บุคลลากรตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม แต่ในทางกลับกันปัญหาโครงสร้างเชิงนามธรรมทางด้านเศรษฐกิจและสังคมนั้นไม่สามารถบอกได้ทีเดียวว่าเป็นแรงกระตุ้นให้อาชญากรถูกกระตุ้นหรือถูกกดดันให้กระทำความผิดในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ เนื่องจากในแต่ละกรณีที่ได้สัมภาษณ์จากเหยื่ออาชญากรรมนั้น แต่ละกรณีแทบจะไม่สามารถจับกุมตัวผู้กระทำความผิดได้ หรือบางกรณีจับกุมผู้กระทำความผิดได้แต่ผู้วิจัยไม่ได้สัมภาษณ์ผู้กระทำความผิดโดยตรง จึงไม่สามารถบอกถึงแรงจูงใจในการกระทำความผิดได้ว่ามีสาเหตุมาจากสภาพเศรษฐกิจและสังคมหรือไม่ จึงอาจสรุปได้เพียงข้อมูลที่สัมภาษณ์ได้เท่านั้นว่าสภาพเศรษฐกิจและสังคมไม่ใช่ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในวิจัยครั้งนี้

แต่ปัจจัยภายนอกอีกปัจจัยหนึ่งที่เป็นสาเหตุทางอ้อมให้มีบุคลลากรตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมนั้นคือการดำเนินงานยุติธรรมในการจับคนร้ายมาลงโทษดำเนินคดีตามกฎหมาย จากการวิจัยพบว่าการจับกุมผู้กระทำความผิด หรือนำตัวมาดำเนินคดีได้เร็วเท่าใด ทำให้ความรู้สึกปลอดภัยของเหยื่ออาชญากรรม หรือผู้ที่ไม่ได้ตกเป็นเหยื่อแต่เป็นนักเรียน นิสิต อาจารย์และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยรู้สึกปลอดภัยมากขึ้นเท่านั้น หากไม่สามารถจับกุมตัวผู้กระทำความผิดได้ อาชญากรยังลอยนวลส่งผลให้อาจเกิดการกระทำความผิดซ้ำ ทำให้มีบุคคลตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้จากสาเหตุเชิงนามธรรมของการดำเนินงานยุติธรรม

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง การตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในสถานศึกษา กรณีศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นั้น ศึกษาสาเหตุและปัจจัยที่ส่งผลให้นักเรียน นิสิต อาจารย์ และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ทั้งด้านกายภาพ ปัจจัยที่เอื้อต่อการประกอบอาชญากรรม ลักษณะของเหยื่ออาชญากรรม และช่องโอกาสในการเกิดอาชญากรรม ตลอดจนศึกษาแนวทางหรือ มาตรการอย่างไรที่ช่วยลดการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ และการสังเกตสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการสัมภาษณ์เชิงลึก และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่ออธิบายสาเหตุและปัจจัยการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อนำผลที่ได้ใช้เป็นแนวทางหรือมาตรการป้องกันการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมแนวทางหรือ มาตรการอย่างไรที่ช่วยลดการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ขณะเดียวกันก็ช่วยเพิ่มความรู้สึกปลอดภัยให้แก่ นิสิต อาจารย์ และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยต่อไป

1. ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่าสามารถตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ ดังนี้

1.1 การศึกษาสภาพปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นแก่นักเรียน นิสิต อาจารย์และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การศึกษาพบว่าจากการศึกษาปัญหาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีอาชญากรรมเกิดขึ้นทุกปี โดยเหยื่ออาชญากรรมจะเป็นนักเรียน นิสิต อาจารย์ รวมถึงบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและบริเวณโดยรอบสถานศึกษา ประเภทอาชญากรรมที่เกิดขึ้นจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะเป็นอาชญากรรมประเภทต่อทรัพย์ ต่อชีวิตร่างกายและต่อเพศ จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและสถิติยังพบอีกว่าอาชญากรรมประเภทดังกล่าวเกิดขึ้นทุกปี มีแนวโน้มที่บุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมประเภทดังกล่าว

แต่ในทางกลับกันสภาพปัญหาการเวรคืนมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตอุเทนถวายที่ทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างสถาบันเกิดความเป็นปรปักษ์ ปัจจัยเหล่านี้ที่กลับไม่ส่งผลให้บุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในส่วนของโครงสร้างทางกายภาพ สถานศึกษามีประตูเข้า-ออกหลายช่องทางหากมีเหตุอาชญากรรมเกิดขึ้นอาชญากรสามารถหลบหนีได้ง่าย อีกทั้งถนนภายในและภายนอกของสถานศึกษาบางแห่งมีแสงไฟส่องสว่างน้อยกลายเป็นจุดเสี่ยงที่จะเกิดอาชญากรรมได้

รวมถึงในส่วนของการประชาสัมพันธ์และสร้างการตระหนักรู้ถึงความปลอดภัยส่วนบุคคลเพื่อลดการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในสถานศึกษา แต่ก็มีข้อด้อยบางประการ คือ ยังมีอาชญากรรมเกิดขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และบุคลากรในสถานศึกษาส่วนใหญ่ไม่ทราบช่องทางในการขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ

อีกทั้งในส่วนความตระหนักรู้ถึงความปลอดภัยของนิสิตและบุคลากร ตลอดจนประชาชนที่อาศัยอยู่โดยรอบสถานศึกษานั้นไม่ค่อยจะระมัดระวังตนเองหรือทรัพย์สิน มีความประมาท ประกอบกับจำนวนเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยต่อบุคลากรและต่อพื้นที่ไม่เพียงพอต่อการดูแล อีกทั้งยังมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยที่จ้างจากองค์กรภายนอกไม่สามารถบังคับบัญชาได้และไม่มีอำนาจในพื้นที่

ยิ่งไปกว่านั้นความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตกับชุมชนที่ไม่ช่วยกันเฝ้าระวังอาชญากรรมบริเวณพื้นที่บริเวณโดยรอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ความสัมพันธ์ของบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกับประชาชนภายนอกย่านการค้านั้นเป็นแบบผู้ซื้อกับผู้ขายเท่านั้น ไม่ได้มีส่วนร่วมในการช่วยกันป้องกันหรือแก้ไขปัญหาอาชญากรรมแต่อย่างใด

1.2 การวิเคราะห์สาเหตุและปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลให้นักเรียน นิสิต อาจารย์และบุคลากรตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและบริเวณโดยรอบ

การศึกษาพบว่าสาเหตุและปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ปัจจัยส่วนบุคคลเหล่านี้มีความสอดคล้องกับทฤษฎีว่าด้วยเหยื่ออาชญากรรม

1.2.1 พฤติกรรม

วิถีชีวิตของเหยื่อเป็นสาเหตุให้ตนเองตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม เช่น เหยื่อมีพฤติกรรมส่วนร่วมในการกระทำผิด เหยื่อเป็นผู้ขี้ขลาด เหยื่อเป็นตัวกระตุ้น หรือการติดวัฒนธรรมจากต่างประเทศมาคิดว่าสังคมไทยปลอดภัยเหมือนต่างประเทศ เป็นต้น

1.2.2 บุคลิกภาพ

การเป็นคนประมาทเลินเล่อ ไม่ระมัดระวังตนเองเพราะคิดว่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยปลอดภัย เป็นอีกหนึ่งสาเหตุของการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม

1.2.3 ลักษณะทางชีวภาพ

การที่ลักษณะทางชีวภาพเป็นเด็ก ผู้หญิง มีความอ่อนแอทางธรรมชาติซึ่งง่ายต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม

1.2.4 ความอ่อนแอของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถึงแม้ว่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะมีศูนย์รักษาความปลอดภัยและจัดการจราจรแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีกล้องวงจรปิดตามอาคารและถนนต่าง ๆ ในสถานศึกษาและบริเวณโดยรอบแล้วก็ตาม แต่ยังมีบางกรณีที่มีการเข้าถึงเหตุ การระงับเหตุ หรือการเฝ้าระวังเหตุอาชญากรรมนั้นเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพหรือไม่ทั่วถึง ตลอดจนบางจุดบางมุมกล้องวงจรปิดส่องไม่ทั่วถึงเกิดมุมอับ อีกทั้งการคัดกรองบุคคลเข้าออกสถานศึกษาเป็นไปได้อย่างที่ตรวจสอบได้ละเอียดทุกราย ยิ่งไปกว่านั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจที่จะเข้ามาดูแลนิสิต อาจารย์และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั้นมีการกำลังพลที่น้อย ดูแลไม่ทั่วถึง จึงทำให้ยังมีบุคคลภายในและบริเวณโดยรอบสถานศึกษาตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม

รวมทั้งอัตรากำลังพลของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่เพียงพอต่อการป้องกัน

นอกจากนี้เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยขาดประสิทธิภาพในการป้องกันอาชญากรรม เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยส่วนกลางขาดความชำนาญในพื้นที่ และไม่รู้จักรูขุมลับทั่วไป จึงเกิดความอ่อนแอในการดูแล ป้องกันเหตุ

1.2.5 ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคมที่ส่งผลต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้พบว่าเศรษฐกิจและสังคมมิได้เป็นสิ่งที่ส่งผลให้เกิดอาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เนื่องจากเหตุมักเกิดบริเวณย่านการค้า เป็นเรื่องของบริหารจัดการความปลอดภัยของย่านการค้า การสัญจรผ่านไปมาของย่านเศรษฐกิจจึงไม่มีส่วนที่ทำให้นิสิต อาจารย์ หรือบุคลากรตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ซึ่งขัดกับแนวคิดโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคม

1.2.6 การดำเนินงานของกระบวนการยุติธรรม

อีกสาเหตุของการเกิดอาชญากรรมอีกสาเหตุหนึ่งคือการดำเนินงานและขั้นตอนในการนำอาชญากรรมมาลงโทษล่าช้า บางกรณีขาดความเป็นธรรม ทำให้เหยื่อรู้สึกท้อแท้ต่อกระบวนการยุติธรรม บางกรณีเหยื่อไปแจ้งความเพราะไม่ต้องการให้เกิดเหตุซ้ำอีกแต่ไม่ได้รับการช่วยเหลือหรือดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด บางกรณีเมื่อคดีถึงขั้นมีคำพิพากษาแล้วบทลงโทษกลับไม่มีความเป็นธรรม เมื่อเกิดเหตุการณ์เช่นนี้ตัวอาชญากรจึงรู้ถึงช่องว่างทางกฎหมาย การติดตามจับกุมของเจ้าหน้าที่ตำรวจล่าช้า

ทำให้อาชญากรยำแใจและเกิดความกำเริบ กล้าที่จะกระทำผิดซ้ำอีกเพราะไม่มีความเกรงกลัวต่อกระบวนการยุติธรรม

1.2.7 ปัจจัยโครงสร้างทางกายภาพ

สถานที่ จุดเสี่ยงที่จะเกิดอาชญากรรม หรือพื้นที่ที่เอื้อให้คนร้ายก่ออาชญากรรม เช่น ทางเดินในซอยเปลี่ยวที่ไม่มีไฟส่องสว่าง บริเวณพื้นที่ที่เป็นมุมอับสายตาคนไม่มีกล้องวงจรปิดติดตั้งไว้ เมื่อเกิดเหตุอาชญากรรมขึ้นการติดตามจับกุมตัวผู้กระทำผิดเป็นไปได้ยาก หรือขาดพยานหลักฐาน สำคัญจากกล้องวงจรปิดไม่สามารถดูการกระทำผิดย้อนหลังได้ เป็นต้น

1.2.8 การปรับภูมิทัศน์จากชุมชนกลายเป็นย่านการค้าที่ส่งผลต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม

การปรับภูมิทัศน์นั้นส่งผลดีในแง่ทัศนียภาพ และระบบรักษาความปลอดภัยที่ดีมีแสงไฟส่องสว่างตลอดทาง และมีกล้องวงจรปิดทุกพื้นที่ที่ปรับภูมิทัศน์ แต่ความเป็นชุมชนหายไปเช่นกัน แต่ไม่ได้ส่งผลมากต่อการเกิดอาชญากรรม เนื่องจากก่อนปรับภูมิทัศน์ชุมชนที่อยู่โดยรอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่มีปฏิสัมพันธ์ในแง่ของการช่วยกันป้องกันดูแลอาชญากรรมอยู่แล้ว เป็นเพียงผู้เช่าพื้นที่เพื่อทำธุรกิจ จึงไม่ได้เกิดความหวงแหนพื้นที่แต่อย่างใดประกอบกับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเองก็ไม่เคยมีโครงการหรือกิจกรรมที่เป็นรูปธรรมอย่างจริงจัง ที่ทำร่วมกับชุมชนในการป้องกันแก้ไขปัญหาอาชญากรรม

ส่วนในช่วงที่อยู่ระหว่างการปรับภูมิทัศน์นั้นมิได้มีการวางแผนร่วมกันกับสถานที่ส่วนราชการอื่น ๆ โดยเฉพาะกับสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน ซึ่งพื้นที่ที่รื้ออาคารร้างนั้น อาจจะถูกกลายเป็นแหล่งมั่วสุมของอาชญากรได้ การคมนาคมของประชาชนเพื่อยังสถานีตำรวจนครบาลปทุมวันก็มีความยากลำบาก เข้าถึงยากเนื่องจากการปิดถนนเพื่อปรับปรุงภูมิทัศน์ สรุปการปรับปรุงภูมิทัศน์นั้นเป็นเพียงการปรับภาพลักษณ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเท่านั้น ถึงแม้ว่าผู้คนที่สัญจรไปมาอาจจะน้อยลงเนื่องจากชุมชนหายไปแต่ไม่มีอาชญากรรมเกิดขึ้นมากหรือน้อยลงอย่างมีนัยสำคัญแต่ประการใด

1.2.9 ความเป็นปรปักษ์ระหว่างสถาบันการศึกษาที่ส่งผลต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม

สภาพปัญหาการเวรคืนมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตอุเทนถวายทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างสถาบันเกิดความเป็นปรปักษ์ ปัจจัยเหล่านี้ที่กลับไม่ส่งผลให้บุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.3 การเสนอแนวทาง หรือ มาตรการ ในการลดการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม และเพิ่มความรู้อภัยให้แก่นิสิต อาจารย์ และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากผลการวิจัยข้างต้นแสดงให้เห็นถึงการจัดการสภาพแวดล้อมและมีการเพิ่มมาตรการเพื่อความปลอดภัยให้แก่บุคลากรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้อย่างผสมผสานกลมกลืนไปกับแนวคิดทฤษฎีควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อมและแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับเหยื่อ เช่น การติดตั้งกล้องวงจรปิดโดยรอบสถานศึกษา มีการเพิ่มแสงไฟส่องสว่างในบริเวณจุดเสี่ยงต่าง ๆ เป็นต้น

จากการประยุกต์ใช้แนวคิดดังกล่าวเป็นการกำจัดมุมอับและที่ลับตาออกไปสอดคล้องกับหลักการเฝ้าระวังโดยธรรมชาติ (natural surveillance) และยังเป็นการตัดโอกาสหรือช่องทางของอาชญากรที่จะกระทำความผิด เป็นไปตามแนวทางของทฤษฎีกิจวัตรประจำวัน การที่จะเกิดอาชญากรรมนั้นต้องมี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) เหยื่อหรือเป้าหมายที่เหมาะสม 2) ขาดผู้ดูแลผู้พิทักษ์หรือมีแต่อ่อนแอ และ 3) อาชญากรที่มีแรงจูงใจในการกระทำความผิด โดยการเพิ่มความเข้มแข็งให้กับผู้ดูแล ผู้เฝ้าระวัง (Guardian) เพื่อเป็นการตัดโอกาสการเกิดอาชญากรรม

อีกทั้งมีการเพิ่มมาตรการในการควบคุมเปิดปิดประตูเข้า-ออก เพื่อยับยั้งอาชญากรไม่ให้หลบหนีได้ง่ายเป็นไปตามหลักการควบคุมการเข้าออกโดยธรรมชาติ (natural access control) ตลอดจนตระหนักถึงความปลอดภัยส่วนบุคคลด้วยการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของบุคลากรและเพิ่มความตระหนักรู้หรือความระแวงระวังภัยให้แก่บุคลากรซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีกิจวัตรประจำวัน มีวิถีการใช้ชีวิตให้ปลอดภัยและไม่ทำตนเองให้เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดอาชญากรรม

ทั้งนี้ตามทฤษฎีการป้องกันอาชญากรรมตามสถานการณ์ ผู้วิจัยให้ความสำคัญและมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับโอกาสที่เอื้อให้เกิดการกระทำความผิด พยายามมุ่งหาวิธีการต่าง ๆ ทั้งการออกแบบเครื่องมือป้องกัน วิธีการบริหารจัดการเพื่อป้องกัน การใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ การกำหนดนโยบายที่จะช่วยลดปัจจัยด้านสถานการณ์ของสภาพแวดล้อมที่จูงใจหรือกระตุ้นให้เกิดการกระทำความผิด ซึ่งเป็น

เงื่อนไขสำคัญที่จะตอบสนองต่อสถานการณ์ได้อย่างรวดเร็วและทันเวลา และยังช่วยลดโอกาสการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมอีกด้วย

ถึงแม้ว่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะมีการจัดการและมาตรการและนโยบายต่าง ๆ ในการป้องกันอาชญากรรม แต่กลับพบว่ายังมีอาชญากรรมเกิดขึ้นอยู่บ่อยครั้ง ซึ่งมีความเหมือนและสอดคล้องกับวิจัยของคณะนิติศาสตร์ชั้นปีที่ 3 ในรายงานสัมมนาดังกล่าวข้างต้นที่ศึกษาพบว่ายังมีปัญหาทางด้านกายภาพ และความตระหนักถึงความปลอดภัยส่วนบุคคลอยู่ในระดับต่ำ ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตกับชุมชนโดยรอบพื้นที่สถานศึกษา แต่ก็ยังมีข้อจำกัดในทางปฏิบัติอยู่หลายประการมีอาจแก้ไขปัญหาอาชญากรรมให้หมดไปได้ หรืออีกนัยหนึ่งอาจกล่าวได้ว่ามาตรการหรือนโยบายรักษาความปลอดภัยตามแนวและคิณฑุชฎินั้นยังมีอาจป้องกันอาชญากรรมได้ทั้งหมด เพราะอาชญากรรมเป็นปรากฏการณ์หนึ่งทางสังคมที่เกิดขึ้นโดยการกระทำของบุคคลซึ่งการกระทำนั้น ๆ ผิดต่อกฎหมาย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยซึ่งเป็นหน่วยสังคมหนึ่ง จึงมีอาจหลีกเลี่ยงปรากฏการณ์นี้ได้โดยสิ้นเชิง ปัญหาดังกล่าวจึงควรได้รับการแก้ไขหรือลดปัญหาลงให้ได้มากที่สุดให้อยู่ในระดับที่สังคมยอมรับได้ ดังจะได้กล่าวแนวทางแก้ไขต่อไปในข้อเสนอแนะ

2. ข้อเสนอแนะในการป้องกันการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แนวทางแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเพื่อลดโอกาสของการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม และแนวทางเพิ่มความตระหนักถึงความปลอดภัยให้แก่ นิสิต อาจารย์และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดังต่อไปนี้

2.1 ผู้บริหารของสถานศึกษาควรดำเนินนโยบายให้เป็นรูปธรรมตามหลักทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม และทฤษฎีการตกเป็นเหยื่อ ได้แก่

- 2.1.1 เพิ่มการติดตั้งกล้องวงจรปิดโดยเฉพาะจุดที่เสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรม
- 2.1.2 เพิ่มแสงไฟส่องสว่างบริเวณจุดเสี่ยงที่จะเกิดอาชญากรรม
- 2.1.3 ดำเนินการกำจัดมุมอับและที่ลับตาออกไป ทำให้ผู้คนทั่วไปสามารถมองเห็นได้เพื่อตัดโอกาสอาชญากรรมในการประกอบอาชญากรรม ตามหลักการเฝ้าระวังโดยธรรมชาติ (Natural Surveillance) เช่น เคลื่อนย้ายป้ายโฆษณาบริเวณป้ายรถโดยสารประจำทางที่บดบังสายตาดูออก
- 2.1.4 มีการควบคุมการเข้าออกโดยธรรมชาติ (Natural Access Control) โดยมีการควบคุมการประตูเข้า-ออก ตรวจจับตราเป็นพิเศษและกำหนดเวลาเปิดปิดประตูชัดเจน หรือจัดให้มีสติ๊กเกอร์ติดยานพาหนะเป็นสัญลักษณ์สำคัญ หรือ ใช้วิธีควบคุมโดยใช้สิ่งกีดขวางทางจิตวิทยา เช่น ติดป้าย ทำเครื่องหมาย ตีเส้นบนพื้น ไม้กั้น เพื่อบ่งบอกว่าพื้นที่นี้เป็นพื้นที่เฉพาะ

2.1.5 จัดให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยเพิ่มเติมให้เพียงพอที่จะดูแลสอดส่องความปลอดภัยได้ทั่วถึง ระวังเหตุได้ทันทั่วถึง และมีพื้นที่รับผิดชอบที่ชัดเจนไม่ทับซ้อนกัน

2.1.6 ควรพัฒนาบุคลากรที่เป็นเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในเรื่องวิธีการสังเกตจดจำบุคคลต้องสงสัยและการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าหากเกิดกรณีฉุกเฉิน

2.1.7 สร้างเครือข่ายและสร้างความร่วมมือกันระหว่างบุคลากร ตำรวจและชุมชน โดยรอบสถานศึกษาในการช่วยกันเฝ้าระวังและร่วมกันแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่

2.2 ควรมีการจัดอบรมปลูกฝังเพื่อเพิ่มความตระหนักรู้แก่นิสิต อาจารย์และบุคลากรในการใช้ชีวิตภายในสถานศึกษาให้ปลอดภัยจากอาชญากรรม ดังต่อไปนี้

2.2.1 ใช้สื่อในการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างนิสิตกับเจ้าหน้าที่ เพื่อสร้างทัศนคติในการระแวดระวัง และสร้างความตระหนักถึงความปลอดภัยส่วนบุคคล

2.2.2 ประชาสัมพันธ์เบอร์โทรศัพท์แจ้งเหตุหมายเลขฉุกเฉินทั่วทุกพื้นที่

2.2.3 รมรงค์ให้นิสิตไม่ใช้งานโทรศัพท์มือถือขณะเดินบนทางเท้าหรือริมถนน

2.3 สร้างความร่วมมือระหว่างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกับชุมชนและเจ้าหน้าที่ตำรวจ

2.3.1 สร้างเครือข่ายระหว่างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกับชุมชนและเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับอาชญากรรม การป้องกันเหตุ และประสานขอความร่วมมือระหว่างกันในยามจำเป็น

2.3.2 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกับชุมชนและเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อช่วยกันเป็นหูเป็นตาดูแลเมื่อมีเหตุอาชญากรรมเกิดขึ้น คอยแจ้งเหตุ

2.3.3 สร้างความเป็นหุ้นส่วน มีส่วนได้เสียกับอาชญากรรมที่เกิดขึ้น เพื่อให้ทุกฝ่ายระหว่างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกับชุมชนและหน่วยงานของรัฐในพื้นที่โดยรอบสถานศึกษา หรือจัดให้มีผู้ธรรมชุมชนภายในสถานศึกษา เพื่อตระหนักถึงผลเสียจากอาชญากรรมและช่วยกันเฝ้าระวังเหตุอาชญากรรมอย่างจริงจัง

2.4 การจัดให้มีแนวทางลดหรือตัดโอกาสในการกระทำผิดแต่ละประเภทที่มีลักษณะเฉพาะ ด้วยการเพิ่มความเสี่ยงและความยากในการประกอบอาชญากรรม และลดผลประโยชน์หรือรางวัลที่จะได้รับการประกอบอาชญากรรม ซึ่งประยุกต์มาจากทฤษฎีการป้องกันอาชญากรรมตามสถานการณ์

2.4.1 การเพิ่มความยาก

2.4.1.1 ทำให้เป้าหมายเข้มแข็ง เช่น ติดตั้งอุปกรณ์ป้องกันการรังัดแงะตามประตูหน้าต่างในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.4.1.2 ควบคุมการเข้าถึงทรัพย์สิน เช่น ใช้สแกนนิ้วเข้าออกประตูแบบอิเล็กทรอนิกส์

2.4.1.3 ตรวจสอบตราบริเวณทางออก เช่น ใช้ระบบบัตรผ่านเข้า-ออกอาคารสถานที่ต่าง ๆ ต้องแลกบัตรผ่านประตู

2.4.1.4 เบี่ยงเบนความสนใจคนร้าย เช่น การปิดถนนในวันรับปริญญา

2.4.1.5 ควบคุมอุปกรณ์และเครื่องมือ เช่น ปิดโทรศัพท์มือถือก่อนเข้าไปในอาคารหรือสถานที่บางแห่ง

2.4.2 การเพิ่มความเสี่ยง

2.4.2.1 เพิ่มการรักษาความปลอดภัย เช่น ปรับรูปแบบการดำเนินกิจกรรมประจำวัน

2.4.2.2 เพิ่มการตรวจตราโดยสภาพแวดล้อม เช่น บำรุงหรือซ่อมแซมระบบแสงส่องสว่างบนถนน ออกแบบพื้นที่โดยคำนึงถึงความปลอดภัย

2.4.2.3 ลดความไม่มีตัวตน เช่น แลกบัตรคนขับรถแท็กซี่ก่อนเข้ามาวิทยาลัย

2.4.2.4 กำหนดพื้นที่ความรับผิดชอบ เช่น ติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV)

2.4.2.5 เพิ่มการเฝ้าระวังอย่างเป็นทางการ เช่น จ้างเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย

2.4.3 การลดรางวัลหรือผลประโยชน์

2.4.3.1 ซ่อนเร้นเป้าหมาย เช่น ไม่จอดรถริมถนน ไม่ระบุว่าเป็นรถบรรทุกสิ่งของมีค่า หรือการเก็บสิ่งของมีค่าไว้ในที่ปลอดภัยไม่ให้เป็นที่ล่อตาล่อใจอาชญากร

2.4.3.2 นำเป้าหมายออก เช่น นำของมีค่าออกจากพื้นที่ห้องพักอาจารย์

2.4.3.3 ทำเครื่องหมายหรือรหัสทรัพย์สิน เช่น ทำสัญลักษณ์ติดทรัพย์สิน สร้างสัญลักษณ์ที่บ่งบอกว่าตนเองเป็นเจ้าของ

2.4.3.4 กำจัดตลาดรับซื้อสินค้า เช่น ตรวจสอบใบอนุญาตการค้า ตรวจสอบโรงรับ
จำนำที่อยู่ในพื้นที่หรือบริเวณใกล้เคียงกับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.4.3.5 ปฏิเสธผลประโยชน์ เช่น ดิดกันชนเพื่อไว้ใช้เป็นหลักฐานเมื่อถูกชน หรือการติด
กล้องวงจรปิดไว้ในรถขณะขับซึ่รถหากเกิดอุบัติเหตุหรือเหตุอาชญากรรมอื่น ๆ หากสามารถ
บันทึกภาพไว้ได้นำมาเป็นหลักฐานประกอบในการดำเนินคดี

2.4.4 การลดสิ่งกระตุ้นหรือยั่วยุ

2.4.4.1 ลดความตึงเครียดหรือผิดหวัง เช่น ให้บริการอย่างสุภาพของเจ้าหน้าที่ห้องสมุด
การใช้วาจาของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในการให้บริการ

2.4.4.2 เลี่ยงการโต้เถียง เช่น ลดความหนาแน่นของผู้ใช้บริการในหอประชุม

2.4.4.3 ลดการกระตุ้นอารมณ์ เช่น ควบคุมการใช้ความรุนแรง

2.4.4.4 ลดความกดดันจากบุคคลอื่น เช่น กล่าวพูดหรือบอกปฏิเสธ

2.4.4.5 ลดพฤติกรรมเลียนแบบ เช่น คัดกรองและปกปิดการกระทำที่ไม่เหมาะสม

2.4.5 การจัดซื้อแก้ตัว

2.4.5.1 ตั้งกฎ เช่น ลงทะเบียนก่อนการเข้าอาคารเรียน

2.4.5.2 ติดประกาศกฎระเบียบ เช่น ป้ายห้ามจอดป้ายทรัพย์สินส่วนบุคคล

2.4.5.3 กระตุ้นจิตสำนึก เช่น ป้ายจำกัดความเร็ว ป้ายเตือนห้ามลักทรัพย์

2.4.5.4 สนับสนุนให้ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ เช่น จัดเตรียมถังขยะสาธารณะ หรือ
ห้องน้ำสาธารณะ

2.4.5.5 ควบคุมการใช้ยาเสพติดและดื่มแอลกอฮอล์ เช่น จัดกิจกรรมเทศกาลหรือ
สถานที่ปลอดแอลกอฮอล์

2.5 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการช่วยเหลือผู้เสียหายที่เกี่ยวกับคดีและไม่ เกี่ยวกับคดีอาชญากรรม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยควรจัดให้มีการบริการอื่น ๆ ทั้งในเชิงรูปธรรมและนามธรรมอาจจะ
ไม่เกี่ยวกับคดีอาญาหรือเหตุอาชญากรรมโดยตรง แต่หากเป็นการอำนวยความสะดวก และให้บริการ
แก่นิสิต อาจารย์และบุคลากรในสถานศึกษาควรจัดให้มีการบริการดังต่อไปนี้

2.5.1 การจัดให้มีจุดบริการของหายได้คืน (Lost & Found Center) หรือจุดบริการทรัพย์สินสูญหาย (Lost Property)

ในกรณีที่มิได้เก็บทรัพย์สินของผู้อื่นแต่ไม่สามารถติดตามหาเจ้าของได้ ให้มีจุดนำส่งของหาย เพื่อเก็บรักษาไว้ในที่ปลอดภัย โดยการเก็บเป็นระบบ มีการจดตำหนิรูปพรรณของทรัพย์สินนั้นไว้ จนกว่าจะมีเจ้าของมาระบุทรัพย์สินสูญหายจึงนำส่งคืน และยังเป็นประโยชน์ในกรณีหากเจ้าของทรัพย์สินทำทรัพย์สินสูญหาย ไม่ทราบว่าจะตามของหายได้ที่ใด สามารถติดต่อมายังศูนย์หรือจุดบริการดังกล่าวได้ และยังสามารถเสนอแนะเพิ่มเติมให้จุดบริการดังกล่าวมีเบอร์โทรติดต่อ และแอปพลิเคชัน ในโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน เพื่อเป็นช่องทางเพิ่มเติมในการติดต่อ หรือติดตามของหาย และมีแผนที่บอกจุดบริการของหายได้คืนอีกด้วย

ทั้งนี้ต้องให้เจ้าของทรัพย์สินมาติดต่อของหายและระบุตำหนิรูปพรรณทรัพย์สินที่สูญหาย (Identify) ด้วยตนเองเพื่อยืนยันการเป็นเจ้าของจริง ๆ

อีกทั้งควรจัดให้มีการบัญชีคุมสิ่งของสูญหายทุกชิ้น โดยจัดให้มีตัวเลข พร้อมสมุดควบคุมที่เจ้าหน้าที่ทำเป็นบัญชีเอาไว้ พร้อมทั้งจัดให้มีแบบฟอร์มในการรับสิ่งของคืน พร้อมแนบสำเนาบัตรประชาชน หรือหนังสือเดินทาง (Passport) หรือเอกสารทางราชการที่มีเลขประจำตัวประชาชน 13 หลักและรูปหน้าชัดเจนยืนยันตัวบุคคล ให้เจ้าหน้าที่เก็บไว้เป็นหลักฐาน

นอกจากนี้ตอนรับมอบสิ่งของ ให้เจ้าหน้าที่ใช้กล้องถ่ายภาพเก็บเอาไว้เป็นหลักฐานด้วย ป้องกันการรับสิ่งของผิด และใช้ยืนยันหากมีปัญหาเกิดขึ้นในภายหลัง

เพื่อความสะดวกในการติดตามทรัพย์สินสูญหาย หรือนำสิ่งของที่ไมทราบตัวเจ้าของมาเก็บรักษาไว้ยังศูนย์ ควรโดยจัดให้มีขั้นตอนการติดต่อดังต่อไปนี้

- 1) หากรู้ตัวว่าสิ่งของสูญหายในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ให้ติดต่อศูนย์ Lost & Found โดยมีรายละเอียดสถานที่และเบอร์โทรติดต่อ เพื่อแจ้งรายละเอียด
- 2) หากมีของหาย แต่ยังไม่เจอ ให้กรอกแบบฟอร์มแจ้งรายละเอียดทิ้งไว้ หรือ หากมีของหาย และเจ้าหน้าที่เจอของแล้ว ให้ยืนยันความเป็นเจ้าของกับเจ้าหน้าที่ (แต่ถ้าหากยังไม่เจอเจ้าของสิ่งของที่สูญหายจะไม่มีการเปิดเผยข้อมูลตำหนิรูปพรรณของสิ่งของนั้นโดยเด็ดขาด เพื่อป้องกันบุคคลแอบอ้างเป็นเจ้าของ)
- 3) กรอกแบบฟอร์มยืนยันการรับสิ่งของสูญหาย พร้อมแนบสำเนาบัตรประชาชน หรือ สำเนาหนังสือเดินทาง
- 4) ถ่ายรูปแสดงการรับสิ่งของสูญหายให้เจ้าหน้าที่เก็บไว้เป็นหลักฐาน

5) เสริมขึ้น ไม่มีค่าใช้จ่ายใด ๆ

6) หากสิ่งของสูญหายเก็บไว้ที่ศูนย์ของหายได้คืนเกินกว่า 7 วันหรือมากกว่านั้นแล้วแต่ความเหมาะสม ให้เจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจ หรือนิติบุคคลนำทรัพย์สินนั้นไปแจ้งบันทึกประจำวันลงเป็นหลักฐาน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเก็บรักษาเพื่อตามหาเจ้าของและจำหน่ายสิ่งของในวันเวลาตามที่กฎหมายกำหนดต่อไป

การจัดให้มีศูนย์ของหายได้คืนนั้น เพื่อที่สิ่งของที่สูญหายเหล่านั้นจะได้มีโอกาสกลับไปสู่เจ้าของได้มากขึ้นด้วยนั่นเอง

2.5.2 การประชาสัมพันธ์หมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินและการสร้างเครือข่ายประชาคมแจ้งเหตุด่วน เหตุร้ายและข่าวสารเกี่ยวกับอาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยควรจัดให้มีแอปพลิเคชันที่มีเบอร์ฉุกเฉินให้นิสิต อาจารย์และบุคลากรในสถานศึกษา สามารถดาวโหลดแอปพลิเคชันดังกล่าวในการแจ้งข้อมูล ข่าวสาร หรือแจ้งเหตุด่วนเหตุร้ายต่าง ๆ ตลอดจนมีเบอร์โทรศูนย์รักษาความปลอดภัยและจัดการจราจรแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เบอร์โทรสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน เบอร์โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ หรือเบอร์โทรติดต่อศูนย์ควบคุมกล้องวงจรปิดแต่ละคณะ ในกรณีที่มีเหตุอาชญากรรมเกิดขึ้นและต้องการที่จะขอวิธีโอจากกล้องวงจรปิดเพื่อใช้เป็นพยานหลักฐาน

ตลอดจนการสร้างฐานเครือข่ายความร่วมมือในการแจ้งเบาะแส ดำเนินรูปพรรณคนร้าย เพื่อเป็นการช่วยเตือนภัยแก่ทุก ๆ คนในสถานศึกษา และยังเป็นข้อมูลสำคัญในการที่เจ้าหน้าที่ตำรวจจะใช้เป็นข้อมูลในการเฝ้าระวัง และติดตามจับกุมคนร้าย โดยประชาคมหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์นี้ ควรจะจัดให้มีทุกคน ไม่ใช่เฉพาะนิสิตเท่านั้น แต่จะต้องมีร่วมกันระหว่างนิสิต อาจารย์ บุคลากรในสถานศึกษา เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย และเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อให้เกิดความรวดเร็วในการแจ้งข้อมูลข่าวสารที่เป็นทางการมากกว่า การใช้แอปพลิเคชันอื่น ๆ ที่เป็นเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ไม่ได้มีไว้เพื่อแจ้งเหตุอาชญากรรมโดยตรง เช่น Facebook Line Instagram หรือ Twitter เป็นต้น

นอกจากนี้สำนักงานตำรวจแห่งชาติยังสร้างแอปพลิเคชัน Police I-Lert U ที่ให้ประชาชนโดยทั่วไปใช้แจ้งเบาะแสการกระทำความผิด หรือใช้แจ้งเหตุด่วน เหตุร้าย ควรรณรงค์ให้ดาวโหลดแอปพลิเคชันดังกล่าวไว้ในโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟนติดไว้เพื่อใช้ในคราวจำเป็นฉุกเฉิน เป็นต้น

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ผู้ที่จะศึกษาวิจัยควรศึกษาการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในสถานศึกษา นอกเหนือจากการศึกษาเหยื่อและเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยแล้ว ผู้วิจัยควรศึกษาถึงตัวอาชญากร โดยใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพในการด้วยเทคนิคการศึกษาชีวิต (Life History) เป็นรายบุคคล (Case Study) เพื่อจะได้ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการเปลี่ยนแปลง หรือจุดเปลี่ยนที่ทำให้หันเหหรือผันตัวมาเป็นอาชญากร ศึกษาถึงแรงจูงใจในการกระทำความผิดทั้งปัจจัยภายในตัวบุคคล และปัจจัยภายนอก ตลอดจนการเลือกเหยื่อที่เหมาะสม และโอกาสในการกระทำความผิด เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วน มีความสมบูรณ์ตามองค์ประกอบการเกิดอาชญากรรมตามทฤษฎีกิจกรรมประจำวันที่มีตัวเหยื่อที่เหมาะสม ผู้ดูแลผู้พิทักษ์อ่อนแอ และอาชญากรที่มีแรงจูงใจในการกระทำความผิด เพื่อนำข้อมูลทั้งสามองค์ประกอบมาวิเคราะห์สาเหตุปัจจัยต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่แนวทางป้องกัน แก้ไขและเยียวยาฟื้นฟูผู้กระทำความผิด และป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในอนาคตต่อไป

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ผนวก ก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

กรณีศึกษาจากการสัมภาษณ์ผู้ที่เคยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและบริเวณโดยรอบ จำนวน 8 กรณี

การตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมนั้นมีหลายสาเหตุปัจจัย ได้แก่ เกิดลักษณะเฉพาะตัวบุคคลเองที่เป็นกลุ่มเปราะบางเช่นเป็นเด็กที่ไม่ประสีประสาถูกหลอกได้ง่ายและสภาพทางร่างกายมีความอ่อนแอกว่าผู้ใหญ่ และยังเกิดจากพฤติกรรมส่วนบุคคลที่ไม่ระมัดระวังตัว ประมาทเลินเล่อ ไม่ดูแลทรัพย์สินของมีค่า หรือไม่สังเกตคนแปลกหน้าที่เข้ามาในสถานศึกษา อีกทั้งมีความคิดว่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นสถานที่ที่ปลอดภัยไม่น่าเกิดเหตุอาชญากรรม ประกอบกับมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเกิดเหตุอาชญากรรมได้ง่าย เช่นกรณีตัวอย่าง ดังต่อไปนี้

1. กรณีนักเรียนชั้นมัธยมต้นโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยฝ่ายมัธยม ถูกคนร้ายชิงทรัพย์บริเวณทางเท้าริมรั้วคณะนิติศาสตร์ ถนนจุฬา 42 เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร

ชื่อ นายนัด (นามสมมติ) เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อายุ 15 ปี

พฤติการณ์คดี หลังจากเลิกเรียนและเลิกทำกิจกรรม เวลาประมาณ 17.00 น. นายนัดได้เดินมาตามริมถนนบริเวณริมรั้วคณะนิติศาสตร์ ซึ่งเป็นทางเดินที่แคบและติดกับถนนจุฬา 12 มุ่งหน้าออกถนนพญาไท ได้ถูกคนร้ายสองคนอายุประมาณ 20 ปี ชับชิงรถจักรยานยนต์เข้ามาหา และขู่ว่าจะทำร้ายร่างกายหากไม่ให้ทรัพย์สิน นายนัดตกใจและเกรงว่าจะถูกทำร้ายจึงให้ทรัพย์สินเป็นเงินสดไป 15,000 บาท บริเวณริมรั้วคณะนิติศาสตร์ไม่มีกล้องวงจรปิด และคนร้ายเข้าถึงตัวคนที่เดินริมถนนได้ง่าย ไม่มีผู้ดูแลและป้องกันในขณะเกิดเหตุแต่อย่างใด และตัวเหยื่อเองนั้นพกเงินสดติดตัวเป็นจำนวนมาก เกินกว่าเด็กทั่วไปปกติจะพก ซึ่งเด็กให้เหตุผลว่าผู้ปกครองไปต่างประเทศหลายวันจึงให้เงินไว้ใช้

ความเสียหายที่เกิดขึ้น เงินสดจำนวน 15,000 บาท ถูกชิงทรัพย์ไป

ผลของคดี ต่อมาภายหลังได้เข้าแจ้งความกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในวันจันทร์ แต่เหตุนั้นเกิดวันศุกร์ ช่วงเสาร์อาทิตย์ไม่ได้มาโรงเรียนจึงแจ้งความล่าช้า แต่สามารถจับกุมตัวผู้กระทำความผิดทั้ง 2 รายได้เนื่องจากบริเวณร้านค้าใกล้เคียงที่เกิดเหตุคนร้ายได้ไปจอดรถไว้จึงจับภาพคนร้ายทั้ง 2 คนเอาไว้ได้ ทำให้สามารถสืบหาตัวคนร้ายได้ในเวลาต่อมา และได้ทรัพย์สินคืนครบจำนวน

วิเคราะห์สาเหตุและปัจจัย ทฤษฎีว่าด้วยเรื่องเหยื่ออาชญากรรมกล่าวว่ากลุ่มเปราะบาง เช่นเด็กนั้นตกเป็นเหยื่อได้ง่ายเพราะความไม่ประสีประสา และด้วยร่างกายที่ไม่สามารถสู้กับผู้ใหญ่ได้เหยื่อเป็นเด็กทำให้อาชญากรเลือกที่จะลงมือก่อเหตุ เพราะขูให้กลัวได้ง่าย ทฤษฎีวิถีชีวิตได้ยกตัวอย่างไว้ว่าการพกพาเงินเป็นจำนวนมากติดตัว การใช้เส้นทางกลับบ้านทางเดินเป็นประจำทำให้เสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่อ และตัวเหยื่อเองมีวิถีชีวิตที่เสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่อคือการพกเงินสดเป็น

จำนวนมากติดตัว และใช้เส้นทางที่แคบติดกับถนนใหญ่และไม่มีกล้องวงจรปิดเอาตัวเข้าไปในสถานที่เสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่อ ซึ่งเป็นสถานที่ตามทฤษฎีสถานที่ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน ไม่มีการจัดการติดกล้องวงจรปิดหรือจัดสภาพทางเดินริมรั้วให้ปลอดภัยตามทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม รวมทั้งขาดการดูแลจากเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในขณะเกิดเหตุ ทำให้ตกเป็นเหยื่อตามทฤษฎีกิจกรรมประจำวันที่มีเงื่อนไข 3 ประการได้แก่ มีเหยื่อที่เหมาะสม อาชญากรมีแรงจูงใจและขาดผู้ดูแล สาเหตุและปัจจัยเหล่านี้จึงส่งผลให้นายนัตตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในครั้งนี้

2. กรณีนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ ใช้บริการห้องล็อกเกอร์ที่ศูนย์กีฬาแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วางกระเป๋าเงินไว้บริเวณม้านั่งห้องล็อกเกอร์หน้ากล้องวงจรปิด แต่ถูกลักเงินสดในกระเป๋าเงินไป เหตุเกิดบริเวณชั้น 2 โชนฟิตเนส

ชื่อ นายเจมส์ (นามสมมติ) นิสิตชั้นปีที่ 4 คณะวิศวกรรมศาสตร์ อายุ 22 ปี

พฤติการณ์คดี นายเจมส์ได้ไปใช้บริการที่ศูนย์กีฬา CU Sport Complex เป็นประจำ ได้วางทรัพย์สินคือกระเป๋าสะพาย ภายในมีกระเป๋าเงินอยู่ วางไว้บนอกตู้ล็อกเกอร์ วางไว้บริเวณม้านั่งที่ซึ่งคนสามารถเดินเข้าออกได้ แต่วางไว้หน้ากล้องวงจรปิดเพราะคิดว่าปลอดภัยไม่มีใครกล้าขโมยทรัพย์สินและได้ออกกำลังกายใช้ฟิตเนส และวิ่งรอบสนามกีฬาเป็นระยะเวลาานาน หลังจากออกกำลังกายเสร็จได้กลับมายังห้องล็อกเกอร์จะหยิบกระเป๋าเงินออกมาจากกระเป๋าสะพายเพื่อเก็บไว้ในกระเป๋ากางเกงสังเกตเห็นธนบัตร 100 บาท โผล่ออกมาผิดสังเกตเมื่อเปิดดูจึงพบว่าเงินสดได้หายไปเป็นจำนวน 2,000 บาท นายเจมส์เล่าว่าศูนย์กีฬาทางเข้าออกนั้นไม่มีการคัดกรอง หรือตรวจบัตรแต่ประการใด มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยแต่ปล่อยให้คนเข้ามาได้ง่าย ประกอบกับเครื่องกันทางเข้าออกมีบางเครื่องที่เสียหายทำให้บุคคลภายนอกที่ไม่ใช่นิสิตเข้ามายังศูนย์กีฬาได้ง่าย

ความเสียหายที่เกิดขึ้น เงินสดหายไปจำนวน 2,000 บาท

ผลของคดี หลังจากเกิดเหตุ นายเจมส์ได้แจ้งกับเจ้าหน้าที่ที่ดูแลศูนย์กีฬาเพื่อขอความช่วยเหลือขอดูกล้องวงจรปิด จึงพบว่า มีชายแปลกหน้ารูปร่างสูงใหญ่ผิวคล้ำ ซึ่งนายเจมส์ไม่เคยรู้จักมาก่อน เข้ามาขโมยทรัพย์สินของตนและหลบหนีไป ทางเจ้าหน้าที่ได้คัดสำเนาวิดีโอจากกล้องวงจรปิดให้ใส่แผ่นซีดีเป็นหลักฐานในการให้นายเจมส์นำไปสถานีตำรวจนครบาลปทุมวันเพื่อแจ้งความดำเนินคดี ต่อมาภายหลังเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยนอกเครื่องแบบของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยสามารถจับคนร้ายตามกล้องวงจรปิดได้ จึงแจ้งให้นายเจมส์ทราบ และนำตัวคนร้ายไปมอบให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อดำเนินคดีต่อไป แต่ว่านายเจมส์ไม่ตั้งใจที่จะดำเนินคดี แต่ต้องการทรัพย์สินคืน

คนร้ายจึงยอมคืนทรัพย์สินให้มากกว่าที่ขโมยไปเป็นเงินจำนวน 2,600 บาท นายเจมส์จึงพอใจไม่ดำเนินคดีแต่อย่างใด

วิเคราะห์สาเหตุและปัจจัย การที่นายเจมส์ทิ้งทรัพย์สินเอาไว้โดยไม่ระมัดระวัง มีความประมาทเลินเล่อถึงแม้ว่าจะวางไว้หน้ากล้องวงจรปิดก็ตาม การวางทรัพย์สินล่อตาล่อใจเป็นตัวกระตุ้นให้อาชญากรนั้นเกิดแรงจูงใจที่จะกระทำความผิด เป็นพฤติกรรมที่นายเจมส์กระทำโดยไม่รู้ตัว หรือโดยอ้อมที่ทำให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมเป็นไปตามทฤษฎีว่าด้วยเหยื่อเป็นผู้กระตุ้นให้เกิดความผิด และทฤษฎีกิจวัตรประจำวันที่เข้าเงื่อนไขว่าด้วยเหยื่อที่เหมาะสมเปิดช่องโอกาส ประกอบกับการขาดผู้ดูแล ถึงแม้ว่าจะมีกล้องวงจรปิดก็ตาม แต่ขาดการคัดกรองคนเข้าออกศูนย์กีฬา เป็นผู้ดูแลที่อ่อนแอตามทฤษฎีกิจวัตรประจำวัน และสภาพแวดล้อมกล่าวคือเครื่องกั้นทางเข้าออกของศูนย์กีฬามีบางตัวที่เสียจึงทำให้คนร้ายเข้ามาอย่างง่ายดาย ไม่มีการจัดการซ่อมแซมให้ใช้งานได้นั้นเป็นไปตามทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม ที่กล่าวว่าต้องมีการจัดทำที่กั้น หรือเครื่องหมาย ป้ายอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อบ่งบอกอาณาเขต หรือที่หวงห้ามเข้าได้เฉพาะบุคคล สาเหตุและปัจจัยเหล่านี้จึงทำให้นายเจมส์ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม

3. กรณีนิสิตปริญญาโท คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ถูกคนร้ายขีรถจักรยานยนต์เข้ามาในลานจอดรถของคณะ ทำการกระชากกระเป๋าสะพายมูลค่าสูงจนนิสิตได้รับบาดเจ็บ ส่วนคนร้ายขับขีรถหนีออกทางประตูคณะรัฐศาสตร์ที่เปิดทิ้งไว้ เหตุเกิดในเวลากลางคืนขณะที่นิสิตเลิกเรียน ประมาณ 21.00 น. เหตุเกิดที่ลานจอดรถคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชื่อ นางสาวสวย (นามสมมติ) นิสิตปริญญาโท คณะบัญชี อายุ 42 ปี

พฤติการณ์คดี นางสาวสวยได้มาเรียนปริญญาโทในวันพฤหัสบดี ปกติมีเรียนศุกร์ เสาร์ แต่เกิดเหตุวันพฤหัสบดีตามอาจารย์นัด เดินทางโดยใช้รถยนต์ส่วนตัวมาจอดไว้ ณ ลานจอดรถของคณะบัญชี เริ่มเรียนเวลา 18.00 น. และเลิกเรียนเวลา 21.00 น. หลังจากเลิกเรียน ได้มาที่รถยนต์ของตนเพื่อจะเอากระเป๋าสะพายเก็บไว้ในรถยนต์ โดยมีเพื่อนยืนอยู่ห่างประมาณสองเมตร มีช่องว่างทำให้รถจักรยานยนต์ผ่านมาได้

ผู้เสียหายสงสัยว่าทำไมรถจักรยานยนต์ ถึงเข้ามาทำอะไรที่นี่ บริเวณตรงกลางของลานจอดรถ ด้วยของทางคณะ แต่ทันใดนั้น หัวพาดพื้นไป ตอนแรกนึกว่ารถจักรยานยนต์ มาชนแล้วหนีไป หัวพาดพื้นดัง แรงมาก พอจับหัวไม่มีเลือดออก ปูดโน ลูกขึ้นมากกระเป๋าหายไปแล้ว ร้องเรียกให้คนช่วยว่าโดนกระชากกระเป๋า เพื่อน ๆ จึงช่วยกันวิ่งตาม ด้วยความตกใจจึงยังไม่มีใครแจ้งความ เลยวิ่งตาม

ไปเคาะรถของพี่ในขณะ ให้ช่วยขับรถตาม มีตำรวจสายสืบมาที่เกิดเหตุหลังจากเกิดเหตุ และได้ไปแจ้งความลงบันทึกประจำวันกับร้อยเวร ไม่รู้ว่าใครขี่รถจักรยานยนต์ แต่เพื่อนๆ บอกว่าน่าจะเป็นผู้ชาย ทะเบียนไม่มีใครจดจำ กล้องวงจรปิดจับทะเบียนไม่ได้ เป็นรถจักรยานยนต์ ฮอนด้าเวฟ ใส่เสื้อแจคเก็ตสีฟ้า สีเหมือนผ้าน้ำคริสตัล ไม่เคยมีสาเหตุโกรธเคือง ไม่รู้จักกับอาชญากรมาก่อน เพราะไม่เห็นจดจำตำหนิไม่ได้ ไม่มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในเวลาที่เกิดเหตุด้วย เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ควรจะมีอีกอย่างอยู่ใกล้หน้าประตูทางเข้า มหาวิทยาลัยประตูใหญ่ เห็นยามกำลังปิดตึกจึงขอความช่วยเหลือ และยกเลิกบัตรเครดิตธนาคารทุกใบ เพื่อนช่วยกันโทรยกเลิก นางสาวสวยไม่แน่ใจว่าโดนเลี้ยงไว้ตั้งแต่ออนหัวค่ำ ก่อนที่จะเกิดเหตุ มีเพื่อนบอกว่าเห็นรถจักรยานยนต์ มาวนอยู่หลายรอบผิดสังเกตแล้ว มีกล้องวงจรปิดแต่สลัวเพราะว่ามีมืด และเห็นทางเจ้าหน้าที่ตำรวจแจ้งว่ารถจักรยานยนต์ขับหนีไปอย่างรวดเร็ว ขับออกไปทาง ถนนอังรีดูนังต์ ออกทางประตูรัฐศาสตร์ ประตูน่าจะปิด แต่เปิดไว้ ทำให้ขับขี่หนีได้ เข้าอังรี เข้าพระราม 1 เข้าจามจรี 12 แล้วกล้องไม่เชื่อมต่อติดตามคนร้ายไม่ได้

พฤติกรรมส่วนตัวที่ทำให้ตกเป็นเหยื่อ พกของมีราคาแพง ถือกระเป๋าใบสีดำจะไม่เด่นกลางคืนจะมองไม่เห็น แต่วันที่เกิดเหตุถือกระเป๋าหลุยส์ขาว ไม่น่าจะมีปัญหาอะไรเพราะเพื่อนๆ ก็ถือมากันก็ไม่เห็นจะมีอันตราย แต่เคยได้ยินกรณีอาชญากรรมแบบนี้มาบ้าง สะพายใส่ไหล่ ไม่ได้เปิดกระเป๋าสะพายอวดใคร ไม่คิดว่าตัวเองจะอยู่ในที่เสี่ยง เพราะคิดว่าอยู่ในคณะ แต่ว่าแสงไฟสว่างไม่เพียงพอ หลังจากเกิดเหตุติดไฟให้สว่างแล้ว ปกติต้องบอกเลยว่าตรงนั้นไม่ใช่จุดเสี่ยง และน่าจะเกิดจากการขาดผู้ดูแล ขณะเกิดเหตุไม่ได้มีการตรวจสอบคัดกรอง ไม่มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ส่วนทางด้านกายภาพ มันเป็นพื้นที่เฉพาะของคณะจอดได้เฉพาะนิสิตที่มีบัตรเท่านั้น ไม่น่าเกิดเหตุ

ความเสียหายที่เกิดขึ้น กระเป๋าหลุยส์สีทอง มีขายในปารีสอย่างเดียว ใบละ 50,000 บาท ช้างไนมีกระเป๋าตั้งซื้อที่โรมกุซซี่ 25,000 บาท มีเหรียญยูเอส 100 กว่าเหรียญ และมีธนบัตรสิงคโปร์พิเศษ ฉลองครบ 150 ปี 100 กว่าเหรียญ ทั้งกระเป๋าและทรัพย์สินมูลค่ารวมกันเกือบแสนบาทและกุญแจรีโมทอยู่ในกระเป๋าดังกล่าว ส่วนศีรษะเป็นรอยถลอก หลังจากแจ้งความเสร็จจึงไปพบแพทย์ต่อ

ผลของคดี เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ได้ติดต่อมาอีกเลย ยังไม่สามารถติดตามตัวคนร้ายได้ และตอนไปแจ้งความเจ้าหน้าที่ตำรวจถามซ้ำแล้วซ้ำอีก ไม่ต่ำกว่า 4 รอบ เป็นคนเดิมที่ถาม คนที่เขียนบันทึกประจำวัน ทำให้ทุกอย่างซ้ำและเสียเวลา

วิเคราะห์สาเหตุและปัจจัย เนื่องจากนางสาวสวยมีรายได้ที่สูง และใช้รถยนต์ส่วนตัวที่ค่อนข้างแพงและเป็นรุ่นใหม่ ประกอบกับใช้กระเป๋าสะพายแบรนด์เนม เป็นที่ล่อตาล่อใจของ

อาชญากร รสนิยม วิถีชีวิตของนางสาวสวยนั้นเป็นการกระตุ้นอาชญากรก่อเหตุโดยไม่รู้ตัว อาชญากร อาจจะมาดูว่ารถคันใดแพงหรือมีทรัพย์สินของมีค่า และการใช้ชีวิตของนางสาวสวยที่ใช้ของแพง หูหระหาที่ไม่รู้ตัวว่าจะตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมได้ตามทฤษฎีวิถีชีวิตที่กล่าวว่าการใช้ของหรูหราให้คนอื่นเห็นนั้นมีความเสี่ยงที่จะตกเป็นเหยื่อ และบริเวณที่เกิดเหตุเป็นลานจอดรถที่ไม่มีการคัดกรองรถที่เข้าออก ถึงแม้ว่าจะเป็นที่จอดของนิสิตก็ตามแต่ขาดผู้ดูแล ณ ขณะนั้น ประกอบกับแสงสว่างไม่เพียงพอ ซึ่งการขาดการดูแลนั้นตรงกับทฤษฎีกิจวัตรประจำวันว่าด้วยเงื่อนไขขาดผู้ดูแลจึงก่อให้เกิดอาชญากรรม และทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม ไม่มีการคัดกรองทางเข้าออก และไม่สกัดกั้นหลังจากก่อเหตุหลบหนีได้ และเป็นสถานตามทฤษฎีสถานที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนง่าย กล่าวคือบริเวณที่เกิดเหตุมีแสงไฟส่องสว่างน้อย การที่ไม่จัดการสภาพแวดล้อมให้เป็นไปตามทฤษฎีที่ได้กล่าวมานั้นจึงทำให้นางสาวสวยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในครั้งนี้

4. กรณีที่อดีตนิสิตคณะนิติศาสตร์ ถูกแอบถ่ายภาพขณะที่กำลังเข้าห้องน้ำบริเวณ หอประชุมคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และนำภาพลามกเผยแพร่ใน อินเทอร์เน็ต

ชื่อ นางสาวปาย (นามสมมติ) อดีตนิสิตคณะนิติศาสตร์ อายุ 27 ปี

พฤติการณ์คดี เคยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมประเภทอาชญากรรมทางเพศ นอกจากตัวเองแล้ว ยังมีเพื่อน ๆ ที่ตกเป็นเหยื่อ แต่ไม่ได้รับรู้จักกันเป็นส่วนตัว เป็นเด็กกิจกรรมเช่นเดียวกัน (เป็นหรีดกับ คชการของจุฬา) ขณะเกิดเหตุไม่เห็นตัวอาชญากร แต่ส่วนตัวคิดว่าอาจจะเป็นชายหรือหญิงก็ได้ หลังจากที่มีการจับกุมแล้วตนเองยังไม่ทราบด้วยว่าคนร้ายเป็นใคร เหตุเกิดที่ห้องน้ำหอประชุมคณะวิศวกรรมศาสตร์ เกิดเวลาประมาณ 17.00-18.00 น. ช่วงปี 2556 ตอนนั้นปายจบไปแล้ว 1 ปี วันที่เกิดเหตุมีงานอีเวนต์ใหญ่จุฬาธรรมศาสตร์ รวมลีด คชการ ดารา เซเลบ เหล่าบรรดาคณบดีชื่อเสียงคนที่สวยหล่อไปรวมกันที่งาน เป็นงานโชว์ตัวสัมภาษณ์ก่อนจะมีงานฟุตบอลประเพณีจุฬาฯ – ธรรมศาสตร์ ที่เกิดเหตุมีคนเดินพลุกพล่าน บุคคลทั่วไปเดินไปมาได้ไม่มีการตรวจสอบแต่อย่างใด

ขณะเกิดเหตุ ปายเข้าห้องน้ำตามปกติ ประตูห้องน้ำน่าจะยกสูง ส้วมเป็นแบบนั่งยอง

หลังเกิดเหตุ มีบุคคลไม่ทราบว่าเป็นผู้ใดติดต่อทางไลน์มา ว่ามีคลิปหลุดของปาย (ภาพแอบถ่ายในห้องน้ำ) และมีภาพหลุดของคนอื่น ๆ และขอคอนแทกช่องทางการติดต่อของคนอื่น ๆ ด้วย เพื่อจะได้ติดต่อไปแจ้งเตือน ปายจึงตัดสินใจไปแจ้งตำรวจ ตำรวจจึงบอกว่าอย่าเพิ่งให้ข้อมูลผู้เสียหายอื่น ๆ กับใครที่ไม่รู้จักทางไลน์ และปายกล่าวว่าคดีนี้ได้รับการดูแลเป็นอย่างดี เพราะมีผู้เสียหายคนนึงเป็นดาราและเป็นลูกคนใหญ่โต จึงทำให้การดำเนินคดีเป็นไปอย่างรวดเร็ว

หลังจากเกิดเหตุแจ้งความดำเนินคดีเดินมา สน.ปทุมวัน และหลังจากนั้นไม่ได้กลับไปที่เกิดเหตุอีกเลย

ความเสียหายที่เกิดขึ้น ความเสียหายที่เกิดขึ้น ปายไม่รู้สึกเสียหายอะไรจากเหตุการณ์นี้ มีภาพหลุดออกมาแค่คนเดียวที่เป็นดาราท่าที่จำได้ ส่วนของคนอื่น ๆ ภาพไม่หลุด เพียงแค่เงา ๆ และตกใจ และที่ตกใจคือเหตุมันเกิดขึ้นในจุฬา

ผลของคดี แจ้งความให้ตำรวจทราบว่าตนเองตกเป็นเหยื่อ ไม่ได้ต้องการจะดำเนินคดีอย่างไร ต่อมาภายหลังทราบว่ากองปราบมีการจับกุมตัวคนผู้กระทำความผิดได้แล้ว แต่ตนเองไม่ได้ติดตามข่าวสารต่อ (คดีไปที่กองปราบเนื่องจากมีผู้เสียหายหลายคน) และรุ่นน้องที่เป็นเหยื่อแจ้งมา ปายคิดว่าคดีนี้ที่จับคนร้ายได้ อาจเพราะเพื่อน้องผู้เสียหายคนหนึ่งใหญ่โต มียศตำแหน่งน่าจะเป็นตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ทำให้เกิดการเลือกปฏิบัติในการทำคดี ถ้าเป็นคนธรรมดาคงถูกเพิกเฉย

วิเคราะห์สาเหตุและปัจจัย เพราะปายเข้าวงการและเป็นบุคคลมีชื่อเสียง อาจทำให้คนสนใจ ปายงง ๆ เมื่อมีคนติดต่อมาไม่ได้จะเรียกเงิน แต่ต้องการแค่คอนแทกของผู้เสียหายคนอื่น ๆ วันที่เกิดเหตุปายใส่กระโปรงสั้นเหนือเข่า แต่ปายไม่ใช่ของแพง ไม่ใช่ของหรูหราฟุ่มเฟือย และไม่ได้อยู่ในกลุ่มเด็กรวย หรือเซเลบ จุฬาและธรรมศาสตร์ส่วนใหญ่จะเป็นดารายู่อแล้ว ปายไม่ได้คิดว่าตนเองอยู่ในสถานที่ที่ไม่ปลอดภัยเพราะคิดว่าเป็นห้องน้ำหญิงอยู่ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและเป็นเวลากลางวัน เพียงแต่เป็นวันที่ไม่ธรรมดาเพราะมีเวทีใหญ่ และเป็นวันเรียนจึงมีคนเดินพลุกพล่าน ไม่มีการสกัดกั้นคัดกรอง ทุกคนสามารถเข้ามาในจุฬาได้ ไม่มียามหน้าห้องน้ำ มีแต่ยามหน้างาน และยามตามตึก ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีเหยื่อว่าด้วยเหยื่ออาชญากรรมที่ลักษณะส่วนบุคคลของปายเป็นผู้หญิงซึ่งมักตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมทางเพศได้ง่าย และเหยื่อเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงและใส่กระโปรงสั้น อาจจะเป็นตัวกระตุ้นเป็นไปตามทฤษฎีเหยื่อเป็นผู้กระตุ้นให้เกิดอาชญากรรมและทฤษฎีวิถีชีวิต ประกอบกับสถานที่เกิดเหตุเป็นห้องน้ำไม่มีกล้องวงจรปิดอย่างแน่นอน และในวันเกิดเหตุดังกล่าวบุคคลทั่วไปสามารถเดินผ่านไปมาได้ง่ายไม่มีการคัดกรอง ไม่มีการจัดการสภาพแวดล้อมตามทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม สาเหตุและปัจจัยดังที่กล่าวมานั้นจึงส่งผลให้ปายตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในครั้งนี้

5. กรณีอาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ วางกระเป๋าเงินไว้ในห้องพักอาจารย์ ขณะที่ไปเข้าห้องน้ำสักครู่โดยไม่ได้ปิดล็อกประตู เมื่อกลับมายังห้องพักพบว่ากระเป๋าเงินได้หายไป ไม่ทราบว่าเป็นใคร เหตุเกิดที่อาคาร 1 คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชื่อ อาจารย์ยุริ (นามสมมติ) อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ อายุ 50 ปี

พฤติการณ์คดี อาจารย์ยุริไม่มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้ใดมาก่อน เหตุเกิดที่ห้องพักอาจารย์คณะรัฐศาสตร์ โดยได้เปิดห้องไว้ อาจารย์ยุริไปเข้าห้องน้ำสักครู่

ก่อนเกิดเหตุมาทำงานตามปกติ เป็นช่วงเวลากลางวัน ไม่มีคาบสอน มาพักที่ห้อง วางทรัพย์สินกระเป๋าเงินไว้ในห้อง เดินไปเข้าห้องน้ำ ไม่ได้ปิดประตูหน้าต่างแต่ประการใด

ขณะเกิดเหตุ ไม่ทราบสาเหตุเกิด กลับมาจากห้องน้ำ

หลังเกิดเหตุ ใช้เวลาสักพักหนึ่ง เพราะเป็นกระเป๋าเงินเล็ก ๆ เลยไม่ได้สังเกต แต่พอผ่านมาชั่วโมงกว่า จะใช้ไม่เห็นกระเป๋าแล้ว คิดว่าน่าจะเป็นช่วงที่เข้าห้องน้ำ กว่าจะรู้ตัวก็ 2 ชั่วโมงผ่านไป จึงบอกพี่ ๆ ในคณะ อจ. ผู้บริหารมาคุยด้วย มาให้กำลังใจและไปแจ้งความ ลงบันทึกประจำวัน ที่ สถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน ไม่มีร่องรอยใด ๆ ในที่เกิดเหตุ คิดว่าอาจจะเป็นนิสิตก่อเหตุก็ได้ มีแค่เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยยืนอยู่ที่ลานจอดรถเท่านั้น ไม่มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ใกล้ห้องพัก อาจารย์ยุริยังกล่าวอีกว่าในหลายปีต่อมา มีอาจารย์คนอื่นโดนขโมยคอมพิวเตอร์เหมือนกัน แต่โดนคนที่แต่งตัวเป็นนิสิตเข้ามาเอาคอมพิวเตอร์โน้ตบุคในห้องทำงาน ใส่กระเป๋าใหญ่ ๆ ถอดเอาคอมพิวเตอร์ไปแต่ไม่เอาปลั๊กไปด้วย มีกล้องวงจรปิดแล้วสมัยนั้น แต่ว่าก็เห็นไม่ค่อยชัด แต่เห็นว่าจะมีอายุ แต่แต่งตัวเนียนเป็นนิสิต

ความเสียหายที่เกิดขึ้น กระเป๋ามีเงินอยู่เกือบ 8,000 บาท มีเงินเย็นด้วยเพราะเพิ่งอาจารย์ยุริเพิ่งกลับจากประเทศญี่ปุ่น เมื่อปี 2544 ประมาณเดือนมิถุนายน กรกฎาคม

ผลของคดี สมัยก่อนไม่มีกล้องวงจรปิด พอเกิดเหตุไม่มีวิธีตาม พอถามคนแถวนั้นไม่เห็นคนร้าย ไม่ทราบเหตุการณ์ก็จบ ตามจับคนร้ายไม่ได้ แจ้งความไว้ไม่สามารถติดตามจับกุมได้

วิเคราะห์สาเหตุและปัจจัย พฤติกรรมส่วนตัวประมาทเลินเล่อ อยู่ในต่างประเทศ ประเทศญี่ปุ่น จึงมีความไว้ใจ เพราะประเทศญี่ปุ่นวางทรัพย์สินทิ้งไว้ไม่หาย บริบทสังคมต่าง วิถีชีวิตที่ติดมาจากประเทศญี่ปุ่นจึงทำให้ไม่ระมัดระวัง แต่ไม่ได้ใช้ของฟุ่มเฟือย อาจารย์ยุริคิดว่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยปลอดภัย เป็นวันเรียนปกติช่วงบ่าย ๆ มินิสิตเดินผ่านไป ไม่มีการล็อกประตูเดินเข้าถึงประตูได้เลย สมัยนั้นไม่มีกล้องวงจรปิด ห้องนั้นเป็นห้องโถงที่ใคร ๆ ก็เข้ามานั่งได้

อาจารย์อยู่ต่างประเทศนานทำให้ติดวัฒนธรรมต่างประเทศมา ที่มีบริบทต่างกันในเรื่องความปลอดภัย จึงทำให้ไม่ระมัดระวังตัว มีรูปแบบการดำรงชีวิตที่เป็นไปตามทฤษฎีวิถีชีวิตที่ใช้ชีวิตไม่ระมัดระวังตนเองจึงตกเป็นเหยื่อ ประกอบกับการวางทรัพย์สินทิ้งไว้กระตุ้นให้อาชญากรก่อเหตุตามทฤษฎีเหยื่อเป็นผู้กระตุ้นให้เกิดอาชญากรรม ประกอบกับขาดผู้ดูแลเพราะมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยเฉพาะบริเวณลานจอดรถเท่านั้น เข้าเงื่อนไขประ 3 ประการของทฤษฎีกิจวัตรประจำวันที่มีเหยื่อที่เหมาะสม มีอาชญากร และขาดผู้ดูแล รวมทั้งสมัยนั้นไม่มีเทคโนโลยีในการติดตามตัวคนร้าย ไม่มีกล้องวงจรปิด จึงทำให้การติดตามตัวคนร้ายเป็นไปได้ยาก การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อควบคุมอาชญากรรมให้เป็นไปตามทฤษฎีนั้นจึงเป็นไปได้ยากและมีข้อจำกัดทางด้านเทคโนโลยีที่ไม่ทันสมัยเหมือนกับปัจจุบัน จึงทำให้อาจารย์ยุติตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม

6. กรณีลูกจ้างร้านขายน้ำในโรงอาหารคณะรัฐศาสตร์ ถูกขโมยเงินที่เก็บไว้ที่เดิมในร้านเป็นประจำ โดยถูกคนร้ายไม่ทราบว่าเป็นใครจัดแงะเข้าไปในร้าน ในวันหยุดซึ่งและเป็นช่วงฤดูฝนมีฝนตกหนัก โดยคาดว่าไม่มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยดูแลบริเวณโรงอาหารในช่วงเวลาที่เกิดเหตุ

ชื่อ นางผิน (นามสมมติ) ลูกจ้างร้านขายน้ำ อายุ 36 ปี

พฤติการณ์คดี เหตุเกิดที่โรงอาหารคณะรัฐศาสตร์ เกิดเหตุวันเสาร์อาทิตย์ เป็นวันร้านปิด แต่เป็นช่วงเปิดเทอมปกติ ประมาณเดือนสิงหาคม ช่วงหน้าฝนเหตุเกิด ปี 2560

ก่อนเกิดเหตุ ปิดร้านล็อกแน่นหนาตามปกติ

ขณะเกิดเหตุ ไม่ทราบ ไม่เห็นตัวอาชญากร ไม่ทราบอายุ ไม่ทราบเพศ ไม่มีกล้องวงจรปิด ไม่มีเหตุโกรธเคืองกับผู้ใด จึงจดจำคำหืออะไรไม่ได้ อาชญากรน่าจะมาก่อเหตุเวลากลางคืน และเป็นเสาร์อาทิตย์ที่ฝนตกหนัก มีรอยน้ำรอยโคลนเต็มไปหมดบริเวณที่คนร้ายป็น จัดแงะเข้ามา หากคนร้ายทำอะไรเสียงดังก็ไม่มีใครได้ยินเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย อยู่ตามจุดของเขาไม่ได้เข้ามาดูภายในโรงอาหาร

หลังเกิดเหตุ วันเปิดร้านมีลูกค้ามาซื้อของ จ่ายเงินธนบัตรฉบับละ 100 บาท นางผินกำลังจะก้มหยิบเงินทอน จึงพบว่าเงินหายไป จะดูกล้องวงจรปิดก็ไม่มี เมื่อแหงนหน้าดูจึงเห็นร่องรอยการบุกรุกเข้ามาในร้านมีร่องรอยการจัดแงะ มีรอยมือ รอยเท้า กระทั่งรอยเลือด จึงได้แจ้งให้กองพิสูจน์หลักฐานเข้ามาเก็บพยานหลักฐาน เจ้าหน้าที่ตำรวจบอกว่ารอยเลือดเป็นหยดเล็กมาก เปอร์เซ็นเลือดน้อยไม่เพียงพอต่อการตรวจ

หลังเกิดเหตุเจ้าของร้านไปแจ้งความที่สถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน

ความเสียหายที่เกิดขึ้น เงินถูกลัก 4,000 บาท

ผลของคดี ไม่สามารถตามจับคนร้ายได้ เนื่องจากไม่มีพยานหลักฐานเพียงพอ

วิเคราะห์สาเหตุและปัจจัย นางผิมนั้นจะลือคร้านเสมอเมื่อปิดร้าน ไม่ได้เปิดทิ้งไว้และไม่เปิดโอกาสให้กับอาชญากร มีการป้องกันทรัพย์สินอย่างดี ขณะเปิดร้านยังนั่งเฝ้า ไม่มีการวางของทิ้งไว้ แต่ว่าเก็บเงินไว้ที่เดิมเป็นประจำ ช่วงวันเวลาเป็นวันหยุดและมีฝนตกหนัก หากงัดและเสียงดังไม่มีคนได้ยินเสียง จะเห็นว่านางผิมนั้นมีการระมัดระวังตัวอยู่เสมอ มีการปิดล็อกแต่เว้ายังตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมเนื่องจากขาดผู้ดูแลไม่เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยดูแลบริเวณที่เกิดเหตุ เป็นเวลากลางคืนและฝนตกหนัก โอกาสเหมาะและเป็นใจแก่อาชญากร เป็นไปตามทฤษฎีกิจวัตรประจำวันที่มีอาชญากร และขาดผู้ดูแล อีกทั้งบริเวณร้านไม่มีกล้องวงจรปิดด้วย และการที่นางผิมนั้นเก็บเงินไว้บริเวณเดิมเป็นประจำนั้นอาจทำให้อาชญากรคอยจับตาเฝ้าดูอยู่ จึงเป็นวิถีชีวิตที่ทำเป็นประจำที่ส่งผลให้ตกเป็นเหยื่อถูกขโมยทรัพย์สินได้ตามทฤษฎีกิจวัตรประจำวัน

7. กรณีลูกจ้างร้านขายน้ำในโรงอาหารรัฐศาสตร์ถูกลักทรัพย์ในที่พักในเวลากลางคืน บริเวณตลาดสามย่าน เนื่องจากเป็นช่วงก่อสร้างจึงไม่ได้ปิดล็อกประตูตอนนอน

ชื่อ นางแย้ม (นามสมมติ) ลูกจ้างร้านขายน้ำ อายุ 53 ปี

พฤติการณ์คดี นางแย้มมีที่พักอาศัยอยู่บริเวณตลาดสามย่าน ต่อมาตลาดสามย่านช่วงที่มีการรื้อถอน ก่อนจะกลายมาเป็นสามย่านมิตรทาวน์ ที่พักจึงถูกรื้อทุบ จึงรับย้ายหาที่พักใหม่ ได้ห้องเช่าที่ใหม่ยังสร้างไม่เสร็จเรียบร้อย มีประตูแต่ไม่มีที่ล็อก ช่วงเวลาตอนตี 2 นางแย้มได้เข้าห้องน้ำกลับมาห้องปิดประตูตามปกติ วันเกิดเหตุเป็นคืนวันศุกร์จึงนอนตื่นสายเนื่องจากวันเสาร์เป็นวันหยุดทำงาน อยู่กับลูก 3 คน (ลูกชาย ลูกสะใภ้) แต่นางแย้มตื่นก่อน เพราะหิวข้าว จะไปซื้อของทำกับข้าว จะหยิบกระเป๋าเงิน ตรวจสอบดูอีกทีพบว่ากระเป๋าหายไป ภายในกระเป๋ามีโทรศัพท์มือถือจำนวน 1 เครื่อง กระเป๋าเงิน หลังจากนั้นจึงไปแจ้งความตำรวจ ตำรวจได้มาตรวจที่เกิดเหตุ สันนิษฐานว่าโดนมอมยาทั้งทั้งบ้าน เพราะตื่นสายมาก และปลุกนานกว่าจะตื่น เกิดการทะเลาะกันในอาคารที่พัก นางแย้มคิดว่าคนในอาคารน่าจะเป็นคนก่อเหตุลักทรัพย์ เพราะทุกคนจะมีกุญแจเข้าออกอาคารได้ และสามารถเข้าไปได้ห้องคนอื่นได้ จึงมีการพากันไปสอบถามกับศาลให้มีอันเป็นไป สรุปว่านางแย้มได้กระเป๋าคืนวางไว้ข้างล่างที่อาคารไม่ทราบว่ามีใครมาวางไว้ แต่เป็นกระเป๋าเปล่ากับห้อยยาและพระเครื่องคืน แต่ใบขับขี่ เงินสด โทรศัพท์มือถือหายไปไม่ได้คืน

ความเสียหายที่เกิดขึ้น โทรศัพท์จำนวน 1 เครื่อง, เงินสดจำนวนหนึ่ง และใบขับขี่

ผลของคดี ได้ทรัพย์สินคืนบางส่วน จับกุมผู้กระทำความผิดไม่ได้

วิเคราะห์สาเหตุและปัจจัย นางแยมอยู่ในสถานที่ที่เสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรม ตามทฤษฎีสถานที่ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน และทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อมคือประตูไม่มีตัวล็อก ประกอบกับนางแยมวางทรัพย์สินไว้ในห้องไม่เก็บไว้ที่มีดขีดล่อตาล่อใจคนร้ายเป็นไปตามทฤษฎีวิถีชีวิตที่ไม่ระมัดระวังทรัพย์สินของตนเองทั้งที่รู้ว่าห้องพักประตูไม่สามารถล็อกได้ จึงทำให้นางแยมตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในครั้งนี้

8. กรณีเจ้าของร้านเสริมสวย ประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณพื้นที่พาณิชย์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถูกคนร้ายแอบอ้างเป็นคนรู้จัก ใช้กลอุบายขอยืมเงิน

ชื่อ นางจวง (นามสมมติ) เจ้าของร้านเสริมสวย อายุ 45 ปี

พฤติกรรมคดี นางจวงถูกชายไม่ทราบชื่อหลอกว่าเป็นลูกน้องของลูกค้ำร้านเสริมสวยของตน ไม่เคยเจอหน้าอาชญากรรมมาก่อน เป็นครั้งแรกที่เจอ เป็นชาย 1 คน อายุ 30-40 ไม่มีเงินมา แอลกอฮอล์ เป็นชายสูงใหญ่ สมส่วนสันตัด ผิวคล้ำๆ ผมยาวเท่าบ่าถ้าเจอจำได้ มาขอยืมเงิน 200 บาท ชายคนดังกล่าวอ้างว่าเข้าบ้านไม่ได้

เหตุเกิดที่หน้าร้านเสริมสวย นางจวงมาร้านตอนเช้าแง้มประตูเหล็กเอาไว้ มาถึงร้านประมาณ 7.30 น. แต่ร้านยังไม่เปิด แต่ว่ากำลังสระผมลูกค้าพิเศษ คนร้ายบอกว่าเป็นลูกน้องเจ้พิณจะเอาเงินมาคืนให้ภายหลัง เจ้พิณอยู่ตลาดสามย่าน คนร้ายมีรถจักรยานยนต์ มีกระเป๋ใส่เพื่อส่งหมูมาด้วย จึงดูเหมือนลูกน้องเด็กส่งหมู เป็นรายชื่อเหลี่ยมบนรถเพื่อบรรทุกหมูสด ไว้บนรถจักรยานยนต์ เหมือนคนส่งหมูทั่วไป เหตุเกิดเมื่อปี 2560 คนร้ายพูดจาดี เรียกว่า “เจ้” ส่วนนางจวงก็ไม่ได้เอะใจเพราะอ้างชื่อลูกค้ำ ส่วนร้านอื่น ๆ ในละแวกก็โดนเหมือนกันยืมเงินเช่นเดียวกัน อ้างว่าลืมกุญแจบ้าน ขอยืมเงินแต่ร้านอื่น ๆ ไม่รู้ว่าเสียเงินไปเท่าไร บางร้านก็ไม่เสียเงินเพราะไปคุยกับลูกจ้างเลยไม่มีเงินให้ เจ้จวงให้เงินคนร้ายไป โดยง่ายตาย โดยไม่ได้ตรวจสอบ เรียกเจ้ แถมเป็นคนไทย นางจวงเปิดร้านแง้มๆ คิดว่ามีโอกาสน้อยที่จะเจอคนเดินมาขอ แต่เวลามีคนเมามาเคาะๆ จะมากกลางวัน แต่นางจวงจะล็อกประตูตลอด อยู่คนเดียวก็จะล็อก แต่วันเกิดเหตุไม่ได้ล็อก เพราะมีลูกค้ำอยู่ด้วยไม่เคยอยู่ในที่เสี่ยง

วันเวลาที่เกิดเหตุปกติ ทุกอย่างปกติ ซึ่งรถจักรยานยนต์มาให้เห็นตอนนั้นยังไม่มีตู้ที่กันรถเข้าออก คนเข้าออกได้ ถนนจุฬา 40 ได้ตลอดเวลา แต่ปัจจุบันตู้มีกล้องวงจรปิดแล้ว สร้างเมื่อต้นเดือนเมษายน พ.ศ. 2561 มีไม้กันรถ และกล้องวงจรปิด แต่ถ้าหากวันเกิดเหตุมีป้อมแล้วจะสามารถขูดกุญแจได้

หลังจากเกิดเหตุอาชญากรรม ไม่ได้ติดตามทวงเงินคืน ไม่ได้มีการแจ้งความ เพราะเห็นว่าเป็นเงินแค่ 200 บาท มีความอายด้วยที่ให้เงินแก่คนร้าย อาจจะมีคนอื่นโดนเยอะ มีการใช้รถจักรยานยนต์ แต่ไม่ได้ใช้ก่อเหตุหรือหลบหนี มาตามปกติไม่มีร่องรอยอะไรผิดปกติ

ความเสียหายที่เกิดขึ้น เสียเงิน 200 บาท

ผลของคดี ไม่ได้แจ้งความเพราะเห็นว่าเป็นเงินเล็กน้อย และคิดว่าตำรวจมีงานเยอะ มีงานที่ใหญ่กว่าคดีของตนเอง ประกอบกับอายจึงไม่ได้แจ้งความ

วิเคราะห์สาเหตุและปัจจัย สาเหตุและปัจจัย พฤติกรรมที่ส่งผลให้ตกเป็นเหยื่อ เพราะเชื่อคนง่าย ใจดี ใครขอเงินก็ให้ มาในลักษณะรู้จักทั่วไป ปกติจะไม่ถาม ใช้การมองและตัดสินใจเองว่าเป็นคนร้ายหรือไม่ใช่ พฤติกรรมที่ส่งผลตกเป็นเหยื่อได้ง่ายอีก ซึ่งไม่รู้ตัวเลยว่าความใจดีจะส่งผลทางอ้อมให้ตนเองตกเป็นเหยื่อในครั้งนี้นี้ คนร้ายทำกับผู้หญิง ไม่กล้ากับผู้ชาย เพราะผู้หญิงใจอ่อนง่าย วิธีชีวิตไม่ใส่ทอง แต่ถ้าเดินมาแล้วมาขอเงินเลยไม่ให้ แต่ถ้ามาเป็นเด็กส่งนม มีรถจักรยานยนต์ เป็นลูกน้องมาขอแบบนี้ก็จะให้ แต่เดินมาขอเงินกินเหล้าไม่ให้ ลักษณะส่วนบุคคลตามทฤษฎีว่าด้วยเหยื่ออาชญากรรมผู้หญิงเป็นกลุ่มเปราะบางทั้งทางกายภาพและจิตใจ ซึ่งมีความอ่อนไหวและเชื่อคนง่าย นางจวงจึงตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในครั้งนี้นี้

สรุปจากกรณีทั้ง 8 กรณีจะเห็นได้ว่าบุคคลตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมจากสาเหตุ และปัจจัยที่มีส่วนคล้ายกันคือ ในลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล เช่น เป็นเด็ก เป็นผู้หญิง ซึ่งเป็นกลุ่มเปราะบาง รวมถึงการเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดอาชญากรรม ประกอบกับมีวิถีชีวิตที่เสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่อทั้งรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ตลอดจนการอยู่ในสถานที่เสี่ยงและสถานที่นั้น ๆ มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการก่อเหตุอาชญากรรม ด้วยสาเหตุและปัจจัยเหล่านี้จึงอธิบายว่าเหตุใดบุคคลจึงตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในสถานศึกษา

แบบสัมภาษณ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยเรื่อง “การตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในสถานศึกษา: กรณีศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” ซึ่งมี ร้อยตำรวจเอก อุ๋ธนา สุระตะนัย นิสิตตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาอาชญาวิทยาและงานยุติธรรม ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นผู้ดำเนินการศึกษาวิจัย

แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นกับนิสิต อาจารย์และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. เพื่อวิเคราะห์สาเหตุและปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลให้นิสิต อาจารย์และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม
3. เพื่อเสนอแนวทาง หรือ มาตรการเพื่อลดการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม และเพิ่มความรู้สึกปลอดภัยให้แก่ นิสิต อาจารย์ และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จึงขอความกรุณาจากท่านในการให้ข้อมูลและความคิดเห็นตามจริง และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านได้กรุณาสละเวลาให้ข้อมูลมา ณ โอกาสนี้ ผลที่ได้รับจากแบบสัมภาษณ์นี้จะนำไปใช้เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์อาชญากรรมที่เกิดขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่ามีสภาพปัญหาอย่างไร อีกทั้งมีสาเหตุและปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลให้นิสิต อาจารย์ และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ทั้งด้านกายภาพ ปัจจัยที่เอื้อต่อการประกอบอาชญากรรม ลักษณะของเหยื่ออาชญากรรม และช่องโอกาสในการเกิดอาชญากรรม ตลอดจนมีแนวทาง หรือ มาตรการอย่างไรที่ช่วยลดการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ขณะเดียวกันก็ช่วยเพิ่มความรู้สึกปลอดภัยให้แก่ นิสิต อาจารย์ และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยผู้วิจัยขอรับรองว่าข้อมูลที่ได้รับดังกล่าวจะนำไปใช้ในการดำเนินการศึกษาวิจัย รวมถึงถือเป็นความลับและจะไม่มี การนำไปเปิดเผยโดยเด็ดขาด ทั้งยังจะไม่มีการระบุชื่อ สกุล หรือข้อความใด ๆ อันจะสื่อได้ว่าผู้ให้ข้อมูลคือบุคคลใดไม่ว่ากรณีใด ๆ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ร้อยตำรวจเอก

(อุ๋ธนา สุระตะนัย)

ผู้ดำเนินการวิจัย

แบบสัมภาษณ์ ชุต (ก) แบบเจาะลึก (In-Depth interview) โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) สำหรับสัมภาษณ์นิสิต อาจารย์ บุคลากรและบุคคลทั่วไปที่เคยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและบริเวณโดยรอบสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมแห่งคดี หรือ รายละเอียดของเหตุการณ์ของการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 3 สาเหตุและปัจจัยที่ส่งผลให้นิสิต อาจารย์ และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม

ส่วนที่ 4 แนวทาง หรือ มาตรการ การลดการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมและเพิ่มความรู้สึกปลอดภัยให้แก่ นิสิต อาจารย์ และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

- 1.1 ชื่อผู้ให้ข้อมูล.....
- 1.2 เพศ.....
- 1.3 อายุ.....ปี
- 1.4 ศาสนา.....
- 1.5 การศึกษา
- 1.5.1 ระดับการศึกษา.....
- 1.5.2 คณะ.....
- 1.5.3 ภาค.....
- 1.5.4 สาขา.....
- 1.5.5 ชั้นปี (หากกำลังศึกษาอยู่).....
- 1.5.6 สถาบันการศึกษา.....
- 1.6 อาชีพ.....
- 1.7 ตำแหน่งหน้าที่การงาน.....
- 1.8 สถานที่ทำงาน.....
- 1.9 รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน.....บาท
- 1.10 สถานภาพ (โสด/สมรส/แยกกันอยู่/หย่าร้าง).....

เก็บข้อมูลที่.....
ว/ด/ป.....
เวลา.....น. ถึง.....น.
กรณีเก็บข้อมูลให้ข้อมูลสำคัญคนเดิม

- 1.11 ภูมิลาเนาเดิม.....
- 1.12 สถานที่พักอยู่อาศัยปัจจุบัน.....
- 1.13 วิธีการเดินทางมาเรียน หรือ ทำงาน .....

**ส่วนที่ 2 พฤติการณ์แห่งคดี หรือ รายละเอียดของเหตุการณ์ของการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมใน
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

- 2.1 ท่านเคยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยหรือไม่.....
- 2.2 ท่านเคยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กี่ครั้ง.....

2.3 โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน **มากที่สุด** ประเภทอาชญากรรมใด
ที่ท่านตกเป็นเหยื่อแล้วคิดว่าได้รับผลกระทบหรือเกิดความเสียหายทางด้านร่างกาย, จิตใจ หรือ
ทรัพย์สินมากที่สุด

.....ประเภทที่ 1 ประเภทอาชญากรรมต่อทรัพย์สิน เช่น ลักทรัพย์ หรือ รวมถึง
ยานพาหนะ บุกรุกเข้ามาภายในรั้วจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยหรืออาคารเรียน หรือมีผู้ตั้งใจก่อความ
เสียหายหรือทำลายทรัพย์สิน)

.....ประเภทที่ 2 อาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย (ประทุษร้ายต่อร่างกายด้วยกำลังทาง
กายภาพ ทำร้าย พยายามทำร้าย ใช้อาวุธข่มขู่คุกคาม ประทุษร้ายต่อจิตใจ แต่ไม่รวมถึงการคุกคามใน
โลกไซเบอร์)

.....ประเภทที่ 3 อาชญากรรมทางเพศ (ข่มขืน พยายามข่มขืน กระทำอนาจาร ลวนลาม
ทางเพศ หรือ ข่มขู่ คุกคามด้วยวาจาว่าจะข่มขืนกระทำชำเรา)

.....อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

2.4 นอกจากท่านแล้ว มีผู้ใดที่เคยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เช่น เพื่อน
คนรู้จัก หรือญาติบุคคล หรือไม่อย่างไร (หากมีโปรดระบุ).....

2.5 ท่านเห็นอาชญากรหรือไม่.....(หากไม่เห็น ข้ามไปทำข้อ 2.11)

หากเห็น อาชญากรที่ก่อเหตุมีกี่คน

เป็นผู้ชาย จำนวน..... คน

เป็นผู้หญิง จำนวน..... คน

จำนวนรวม.....คน

2.6 อาชญากรมีอายุประมาณเท่าไร (กรณีมีอาชญากรหลายคนและมีช่วงอายุที่แตกต่างกันมาก ให้
พิจารณาอายุของผู้นำในการก่ออาชญากรรม) อายุ.....ปี

2.7 อาชญากรมีอาการมีนเมาจากฤทธิ์ของสารเสพติด หรือ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ขณะก่อเหตุหรือไม่

.....

2.8 ท่านรู้จัก คับเคย หรือเคยมีสาเหตุโกรธเคืองกับอาชญากรมาก่อนหรือไม่ หากท่านเคยรู้จักอาชญากรมาก่อน ท่านมีความสัมพันธ์กับอาชญากรอย่างไรและอาชญากรเป็นผู้ใด.....

.....

2.9 ท่านสามารถจดจำตำหนิรูปพรรณสัณฐาน การแต่งกาย หรือลักษณะพิเศษของอาชญากร เช่น ลายสัก, แผลเป็น, สำเนียงการพูด, ความพิการ หรือลักษณะโดดเด่นอันเป็นที่น่าสังเกต ฯลฯ และหากเห็นอาชญากรอีกครั้งสามารถจดจำอาชญากรได้หรือไม่ อย่างไร.....

.....

2.10 วันเวลาที่เกิดเหตุเมื่อใด

เกิดเหตุ เวลา.....น.ของวัน.....ที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ถึง เวลา.....น.ของวัน.....ที่.....เดือน.....พ.ศ.....

2.11 สถานที่เกิดเหตุ.....

.....

2.12 พฤติการณ์แห่งคดี หรือ รายละเอียดของเหตุการณ์ของการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม (ใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร)

ก่อนเกิดเหตุ.....

.....

.....

ขณะเกิดเหตุ.....

.....

.....

หลังเกิดเหตุ.....

.....

.....

2.13 ขณะเกิดเหตุท่านตอบสนอง หรือตอบโต้หรือไม่อาชญากรหรือไม่อย่างไร และผลเป็นอย่างไร

.....

2.14 ท่านได้ความเสียหายอย่างไร เช่น ได้รับบาดเจ็บทางกาย, จิตใจ, ชื่อเสียง, ทรัพย์สิน และหากประเมินมูลค่าความเสียหายได้เป็นจำนวนเท่าใด.....

2.16 หลังจากการเกิดเหตุท่านได้ดำเนินการอย่างไร เช่น ร้องให้คนช่วย, แจ้งความดำเนินคดี, แจ้งเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย, ไปโรงพยาบาลรักษาอาการบาดเจ็บ, กระจายข่าวสารให้ผู้อื่นทราบ หรือ ติดตามหาทรัพย์สินที่ถูกประทุษร้าย ฯลฯ อย่างไร.....

2.15 อาชญากรใช้อาวุธ, อุปกรณ์, ยานพาหนะ หรือสิ่งอื่นใดที่ใช้ในการประกอบอาชญากรรมหรือไม่ อย่างไร.....

2.17 มีพยานหลักฐานใดบ้างที่สามารถเชื่อมโยงตัวอาชญากรเข้ากับการกระทำความผิดและเชื่อมโยงกับสถานที่เกิดเหตุหรือบริเวณใกล้เคียง เช่น ร่องรอยจัดแงะ, รอยนิ้วมือ, รอยเท้า, เสื้อผ้า, อาวุธ, ของใช้หรือวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ฯลฯ หรือไม่ อย่างไร.....

ส่วนที่ 3 สาเหตุและปัจจัยที่ส่งผลให้นิสิต อาจารย์ และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม

3.1 ว่าด้วยลักษณะหรืออัตลักษณ์ และพฤติกรรมส่วนบุคคลที่ส่งผลให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม (ทฤษฎีว่าด้วยเรื่องเหยื่ออาชญากรรม Victimization)

3.1.1 ลักษณะส่วนบุคคล (personal identity) ที่ง่ายต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อม เช่น เป็นเพศหญิงซึ่งมีความอ่อนแอทางกายภาพมากกว่าเพศชาย, เป็นเยาวชนที่มีวุฒิภาวะประสบการณ์ การตัดสินใจน้อยกว่าผู้ใหญ่ เป็นคนชราที่มีความเชื่อซ้าง่ายต่อการถูกหลอกลวง ทรัพย์สิน เป็นต้น ท่านคิดว่าท่านมีลักษณะที่ส่วนบุคคลแบบใดที่ส่งผลให้ตกเป็นเหยื่อหรือไม่ อย่างไร.....

3.1.2 พฤติกรรมที่แสดงออกอาจจะรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวที่ทำให้ตกเป็นเหยื่อ (Victim precipitation) เช่น การวางทรัพย์สินทิ้งไว้ในที่มีคนเดินพลุกพล่าน, การแต่งกายชุดรัดรูปกระโปรงสั้น, ใส่เครื่องประดับที่มีราคาแพง หรือ การใช้วาจาที่กระตุ้นให้ผู้อื่นก่ออาชญากรรม เป็นต้น ท่านคิดว่าท่านมีพฤติกรรมที่กระตุ้นให้อาชญากรกระทำความผิดหรือไม่ อย่างไร.....

3.1.3 รูปแบบการดำรงชีวิต (Lifestyle) หรือมีวิถีชีวิตที่มีความเสี่ยงสูง (High Risk) รวมทั้งการเปิดเผยตัวตนให้ตกเป็นเป้าหมายของอาชญากร เช่น ใช้ชีวิตที่หรูหราฟุ่มเฟือย, มักจะชอบเที่ยวตามแหล่งสถานบันเทิง, การดื่มสุราทำให้ขาดสติ หรือ การคบค้าสมาคมกับเพื่อนที่เสี่ยงต่อการกระทำความผิด เป็นต้น ท่านมีวิถีชีวิตที่มีความเสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมหรือไม่ อย่างไร

3.1.4 สถานที่ที่มีอันตราย รวมทั้งสถานการณ์ที่เกิดอาชญากรรมได้ง่าย (Deviant place) สถานที่เสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรม เช่น การอาศัยอยู่ในอาคารร้าง, การไปในที่เปลี่ยวคนเดียวในเวลากลางคืน, การเข้าร่วมสถานการณ์ชุมนุมทางการเมืองที่รุนแรง หรือ เข้าไปอยู่ในเหตุทะเลาะวิวาทของกลุ่มวัยรุ่น เป็นต้น ท่านได้นำตนเองให้เข้าไปอยู่ในสถานที่ดังกล่าวหรือไม่ อย่างไร

3.2 ช่องโอกาสในการเกิดอาชญากรรม (ทฤษฎีกิจวัตรประจำวัน Routine Activity)

3.2.1 ช่วงวันเวลาที่เกิดเหตุมีความแตกต่างจากวันเวลาอื่น ๆ ที่ส่งผลให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมได้ง่ายกว่าปกติ เช่น แสงจางดวงอาทิตย์ในช่วงฤดูหนาวจะหมดเร็ว กลับบ้านเวลาเดิม แต่แสงสว่างไม่มีทำให้เสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่อ, วันหยุดนักขัตฤกษ์ไม่มีคนมาทำงานในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, มีตลาดนัดทำให้มีทั้งบุคคลภายในและภายนอกเข้าออกพลุกพล่าน, กลับบ้านดึกเพราะมีการเรียนการสอนภาคค่ำ หรือมีกิจกรรมซ้อมเชียร์ดึก เป็นต้น ท่านมีความคิดเห็นในเรื่องความแตกต่างของวันเวลาที่ส่งผลให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมหรือไม่ อย่างไร.....

3.2.2 การขาดผู้ควบคุมดูแล เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หรือในอาคารเรียนไม่มีการคัดกรอง ตรวจสอบ หรือ สกัตกันบุคคลภายนอก หรือบุคคลแปลกหน้า ทำให้อาชญากรเข้ามาก่อเหตุได้ง่าย ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการขาดผู้ดูแลให้ตกเป็นเหยื่อได้ง่ายหรือไม่ อย่างไร.....

3.2.3 การขาดผู้ดูแลอยู่ส่งผลให้บุคคลตกเป็นเหยื่อ เช่น ตำรวจลาดตระเวนอยู่ไกลจากเหตุอาชญากรรม, ไม่เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ท่านมีความคิดเห็นในเรื่องการขาดผู้ดูแลหรือไม่ อย่างไร.....

3.3 ลักษณะทางด้านกายภาพ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบอาชญากรรม (Crime Control Through Environment Design)

สภาพแวดล้อมทั่วไปกับการเกิดอาชญากรรม

3.3.1 บริเวณภายในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่เป็นพื้นที่เฉพาะบุคคล (พื้นที่
ปฐภูมิ) เช่น อาคารเรียน, ห้องสมุด หรือหอพักนิสิต เป็นต้น ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับ
สภาพแวดล้อมและระบบรักษาความปลอดภัย.....

.....

3.3.2 บริเวณพื้นที่สาธารณะ (พื้นที่ทุติยภูมิ) ที่เป็นพื้นที่เชื่อมต่อระหว่าง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกับพื้นที่สาธารณะภายนอก เช่น ถนนภายในที่เชื่อมจากถนนหลักภายนอก
ประตูทางเข้า-ออกประตู เป็นต้น ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและระบบรักษาความ
ปลอดภัย อย่างไร.....

.....

3.3.3 บริเวณพื้นที่สาธารณะ เช่น ถนนพญาไท ถนนอังรีดูนังต์ สะพานลอย ทางเข้า
ริมรั้วมหาวิทยาลัย อุทยาน 100 ปี โรงอาหารกลาง หรือ สำนักวิทยบริการ (หอสมุดกลาง)
 เป็นต้น ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและระบบรักษาความปลอดภัย อย่างไร.....

.....

3.3.4 พื้นที่อื่น ๆ ใดบ้างในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ท่านคิดว่าเป็นสถานที่ที่เสี่ยง
ต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม.....

การปรับภูมิทัศน์

3.3.5 การที่สำนักงานจัดการทรัพย์สินจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเวนคืนพื้นที่พาณิชย์
และชุมชนเพื่อปรับภูมิทัศน์ เช่น บริเวณเซียงกงเปลี่ยนแปลงเป็นคอนโดมิเนียม (เรือนวิรัชมิตรและ
ระเปียงจามจู้รี) กลายเป็นแหล่งย่านการค้า ห้างแอมพาร์ค สวนหลวงสแควร์ สวนสาธารณะอุทยาน
100 ปี เป็นต้น ซึ่งทำให้ความเป็นชุมชนที่ช่วยกันเฝ้าระวังสอดส่องดูแลในการป้องกันอาชญากรรม
หายไป อาจส่งผลให้อาชญากรรมเกิดขึ้นได้ง่าย ท่านมีความคิดเห็นในเรื่องการปรับภูมิทัศน์และความ
ปลอดภัยหรือไม่ อย่างไร.....

.....

3.3.6 การที่สำนักงานจัดการทรัพย์สินจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเวนคืนพื้นที่ส่วน
ราชการยืมหรือเช่าใช้ เช่น เวนคืนสำนักงานเขตปทุมวัน สถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน ซึ่งอาจทำให้

การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการส่วนต่าง ๆ มีข้อขัดข้องบางประการจากการย้ายสถานที่ตั้ง โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีหน้าที่ป้องกันและปราบปรามและดูแลประชาชน ท่านมีความคิดเห็นในเรื่องการเวนคืนพื้นที่ส่วนราชการยืมหรือเช่าใช้และความปลอดภัยหรือไม่ อย่างไร.....

3.3.7 การที่สำนักงานจัดการทรัพย์สินจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเวนคืนพื้นที่ส่วนราชการยืมหรือเช่าใช้ เช่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออกวิทยาเขตอุเทนถวาย ซึ่งทำให้เกิดความขัดแย้ง เกิดความเป็นปรปักษ์ระหว่างสถาบันอาจส่งผลให้เกิดอาชญากรรมเกี่ยวกับความรุนแรงได้ ท่านมีความคิดเห็นในเรื่องการเวนคืนพื้นที่อุเทนถวายและความปลอดภัยหรือไม่ อย่างไร.....

3.4 สภาพเศรษฐกิจและสังคมที่ส่งผลให้เกิดอาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เศรษฐกิจและสังคม

3.4.1 การได้รับการบริการและสินค้าที่ไม่เท่าเทียม ก่อให้เกิดแรงกดดันต่อบุคคลบุคคลที่มีโอกาสน้อยในการบรรลุเป้าหมายของชีวิตก่ออาชญากรรม เช่น การขาดโอกาสทางการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำ อาจใช้วิธีการผิดกฎหมายเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในสิ่งที่ต้องการ เช่น ลัก วิ่ง ชิง ปล้นทรัพย์ เป็นต้น ซึ่งมีชุมชนแออัดอยู่โดยรอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมต่อการเกิดอาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยหรือไม่ อย่างไร.....

3.4.2 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่และมีพื้นที่พาณิชย์ซึ่งอยู่ในย่านใจกลางพื้นที่ที่จัดว่าเป็นย่านเศรษฐกิจของประเทศไทย มีการสัญจรไปมาของประชากรแฝง ตลอดจนชนชั้นแรงงานที่ การที่มีคนจำนวนมากสัญจรไปมาย่อมมีอาชญากรรมแฝงตัวมาด้วย

ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอยู่ในพื้นที่เศรษฐกิจต่อการเกิดอาชญากรรมอย่างไรหรือไม่ อย่างไร.....

ส่วนที่ 4 แนวทาง หรือ มาตรการเพื่อลดการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมและเพิ่มความรู้สึกปลอดภัยให้แก่บัณฑิต อาจารย์และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประยุกต์จากแนวคิดทฤษฎีว่าด้วยเรื่องเหยื่ออาชญากรรม การป้องกันอาชญากรรมตามสถานการณ์ และการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม

4.1 แนวทางหรือมาตรการลดการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมระดับจุฬาลงกรณ์ หรือ ปัจเจกบุคคล โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านของท่านได้มากกว่า 1 ข้อดังต่อไปนี้

4.1.1 ท่านมีวิธีการป้องกันตนเองไม่ให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมอย่างไร

- .....ท่านหลีกเลี่ยงที่จะอยู่ตามลำพังในสถานที่เปลี่ยวหรือมืด
- .....ท่านหลีกเลี่ยงที่จะเดิน, จอดรถในที่ลับตาคน
- .....กรณีที่ท่านมีรถท่านจะล็อครถทุกครั้งที่ลงจากรถ
- .....ท่านเดินทางไปไหนมาไหน จะมีเพื่อนร่วมทางเสมอ
- .....ท่านเดินทางโดยใช้เส้นทางที่มีคนทั่วไปนิยมใช้ในการสัญจร
- .....ท่านหลีกเลี่ยงที่จะเดินทางในเส้นทางที่เปลี่ยวหรือมีแสงไฟน้อย
- .....เมื่อท่านมีความจำเป็นต้องขึ้นรถจะขึ้นอยู่ในจุดที่ผู้คนสามารถมองเห็นได้ชัดเจน
- .....ในกรณีที่ท่านต้องโดยสารรถโดยสารสาธารณะ มักจะจดจำ ชื่อคนขับ และทะเบียน
- .....ท่านหลีกเลี่ยงที่จะโดยสารรถโดยสารสาธารณะโดยลำพังในช่วงเวลากลางคืน
- .....ท่านจะคอยสังเกตพฤติกรรมของคนรอบข้าง ที่มีลักษณะท่าทางไม่น่าไว้วางใจ
- .....กรณีมีคนแปลกหน้านำเครื่องดื่มหรืออาหารมาให้ จะปฏิเสธไม่รับมาดื่มหรือกิน
- .....กรณีเจอเหตุขุมนุญ, มีการยกพวกตีกัน ท่านเลือกที่จะออกห่างจากเหตุการณ์
- .....กรณีมีเหตุถูกเอียง กับบุคคลอื่นท่านเลือกที่จะหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดการทะเลาะวิวาท
- .....ท่านหลีกเลี่ยงการใส่เสื้อผ้ารัดรูป ที่มองเห็นสัดส่วนได้ชัดเจน

.....ท่านสวมใส่เสื้อผ้าที่มิดชิด ในทุกครั้งที่ออกจากอาคารหรือถนนโดยรอบบริเวณ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....ท่านพกอุปกรณ์ป้องกันตัว เพื่อใช้ในกรณีฉุกเฉิน

.....ก่อนออกจากที่ห้องเรียน ห้องทำงาน หรือที่พักทุกครั้ง ท่านจะตรวจสอบเพื่อให้
แน่ใจว่าได้ปิดประตู หน้าต่างเรียบร้อยแล้ว

.....ท่านหลีกเลี่ยงการพกเงินสดติดตัวเป็นจำนวนมาก

.....ท่านหลีกเลี่ยงการพกทรัพย์สินไว้ในกระเป๋าสะพายหลัง กระเป๋าทาง หรือกระเป๋าไปรง

.....ท่านติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาชญากรรมอยู่เสมอ

.....ท่านศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการป้องกันตัวจากกันอาชญากรรม

.....ท่านหลีกเลี่ยงที่จะเข้าไปในสถานที่ที่เสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม

.....ท่านหลีกเลี่ยงที่จะใช้โทรศัพท์ในสถานที่ที่เปลี่ยว

.....ท่านมีเบอร์โทรศัพท์ของสถานีตำรวจ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปราบปราม
อาชญากรรมไว้ในโทรศัพท์มือถือของท่าน

4.1.2 ท่านป้องกันตนเองและทรัพย์สินให้พ้นภัยอาชญากรรมอย่างไร

.....ก่อนออกจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยท่านได้ฝากผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาความ
ปลอดภัยให้ช่วยดูแล

.....ท่านได้แยกเก็บทรัพย์สินของมีค่าไว้หลายที่หากจำเป็นต้องถือติดตัวเพื่อป้องกันการวิ่งราว
ทรัพย์สิน ชิงทรัพย์ หรือ ทรัพย์สินหล่นหาย

.....ท่านได้ผูกมิตรกับผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัยใกล้เคียง เพื่อช่วยเป็นหูเป็นตา
และให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

.....ท่านได้จดรายละเอียด ตำหนิ รูปพรรณหรือลักษณะพิเศษของทรัพย์สินมีค่าและ
ถ่ายรูปเก็บไว้ทุกรายการ

.....เมื่อมีความจำเป็นต้องออกนอกจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในเวลากลางคืน ท่านได้บอกให้บุคคลอื่นทราบว่าจะไปไหน ไปพบใคร ไปอย่างไร จะกลับเมื่อไหร่

.....เมื่อมีความจำเป็นต้องออกนอกจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในเวลากลางคืน ท่านได้พบบัตรประจำตัวประชาชนไปด้วยทุกครั้ง

.....ท่านได้ขอความอนุเคราะห์จากเจ้าหน้าที่ตำรวจให้มาดูแลรักษาความปลอดภัยเมื่อเห็นว่าชีวิตและทรัพย์สินของท่านและผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัยอยู่ในสภาวะไม่ปลอดภัย

.....ท่านระลึกอยู่เสมอว่าคนร้ายเป็นได้ทุกเพศ ทุกวัย ทุกชนชั้น

4.1.3 ท่านมีการเข้าร่วมช่วยเหลือสนับสนุนต่อกิจกรรมการป้องกันอาชญากรรม

ท่านได้ร่วมกับผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัยสร้างเครือข่ายและความสัมพันธ์เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการป้องกันอาชญากรรม

.....ท่านได้ร่วมประชุมกับผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัยเพื่อเสนอข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรม

.....ท่านได้แจ้งรายละเอียดลักษณะ ยี่ห้อ สี หมายเลขทะเบียนยานพาหนะของคนร้ายหรือยานพาหนะที่น่าสงสัยว่าจะใช้ก่ออาชญากรรมให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทราบ

.....ท่านได้แจ้งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทราบเมื่อพบว่ามีกรกระทำผิดเกิดขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วิทยาเขตและบริเวณโดยรอบ

.....ท่านได้ติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในเขตพื้นที่ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยในงานประเพณีต่าง ๆ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....ท่านได้แจ้งข้อมูล แหล่งมั่วสุมหรือบุคคลที่มีแนวโน้มจะก่ออาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยหรือวิทยาเขตและบริเวณโดยรอบของท่านและร่วมวางแผนกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันอาชญากรรม

.....ท่านได้แจ้งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทราบ เมื่อพบว่ามีบุคคลแปลกหน้าหรือบุคคลที่ไม่น่าไว้วางใจ เข้ามาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....ท่านได้มีส่วนร่วมในการอบรมตามโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการเยาวชนต่อต้านยาเสพติด

.....ท่านได้เข้าร่วมประชุม อบรม หรือร่วมวางแผนในการป้องกันอาชญากรรมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความสงบเรียบร้อย

.....ท่านได้บริจาคเงิน หรือวัสดุสิ่งของอื่น ๆ เพื่อใช้ในกิจกรรมการป้องกันอาชญากรรม เช่น การสร้างป้อมยาม การสร้างด่านตรวจประจำจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....ท่านได้บริจาคทรัพย์สิน เพื่อให้การสนับสนุนหรือสวัสดิการแก่ เพื่อจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หรือ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่เข้าเวรยามและรักษาความสงบเรียบร้อยในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....ท่านสมัครใจเข้าร่วมเป็นสมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรม ราชฎรอาสา อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) หรือสมาชิกองค์กรอื่น ๆ เพื่อจะได้ร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการรักษาความสงบเรียบร้อย

.....ท่านและชุมชนช่วยกันดูแลสิ่งของสาธารณะและจะรีบแจ้งความต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ ถ้ามีผู้ทำลายหรือทำให้เสียหาย

.....ท่านและผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัยได้ร่วมกันส่งเสริมความสัมพันธ์และความอบอุ่นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยหรือชุมชนเพื่อเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งในการป้องกันอาชญากรรม

4.1.4 ด้านการแจ้งเหตุอาชญากรรมต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ

.....ท่านแจ้งเหตุต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจนครบาลปทุมวันรับทราบเหตุที่เกิดขึ้น หากไม่ทราบ เหตุใดเจ้าหน้าที่ตำรวจจึงไม่ทราบเหตุที่เกิดขึ้น (หากทราบเหตุ ข้ามไปทำข้อ 4.1.6)

.....ไม่มีการแจ้ง เพราะจัดการกับเหตุที่เกิดขึ้นโดยวิธีการอื่น เช่น แจ้งเหตุต่อผู้อื่นซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบสถานที่เกิดเหตุ เช่น เจ้าหน้าที่รักษา, ความปลอดภัย ผู้บังคับบัญชา อาจารย์, เป็นเรื่องส่วนตัว หรือ มีวิธีจัดการด้วยตนเอง เช่น ตกลงกับผู้กระทำผิด, แจ้งผู้ปกครองของผู้กระทำผิด

.....ไม่มีการแจ้ง เพราะเหตุที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องเล็กน้อย ไม่สำคัญถึงกับต้องแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจ เช่น เป็นเหตุเล็กน้อย ไม่รุนแรง ผู้กระทำผิดกระทำการไม่สำเร็จ หรือไม่มีทรัพย์สินเสียหาย, ผู้กระทำผิดเป็นเด็ก เป็นเรื่องไม่รุนแรงระหว่างเด็ก, แน่ชัดว่าเหตุที่เกิดเป็นอาชญากรรม หรือไม่แน่ชัดว่าผู้กระทำผิดมีเจตนาหรือไม่

.....ไม่มีการแจ้ง เพราะคิดว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจจะไม่สามารถทำอะไรได้ เช่น ทานทราบเหตุที่เกิดขึ้นเข้าไป, ไม่สามารถได้คืนทรัพย์สิน หรือ ไม่สามารถระบุทรัพย์สินที่เสียหายได้, ไม่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำผิด ไม่มีหลักฐานเพียงพอ

.....ไม่มีการแจ้ง เพราะคิดว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจจะไม่ช่วยเหลือ เช่น เจ้าหน้าที่ไม่ให้ความสำคัญ เจ้าหน้าที่จะไม่อยากเข้ามาเกี่ยวข้อง, เจ้าหน้าที่ทำงานอย่างไม่มีประสิทธิภาพ แจ้งแล้วเจ้าหน้าที่จะมาถึงที่เกิดเหตุช้าไม่ทันเวลา, เจ้าหน้าที่มีอคติต่อผู้เสียหาย เจ้าหน้าที่จะข่มขู่ คุกคาม หรือทำให้ผู้เสียหายต้องเดือดร้อนเพิ่มขึ้น, ผู้กระทำผิดเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือ เป็นผู้มีอิทธิพล

.....ไม่มีการแจ้ง เนื่องจากสาเหตุอื่น ๆ เช่น ไม่ต้องการให้ผู้กระทำผิดต้องถูกดำเนินคดี, ได้รับคำแนะนำว่าไม่ควรแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ, ผู้กระทำผิดข่มขู่ กลัวว่าจะถูกแก้แค้น ถูกทำร้ายจากผู้กระทำผิดหรือผู้เกี่ยวข้อง, ไม่สะดวก ไม่มีเวลาจะแจ้งต่อเจ้าหน้าที่, ไม่ได้แจ้งและไม่ทราบว่า มีผู้อื่นแจ้งแทนหรือไม่, คิดว่ามีผู้อื่นแจ้งแล้วจึงไม่ได้แจ้ง

.....อื่น ๆ โปรดระบุ.....

(หมายเหตุ : หากไม่มีการแจ้งเหตุ ข้ามไปทำข้อ 4.2)

4.1.5 จากสาเหตุที่ได้ระบุในข้อ 4.1.4 ท่านคิดว่าสาเหตุใดสำคัญที่สุดที่ทำให้ท่านไม่แจ้งเหตุที่เกิดขึ้นต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ

.....มีสาเหตุสำคัญที่สุด คือ (โปรดระบุ)

.....ทุกสาเหตุสำคัญเท่ากัน

4.1.6 เจ้าหน้าที่ตำรวจทราบเหตุที่เกิดขึ้นได้อย่างไร

.....ท่านเป็นผู้แจ้ง

.....บุคคลอื่นเป็นผู้แจ้ง

.....ผู้อื่นซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบสถานที่เกิดเหตุเป็นผู้แจ้ง

.....มีเจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นขณะเกิดเหตุ

4.1.7 เหตุใดท่านจึงแจ้งเหตุที่เกิดขึ้นต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ

.....แจ้งเพื่อขอความช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ตำรวจ

.....ต้องการให้เจ้าหน้าที่มาช่วยป้องกันหรือยับยั้งเหตุ

.....ต้องการความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่หลังเกิดเหตุ เช่น มีผู้บาดเจ็บ

- .....ต้องการทรัพย์สิน / ยานพาหนะคืน
- .....แจ้งเพื่อให้มีการจับกุมผู้กระทำผิด
- .....ป้องกันไม่ให้ผู้กระทำผิดกลับมาก่อเหตุซ้ำกับท่านหรือบุคคลท่านรู้จัก
- .....ป้องกันไม่ให้ผู้กระทำผิดไปก่อเหตุกับผู้อื่น
- .....ต้องการให้มีการลงโทษผู้กระทำผิด
- .....แจ้งเพื่อให้เจ้าหน้าที่รับทราบ
- .....ต้องการให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ดีขึ้น ให้ดูแลและแสวงหาสถานที่เกิดเหตุเป็นพิเศษ
- .....เป็นหน้าที่ของประชาชนที่ควรแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบเหตุอาชญากรรม
- .....อื่น ๆ โปรดระบุ.....

4.1.7 เหตุผลใดที่ท่านคิดว่าเป็นเหตุผลสำคัญที่สุด ที่ทำให้ท่านแจ้งเหตุที่เกิดขึ้นต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ

- .....มีสาเหตุสำคัญที่สุด คือ (โปรดระบุ)
- .....ทุกสาเหตุเท่ากัน

4.1.8 จากเหตุผลที่ระบุในข้อ 4.1.7 ท่านคิดว่าสาเหตุใดสำคัญที่สุดที่ทำให้ท่านไม่แจ้งเหตุที่เกิดขึ้นต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ

- .....มีสาเหตุสำคัญที่สุด คือ (โปรดระบุ)
- .....ทุกสาเหตุสำคัญเท่ากัน

4.1.9 แจ้งเหตุต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจด้วยวิธีใด

- .....โทรศัพท์
- .....เดินทางไปแจ้ง
- .....สายตรวจผ่านมาขณะเกิดเหตุ
- .....ไม่ทราบ, ไม่แน่ใจ
- .....อื่น ๆ โปรดระบุ

4.1.10 หลังจากที่แจ้งเหตุต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจแล้ว ใช้เวลานานเท่าไรกว่าเจ้าหน้าที่จะเดินทางมาถึง

- .....ภายในเวลา (นาที ชั่วโมง) โปรดระบุ
- .....มากกว่า 1 วัน
- .....ไม่ทราบ, ไม่แน่ใจ

.....ไม่มา เพราะ ไม่มีความจำเป็นต้องมาดูสถานที่เกิดเหตุ

.....ไม่มา เพราะตำรวจไม่ได้รับแจ้งความ

.....ไม่มา เนื่องจากเหตุผลอื่น ๆ โปรดระบุ.....

4.1.11 เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจมาถึงที่เกิดเหตุแล้วได้ดำเนินการอย่างไร

.....ลงบันทึกรับแจ้งเหตุเบื้องต้น

.....ค้นบริเวณที่เกิดเหตุ เก็บหลักฐานในที่เกิดเหตุ

.....สอบถามคำผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์

.....รับปากว่าจะช่วยดูแลสอดส่องละแวกที่เกิดเหตุมากขึ้น

.....รับปากว่าจะช่วยสืบสวนหาผู้กระทำผิดต่อไป

.....จับกุมผู้กระทำผิด

.....อื่น ๆ โปรดระบุ.....

4.1.12 หลังจากเหตุการณ์ ท่านได้มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ตำรวจเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอีกหรือไม่

.....ติดต่อ

.....ผู้ตอบหรือผู้เกี่ยวข้องเป็นฝ่ายติดต่อไป

.....ตำรวจติดต่อมา

.....ไม่ติดต่อ

.....ไม่ทราบ, ไม่แน่ใจ

4.1.13 หลังจากเหตุการณ์จนถึงปัจจุบัน เจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินการติดตามเหตุหรือคดีที่เกิดขึ้นอย่างไร

.....สอบสวนพยานและผู้ต้องสงสัย

.....พยายามสืบสวนที่เกิดเหตุ

.....จับกุมผู้กระทำผิด, ผู้ต้องสงสัย

.....ติดต่อกลับมาที่ท่าน หรือ สมาชิกในครัวเรือน

.....อื่น ๆ โปรดระบุ.....

4.1.14 ท่านต้องการให้ตำรวจ ดำเนินการเกี่ยวกับเหตุหรือคดีที่เกิดขึ้นเพิ่มเติมอีกหรือไม่

.....

4.2 แนวทางหรือมาตรการลดการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมโดยการจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

4.2.1 ลักษณะจัดสภาพแวดล้อมในพื้นที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และบริเวณโดยรอบตลอดจนชุมชนใกล้เคียง มีลักษณะการจัดการสภาพแวดล้อมอย่างไรเป็นอย่างไร.....

4.2.2 ฝ้าระวังโดยธรรมชาติ (natural surveillance) เช่น ทำให้ดูโล่ง เอาสิ่ง ที่กำบังสายตาออกไป เพื่อให้คนทั่วไปสามารถมองเห็นผู้บุกรุกได้ง่าย กำจัดมุมอับ และที่ลับตาออกไป จัดกิจกรรมเพื่อให้มีคนพลุกพล่านใกล้เคียงหรือในบริเวณที่ล่อแหลม มีคนช่วยฝ้าระวังมากขึ้น ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมโดยการฝ้าระวังโดยธรรมชาติ ช่วยควบคุมอาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อย่างไร.....

4.2.3 การเข้าออกโดยธรรมชาติ (natural access control) เช่น การใช้ประตู รั้ว เพื่อกันให้ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องออกไปจากบริเวณนั้น หอพักอาศัยติดตั้งกลอน หรือถ้าเป็นพื้นที่สาธารณะ หรือกึ่งสาธารณะ มีการควบคุมเข้า-ออกที่พิจารณาเป็นพิเศษ เช่น ตรวจตราการเข้าออกก็ได้ ติดป้ายทำเครื่องหมาย ไม้กั้น เพื่อประกาศให้ทราบว่า พื้นที่นี้เป็นพื้นที่เฉพาะ ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมด้วยจำกัดการเข้าออกโดยธรรมชาติการ ช่วยควบคุมอาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อย่างไร.....

4.2.4 การแบ่งพื้นที่ให้ชัดเจน (territorial reinforcement) พื้นที่นี้เป็นพื้นที่ควบคุมและหวงห้าม เช่น สร้างทางเท้าเป็นแนวแบ่งพื้นที่ ทำทิวทัศน์ โดยใช้ต้นไม้ ให้แบ่งเป็นแนวเขตช่วยแบ่งพื้นที่ ส่วนตัวออกจากพื้นที่สาธารณะไม่ใช่ที่สาธารณะ ทำให้ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องรู้สึกวากำลังบุกรุกหรือละเมิดสิทธิผู้อื่น ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมโดยการแบ่งพื้นที่ให้ชัดเจน ช่วยควบคุมอาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อย่างไร.....

4.2.5 การบริหารจัดการและบำรุงรักษา (maintenance & management) เป็นความร่วมมือ ของคนในชุมชน ซึ่งมีความห่วงใยหวงแหนพื้นที่ชุมชนของตน โดยการจัดกิจกรรมพบปะสังสรรค์ โดยทั่วไปในชุมชน อาจจะมีที่รกร้าง สิ่งปรักหักพัง พงหญ้า บ้านร้าง กลายเป็นที่เสื่อมโทรมที่ช่องสุมพวกมิจฉาชีพ ชุมชนต้องช่วยกันกำจัดที่รกร้างให้โปร่งตา ไม่เป็นพื้นที่ล่อแหลมให้เกิด

อาชญากรรม ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการและบำรุงรักษา ช่วยควบคุมอาชญากรรม
ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อย่างไร.....

4.2.6 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีการออกแบบสภาพแวดล้อม เช่น การออกแบบให้สามารถ
มองเห็นได้อย่างชัดเจน ออกแบบให้มีแสงไฟส่องสว่างที่เพียงพอ มีการติดตั้งป้ายสัญลักษณ์ ออกแบบ
ระบบการรักษาความปลอดภัย มีแสงสว่างเพียงพอหรือไม่อย่างไร.....

4.3 แนวทางหรือมาตรการลดการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมระดับมหภาค หรือ นโยบาย

4.3.1 เนื่องจากเมื่อมีเหตุอาชญากรรมขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย การดำเนินงานของ
กระบวนการยุติธรรมขั้นตอนที่เป็นอุปสรรค หลายประการ เช่น **ในชั้นสอบสวน** นำผู้กระทำความผิด
มาลงโทษล่าช้า บางครั้งขาดความเป็นธรรม ตัวเหยื่ออาชญากรรมจึงเกิดความรู้สึกท้อแท้ต่อระบบงาน
ยุติธรรม บางครั้งเหยื่อไปแจ้งเหตุอาชญากรรมให้เจ้าหน้าที่ทราบเพื่อดำเนินการและหาแนวทาง
ป้องกันเหตุดังกล่าวไม่ให้เกิดซ้ำอีก **ในชั้นอัยการและชั้นศาล** บางครั้งมีการคอร์รัปชันในสำนวนการ
สอบสวนเพื่อขอลดโทษก่อนส่งสำนวน บางครั้งเมื่อดำเนินคดีถึงชั้นฟังคำพิพากษาแล้ว บทลงโทษที่
ศาลสั่งไม่เป็นธรรม ดังนั้นเมื่อเกิดเหตุการณ์เช่นนี้อีก ตัวอาชญากรหรือผู้กระทำความผิดทราบถึง
ช่องว่างทางกฎหมาย ทำให้อาชญากรชะล่าใจและเกิดความเหิมเกริม กล้าที่จะทำผิดเพราะความไม่
เกรงกลัวต่อระบบงานยุติธรรม ท่านมีความรู้สึก ท่านมีความคิดเห็น มีแนวทางหรือนโยบายในการ
แก้ไขปัญหานี้หรือไม่อย่างไร.....

ท่านเคยคิดหรือไม่ที่การดำเนินงานของหน่วยงานยุติธรรมต่าง ๆ จะส่งผลทั้งโดยและโดยอ้อม
ต่อบุคลากรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมได้ ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร

4.3.2 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ.....

แบบสัมภาษณ์ ชุต (ข) แบบเจาะลึก (In-Depth interview) โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) สำหรับสัมภาษณ์นิสิต อาจารย์ บุคลากรและบุคคลทั่วไปที่เคยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและบริเวณโดยรอบสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ส่วนที่ 2 สาเหตุและปัจจัยที่ส่งผลให้นิสิต อาจารย์ และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม

ส่วนที่ 3 แนวทาง หรือ มาตรการ การลดการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมและเพิ่มความรู้อีกปลอดภัยให้แก่ นิสิต อาจารย์ และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

เก็บข้อมูลที่.....
ว/ด/ป.....
เวลา.....น. ถึง.....น.
กรณีเก็บข้อมูลผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนเดิม
- 1.1 ชื่อผู้ให้ข้อมูล.....
- 1.2 เพศ.....
- 1.3 อายุ..... ปี
- 1.4 ศาสนา.....
- 1.5 การศึกษา
- 1.5.1 ระดับการศึกษา.....
- 1.5.2 คณะ.....
- 1.5.3 ภาค.....
- 1.5.4 สาขา.....
- 1.5.5 ชั้นปี (หากกำลังศึกษาอยู่).....
- 1.5.6 สถาบันการศึกษา.....
- 1.6 อาชีพ.....
- 1.7 ตำแหน่งหน้าที่การงาน.....
- 1.8 สถานที่ทำงาน.....
- 1.9 รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน..... บาท
- 1.10 สถานภาพ (โสด/สมรส/แยกกันอยู่/หย่าร้าง).....
- 1.11 ภูมิลำเนาเดิม.....
- 1.12 สถานที่พักอยู่อาศัยปัจจุบัน.....

1.13 วิธีการเดินทางมาเรียน หรือ ทำงาน .....

ส่วนที่ 2 สาเหตุและปัจจัยที่ส่งผลให้นิสิต อาจารย์ และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม

2.1 ว่าด้วยลักษณะหรืออัตลักษณ์ และพฤติกรรมส่วนบุคคลที่ส่งผลให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม (ทฤษฎีว่าด้วยเรื่องเหยื่ออาชญากรรม Victimization)

2.1.1 ลักษณะส่วนบุคคล (personal identity) ที่ง่ายต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อม เช่น เป็นเพศหญิงซึ่งมีความอ่อนแอทางกายภาพมากกว่าเพศชาย, เป็นเยาวชนที่มีวุฒิภาวะประสบการณ์ การตัดสินใจน้อยกว่าผู้ใหญ่ เป็นคนชราที่มีความเชื่อซ้าง่ายต่อการถูกหลอกลวง เป็นต้น ท่านคิดว่าลักษณะส่วนบุคคลส่งผลให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมหรือไม่ อย่างไร.....

2.1.2 พฤติกรรมที่แสดงออกอาจจะรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวที่ทำให้ตกเป็นเหยื่อ (Victim precipitation) เช่น การวางทรัพย์สินทิ้งไว้ในที่มีคนเดินพลุกพล่าน, การแต่งกายชุดรัดรูปกระโปรงสั้น, ใส่เครื่องประดับที่มีราคาแพง หรือ การใช้วาจาที่กระตุ้นให้ผู้อื่นก่ออาชญากรรม เป็นต้น ท่านคิดว่ามีพฤติกรรมบางอย่างกระตุ้นให้อาชญากรรมทำความผิดหรือไม่ อย่างไร.....

2.1.3 รูปแบบการดำรงชีวิต (Lifestyle) หรือวิถีชีวิตที่มีความเสี่ยงสูง (High Risk) รวมทั้งการเปิดเผยตัวตนให้ตกเป็นเป้าหมายของอาชญากรรม เช่น ใช้ชีวิตที่หรูหราฟุ่มเฟือย, มักจะชอบเที่ยวตามแหล่งสถานบันเทิง, การดื่มสุราทำให้ขาดสติ หรือ การคบค้าสมาคมกับเพื่อนที่เสี่ยงต่อการทำความผิด เป็นต้น ท่านคิดว่าวิถีชีวิตบางอย่างส่งผลต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมหรือไม่ อย่างไร.....

2.1.4 สถานที่ที่มีอันตราย รวมทั้งสถานการณ์ที่เกิดอาชญากรรมได้ง่าย (Deviant place) สถานที่เสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรม เช่น การอาศัยอยู่ในอาคารร้าง, การไปในที่เปลี่ยวคนเดียวในเวลากลางคืน, การเข้าร่วมสถานการณ์ชุมนุมทางการเมืองที่รุนแรง หรือ เข้าไปอยู่ในเหตุทะเลาะวิวาทของกลุ่มวัยรุ่น เป็นต้น ท่านคิดว่าการนำตนเองให้เข้าไปอยู่ในสถานที่ดังกล่าว เสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมหรือไม่ อย่างไร.....

2.2 ช่องโอกาสในการเกิดอาชญากรรม (ทฤษฎีกิจวัตรประจำวัน Routine Activity)

2.2.1 ช่วงวันเวลาที่เกิดเหตุมีความแตกต่างจากวันเวลาอื่น ๆ ที่ส่งผลให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมได้ง่ายกว่าปกติ เช่น แสงจางดวงอาทิตย์ในช่วงฤดูหนาวจะหมดเร็ว กลับบ้านเวลาเดิม แต่แสงสว่างไม่มีทำให้เสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่อ, วันหยุดนักขัตฤกษ์ไม่มีคนมาทำงานในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, มีตลาดนัดทำให้มีทั้งบุคคลภายในและภายนอกเข้าออกพลุกพล่าน, กลับบ้านดึกเพราะมีการเรียนการสอนภาคค่ำ หรือมีกิจกรรมซ้อมเชียร์ดึก เป็นต้น ท่านมีความคิดเห็นในเรื่องความแตกต่างของวันเวลาที่ส่งผลให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมหรือไม่ อย่างไร.....

2.2.2 การขาดผู้ควบคุมดูแล เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หรือในอาคารเรียนไม่มีการคัดกรอง ตรวจสอบ หรือ สกัตกันบุคคลภายนอก หรือบุคคลแปลกหน้า ทำให้อาชญากรเข้ามาก่อเหตุได้ง่าย ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการขาดผู้ดูแลทำให้ตกเป็นเหยื่อได้ง่ายหรือไม่ อย่างไร.....

2.2.3 การขาดผู้ดูแลอยู่ส่งผลให้บุคคลตกเป็นเหยื่อ เช่น ตำรวจลาดตระเวนอยู่ไกลจากเหตุอาชญากรรม, ไม่เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ท่านมีความคิดเห็นในเรื่องการขาดผู้ดูแลหรือไม่ อย่างไร.....

2.3 ลักษณะทางด้านกายภาพ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบอาชญากรรม (Crime Control Through Environment Design)

สภาพแวดล้อมทั่วไปกับการเกิดอาชญากรรม

2.3.1 บริเวณภายในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่เป็นพื้นที่เฉพาะบุคคล (พื้นที่ปฐมภูมิ) เช่น อาคารเรียน, ห้องสมุด หรือหอพักนิสิต เป็นต้น ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและระบบรักษาความปลอดภัย.....

2.3.2 บริเวณพื้นที่กึ่งสาธารณะ (พื้นที่ทุติยภูมิ) ที่เป็นพื้นที่เชื่อมต่อระหว่างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกับพื้นที่สาธารณะภายนอก เช่น ถนนภายในที่เชื่อมจากถนนหลักภายนอกประตูทางเข้า-ออกประตู เป็นต้น ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและระบบรักษาความปลอดภัย อย่างไร.....

2.3.3 บริเวณพื้นที่สาธารณะ เช่น ถนนพญาไท ถนนอังรีดูนังต์ สะพานลอย ทางเท้า ริมรั้วมหาวิทยาลัย อุทยาน 100 ปี โรงอาหารกลาง หรือ สำนักวิทยบริการ (หอสมุดกลาง) เป็นต้น ท่านมีความคิดเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและระบบรักษาความปลอดภัย อย่างไร.....

2.3.4 พื้นที่อื่น ๆ ไต่บ้างในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ท่านคิดว่าเป็นสถานที่ที่เสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม.....

การปรับภูมิทัศน์

2.3.5 การที่สำนักงานจัดการทรัพย์สินจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเวนคืนพื้นที่พาณิชย์ และชุมชนเพื่อปรับภูมิทัศน์ เช่น บริเวณเซียงกงเปลี่ยนแปลงเป็นคอนโดมิเนียม (เรือนวิรัชมิตรและระเบียงจามจุรี) กลายเป็นแหล่งย่านการค้า ห้างแอมพาร์ค สวนหลวงสแควร์ สวนสาธารณะอุทยาน 100 ปี เป็นต้น ซึ่งทำให้ความเป็นชุมชนที่ช่วยกันเฝ้าระวังสอดส่องดูแลในการป้องกันอาชญากรรมหายไป อาจส่งผลให้อาชญากรรมเกิดขึ้นได้ง่าย ท่านมีความคิดเห็นในเรื่องการปรับภูมิทัศน์และความปลอดภัยหรือไม่ อย่างไร.....

2.3.6 การที่สำนักงานจัดการทรัพย์สินจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเวนคืนพื้นที่ส่วนราชการยืมหรือเช่าใช้ เช่น เวนคืนสำนักงานเขตปทุมวัน สถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน ซึ่งอาจทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการส่วนต่าง ๆ มีข้อขัดข้องบางประการจากการย้ายสถานที่ตั้ง โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีหน้าที่ป้องกันและปราบปรามและดูแลประชาชน ท่านมีความคิดเห็นในเรื่องการเวนคืนพื้นที่ส่วนราชการยืมหรือเช่าใช้และความปลอดภัยหรือไม่ อย่างไร.....

2.3.7 การที่สำนักงานจัดการทรัพย์สินจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเวนคืนพื้นที่ส่วนราชการยืมหรือเช่าใช้ เช่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออกวิทยาเขตอุเทนถวาย ซึ่งทำให้เกิดความขัดแย้ง เกิดความเป็นปรปักษ์ระหว่างสถาบันอาจส่งผลให้เกิดอาชญากรรมเกี่ยวกับความรุนแรงได้ ท่านมีความคิดเห็นในเรื่องการเวนคืนพื้นที่อุเทนถวายและความปลอดภัยหรือไม่ อย่างไร.....

2.4 สภาพเศรษฐกิจและสังคมที่ส่งผลให้เกิดอาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เศรษฐกิจและสังคม

2.4.1 การได้รับการบริการและสินค้าที่ไม่เท่าเทียม ก่อให้เกิดแรงกดดันต่อบุคคล บุคคลที่มีโอกาสน้อยในการบรรลุเป้าหมายของชีวิตก่ออาชญากรรม เช่น การขาดโอกาสทางการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำ อาจใช้วิธีการผิดกฎหมายเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในสิ่งที่ต้องการ เช่น ลัก วิ่ง ชิง ปล้นทรัพย์ เป็นต้น ซึ่งมีชุมชนแอดออยู่โดยรอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมต่อการเกิดอาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยหรือไม่ อย่างไร.....

.....

2.4.2 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่และมีพื้นที่พาณิชย์ซึ่งอยู่ในย่านใจกลางพื้นที่ที่จัดว่าเป็นย่านเศรษฐกิจของประเทศไทย มีการสัญจรไปมาของประชากรแฝง ตลอดจนชนชั้นแรงงานที่ การที่มีคนจำนวนมากสัญจรไปมาย่อมมีอาชญากรรมแฝงตัวมาด้วย

ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอยู่ในพื้นที่เศรษฐกิจต่อการเกิดอาชญากรรมอย่างไรหรือไม่ อย่างไร.....

.....

ส่วนที่ 3 แนวทาง หรือ มาตรการเพื่อลดการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมและเพิ่มความรู้สึกปลอดภัยให้แก่னிสิต อาจารย์และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประยุกต์จากแนวคิดทฤษฎีว่าด้วยเรื่องเหยื่ออาชญากรรม การป้องกันอาชญากรรมตามสถานการณ์ และการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม

3.1 แนวทางหรือมาตรการลดการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมระดับจุลภาค หรือ บังเจกบุคคล โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านของท่านได้มากกว่า 1 ข้อดังต่อไปนี้

3.1.1 ท่านมีวิธีการป้องกันตนเองไม่ให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมอย่างไร

.....ท่านหลีกเลี่ยงที่จะอยู่ตามลำพังในสถานที่เปลี่ยวหรือมืด

.....ท่านหลีกเลี่ยงที่จะเดิน, จอดรถในที่ลับตาคน

.....กรณีที่ท่านมีรถท่านจะล็อครถทุกครั้งที่ลงจากรถ

.....ท่านเดินทางไปไหนมาไหน จะมีเพื่อนร่วมทางเสมอ

- .....ท่านเดินทางโดยใช้เส้นทางที่มีคนทั่วไปนิยมใช้ในการสัญจร
- .....ท่านหลีกเลี่ยงที่จะเดินทางในเส้นทางที่เปลี่ยวหรือมีแสงไฟน้อย
- .....เมื่อท่านมีความจำเป็นต้องขึ้นรถจะยืนอยู่ในจุดที่ผู้คนสามารถมองเห็นได้ชัดเจน
- .....ในกรณีที่ท่านต้องโดยสารรถโดยสารสาธารณะ มักจะจดจำ ชื่อคนขับ และทะเบียน
- .....ท่านหลีกเลี่ยงที่จะโดยสารรถโดยสารสาธารณะโดยลำพังในช่วงเวลากลางคืน
- .....ท่านจะคอยสังเกตพฤติกรรมของคนรอบข้าง ที่มีลักษณะท่าทางไม่น่าไว้วางใจ
- .....กรณีมีคนแปลกหน้า นำเครื่องดื่มหรืออาหารมาให้ จะปฏิเสธไม่รับมาดื่มหรือกิน
- .....กรณีเจอเหตุชุลมุน, มีการยกพวกตีกัน ท่านเลือกที่จะออกห่างจากเหตุการณ์
- .....กรณีมีเหตุถูกเถียง กับบุคคลอื่นท่านเลือกที่จะหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดการทะเลาะวิวาท
- .....ท่านหลีกเลี่ยงการใส่เสื้อผ้ารัดรูป ที่มองเห็นสัดส่วนได้ชัดเจน
- .....ท่านสวมใส่เสื้อผ้าที่มีดซิด ในทุกครั้งที่ออกจากอาคารหรือถนนโดยรอบบริเวณ
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- .....ท่านพกอุปกรณ์ป้องกันตัว เพื่อใช้ในกรณีฉุกเฉิน
- .....ก่อนออกจากที่ห้องเรียน ห้องทำงาน หรือที่พักทุกครั้ง ท่านจะตรวจสอบเพื่อให้แน่ใจว่าได้ปิดประตู หน้าต่างเรียบร้อยแล้ว
- .....ท่านหลีกเลี่ยงการพกเงินสดติดตัวเป็นจำนวนมาก
- .....ท่านหลีกเลี่ยงการพกทรัพย์สินไว้ในกระเป๋าสะพายหลัง กระเป๋ากาง หรือกระเป๋าโปรง
- .....ท่านติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาชญากรรมอยู่เสมอ
- .....ท่านศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการป้องกันตัวจากกันอาชญากรรม
- .....ท่านหลีกเลี่ยงที่จะเข้าไปในสถานที่ที่เสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม
- .....ท่านหลีกเลี่ยงที่จะใช้โทรศัพท์ในสถานที่ที่เปลี่ยว
- .....ท่านมีเบอร์โทรศัพท์ของสถานีตำรวจ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปราบปราม
- อาชญากรรมไว้ในโทรศัพท์มือถือของท่าน

3.1.2 ท่านป้องกันตนเองและทรัพย์สินให้พ้นภัยอาชญากรรมอย่างไร

- .....ก่อนออกจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยท่านได้ฝากผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัยให้ช่วยดูแล
- .....ท่านได้แยกเก็บทรัพย์สินของมีค่าไว้หลายที่หากจำเป็นต้องถือติดตัวเพื่อป้องกันการวิ่งราวทรัพย์สิน ชิงทรัพย์ หรือ ทรัพย์สินหล่นหาย

.....ท่านได้ผูกมิตรกับผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัยใกล้เคียง เพื่อช่วยเป็นหูเป็นตา และให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

.....ท่านได้จดรายละเอียด ตำหนิ รูปพรรณหรือลักษณะพิเศษของทรัพย์สินมีค่าและ ถ่ายรูปเก็บไว้ทุกรายการ

.....เมื่อมีความจำเป็นต้องออกนอกจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในเวลากลางคืน ท่านได้บอกให้บุคคลอื่นทราบว่าจะไปไหน ไปพบใคร ไปอย่างไร จะกลับเมื่อไหร่

.....เมื่อมีความจำเป็นต้องออกนอกจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในเวลากลางคืน ท่านได้พก บัตรประจำตัวประชาชนไปด้วยทุกครั้ง

.....ท่านได้ขอความอนุเคราะห์จากเจ้าหน้าที่ตำรวจให้มาดูแลรักษาความปลอดภัยเมื่อ เห็นว่าชีวิตและทรัพย์สินของท่านและผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัยอยู่ในสภาวะไม่ปลอดภัย

.....ท่านระลึกอยู่เสมอว่าคนร้ายเป็นได้ทุกเพศ ทุกวัย ทุกชนชั้น

3.1.3 ท่านมีการเข้าร่วมช่วยเหลือสนับสนุนต่อกิจกรรมการป้องกันอาชญากรรม

.....ท่านได้ร่วมกับผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัยสร้างเครือข่ายและความสัมพันธ์เพื่อ ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการป้องกันอาชญากรรม

.....ท่านได้ร่วมประชุมกับผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัยเพื่อเสนอข้อคิดเห็น และ ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรม

.....ท่านได้แจ้งรายละเอียดลักษณะ ยี่ห้อ สี หมายเลขทะเบียนยานพาหนะของคนร้าย หรือยานพาหนะที่น่าสงสัยว่าจะใช้ก่ออาชญากรรมให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทราบ

.....ท่านได้แจ้งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทราบเมื่อพบว่ามีกรกระทำผิดเกิดขึ้นใน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วิทยาเขตและบริเวณโดยรอบ

.....ท่านได้ติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในเขตพื้นที่ เพื่อขอความอนุเคราะห์ ในการดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยในงานประเพณีต่าง ๆ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....ท่านได้แจ้งข้อมูล แหล่งมั่วสุมหรือบุคคลที่มีแนวโน้มจะก่ออาชญากรรมใน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยหรือวิทยาเขตและบริเวณโดยรอบของท่านและร่วมวางแผนกับเจ้าหน้าที่ ตำรวจในการป้องกันอาชญากรรม

.....ท่านได้แจ้งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทราบ เมื่อพบว่ามีบุคคลแปลกหน้าหรือบุคคลที่ไม่น่า ไว้วางใจ เข้ามาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....ท่านได้มีส่วนร่วมในการอบรมตามโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการเยาวชนต่อต้านยาเสพติด

.....ท่านได้เข้าร่วมประชุม อบรม หรือร่วมวางแผนในการป้องกันอาชญากรรมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความสงบเรียบร้อย

.....ท่านได้บริจาคเงิน หรือวัสดุสิ่งของอื่น ๆ เพื่อใช้ในกิจกรรมการป้องกันอาชญากรรม เช่น การสร้างป้อมยาม การสร้างด่านตรวจประจำจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....ท่านได้บริจาคทรัพย์สิน เพื่อให้การสนับสนุนหรือสวัสดิการแก่ เพื่อจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หรือ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่เข้าเวรยามและรักษาความสงบเรียบร้อยในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....ท่านสมัครใจเข้าร่วมเป็นสมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรม ราษฎรอาสา อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) หรือสมาชิกองค์กรอื่น ๆ เพื่อจะได้ร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการรักษาความสงบเรียบร้อย

.....ท่านและชุมชนช่วยกันดูแลสิ่งของสาธารณะและจะรีบแจ้งความต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ ถ้ามีผู้ทำลายหรือทำให้เสียหาย

.....ท่านและผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัยได้ร่วมกันส่งเสริมความสัมพันธ์และความอบอุ่นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยหรือชุมชนเพื่อเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งในการป้องกันอาชญากรรม

3.1.4 ด้านการแจ้งเหตุอาชญากรรมต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ

.....ท่านแจ้งเหตุต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจนครบาลปทุมวันรับทราบเหตุที่เกิดขึ้น หากไม่ทราบ เหตุใดเจ้าหน้าที่ตำรวจจึงไม่ทราบเหตุที่เกิดขึ้น (หากทราบเหตุ ข้ามไปทำข้อ 4.1.6)

.....ไม่มีการแจ้ง เพราะจัดการกับเหตุที่เกิดขึ้นโดยวิธีการอื่น เช่น แจ้งเหตุต่อผู้อื่นซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบสถานที่เกิดเหตุ เช่น เจ้าหน้าที่รักษา, ความปลอดภัย ผู้บังคับบัญชา อาจารย์, เป็นเรื่องส่วนตัว หรือ มีวิธีจัดการด้วยตนเอง เช่น ตกลงกับผู้กระทำผิด, แจ้งผู้ปกครองของผู้กระทำผิด

.....ไม่มีการแจ้ง เพราะเหตุที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องเล็กน้อย ไม่สำคัญถึงกับต้องแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจ เช่น เป็นเหตุเล็กน้อย ไม่รุนแรง ผู้กระทำผิดกระทำการไม่สำเร็จ หรือไม่มีทรัพย์สินเสียหาย, ผู้กระทำผิดเป็นเด็ก เป็นเรื่องไม่รุนแรงระหว่างเด็ก, แน่ชัดว่าเหตุที่เกิดขึ้นเป็นอาชญากรรม หรือไม่แน่ชัดว่าผู้กระทำผิดมีเจตนาหรือไม่

.....ไม่มีการแจ้ง เพราะคิดว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจจะไม่สามารถทำอะไรได้ เช่น ท่านทราบเหตุที่เกิดขึ้นเข้าไป, ไม่สามารถได้คืนทรัพย์สิน หรือ ไม่สามารถระบุทรัพย์สินที่เสียหายได้, ไม่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำผิด ไม่มีหลักฐานเพียงพอ

.....ไม่มีการแจ้ง เพราะคิดว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจจะไม่ช่วยเหลือ เช่น เจ้าหน้าที่ไม่ให้ความสำคัญ เจ้าหน้าที่จะไม่อยากเข้ามาเกี่ยวข้อง, เจ้าหน้าที่ทำงานอย่างไม่มีประสิทธิภาพ แจ้งแล้วเจ้าหน้าที่จะมาถึงที่เกิดเหตุช้าไม่ทันเวลา, เจ้าหน้าที่มีอคติต่อผู้เสียหาย เจ้าหน้าที่จะข่มขู่ ดุถูก หรือทำให้ผู้เสียหายต้องเดือดร้อนเพิ่มขึ้น, ผู้กระทำผิดเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือ เป็นผู้มีอิทธิพล

.....ไม่มีการแจ้ง เนื่องจากสาเหตุอื่น ๆ เช่น ไม่ต้องการให้ผู้กระทำผิดต้องถูกดำเนินคดี, ได้รับคำแนะนำว่าไม่ควรแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ, ผู้กระทำผิดข่มขู่ กลัวว่าจะถูกแก้แค้น ถูกทำร้ายจากผู้กระทำผิดหรือผู้เกี่ยวข้อง, ไม่สะดวก ไม่มีเวลาจะแจ้งต่อเจ้าหน้าที่, ไม่ได้แจ้งและไม่ทราบว่ามีผู้อื่นแจ้งแทนหรือไม่, คิดว่ามีผู้อื่นแจ้งแล้วจึงไม่ได้แจ้ง

.....อื่น ๆ โปรดระบุ.....

(หมายเหตุ : หากไม่มีการแจ้งเหตุ ข้ามไปทำข้อ 4.2)

3.1.5 จากสาเหตุที่ได้ระบุในข้อ 4.1.4 ท่านคิดว่าสาเหตุใดสำคัญที่สุดที่ทำให้ท่านไม่แจ้งเหตุที่เกิดขึ้นต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ

.....มีสาเหตุสำคัญที่สุด คือ (โปรดระบุ)

.....ทุกสาเหตุสำคัญเท่ากัน

3.1.6 เจ้าหน้าที่ตำรวจทราบเหตุที่เกิดขึ้นได้อย่างไร

.....ท่านเป็นผู้แจ้ง

.....บุคคลอื่นเป็นผู้แจ้ง

.....ผู้อื่นซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบสถานที่เกิดเหตุเป็นผู้แจ้ง

.....มีเจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นขณะเกิดเหตุ

3.1.7 เหตุใดท่านจึงแจ้งเหตุที่เกิดขึ้นต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ

.....แจ้งเพื่อขอความช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ตำรวจ

.....ต้องการให้เจ้าหน้าที่มาช่วยป้องกันหรือยังยั้งเหตุ

.....ต้องการความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่หลังเกิดเหตุ เช่น มีผู้บาดเจ็บ

.....ต้องการทรัพย์สิน / ยานพาหนะคืน

.....แจ้งเพื่อให้มีการจับกุมผู้กระทำผิด

.....ป้องกันไม่ให้ผู้กระทำผิดกลับมาก่อเหตุซ้ำกับท่านหรือบุคคลท่านรู้จัก

.....ป้องกันไม่ให้ผู้กระทำผิดไปก่อเหตุกับผู้อื่น

- ..... ต้องการให้มีการลงโทษผู้กระทำผิด
- ..... แจ้งเพื่อให้เจ้าหน้าที่รับทราบ
- ..... ต้องการให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ดีขึ้น ให้ดูแลและแสวงหาสถานที่เกิดเหตุเป็นพิเศษ
- ..... เป็นหน้าที่ของประชาชนที่ควรแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบเหตุอาชญากรรม
- ..... อื่น ๆ โปรดระบุ.....

3.1.7 เหตุผลใดที่ท่านคิดว่าเป็นเหตุผลสำคัญที่สุด ที่ทำให้ท่านแจ้งเหตุที่เกิดขึ้นต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ

- ..... มีสาเหตุสำคัญที่สุด คือ (โปรดระบุ)
- ..... ทุกสาเหตุเท่ากัน

3.1.8 จากเหตุผลที่ระบุในข้อ 4.1.7 ท่านคิดว่าสาเหตุใดสำคัญที่สุดที่ทำให้ท่านไม่แจ้งเหตุที่เกิดขึ้นต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ

- ..... มีสาเหตุสำคัญที่สุด คือ (โปรดระบุ)
- ..... ทุกสาเหตุสำคัญเท่ากัน

3.1.9 แจ้งเหตุต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจด้วยวิธีใด

- ..... โทรศัพท์
- ..... เดินทางไปแจ้ง
- ..... สายตรวจผ่านมาขณะเกิดเหตุ
- ..... ไม่ทราบ, ไม่แน่ใจ
- ..... อื่น ๆ โปรดระบุ

3.1.10 หลังจากที่ได้รับแจ้งเหตุต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจแล้ว ใช้เวลานานเท่าไรกว่าเจ้าหน้าที่จะเดินทางมาถึง

- ..... ภายในเวลา (นาที ชั่วโมง) โปรดระบุ
- ..... มากกว่า 1 วัน
- ..... ไม่ทราบ, ไม่แน่ใจ
- ..... ไม่มา เพราะ ไม่มีความจำเป็นต้องมาดูสถานที่เกิดเหตุ
- ..... ไม่มา เพราะตำรวจไม่ได้รับแจ้งความ
- ..... ไม่มา เนื่องจากเหตุผลอื่น ๆ โปรดระบุ.....

3.1.11 เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจมาถึงที่เกิดเหตุแล้วได้ดำเนินการอย่างไร

- .....ลงบันทึกรับแจ้งเหตุเบื้องต้น
- .....ค้นบริเวณที่เกิดเหตุ เก็บหลักฐานในที่เกิดเหตุ
- .....สอบถามคำผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์
- .....รับปากว่าจะช่วยดูแลสอดส่องละแวกที่เกิดเหตุมากขึ้น
- .....รับปากว่าจะช่วยสืบสวนหาผู้กระทำผิดต่อไป
- .....จับกุมผู้กระทำผิด
- .....อื่น ๆ โปรดระบุ.....

3.1.12 หลังจากเหตุการณ์ ท่านได้มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ตำรวจเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอีกหรือไม่

- .....ติดต่อ
- .....ผู้ตอบหรือผู้เกี่ยวข้องเป็นฝ่ายติดต่อไป
- .....ตำรวจติดต่อมา
- .....ไม่ติดต่อ
- .....ไม่ทราบ, ไม่แน่ใจ

3.1.13 หลังจากเหตุการณ์จนถึงปัจจุบัน เจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินการติดตามเหตุหรือคดีที่เกิดขึ้นอย่างไร

- .....สอบสวนพยานและผู้ต้องสงสัย
- .....พยายามสืบสวนที่เกิดเหตุ
- .....จับกุมผู้กระทำผิด, ผู้ต้องสงสัย
- .....ติดต่อกลับมาที่ท่าน หรือ สมาชิกในครัวเรือน
- .....อื่น ๆ โปรดระบุ.....

3.1.14 ท่านต้องการให้ตำรวจ ดำเนินการเกี่ยวกับเหตุหรือคดีที่เกิดขึ้นเพิ่มเติมอีกหรือไม่

.....

3.2 แนวทางหรือมาตรการลดการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมโดยการจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

3.2.1 ลักษณะจัดสภาพแวดล้อมในพื้นที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และบริเวณโดยรอบตลอดจนชุมชนใกล้เคียง มีลักษณะการจัดการสภาพแวดล้อมอย่างไรเป็นอย่างไร.....

3.2.2 ฝั่าระวังโดยธรรมชาติ (natural surveillance) เช่น ทำให้ดูโล่ง เอาสิ่ง ที่กำบังสายตาออกไป เพื่อให้คนทั่วไปสามารถมองเห็นผู้บุกรุกได้ง่าย กำจัดมุมอับ และที่ลับตาออกไป จัดกิจกรรมเพื่อให้มีคนพลุกพล่านใกล้เคียงหรือในบริเวณที่ล่อแหลม มีคนช่วยฝั่าระวังมากขึ้น ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมโดยการฝั่าระวังโดยธรรมชาติ ช่วยควบคุมอาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อย่างไร.....

3.2.3 การเข้าออกโดยธรรมชาติ (natural access control) เช่น การใช้ประตู รั้ว เพื่อกันให้ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องออกไปจากบริเวณนั้น หอพักอาศัยติดตั้งกลอน หรือถ้าเป็นพื้นที่สาธารณะ หรือกึ่งสาธารณะ มีการควบคุมเข้า-ออกที่พิจารณาเป็นพิเศษ เช่น ตรวจตราการเข้าออกก็ได้ ติดป้ายทำเครื่องหมาย ไม้กั้น เพื่อประกาศให้ทราบว่า พื้นที่นี้เป็นพื้นที่เฉพาะ ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมด้วยจำกัดการเข้าออกโดยธรรมชาติการ ช่วยควบคุมอาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อย่างไร.....

3.2.4 การแบ่งพื้นที่ให้ชัดเจน (territorial reinforcement) พื้นที่นี้เป็นพื้นที่ควบคุมและหวงห้าม เช่น สร้างทางเท้าเป็นแนวแบ่งพื้นที่ ทำทิวทัศน์ โดยใช้ต้นไม้ ให้แบ่งเป็นแนวเขตช่วยแบ่งพื้นที่ ส่วนตัวออกจากพื้นที่สาธารณะไม่ใช่ที่สาธารณะ ทำให้ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องรู้สึกว่กำลังบุกรุกหรือละเมิดสิทธิผู้อื่น ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมโดยการแบ่งพื้นที่ให้ชัดเจน ช่วยควบคุมอาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อย่างไร.....

3.2.5 การบริหารจัดการและบำรุงรักษา (maintenance & management) เป็นความร่วมมือ ของคนในชุมชน ซึ่งมีความห่วงใยหวงแหนพื้นที่ชุมชนของตน โดยการจัดกิจกรรมพบปะสังสรรค์ โดยทั่วไปในชุมชน อาจจะมีที่รกร้าง สิ่งปรักหักพัง พงหญ้า บ้านร้าง กลายเป็นที่เสื่อมโทรมที่ช่องสุมพวกมิจฉาชีพ ชุมชนต้องช่วยกันกำจัดที่รกร้างให้โปร่งตา ไม่เป็นพื้นที่ล่อแหลมให้เกิด

อาชญากรรม ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการและบำรุงรักษา ช่วยควบคุมอาชญากรรม
ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อย่างไร.....

3.2.6 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีการออกแบบสภาพแวดล้อม เช่น การออกแบบให้สามารถ
มองเห็นได้อย่างชัดเจน ออกแบบให้มีแสงไฟส่องสว่างที่เพียงพอ มีการติดตั้งป้ายสัญลักษณ์ ออกแบบ
ระบบการรักษาความปลอดภัย มีแสงสว่างเพียงพอหรือไม่อย่างไร.....

3.3 แนวทางหรือมาตรการลดการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมระดับมหภาค หรือ นโยบาย

3.3.1 เนื่องจากเมื่อมีเหตุอาชญากรรมขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย การดำเนินงานของ
กระบวนการยุติธรรมขั้นตอนที่เป็นอุปสรรค หลายประการ เช่น **ในชั้นสอบสวน** นำผู้กระทำความผิด
มาลงโทษล่าช้า บางครั้งขาดความเป็นธรรม ตัวเหยื่ออาชญากรรมจึงเกิดความรู้สึกท้อแท้ต่อระบบงาน
ยุติธรรม บางครั้งเหยื่อไปแจ้งเหตุอาชญากรรมให้เจ้าหน้าที่ทราบเพื่อดำเนินการและหาแนวทาง
ป้องกันเหตุดังกล่าวไม่ให้เกิดซ้ำอีก **ในชั้นอัยการและชั้นศาล** บางครั้งมีการคอร์ปชั่นในสำนวนการ
สอบสวนเพื่อขอลดโทษก่อนส่งสำนวน บางครั้งเมื่อดำเนินคดีถึงชั้นฟังคำพิพากษาแล้ว บทลงโทษที่
ศาลสั่งไม่เป็นธรรม ดังนั้นเมื่อเกิดเหตุการณ์เช่นนี้อีก ตัวอาชญากรหรือผู้กระทำความผิดทราบถึง
ช่องว่างทางกฎหมาย ทำให้อาชญากรชะล่าใจและเกิดความเหิมเกริม กล้าที่จะทำผิดเพราะความไม่
เกรงกลัวต่อระบบงานยุติธรรม ท่านมีความรู้สึก ท่านมีความคิดเห็น มีแนวทางหรือนโยบายในการ
แก้ไขปัญหานี้หรือไม่อย่างไร.....

ท่านเคยคิดหรือไม่ที่การดำเนินงานของหน่วยงานยุติธรรมต่าง ๆ จะส่งผลทั้งโดยและโดยอ้อม
ต่อบุคลากรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมได้ ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร

3.3.2 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ.....

แบบสัมภาษณ์ ชุต (ค) แบบเจาะลึก (In-Depth interview) โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) สำหรับเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย และเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ส่วนที่ 2 สาเหตุและปัจจัยที่ส่งผลให้นิสิต อาจารย์ และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม

ส่วนที่ 3 แนวทาง หรือ มาตรการ การลดการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมและเพิ่มความรู้สึกปลอดภัยให้แก่ นิสิต อาจารย์ และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

- 1.1 ชื่อผู้ให้ข้อมูล.....
- 1.2 เพศ.....
- 1.3 อายุ..... ปี
- 1.4 ศาสนา.....
- 1.5 การศึกษา
- 1.5.1 ระดับการศึกษา.....
- 1.5.2 คณะ.....
- 1.5.3 ภาค.....
- 1.5.4 สาขา.....
- 1.5.5 ชั้นปี (หากกำลังศึกษาอยู่).....
- 1.5.6 สถาบันการศึกษา.....
- 1.6 อาชีพ.....
- 1.7 ตำแหน่งหน้าที่การงาน.....
- 1.8 สถานที่ทำงาน.....
- 1.9 รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน..... บาท
- 1.10 สถานภาพ (โสด/สมรส/แยกกันอยู่/หย่าร้าง).....
- 1.11 ภูมิลำเนาเดิม.....
- 1.12 สถานที่พักอยู่อาศัยปัจจุบัน.....
- 1.13 วิธีการเดินทางมาเรียน หรือ ทำงาน .....

เก็บข้อมูลที่.....
 ว/ด/ป.....
 เวลา.....น. ถึง.....น.
 กรณีเก็บข้อมูลผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนเดิม

ส่วนที่ 2 สาเหตุและปัจจัยที่ส่งผลให้นิสิต อาจารย์ และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม

2.1 ว่าด้วยลักษณะหรืออัตลักษณ์ และพฤติกรรมส่วนบุคคลที่ส่งผลให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม (ทฤษฎีว่าด้วยเรื่องเหยื่ออาชญากรรม Victimization)

2.1.1 ลักษณะส่วนบุคคล (personal identity) ที่ง่ายต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อม เช่น เป็นเพศหญิงซึ่งมีความอ่อนแอทางกายภาพมากกว่าเพศชาย, เป็นเยาวชนที่มีวุฒิภาวะประสพการณ์ การตัดสินใจน้อยกว่าผู้ใหญ่ เป็นคนชราที่มีความเชื่อซ้าง่ายต่อการถูกลัทธิภัย เป็นต้น ท่านคิดว่าลักษณะที่ส่วนบุคคลส่งผลให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมหรือไม่ อย่างไร.....

2.1.2 พฤติกรรมที่แสดงออกอาจจะรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวที่ทำให้ตกเป็นเหยื่อ (Victim precipitation) เช่น การวางทรัพย์สินทิ้งไว้ในที่มีคนเดินพลุกพล่าน, การแต่งกายชุดรัดรูปกระโปรงสั้น, ใส่เครื่องประดับที่มีราคาแพง หรือ การใช้วาจาที่กระตุ้นให้ผู้อื่นก่ออาชญากรรม เป็นต้น ท่านคิดว่ามีพฤติกรรมบางอย่างกระตุ้นให้อาชญากรรมทำความผิดหรือไม่ อย่างไร.....

2.1.3 รูปแบบการดำรงชีวิต (Lifestyle) หรือมีวิถีชีวิตที่มีความเสี่ยงสูง (High Risk) รวมทั้งการเปิดเผยตัวตนให้ตกเป็นเป้าหมายของอาชญากรรม เช่น ใช้ชีวิตที่หรูหราฟุ่มเฟือย, มักจะชอบเที่ยวตามแหล่งสถานบันเทิง, การดื่มสุราทำให้ขาดสติ หรือ การคบค้าสมาคมกับเพื่อนที่เสี่ยงต่อการทำความผิด เป็นต้น ท่านคิดว่ามีวิถีชีวิตบางอย่างส่งผลต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมหรือไม่ อย่างไร.....

2.1.4 สถานที่ที่มีอันตราย รวมทั้งสถานการณ์ที่เกิดอาชญากรรมได้ง่าย (Deviant place) สถานที่เสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรม เช่น การอาศัยอยู่ในอาคารร้าง, การไปในที่เปลี่ยวคนเดียวในเวลากลางคืน, การเข้าร่วมสถานการณ์ชุมนุมทางการเมืองที่รุนแรง หรือ เข้าไปอยู่ในเหตุทะเลาะวิวาทของกลุ่มวัยรุ่น เป็นต้น ท่านคิดว่าการนำตนเองให้เข้าไปอยู่ในสถานที่ดังกล่าว เสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมหรือไม่ อย่างไร.....

2.2 ช่องโอกาสในการเกิดอาชญากรรม (ทฤษฎีกิจวัตรประจำวัน Routine Activity)

2.2.1 ช่วงวันเวลาที่เกิดเหตุมีความแตกต่างจากวันเวลาอื่น ๆ ที่ส่งผลให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมได้ง่ายกว่าปกติ เช่น แสงจางดวงอาทิตย์ในช่วงฤดูหนาวจะหมดเร็ว กลับบ้านเวลาเดิม

แต่แสงสว่างไม่มีทำให้เสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่อ, วันหยุดนักขัตฤกษ์ไม่มีคนมาทำงานในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, มีตลาดนัดทำให้มีทั้งบุคคลภายในและภายนอกเข้าออกพลุกพล่าน, กลับบ้านดึกเพราะมีการเรียนการสอนภาคค่ำ หรือมีกิจกรรมซ้อมเชียร์ตีก เป็นต้น ท่านมีความคิดเห็นในเรื่องความแตกต่างของวันเวลาที่ส่งผลให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมหรือไม่ อย่างไร.....

2.2.2 การขาดผู้ควบคุมดูแล เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หรือในอาคารเรียนไม่มีการคัดกรอง ตรวจสอบ หรือ สกัตกั้นบุคคลภายนอก หรือบุคคลแปลกหน้า ทำให้อาชญากรเข้ามาก่อเหตุได้ง่าย ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการขาดผู้ดูแลให้ตกเป็นเหยื่อได้ง่ายหรือไม่ อย่างไร.....

2.2.3 การขาดผู้ดูแลอยู่ส่งผลให้บุคคลตกเป็นเหยื่อ เช่น ตำรวจลาดตระเวนอยู่ไกลจากเหตุอาชญากรรม, ไม่เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ท่านมีความคิดเห็นในเรื่องการขาดผู้ดูแลหรือไม่ อย่างไร.....

2.3 ลักษณะทางด้านกายภาพ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบอาชญากรรม (Crime Control Through Environment Design)

สภาพแวดล้อมทั่วไปกับการเกิดอาชญากรรม

2.3.1 บริเวณภายในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่เป็นพื้นที่เฉพาะบุคคล (พื้นที่ปฐมภูมิ) เช่น อาคารเรียน, ห้องสมุด หรือหอพักนิสิต เป็นต้น ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและระบบรักษาความปลอดภัย.....

2.3.2 บริเวณพื้นที่กึ่งสาธารณะ (พื้นที่ทุติยภูมิ) ที่เป็นพื้นที่เชื่อมต่อระหว่างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกับพื้นที่สาธารณะภายนอก เช่น ถนนภายในที่เชื่อมจากถนนหลักภายนอกประตูทางเข้า-ออกประตู เป็นต้น ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและระบบรักษาความปลอดภัย อย่างไร.....

2.3.3 บริเวณพื้นที่สาธารณะ เช่น ถนนพญาไท ถนนอังรีดูนังต์ สะพานลอย ทางท่าเรือรั้วมหาวิทยาลัย อุทยาน 100 ปี โรงอาหารกลาง หรือ สำนักวิทยาทรัพยากร (หอสมุดกลาง) เป็นต้น ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและระบบรักษาความปลอดภัย อย่างไร.....

2.3.4 พื้นที่อื่น ๆ ใดบ้างในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ท่านคิดว่าเป็นสถานที่ที่เสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม.....

การปรับภูมิทัศน์

2.3.5 การที่สำนักงานจัดการทรัพย์สินจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเวนคืนพื้นที่พาณิชย์และชุมชนเพื่อปรับภูมิทัศน์ เช่น บริเวณเซียงกงเปลี่ยนแปลงเป็นคอนโดมิเนียม (เรือนวิรัชมิตรและระเบียงจามจรี) กลายเป็นแหล่งย่านการค้า ห้างแอมพาร์ค สวนหลวงสแควร์ สวนสาธารณะอุทยาน 100 ปี เป็นต้น ซึ่งทำให้ความเป็นชุมชนที่ช่วยกันเฝ้าระวังสอดส่องดูแลในการป้องกันอาชญากรรมหายไป อาจส่งผลให้อาชญากรรมเกิดขึ้นได้ง่าย ท่านมีความคิดเห็นในเรื่องการปรับภูมิทัศน์และความปลอดภัยหรือไม่ อย่างไร.....

2.3.6 การที่สำนักงานจัดการทรัพย์สินจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเวนคืนพื้นที่ส่วนราชการยืมหรือเช่าใช้ เช่น เวนคืนสำนักงานเขตปทุมวัน สถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน ซึ่งอาจทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการส่วนต่าง ๆ มีข้อขัดข้องบางประการจากการย้ายสถานที่ตั้ง โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีหน้าที่ป้องกันและปราบปรามและดูแลประชาชน ท่านมีความคิดเห็นในเรื่องการเวนคืนพื้นที่ส่วนราชการยืมหรือเช่าใช้และความปลอดภัยหรือไม่ อย่างไร.....

2.3.7 การที่สำนักงานจัดการทรัพย์สินจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเวนคืนพื้นที่ส่วนราชการยืมหรือเช่าใช้ เช่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออกวิทยาเขตอุเทนถวาย ซึ่งทำให้เกิดความขัดแย้ง เกิดความเป็นปรีกัษะระหว่างสถาบันอาจส่งผลให้เกิดอาชญากรรมเกี่ยวกับความรุนแรงได้ ท่านมีความคิดเห็นในเรื่องการเวนคืนพื้นที่อุเทนถวายและความปลอดภัยหรือไม่ อย่างไร.....

2.4 สภาพเศรษฐกิจและสังคมที่ส่งผลให้เกิดอาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เศรษฐกิจและสังคม

2.4.1 การได้รับการบริการและสินค้าที่ไม่เท่าเทียม ก่อให้เกิดแรงกดดันต่อบุคคลบุคคลที่มีโอกาสน้อยในการบรรลุเป้าหมายของชีวิตก่ออาชญากรรม เช่น การขาดโอกาสทางการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำ อาจใช้วิธีการผิดกฎหมายเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในสิ่งที่ต้องการ เช่น ลัก วิ่ง ชิง ปล้นทรัพย์ เป็นต้น ซึ่งมีชุมชนแออัดอยู่โดยรอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมต่อการเกิด
อาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยหรือไม่ อย่างไร.....

2.4.2 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่และมีพื้นที่พาณิชย์ซึ่งอยู่ในย่านใจกลางพื้นที่
ที่จัดว่าเป็นย่านเศรษฐกิจของประเทศไทย มีการสัญจรไปมาของประชากรแฝง ตลอดจนชนชั้น
แรงงานที่ การที่มีคนจำนวนมากสัญจรไปมาย่อมมีอาชญากรรมแฝงตัวมาด้วย

ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอยู่ในพื้นที่เศรษฐกิจต่อการเกิด
อาชญากรรมอย่างไรหรือไม่ อย่างไร.....

ส่วนที่ 3 แนวทาง หรือ มาตรการเพื่อลดการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมและเพิ่มความรู้สึก
ปลอดภัยให้แก่னிสิต อาจารย์และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประยุกต์จากแนวคิดทฤษฎี
ว่าด้วยเรื่องเหยื่ออาชญากรรม การป้องกันอาชญากรรมตามสถานการณ์ และการควบคุม
อาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม

3.1 แนวทางหรือมาตรการลดการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมระดับจุลภาค หรือ ปัจเจกบุคคล
โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านของท่านได้มากกว่า 1 ข้อ
ดังต่อไปนี้

3.1.1 ท่านมีวิธีการป้องกันตนเองไม่ให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมอย่างไร

.....กรณีที่มาวิทยาลัยมีรั้วท่านจะล็อคประตูรั้วทุกครั้ง เมื่อล่วงเลยเวลาราชการ

3.1.2 ท่านป้องกันผู้อื่นและทรัพย์สินให้พ้นภัยอาชญากรรมอย่างไร

.....ก่อนออกจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยท่านได้ให้คนที่เชื่อถือได้หรือไว้วางใจดูแล
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตลอดเวลา

.....ก่อนออกจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยท่านได้ฝากผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาความ
ปลอดภัยให้ช่วยดูแล

.....ก่อนออกจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยท่านได้ปิดประตู ปิดหน้าต่าง ทุกครั้ง

.....ท่านได้เข้าร่วมโครงการฝากบ้านไว้กับตำรวจ หรือ โครงการต่าง ๆ ของเจ้าหน้าที่
ตำรวจในการดูแลสถานที่อื่น ๆ เมื่อต้องออกจากอาคารหรือถนนโดยรอบบริเวณจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัยเป็นระยะเวลานาน ๆ

.....ท่านจะเล่ารายละเอียดต่าง ๆ ของคนร้าย ให้นิสิต อาจารย์ และบุคลากรของ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทราบ เพื่อเตือนสติและไม่หลงเชื่อเล่ห์เหลี่ยมของคนร้าย

.....ท่านได้เปิดไฟส่องสว่างนอกอาคารหรือถนนโดยรอบบริเวณจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ในเวลากลางคืน

.....ท่านได้ตัดหญ้าหรือต้นไม้สูงรอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอยู่เป็นประจำโดยให้
สามารถมองรอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้อย่างชัดเจน เพื่อป้องกันการหลบซ่อนตัวของคนร้าย

.....ในเวลากลางคืนหากมีผู้มาร้องเรียกหน้าห้องเรียน ห้องทำงาน อาคารหรือรั้ว
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ท่านได้ตรวจสอบก่อนเปิดประตูให้ใครเข้ามาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....ท่านได้ตรวจสอบบัตรประจำตัวประชาชนและบัตรประจำตัวอื่น ๆ ของช่างซ่อมหรือ
ตัวแทนจำหน่ายของบริษัทต่าง ๆ ที่จะเข้ามาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....ท่านได้อบรมนิสิต อาจารย์ และบุคลากรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อย่างไม่
หลงเชื่อหรือไปไหนกับคนแปลกหน้าโดยเด็ดขาด

.....ท่านระลึกอยู่เสมอว่าคนร้ายเป็นได้ทุกเพศ ทุกวัย ทุกชนชั้น

3.1.3 ท่านมีการเข้าร่วมช่วยเหลือสนับสนุนต่อกิจกรรมการป้องกันอาชญากรรม

.....ท่านได้รณรงค์ให้สมาชิกในครอบครัวและผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัยทำการ
ป้องกันอาชญากรรม โดยการติดตั้งเหล็กดัดที่ประตู หน้าต่างภายในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย การ
ติดตั้งไฟส่องสว่างบริเวณอาคารหรือถนนโดยรอบบริเวณจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยพัก การเก็บรักษา
ทรัพย์สินไว้ในที่ปลอดภัย หรือการเลี้ยงสุนัขไว้เฝ้าอาคารหรือถนนโดยรอบบริเวณจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย เป็นต้น

.....ท่านได้ร่วมกับผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัยสร้างเครือข่ายและความสัมพันธ์
เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการป้องกันอาชญากรรม

.....ท่านได้ร่วมประชุมกับผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัยเพื่อเสนอข้อคิดเห็น และ
ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรม

.....ท่านได้แจ้งรายละเอียดลักษณะ ยี่ห้อ สี หมายเลขทะเบียนยานพาหนะของคนร้าย
หรือยานพาหนะที่น่าสงสัยว่าจะใช้ก่ออาชญากรรมให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทราบ

.....ท่านได้แจ้งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทราบเมื่อพบว่ามีกรกระทำผิดเกิดขึ้นใน
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วิทยาเขตและบริเวณโดยรอบ

.....ท่านได้ติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในเขตพื้นที่ เพื่อขอความอนุเคราะห์ ในการดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยในงานประเพณีต่าง ๆ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....ท่านได้แจ้งข้อมูล แหล่งมั่วสุ่มหรือบุคคลที่มีแนวโน้มจะก่ออาชญากรรมใน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยหรือวิทยาเขตและบริเวณโดยรอบของท่านและร่วมวางแผนกับเจ้าหน้าที่ ตำรวจในการป้องกันอาชญากรรม

.....ท่านได้แจ้งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทราบ เมื่อพบว่ามียุคคลแปลกหน้าหรือบุคคลที่ไม่น่า ไว้วางใจ เข้ามาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....ท่านได้ปฏิบัติหน้าที่เวรยามออกตรวจรักษาความสงบเรียบร้อยในจุฬาลงกรณ์ มหาลัย

.....ท่านได้ปฏิบัติหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยในงานประเพณีงานมหรสพต่าง ๆ ใน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....ท่านได้ระดมความคิดเห็นในการตั้งกฎ ระเบียบ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ลงโทษผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดหรือก่อความไม่สงบขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....ท่านได้เข้าร่วมประชุม อบรม หรือร่วมวางแผนในการป้องกันอาชญากรรมกับ เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความสงบเรียบร้อย

.....ท่านและชุมชนช่วยกันดูแลสิ่งของสาธารณะและจะรีบแจ้งความต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ ถ้ามีผู้ทำลายหรือทำให้เสียหาย

.....ท่านและผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัยได้ร่วมกันส่งเสริมความสัมพันธ์และ ความอบอุ่นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยหรือชุมชนเพื่อเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งในการป้องกัน อาชญากรรม

3.2 แนวทางหรือมาตรการลดการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมโดยการจัดการสภาพแวดล้อมทาง กายภาพ

3.2.1 ลักษณะจัดสภาพแวดล้อมในพื้นที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และบริเวณโดยรอบ ตลอดจนชุมชนใกล้เคียง มีลักษณะการจัดสภาพแวดล้อมอย่างไรเป็นอย่างไร.....

3.2.2 ฝ้าระวังโดยธรรมชาติ (natural surveillance) เช่น ทำให้ดูโล่ง เอาสิ่ง ที่กำบังสายตา ออกไป เพื่อให้คนทั่วไปสามารถมองเห็นผู้บุกรุกได้ง่าย กำจัดมุมอับ และที่ลับตาออกไป จัดกิจกรรม เพื่อให้มีคนพลุกพล่านใกล้เคียงหรือในบริเวณที่ล่อแหลม มีคนช่วยฝ้าระวังมากขึ้น ท่านมีความคิด

เห็นเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมโดยการเฝ้าระวังโดยธรรมชาติ ช่วยควบคุมอาชญากรรมใน
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อย่างไร.....

3.2.3 การเข้าออกโดยธรรมชาติ (natural access control) เช่น การใช้ประตู รั้ว เพื่อกันให้
ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องออกไปจากบริเวณนั้น หอพักอาศัยติดตั้งกลอน หรือถ้าเป็นพื้นที่สาธารณะ หรือกิ่ง
สาธารณะ มีการควบคุมเข้า-ออกที่พิจารณาเป็นพิเศษ เช่น ตรวจตราการเข้าออกก็ได้ ติดป้าย
ทำเครื่องหมาย ไม้กั้น เพื่อประกาศให้ทราบว่า พื้นที่นี้เป็นพื้นที่เฉพาะ ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ
การจัดสภาพแวดล้อมด้วยจำกัดการเข้าออกโดยธรรมชาติการ ช่วยควบคุมอาชญากรรมใน
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อย่างไร.....

3.2.4 การแบ่งพื้นที่ให้ชัดเจน (territorial reinforcement) พื้นที่นี้เป็นพื้นที่ควบคุมและหวง
ห้าม เช่น สร้างทางเท้าเป็นแนวแบ่งพื้นที่ ทำทิวทัศน์ โดยใช้ต้นไม้ ให้แบ่งเป็นแนวเขตช่วยแบ่งพื้นที่
ส่วนตัวออกจากพื้นที่สาธารณะไม่ใช่ที่สาธารณะ ทำให้ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องรู้สึกว่าการกำลังบุกรุกหรือละเมิด
สิทธิ์ผู้อื่น ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมโดยการแบ่งพื้นที่ให้ชัดเจน ช่วยควบคุม
อาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อย่างไร.....

3.2.5 การบริหารจัดการและบำรุงรักษา (maintenance & management) เป็นความ
ร่วมมือ ของคนในชุมชน ซึ่งมีความห่วงใยห่วงแหนพื้นที่ชุมชนของตน โดยการจัดกิจกรรมพบปะ
สังสรรค์ โดยทั่วไปในชุมชน อาจจะมีที่รกร้าง สิ่งปรักหักพัง พงหญ้า บ้านร้าง กลายเป็นที่เสื่อมโทรม
ที่ช่องสุ่มพวกมิจฉาชีพ ชุมชนต้องช่วยกันกำจัดที่รกร้างให้โปร่งตา ไม่เป็นพื้นที่ล่อแหลมให้เกิด
อาชญากรรม ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการและบำรุงรักษา ช่วยควบคุมอาชญากรรม
ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อย่างไร.....

3.2.6 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีการออกแบบสภาพแวดล้อม เช่น การออกแบบให้สามารถ
มองเห็นได้อย่างชัดเจน ออกแบบให้มีแสงไฟส่องสว่างที่เพียงพอ มีการติดตั้งป้ายสัญลักษณ์ ออกแบบ
ระบบการรักษาความปลอดภัย มีแสงสว่างเพียงพอหรือไม่อย่างไร.....

3.2.7 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีการจัดการกับบริเวณพื้นที่อันตรายที่ต้องระมัดระวังพื้นที่
เส้นทางเปลี่ยว พื้นที่ล่อแหลม พื้นที่เปลี่ยว หรือพื้นที่โดดเดี่ยว หรือไม่อย่างไร.....

3.2.8 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีการการออกแบบกิจกรรม การใช้พื้นที่ร่วมกันแบบ
ผสมผสาน การสร้างความรู้สึของการเป็นเจ้าของ การเสริมสร้างกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ หรือไม่
อย่างไร .....

3.2.9 วิธีการหรือผลการดำเนินโครงการในการจัดสภาพแวดล้อม เพื่อลดความเสี่ยงการเกิด
อาชญากรรมของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ประสบความสำเร็จ (Best practice) มีอะไรบ้าง พร้อม
ยกตัวอย่างวิธีการดำเนินงานพอสังเขป.....

3.2.10 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อลดความเสี่ยงการเกิด
อาชญากรรมทั้งภายในและบริเวณโดยรอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีอะไรบ้าง.....

4.2 แนวทางหรือมาตรการลดการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมระดับมหภาค หรือ นโยบาย

4.2.1 เนื่องจากเมื่อมีเหตุอาชญากรรมขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย การดำเนินงานของ
กระบวนการยุติธรรมขั้นตอนที่เป็นอุปสรรค หลายประการ เช่น **ในชั้นสอบสวน** นำผู้กระทำความผิด
มาลงโทษล่าช้า บางครั้งขาดความเป็นธรรม ตัวเหยื่ออาชญากรรมจึงเกิดความรู้สึกท้อแท้ต่อระบบงาน
ยุติธรรม บางครั้งเหยื่อไปแจ้งเหตุอาชญากรรมให้เจ้าหน้าที่ทราบเพื่อดำเนินการและหาแนวทาง
ป้องกันเหตุดังกล่าวไม่ให้เกิดซ้ำอีก **ในชั้นอัยการและชั้นศาล** บางครั้งมีการคอร์ปชั่นในสำนวนการ
สอบสวนเพื่อขอลดโทษก่อนส่งสำนวน บางครั้งเมื่อดำเนินคดีถึงชั้นฟังคำพิพากษาแล้ว บทลงโทษที่
ศาลสั่งไม่เป็นธรรม ดังนั้นเมื่อเกิดเหตุการณ์เช่นนี้อีก ตัวอาชญากรหรือผู้กระทำความผิดทราบถึง
ช่องว่างทางกฎหมาย ทำให้อาชญากรชะล่าใจและเกิดความเหิมเกริม กล้าที่จะทำผิดเพราะความไม่
เกรงกลัวต่อระบบงานยุติธรรม ท่านมีความรู้สึก ท่านมีความคิดเห็น มีแนวทางหรือนโยบายในการ
แก้ไขปัญหานี้หรือไม่อย่างไร..... ท่าน
เคยคิดหรือไม่ที่การดำเนินงานของหน่วยงานยุติธรรมต่าง ๆ จะส่งผลทั้งโดยและโดยอ้อมต่อบุคลากร
ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมได้ ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร.....

4.2.2 นโยบายในการป้องกันและแก้ไขอาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตลอดจนการลดความเสี่ยงในการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมของนิสิต อาจารย์ และบุคลากร อีกทั้งเพิ่มความรูสึกปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้แก่ตัวบุคคลและสถานศึกษา ท่านมีความคิดเห็น หรือ มีสิ่งที่จะพัฒนาเกี่ยวเรื่องนโยบายการป้องกันอาชญากรรมให้เป็นรูปธรรมขึ้นในสถานศึกษา อย่างไร...

.....

4.2.3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ.....

.....

แบบสัมภาษณ์ ชุต (ง) แบบเจาะลึก (In-Depth interview) โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) สำหรับเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย และเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ส่วนที่ 2 สาเหตุและปัจจัยที่ส่งผลให้นิสิต อาจารย์ และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม

ส่วนที่ 3 แนวทาง หรือ มาตรการ การลดการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมและเพิ่มความรู้สึกปลอดภัยให้แก่นิสิต อาจารย์ และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

เก็บข้อมูลที่.....
ว/ด/ป.....
เวลา.....น. ถึง.....น.
กรณีเก็บข้อมูลผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนเดิม
- 1.1 ชื่อผู้ให้ข้อมูล.....
- 1.2 เพศ.....
- 1.3 อายุ.....ปี
- 1.4 ศาสนา.....
- 1.5 การศึกษา
- 1.5.1 ระดับการศึกษา.....
- 1.5.2 คณะ.....
- 1.5.3 ภาค.....
- 1.5.4 สาขา.....
- 1.5.5 ชั้นปี (หากกำลังศึกษาอยู่).....
- 1.5.6 สถาบันการศึกษา.....
- 1.6 อาชีพ.....
- 1.7 ตำแหน่งหน้าที่การงาน.....
- 1.8 สถานที่ทำงาน.....
- 1.9 รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน.....บาท
- 1.10 สถานภาพ (โสด/สมรส/แยกกันอยู่/หย่าร้าง).....
- 1.11 ภูมิลำเนาเดิม.....
- 1.12 สถานที่พักอยู่อาศัยปัจจุบัน.....
- 1.13 วิธีการเดินทางมาเรียน หรือ ทำงาน .....

ส่วนที่ 2 สาเหตุและปัจจัยที่ส่งผลให้นิสิต อาจารย์ และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม

2.1 ว่าด้วยลักษณะหรืออัตลักษณ์ และพฤติกรรมส่วนบุคคลที่ส่งผลให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม (ทฤษฎีว่าด้วยเรื่องเหยื่ออาชญากรรม Victimization)

2.1.1 ลักษณะส่วนบุคคล (personal identity) ที่ง่ายต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อม เช่น เป็นเพศหญิงซึ่งมีความอ่อนแอทางกายภาพมากกว่าเพศชาย, เป็นเยาวชนที่มีวุฒิภาวะประสพการณ์ การตัดสินใจน้อยกว่าผู้ใหญ่ เป็นคนชราที่มีความเชื่อซ้าง่ายต่อการถูกลัทธิภัย เป็นต้น ท่านคิดว่าลักษณะที่ส่วนบุคคลส่งผลให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมหรือไม่ อย่างไร.....

2.1.2 พฤติกรรมที่แสดงออกอาจจะรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวที่ทำให้ตกเป็นเหยื่อ (Victim precipitation) เช่น การวางทรัพย์สินทิ้งไว้ในที่มีคนเดินพลุกพล่าน, การแต่งกายชุดรัดรูปกระโปรงสั้น, ใส่เครื่องประดับที่มีราคาแพง หรือ การใช้วาจาที่กระตุ้นให้ผู้อื่นก่ออาชญากรรม เป็นต้น ท่านคิดว่ามีพฤติกรรมบางอย่างกระตุ้นให้อาชญากรรมทำความผิดหรือไม่ อย่างไร.....

2.1.3 รูปแบบการดำรงชีวิต (Lifestyle) หรือมีวิถีชีวิตที่มีความเสี่ยงสูง (High Risk) รวมทั้งการเปิดเผยตัวตนให้ตกเป็นเป้าหมายของอาชญากรรม เช่น ใช้ชีวิตที่หรูหราฟุ่มเฟือย, มักจะชอบเที่ยวตามแหล่งสถานบันเทิง, การดื่มสุราทำให้ขาดสติ หรือ การคบค้าสมาคมกับเพื่อนที่เสี่ยงต่อการทำความผิด เป็นต้น ท่านคิดว่ามีวิถีชีวิตบางอย่างส่งผลต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมหรือไม่ อย่างไร.....

2.1.4 สถานที่ที่มีอันตราย รวมทั้งสถานการณ์ที่เกิดอาชญากรรมได้ง่าย (Deviant place) สถานที่เสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรม เช่น การอาศัยอยู่ในอาคารร้าง, การไปในที่เปลี่ยวคนเดียวในเวลากลางคืน, การเข้าร่วมสถานการณ์ชุมนุมทางการเมืองที่รุนแรง หรือ เข้าไปอยู่ในเหตุทะเลาะวิวาทของกลุ่มวัยรุ่น เป็นต้น ท่านคิดว่าการนำตนเองให้เข้าไปอยู่ในสถานที่ดังกล่าว เสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมหรือไม่ อย่างไร.....

2.2 ช่องโอกาสในการเกิดอาชญากรรม (ทฤษฎีกิจวัตรประจำวัน Routine Activity)

2.2.1 ช่วงวันเวลาที่เกิดเหตุมีความแตกต่างจากวันเวลาอื่น ๆ ที่ส่งผลให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมได้ง่ายกว่าปกติ เช่น แสงจางดวงอาทิตย์ในช่วงฤดูหนาวจะหมดเร็ว กลับบ้านเวลาเดิม

แต่แสงสว่างไม่มีทำให้เสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่อ, วันหยุดนักขัตฤกษ์ไม่มีคนมาทำงานในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, มีตลาดนัดทำให้มีทั้งบุคคลภายในและภายนอกเข้าออกพลุกพล่าน, กลับบ้านดึกเพราะมีการเรียนการสอนภาคค่ำ หรือมีกิจกรรมซ้อมเชียร์ดึก เป็นต้น ท่านมีความคิดเห็นในเรื่องความแตกต่างของวันเวลาที่ส่งผลให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมหรือไม่ อย่างไร.....

2.2.2 การขาดผู้ควบคุมดูแล เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หรือในอาคารเรียนไม่มีการคัดกรอง ตรวจสอบ หรือ สกัตกั้นบุคคลภายนอก หรือบุคคลแปลกหน้า ทำให้อาชญากรเข้ามาก่อเหตุได้ง่าย ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการขาดผู้ดูแลให้ตกเป็นเหยื่อได้ง่ายหรือไม่ อย่างไร.....

2.2.3 การขาดผู้ดูแลอยู่ส่งผลให้บุคคลตกเป็นเหยื่อ เช่น ตำรวจลาดตระเวนอยู่ไกลจากเหตุอาชญากรรม, ไม่เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ท่านมีความคิดเห็นในเรื่องการขาดผู้ดูแลหรือไม่ อย่างไร.....

2.3 ลักษณะทางด้านกายภาพ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบอาชญากรรม (Crime Control Through Environment Design)

สภาพแวดล้อมทั่วไปกับการเกิดอาชญากรรม

2.3.1 บริเวณภายในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่เป็นพื้นที่เฉพาะบุคคล (พื้นที่ปฐภูมิ) เช่น อาคารเรียน, ห้องสมุด หรือหอพักนิสิต เป็นต้น ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและระบบรักษาความปลอดภัย.....

2.3.2 บริเวณพื้นที่กึ่งสาธารณะ (พื้นที่ทุติยภูมิ) ที่เป็นพื้นที่เชื่อมต่อระหว่างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกับพื้นที่สาธารณะภายนอก เช่น ถนนภายในที่เชื่อมจากถนนหลักภายนอกประตูทางเข้า-ออกประตู เป็นต้น ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและระบบรักษาความปลอดภัย อย่างไร.....

2.3.3 บริเวณพื้นที่สาธารณะ เช่น ถนนพญาไท ถนนอังรีดูนังต์ สะพานลอย ทางเท้าริมรั้วมหาวิทยาลัย อุทยาน 100 ปี โรงอาหารกลาง หรือ สำนักวิทยาทรัพยากร (หอสมุดกลาง) เป็นต้น ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและระบบรักษาความปลอดภัย อย่างไร.....

2.3.4 พื้นที่อื่น ๆ ใดบ้างในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ท่านคิดว่าเป็นสถานที่ที่เสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม.....

การปรับภูมิทัศน์

2.3.5 การที่สำนักงานจัดการทรัพย์สินจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเวนคืนพื้นที่พาณิชย์และชุมชนเพื่อปรับภูมิทัศน์ เช่น บริเวณเซียงกงเปลี่ยนแปลงเป็นคอนโดมิเนียม (เรือนวิรัชมิตรและระเบียงจามจุรี) กลายเป็นแหล่งย่านการค้า ห้างแอมพาร์ค สวนหลวงสแควร์ สวนสาธารณะอุทยาน 100 ปี เป็นต้น ซึ่งทำให้ความเป็นชุมชนที่ช่วยกันเฝ้าระวังสอดส่องดูแลในการป้องกันอาชญากรรมหายไป อาจส่งผลให้อาชญากรรมเกิดขึ้นได้ง่าย ท่านมีความคิดเห็นในเรื่องการปรับภูมิทัศน์และความปลอดภัยหรือไม่ อย่างไร.....

2.3.6 การที่สำนักงานจัดการทรัพย์สินจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเวนคืนพื้นที่ส่วนราชการยืมหรือเช่าใช้ เช่น เวนคืนสำนักงานเขตปทุมวัน สถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน ซึ่งอาจทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการส่วนต่าง ๆ มีข้อขัดข้องบางประการจากการย้ายสถานที่ตั้ง โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีหน้าที่ป้องกันและปราบปรามและดูแลประชาชน ท่านมีความคิดเห็นในเรื่องการเวนคืนพื้นที่ส่วนราชการยืมหรือเช่าใช้และความปลอดภัยหรือไม่ อย่างไร.....

2.3.7 การที่สำนักงานจัดการทรัพย์สินจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเวนคืนพื้นที่ส่วนราชการยืมหรือเช่าใช้ เช่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออกวิทยาเขตอุเทนถวาย ซึ่งทำให้เกิดความขัดแย้ง เกิดความเป็นปรีกัษะระหว่างสถาบันอาจส่งผลให้เกิดอาชญากรรมเกี่ยวกับความรุนแรงได้ ท่านมีความคิดเห็นในเรื่องการเวนคืนพื้นที่อุเทนถวายและความปลอดภัยหรือไม่ อย่างไร.....

2.4 สภาพเศรษฐกิจและสังคมที่ส่งผลให้เกิดอาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เศรษฐกิจและสังคม

2.4.1 การได้รับการบริการและสินค้าที่ไม่เท่าเทียม ก่อให้เกิดแรงกดดันต่อบุคคลบุคคลที่มีโอกาสน้อยในการบรรลุเป้าหมายของชีวิตก่ออาชญากรรม เช่น การขาดโอกาสทางการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำ อาจใช้วิธีการผิดกฎหมายเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในสิ่งที่ต้องการ เช่น ลัก วิ่ง ชิง ปล้นทรัพย์ เป็นต้น ซึ่งมีชุมชนแอดอ้อยโดยรอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมต่อการเกิด
อาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยหรือไม่ อย่างไร.....

2.4.2 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่และมีพื้นที่พาณิชย์ซึ่งอยู่ในย่านใจกลางพื้นที่
ที่จัดว่าเป็นย่านเศรษฐกิจของประเทศไทย มีการสัญจรไปมาของประชากรแฝง ตลอดจนชนชั้น
แรงงานที่ การที่มีคนจำนวนมากสัญจรไปมาย่อมมีอาชญากรรมแฝงตัวมาด้วย

ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอยู่ในพื้นที่เศรษฐกิจต่อการเกิด
อาชญากรรมอย่างไรหรือไม่ อย่างไร.....

ส่วนที่ 3 แนวทาง หรือ มาตรการเพื่อลดการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมและเพิ่มความรู้สึก
ปลอดภัยให้แก่นิสิต อาจารย์และบุคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประยุกต์จากแนวคิดทฤษฎี
ว่าด้วยเรื่องเหยื่ออาชญากรรม การป้องกันอาชญากรรมตามสถานการณ์ และการควบคุม
อาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม

3.1 แนวทางหรือมาตรการลดการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมระดับจุลภาค หรือ ปัจเจกบุคคล
โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านของท่านได้มากกว่า 1 ข้อ
ดังต่อไปนี้

3.1.1 ท่านมีวิธีการป้องกันตนเองไม่ให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมอย่างไร

กรณีที่มาวิทยาลัยมีรั้วท่านจะถือประตูรั้วทุกครั้ง เมื่อว่างเลยเวลาราชการ

3.1.2 ท่านป้องกันผู้อื่นและทรัพย์สินให้พ้นภัยอาชญากรรมอย่างไร

.....ก่อนออกจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยท่านได้ให้คนที่เชื่อถือได้หรือไว้วางใจดูแล
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตลอดเวลา

.....ก่อนออกจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยท่านได้ฝากผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาความ
ปลอดภัยให้ช่วยดูแล

.....ก่อนออกจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยท่านได้ปิดประตู ปิดหน้าต่าง ทุกครั้ง

.....ท่านได้เข้าร่วมโครงการฝากบ้านไว้กับตำรวจ หรือ โครงการต่าง ๆ ของเจ้าหน้าที่
ตำรวจในการดูแลสถานที่อื่น ๆ เมื่อต้องออกจากอาคารหรือถนนโดยรอบบริเวณจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัยเป็นระยะเวลานาน ๆ

.....ท่านจะเล่ารายละเอียดต่าง ๆ ของคนร้าย ให้นิสิต อาจารย์ และบุคลากรของ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทราบ เพื่อเตือนสติและไม่หลงเชื่อเล่ห์เหลี่ยมของคนร้าย

.....ท่านได้เปิดไฟส่องสว่างนอกอาคารหรือถนนโดยรอบบริเวณจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ในเวลากลางคืน

.....ท่านได้ตัดหญ้าหรือต้นไม้สูงรอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอยู่เป็นประจำโดยให้
สามารถมองรอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้อย่างชัดเจน เพื่อป้องกันการหลบซ่อนตัวของคนร้าย

.....ในเวลากลางคืนหากมีผู้มาร้องเรียกหน้าห้องเรียน ห้องทำงาน อาคารหรือรั้ว
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ท่านได้ตรวจสอบก่อนเปิดประตูให้ใครเข้ามาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....ท่านได้ตรวจสอบบัตรประจำตัวประชาชนและบัตรประจำตัวอื่น ๆ ของช่างซ่อมหรือ
ตัวแทนจำหน่ายของบริษัทต่าง ๆ ที่จะเข้ามาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....ท่านได้อบรมนิสิต อาจารย์ และบุคลากรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อย่าได้
หลงเชื่อหรือไปไหนกับคนแปลกหน้าโดยเด็ดขาด

3.1.3 ท่านมีการเข้าร่วมช่วยเหลือสนับสนุนต่อกิจกรรมการป้องกันอาชญากรรม

.....ท่านได้รณรงค์ให้สมาชิกในครอบครัวและผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัยทำการ
ป้องกันอาชญากรรม โดยการติดตั้งเหล็กดัดที่ประตู หน้าต่างภายในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย การ
ติดตั้งไฟส่องสว่างบริเวณอาคารหรือถนนโดยรอบบริเวณจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยพัก การเก็บรักษา
ทรัพย์สินไว้ในที่ปลอดภัย หรือการเลี้ยงสุนัขไว้เฝ้าอาคารหรือถนนโดยรอบบริเวณจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย เป็นต้น

.....ท่านได้ร่วมกับผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัยสร้างเครือข่ายและความสัมพันธ์
เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการป้องกันอาชญากรรม

.....ท่านได้ร่วมประชุมกับผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัยเพื่อเสนอข้อคิดเห็น และ
ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรม

.....ท่านได้แจ้งรายละเอียดลักษณะ ยี่ห้อ สี หมายเลขทะเบียนยานพาหนะของคนร้าย
หรือยานพาหนะที่น่าสงสัยว่าจะใช้ก่ออาชญากรรมให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทราบ

.....ท่านได้แจ้งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทราบเมื่อพบว่ามีกรกระทำผิดเกิดขึ้นใน
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วิทยาเขตและบริเวณโดยรอบ

.....ท่านได้ติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่ เพื่อขอความอนุเคราะห์
ในการดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยในงานประเพณีต่าง ๆ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....ท่านได้แจ้งข้อมูล แหล่งข่าวหรือบุคคลที่มีแนวโน้มจะก่ออาชญากรรมใน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยหรือวิทยาเขตและบริเวณโดยรอบของท่านและร่วมวางแผนกับเจ้าหน้าที่ ตำรวจในการป้องกันอาชญากรรม

.....ท่านได้แจ้งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทราบ เมื่อพบว่ามียุบุคคลแปลกหน้าหรือบุคคลที่ไม่น่า ไว้วางใจ เข้ามาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....ท่านได้ปฏิบัติหน้าที่เวรยามออกตรวจรักษาความสงบเรียบร้อยในจุฬาลงกรณ์ มหวิทยาลัย

.....ท่านได้จัดให้มีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยในงานประเพณีงานมหรสพต่าง ๆ ใน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....ท่านได้ระดมความคิดเห็นในการตั้งกฎ ระเบียบ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ลงโทษผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดหรือก่อความไม่สงบขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....ท่านได้เข้าร่วมประชุม อบรม หรือร่วมวางแผนในการป้องกันอาชญากรรมกับ เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความสงบเรียบร้อย

.....ท่านและชุมชนช่วยกันดูแลสิ่งของสาธารณะและจะรีบแจ้งความต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ ถ้ามีผู้ทำลายหรือทำให้เสียหาย

.....ท่านและผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัยได้ร่วมกันส่งเสริมความสัมพันธ์และ ความอบอุ่นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยหรือชุมชนเพื่อเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งในการป้องกัน อาชญากรรม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

3.2 แนวทางหรือมาตรการลดการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมโดยการจัดการสภาพแวดล้อมทาง กายภาพ

3.2.1 ลักษณะจัดสภาพแวดล้อมในพื้นที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และบริเวณโดยรอบ ตลอดจนชุมชนใกล้เคียง มีลักษณะการจัดสภาพแวดล้อมอย่างไรเป็นอย่างไร.....

3.2.2 ฝ้าระวังโดยธรรมชาติ (natural surveillance) เช่น ทำให้ดูโล่ง เอาสิ่ง ที่กำบังสายตา ออกไป เพื่อให้คนทั่วไปสามารถมองเห็นผู้บุกรุกได้ง่าย กำจัดมุมอับ และที่ลับตาออกไป จัดกิจกรรม เพื่อให้มีคนพลุกพล่านใกล้เคียงหรือในบริเวณที่ล่อแหลม มีคนช่วยฝ้าระวังมากขึ้น ท่านมีความคิด เห็นเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมโดยการฝ้าระวังโดยธรรมชาติ ช่วยควบคุมอาชญากรรมใน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อย่างไรก็ตาม.....

3.2.3 การเข้าออกโดยธรรมชาติ (natural access control) เช่น การใช้ประตู รั้ว เพื่อกันให้ ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องออกไปจากบริเวณนั้น หอพักอาศัยติดตั้งกลอน หรือถ้าเป็นพื้นที่สาธารณะ หรือกึ่ง สาธารณะ มีการควบคุมเข้า-ออกที่พิจารณาเป็นพิเศษ เช่น ตรวจตราการเข้าออกก็ได้ ติดป้าย ทำ เครื่องหมาย ไม้กั้น เพื่อประกาศให้ทราบว่า พื้นที่นี้เป็นพื้นที่เฉพาะ ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการ จัดสภาพแวดล้อมด้วยจำกัดการเข้าออกโดยธรรมชาติการ ช่วยควบคุมอาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย อย่างไร.....

3.2.4 การแบ่งพื้นที่ให้ชัดเจน (territorial reinforcement) พื้นที่นี้เป็นพื้นที่ควบคุมและหวง ห้าม เช่น สร้างทางเท้าเป็นแนวแบ่งพื้นที่ ทำทิวทัศน์ โดยใช้ต้นไม้ ให้แบ่งเป็นแนวเขตช่วยแบ่งพื้นที่ ส่วนตัวออกจากพื้นที่สาธารณะไม่ใช่ที่สาธารณะ ทำให้ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องรู้สึกวากำลังบุกรุกหรือละเมิด สิทธิผู้อื่น ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมโดยการแบ่งพื้นที่ให้ชัดเจน ช่วยควบคุม อาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อย่างไร.....

3.2.5 การบริหารจัดการและบำรุงรักษา (maintenance & management) เป็นความ ร่วมมือ ของคนในชุมชน ซึ่งมีความห่วงใยห่วงแหนพื้นที่ชุมชนของตน โดยการจัดกิจกรรมพบปะ สังสรรค์ โดยทั่วไปในชุมชน อาจจะมีที่รกร้าง สิ่งปรักหักพัง พงหญ้า บ้านร้าง กลายเป็นที่เสื่อมโทรม ที่ช่องสุ่มพวกมิจฉาชีพ ชุมชนต้องช่วยกันกำจัดที่รกร้างให้โปร่งตา ไม่เป็นพื้นที่ล่อแหลมให้เกิด อาชญากรรม ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการและบำรุงรักษา ช่วยควบคุมอาชญากรรม ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อย่างไร.....

3.2.6 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีการออกแบบสภาพแวดล้อม เช่น การออกแบบให้สามารถ มองเห็นได้อย่างชัดเจน ออกแบบให้มีแสงไฟส่องสว่างที่เพียงพอ มีการติดตั้งป้ายสัญลักษณ์ ออกแบบ ระบบการรักษาความปลอดภัย มีแสงสว่างเพียงพอหรือไม่อย่างไร.....

3.2.7 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีการจัดการกับบริเวณพื้นที่อันตรายที่ต้องระมัดระวังพื้นที่ เส้นทางเปลี่ยว พื้นที่ล่อแหลม พื้นที่เปลี่ยว หรือพื้นที่โดดเดี่ยว หรือไม่อย่างไร.....

3.2.8 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีการการออกแบบกิจกรรม การใช้พื้นที่ร่วมกันแบบผสมผสาน การสร้างความรู้สึกร่วมกันของการเป็นเจ้าของ การเสริมสร้างกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ หรือไม่อย่างไร .....

3.2.9 วิธีการหรือผลการดำเนินโครงการในการจัดสภาพแวดล้อม เพื่อลดความเสี่ยงการเกิดอาชญากรรมของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ประสบความสำเร็จ (Best practice) มีอะไรบ้าง พร้อมยกตัวอย่างวิธีการดำเนินงานพอสังเขป.....

3.2.10 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อลดความเสี่ยงการเกิดอาชญากรรมทั้งภายในและบริเวณโดยรอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีอะไรบ้าง.....

4.2 แนวทางหรือมาตรการลดการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมระดับมหภาค หรือ นโยบาย

4.2.1 เนื่องจากเมื่อมีเหตุอาชญากรรมขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย การดำเนินงานของกระบวนการยุติธรรมขั้นตอนที่เป็นอุปสรรค หลายประการ เช่น **ในชั้นสอบสวน** นำผู้กระทำความผิดมาลงโทษล่าช้า บางครั้งขาดความเป็นธรรม ตัวเหยื่ออาชญากรรมจึงเกิดความรู้สึกท้อแท้ต่อระบบงานยุติธรรม บางครั้งเหยื่อไปแจ้งเหตุอาชญากรรมให้เจ้าหน้าที่ทราบเพื่อดำเนินการและหาแนวทางป้องกันเหตุดังกล่าวไม่ให้เกิดซ้ำอีก **ในชั้นอัยการและชั้นศาล** บางครั้งมีการคอร์ปชั่นในสำนวนการสอบสวนเพื่อขอลดโทษก่อนส่งสำนวน บางครั้งเมื่อดำเนินคดีถึงชั้นฟังคำพิพากษาแล้ว บทลงโทษที่ศาลสั่งไม่เป็นธรรม ดังนั้นเมื่อเกิดเหตุการณ์เช่นนี้อีก ตัวอาชญากรหรือผู้กระทำความผิดทราบถึงช่องว่างทางกฎหมาย ทำให้อาชญากรชะล่าใจและเกิดความเหิมเกริม กล้าที่จะทำผิดเพราะความไม่เกรงกลัวต่อระบบงานยุติธรรม ท่านมีความรู้สึก ท่านมีความคิดเห็น มีแนวทางหรือนโยบายในการแก้ไขปัญหานี้หรือไม่อย่างไร.....ท่านเคยคิดหรือไม่ที่การดำเนินงานของหน่วยงานยุติธรรมต่าง ๆ จะส่งผลทั้งโดยและโดยอ้อมต่อบุคลากรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมได้ ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร.....

4.2.2 นโยบายในการป้องกันและแก้ไขอาชญากรรมในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตลอดจนการลดความเสี่ยงในการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมของนิสิต อาจารย์ และบุคลากร อีกทั้งเพิ่มความรูสึกปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้แก่ตัวบุคคลและสถานศึกษา ท่านมีความคิดเห็น หรือ มีสิ่งที่จะพัฒนาเกี่ยวเรื่องนโยบายการป้องกันอาชญากรรมให้เป็นรูปธรรมขึ้นในสถานศึกษา อย่างไร...

.....

4.2.3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ.....

.....

บรรณานุกรม

- Elizabeth H. McConnell. Fear of Crime on Campus: A Study of a Southern University. Journal of security administration 1997.
- Fisher, B. S., & May, D. College Students' Crime-Related Fears on Campus. Journal of Contemporary Criminal Justice, 25 2009.
- Fox, J. A., & Hellman, D. A. Location and other correlates of campus crime. Journal of criminal justice 1985.
- Henson, V. A., & Stone, W. E. Campus Crime: A Victimization study. Journal of criminal justice 1999.
- Siegel, L. J. Criminology (10 ed.). Canada: Thomson-Wadsworth Publisher, 2008.
- Wilcox, P., Jordan, C. E., & Pritchard, A. J. A Multidimensional Examination of Campus Safety. Crime & Delinquency 2007.
- คณะนิติศาสตร์ ปีที่ 3. ความปลอดภัยรอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย: ปัญหาทางกายภาพ-พฤติกรรมเสี่ยงของนิสิต ในรายงานสัมมนาวิชาปฏิบัติการพัฒนาสังคม. วิชาโทพัฒนาสังคมและการวิจัยทางสังคมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2558.
- จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย. สังคมวิทยาอาชญากรรม. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551.
- ณิชวรรณ วัฒนประภา. ความพร้อมในการป้องกันอาชญากรรมของผู้พักอาศัยในหอพัก ศึกษากรณีหอพักนิสิตหญิง มหาวิทยาลัยบูรพา. รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา ชลบุรี, 2553.
- ดวงกมล จิตวิวัฒนา. ลักษณะองค์ประกอบสภาพแวดล้อมกายภาพ เพื่อป้องกันอาชญากรรมในเขตกรุงเทพมหานคร : กรณีศึกษาย่านศูนย์การค้าปทุมวัน. สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2542.

- ธเนศ เกษศิลป์. การพัฒนาต้นแบบการจัดสภาพแวดล้อมร่วมกับชุมชนเพื่อลดความเสี่ยงการเกิด
อาชญากรรมในพื้นที่สถานศึกษา: กรณีศึกษาในพื้นที่มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายา.
กรุงเทพมหานคร: สถาบันพระปกเกล้า, 2560.
- ธิดามาศ โพธิดารา. แนวทางการป้องกันตนเองไม่ให้เกิดเป็นเหยื่ออาชญากรรม: กรณีศึกษานักเรียน
นักศึกษาที่อาศัยอยู่หอพักเอกชนในนครปฐม. การบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม
ธรรมศาสตร์ ปทุมธานี, 2552.
- ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2560, 2560.
- ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์. การควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม: หลักทฤษฎีและมาตรการ.
กรุงเทพมหานคร: บรรณกิจ, 2545.
- พรชัย ชันดี. ทฤษฎีอาชญาวิทยา : หลักการ งานวิจัยและนโยบายประยุกต์. กรุงเทพมหานคร: ส.เจริญ
การพิมพ์, 2558.
- พระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551.
- มุฮัมหมัดรอฟีอี มูซอ. ภาพลักษณ์เหยื่ออาชญากรรมในโลกทัศน์ของหนังสือพิมพ์ไทยในวารสารวิชาการ.
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2558.
- สถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน. สถิติคดีอาญา ในสมุดบันทึกคดีอาญา. กรุงเทพมหานคร: อรุณการคดี, 2558.
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. ประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2560), 2560.
- สุดสงวน สุธีสร. เหยื่ออาชญากรรม. กรุงเทพมหานคร: บริษัท พิมพ์ดี จำกัด, 2543.
- สุนิสา อินอุทัย. การป้องกันตนเองไม่ให้เกิดเป็นเหยื่ออาชญากรรมของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลแสน
สุข อำเภอเมืองชลบุรี, 2557.
- เอี่ยมพร หลินเจริญ. เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ. วารสารการวิจัยพัฒนาทางการศึกษา ปีที่ 17 ฉบับ
ที่ 1 2555.

ออนไลน์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. โครงสร้างองค์กรจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. [ออนไลน์]. 2560a. แหล่งที่มา: <http://www.chula.ac.th/about/cu-organization-chart> [16 ตุลาคม 2560]

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. แผนที่ภายในจุฬาฯ. [ออนไลน์]. 2560b. แหล่งที่มา: <http://www.chula.ac.th/about/> [16 ตุลาคม 2560]

ชูลีพร อร่ามเนตร. มหากาพย์เวนคืนที่ดิน'จุฬาฯ-อุเทนถวาย'. [ออนไลน์]. 2556. แหล่งที่มา: <http://www.komchadluek.net/news/edu-health/152314> [4 เมษายน 2561]

วิชุดา พวงมาลัย. บทความเชิงวิชาการ เรื่อง ปัญหาอาชญากรรมในสังคมไทย. [ออนไลน์]. 2556. แหล่งที่มา: <http://sd-group1.blogspot.com/2013/01/53242568.html> [23 ตุลาคม 2560]

วิศาล สิทธิพล และคณะ. ใบสำเนางานนำเสนอโครงการ ส่องน้อมกลับบ้าน ก้าวใหม่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. [ออนไลน์]. 2554. แหล่งที่มา: <http://slideplayer.in.th/slide/2068450/> [29 ตุลาคม 2560]

สรรงค์ คงยืน และคณะ. ใบสำเนางานนำเสนอโครงการ ลดของศูนย์หายภายในโรงอาหารฝั่งทิศตะวันออก. [ออนไลน์]. 2554. แหล่งที่มา: <http://slideplayer.in.th/slide/1955542/> [29 ตุลาคม 2560]

สำนักการทะเบียนจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ข้อมูลและสถิติงานวนนิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2560. [ออนไลน์]. 2560. แหล่งที่มา: <http://www.chula.ac.th/about/fact> [16 ตุลาคม 2560]

สำนักงานจัดการทรัพย์สินจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. แผนผังพื้นที่เขตจัดการผลประโยชน์บริเวณเขตปทุมวัน. [ออนไลน์]. 2560. แหล่งที่มา: <http://www.property.chula.ac.th/web/about/แผนผังพื้นที่เขตจัดการผลประโยชน์บริเวณเขตปทุมวัน> [19 ตุลาคม 2560]

สำนักบริหารระบบกายภาพ. แนะนำสำนักบริหารกายภาพ. [ออนไลน์]. 2561. แหล่งที่มา: www.prm.chula.ac.th/history.html [3 มีนาคม 2561]

ไอเอ็นเอ็น นิวส์. จุฬาฯเตรียมหาซื้ออุเทนรั้วมีอนศ.ทิ้งถูกไล่ที่. [ออนไลน์]. 2556. แหล่งที่มา: <https://www.sanook.com/news/1173611/> [4 เมษายน 2561]

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	ร้อยตำรวจเอก อุธนา สุระตะนัย
วัน เดือน ปี เกิด	15 พฤศจิกายน 2531
สถานที่เกิด	จังหวัดลพบุรี
วุฒิการศึกษา	สำเร็จการศึกษารัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต (ตร.) จากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ในปีการศึกษา 2556 หลังจาสำเร็จการศึกษาได้รับราชการตำรวจ ดำรงตำแหน่งพนักงานสอบสวน สถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน และได้เข้าศึกษาต่อในสาขาอาชญวิทยาและงานยุติธรรม คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2559

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY